

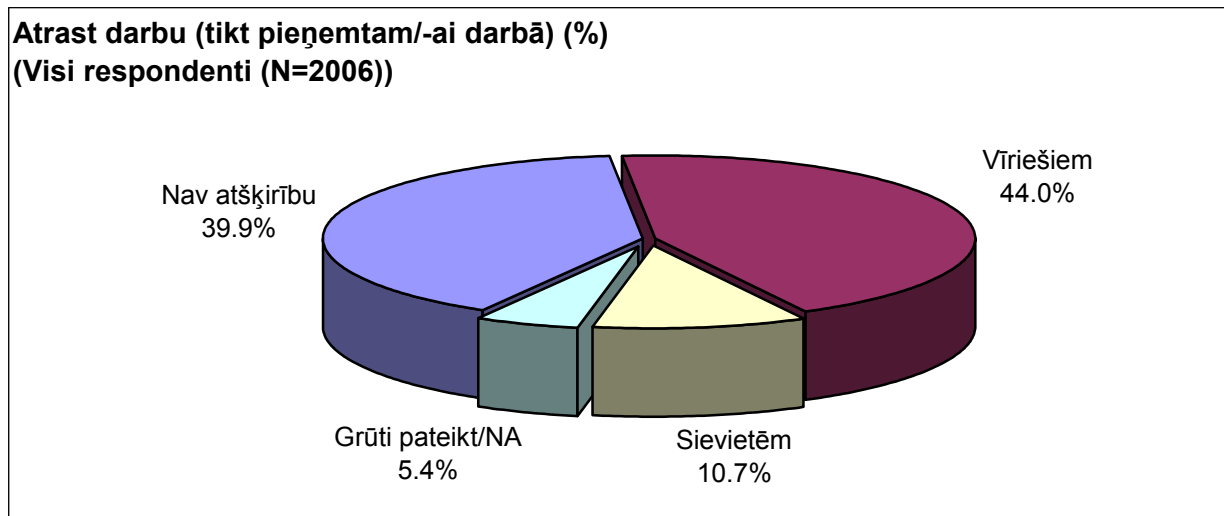
Situācijas darbā raksturojums

2001.gada augustā notikušajās fokusgrupās par dzimumu līdztiesības jautājumiem diskusiju dalībnieki kā vienu no sfērām, kur dzimumu līdztiesība nepastāv, minēja darba dzīvi, līdz ar to 2001.gada septembrī/oktobrī veiktajā Latvijas iedzīvotāju aptaujā tika iekļauts arī padziļināts jautājumu bloks par šo sfēru. Tas ļāva noskaidrot respondentu pieredzi jautājumos, kas saistīti ar dzimumu nevienlīdzību darbā, aptaujas dalībnieku uzskatus par dažādām profesijām kā raksturīgām vienam vai otram dzimumam, attieksmi pret dažādiem apgalvojumiem, kas raksturo darba dzīvi u.c. jautājumiem.

Jomas, kurās kādam no dzimumiem (vīriešiem vai sievietēm) ir lielāka iespēja nonākt šādā situācijā

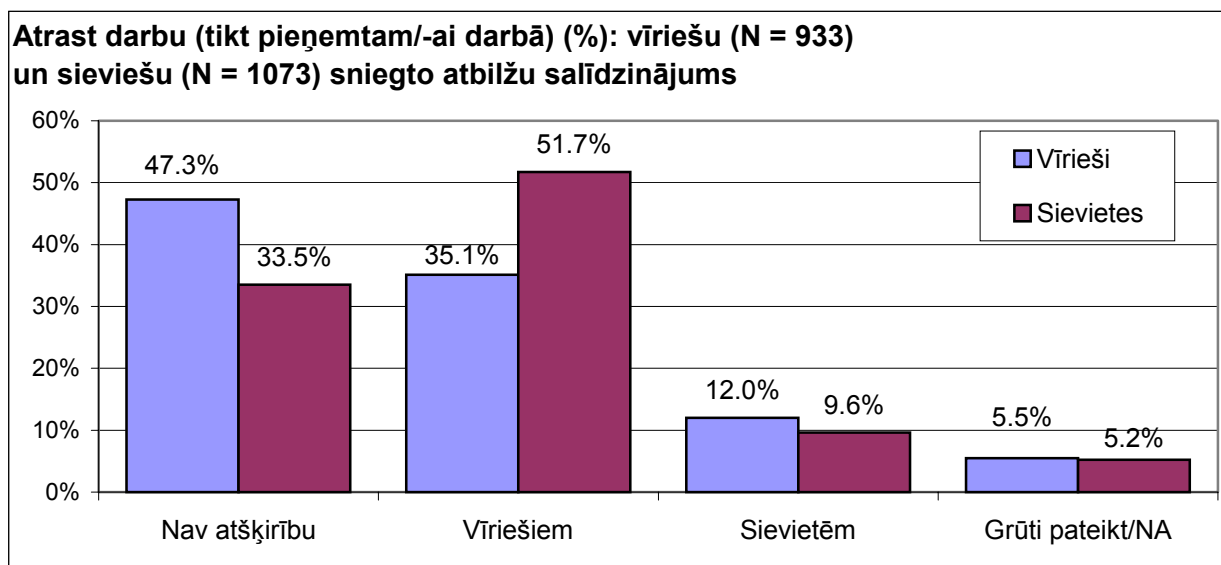
Latvijas iedzīvotāju aptaujā tika iekļauti vairāki izteikumi, kas saistīti ar cilvēku darba dzīvi. Respondentiem tika lūgts tos novērtēt, atbildot uz jautājumu: *“Raksturojot faktisko situāciju Latvijā, par katru no uzskaitītajām jomām atzīmējiet, kuram no dzimumiem (vīriešiem un sievietēm) ir lielāka iespēja nonākt šādā situācijā?”*.

1. Atrast darbu (tikl pieņemtā/-ai darbā)

Kā redzams, gandrīz puse Latvijas iedzīvotāju ir minējuši, ka vieglāk atrast darbu (tikl pieņemtā darbā) ir vīriešiem (44.0%). Nedaudz retāk aptaujātie ir norādījuši, ka šai ziņā abu dzimumu starpā nav atšķirību (39.9%). To, ka lielāka iespēja atrast darbu ir sievietēm ir atzīmējis tikai katrs desmitais Latvijas iedzīvotājs (10.7%).

Sekojošā grafikā ir attēlots vīriešu un sieviešu sniegto atbilžu salīdzinājums jautājumā par to, kuram no dzimumiem ir lielāka iespēja atrast darbu.

Dati liecina, ka vīrieši biežāk ir minējuši, ka vīriešiem un sievietēm ir līdzīgas iespējas atrast darbu (atbilde: “nav atšķirību”) (47.3%). Salīdzinoši šo atbildi ir sniegušas 33.5% aptaujāto sievietes. Savukārt viņas visbiežāk ir norādījušas, ka lielāka iespēja atrast darbu ir vīriešiem (51.7%).

To, ka vīriešiem un sievietēm ir līdzīga iespēja atrast darbu (atbilde: “nav atšķirību”) caurmērā biežāk ir minējušas gan gados jaunākās sievietes (15-24 g.v.) (40.2%), gan gados jaunākie vīrieši (15-24 g.v.) (55.1%). Viedokli, ka lielāka iespēja atrast darbu tomēr ir vīriešiem, vidēji biežāk ir norādījušas sievietes vecumā no 35 līdz 44 gadiem (56.2%) un vīrieši vecumā virs 45 gadiem (~41.3%).

Aplūkojot iegūtās atbildes grupās ar dažādu pamatnodarbošanos, atklājas, ka gan vīriešu, gan sieviešu auditorijās vadītāji, menedžeri (-es) (attiecīgi: 51.4% un 39.9%), gan skolnieki, studenti (-es) (attiecīgi: 56.7% un 43.1%) salīdzinoši biežāk ir minējuši (-as), ka abiem dzimumiem ir līdzīgas iespējas atrast darbu (atbilde: “nav atšķirību”). Sieviešu vidū šādu atbildi vidēji biežāk ir minējušas arī uzņēmējas, bet vīriešu – ierēdņi, darbinieki valsts vai pašvaldību iestādē un zemnieki. Viedokli, ka lielāka iespēja atrast darbu tomēr ir vīriešiem, vidēji biežāk ir norādījušas bezdarbnieces (60.6%), strādnieces (57.4%) un mājsaimnieces (56.5%).

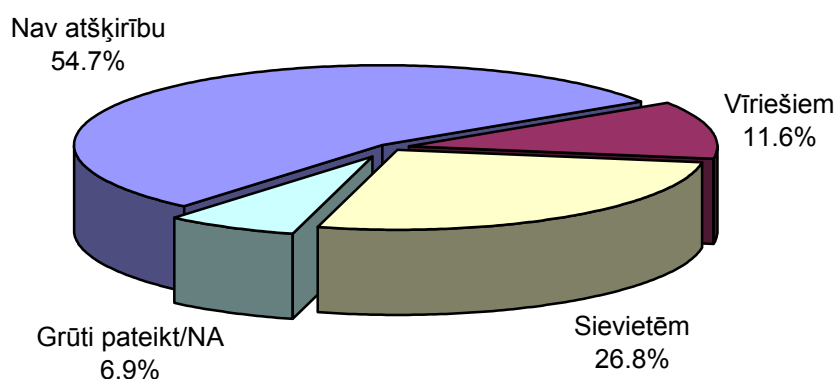
Gan sieviešu, gan vīriešu auditorijās vērojama sakarība, ka pieaugot ienākumu līmenim uz vienu ģimenes locekli mēnesī, tiek biežāk minēts, ka vīriešiem un sievietēm ir līdzīgas iespējas atrast darbu (atbilde: “nav atšķirību”). Savukārt gan sievietes, gan vīrieši, kuru ģimenēs ir zems vidējais ienākumu līmenis uz vienu ģimenes locekli mēnesī (līdz Ls42) caurmērā biežāk ir atzinuši, ka lielāka iespēja atrast darbu tomēr ir vīriešiem (attiecīgi: 58.1% un 40.6%).

Aptaujātie rīdnieki caurmērā biežāk ir minējuši, ka vīriešiem un sievietēm ir līdzīgas iespējas atrast darbu (53.5%), kamēr Zemgales iedzīvotāji biežāk ir atzinuši, ka vieglāk atrast darbu ir vīriešiem (44.1%). Šo atbildi salīdzinoši biežāk ir atzīmējušas arī aptaujātās vidzemnieces (58.2%).

Gan sieviešu, gan vīriešu auditorijās to, ka lielāka iespēja atrast darbu tomēr ir vīriešiem, vidēji biežāk ir atzinušas gan laucinieces (57.7%), gan arī laucinieki (41.4%).

2. Tikt atlaistam/-ai no darba

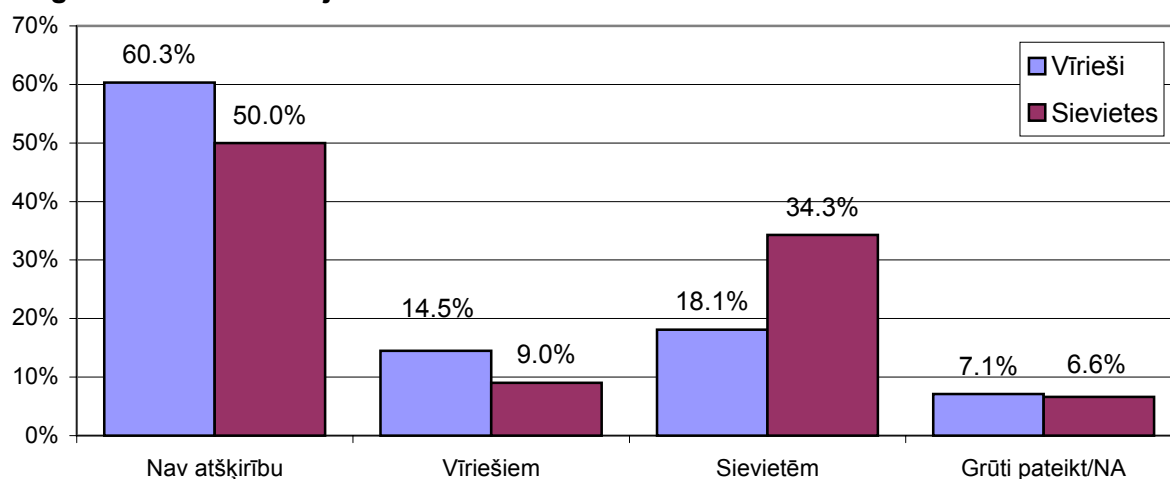
Tikt atlaistam /-ai no darba (%) (Visi respondenti (N=2006))

Iegūtie rezultāti liecina, ka vairāk kā puse aptaujāto Latvijas iedzīvotāju uzskata, ka nav atšķirību abu dzimumu starpā iespējā tikt atlaistiem no darba (54.7%). Tomēr vairāk kā ceturtdaļa respondentu uzskata, ka lielāka iespēja tikt atlaistām no darba ir sievietēm (26.8%). Salīdzinoši katrs desmitais Latvijas iedzīvotājs ir minējis, ka lielāka iespēja tikt atlaistiem no darba ir vīriešiem (11.6%).

Sekojošā grafikā ir attēlots vīriešu un sieviešu sniegto atbilžu salīdzinājums jautājumā par to, kuram no dzimumiem ir lielāka iespēja tikt atlaistam (-ai) no darba.

Tikt atlaistam/-ai no darba (%): vīriešu (N = 933) un sieviešu (N = 1073) sniegto atbilžu salīdzinājums

Kā redzama grafikā, gan vīrieši, gan sievietes visbiežāk ir minējuši to, ka abiem dzimumiem ir līdzīgas iespējas tikt atlaistiem no darba (attiecīgi: 60.3% un 50.0%), tomēr vīrieši šo atbildi ir minējuši biežāk. Jāatzīmē, ka katra trešā sieviete uzskata, ka lielāka iespēja tikt atlaistām no darba ir tieši sievietēm (34.3%). Vīriešu vidū šīs atbildes īpatsvars nepārsniedz 18.1%. Savukārt vīrieši biežāk kā sievietes ir minējuši, ka lielāka iespēja tikt atlaistiem no darba ir viņiem (attiecīgi: 14.4% un 9.0%).

To, ka vīriešiem un sievietēm ir līdzīga iespēja tikt atlaistiem darba (atbilde: "nav atšķirību") caurmērā biežāk ir minējuši vīrieši vecumā no 35 līdz 44 gadiem (67.2%).

Gan sievietes (38.8%), gan vīrieši (22.2%) vecumā no 45 līdz 54 gadiem salīdzinoši biežāk ir norādījuši, ka lielāka iespēja tikt atlaistām no darba ir tieši sievietēm.

Abu dzimumu grupās (vīriešu un sieviešu) vērojama sakarība, ka pieaugot izglītības līmenim, biežāk ir norādīts, ka vīriešiem un sievietēm ir līdzīga iespēja tikt atlaistiem darba (atbilde: "nav atšķirību").

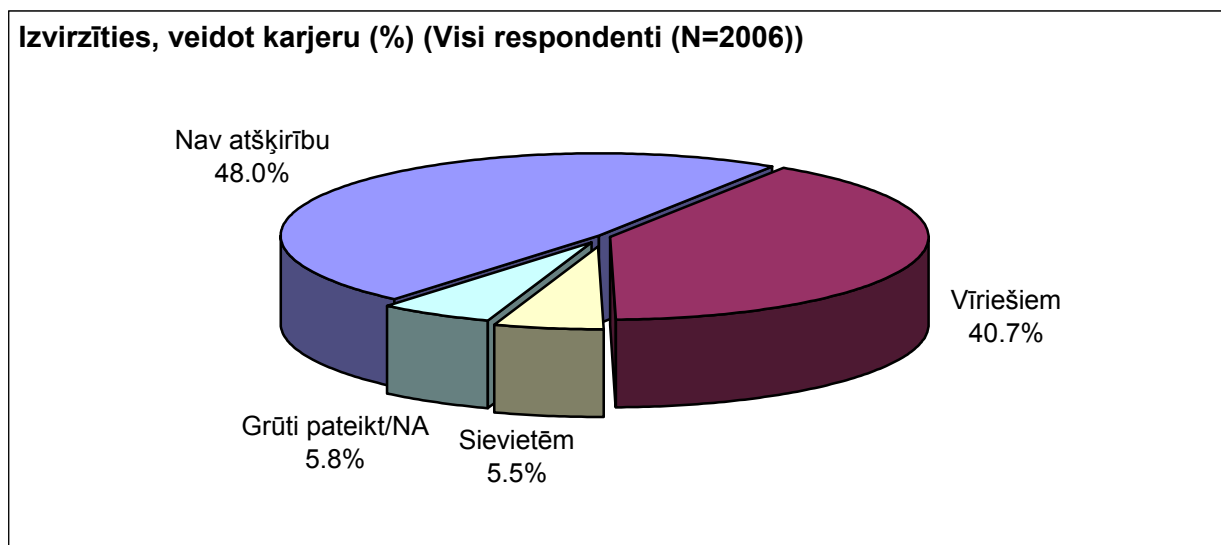
Gan uzņēmējas (61.6%), gan uzņēmēji (71.6%) vidēji biežāk ir atzinuši, ka vīriešiem un sievietēm ir līdzīga iespēja tikt atlaistiem darba. Šo atbildi salīdzinoši biežāk ir minējušas arī ierēdnes (61.3%) un vīriešu vidū – vadītāji, menedžeri (64.0%) un zemnieki (85.0%). Savukārt vadītājas, menedžeres (43.8%) un ierēdņi (27.4%) biežāk pauduši viedokli, ka lielāka iespēja tikt atlaistām no darba ir tieši sievietēm.

Kurzemes iedzīvotājas (57.9%) un Rīgas iedzīvotāji (67.1%) caurmērā biežāk ir atzinuši, ka vīriešiem un sievietēm ir līdzīga iespēja tikt atlaistiem darba. Savukārt atbildi, ka lielāka iespēja tikt atlaistām no darba ir tieši sievietēm, vidēji biežāk ir minējuši Zemgales iedzīvotāji (25.1%) un Rīgas iedzīvotājas (38.5%).

Interesanti, ka gan sievietes, gan vīrieši, kuru ģimenē ir pilngadīgi bērni, salīdzinoši biežāk ir minējuši, ka lielāka iespēja tikt atlaistām no darba ir tieši sievietēm.

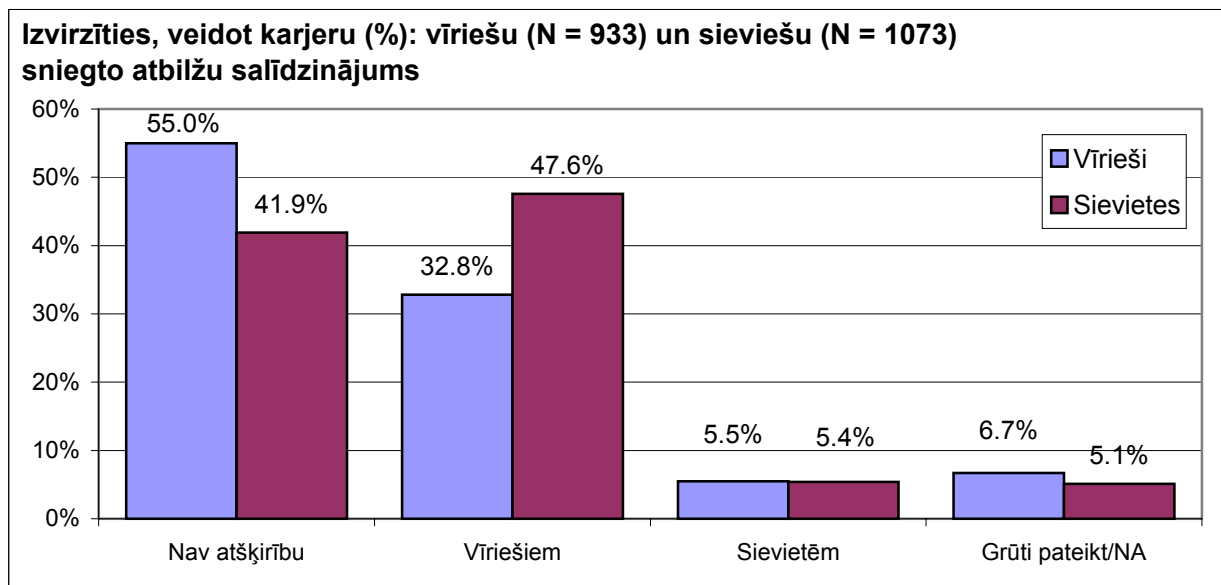
Jāatzīmē, ka sievietes, kuras nav precējušās, vidēji biežāk ir atzinušas, ka abiem dzimumiem ir līdzīga iespēja tikt atlaistiem darba (atbilde: "nav atšķirību") (55.3%).

3. Izvirzīties, veidot karjeru

Grafikā attēlotie rezultāti liecina, ka gandrīz puse Latvijas iedzīvotāju uzskata, ka nav atšķirību iespējā izvirzīties, veidot karjeru vīriešu un sieviešu starpā (48.0%). Savukārt 40.7% respondentu uzskata, ka vīriešiem izvirzīties un veidot karjeru tomēr ir lielākas iespējas. Salīdzinoši tikai 5.5% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju domā, ka lielākas iespējas veidot karjeru ir sievietēm.

Sekojošā grafikā ir attēlots vīriešu un sieviešu sniegto atbilžu salīdzinājums jautājumā par to, kuram no dzimumiem ir lielāka iespēja izvirzīties, veidot karjeru.

Kā redzams, vairāk kā puse aptaujāto vīriešu uzskata, ka nav nekādas atšķirības starp vīriešiem un sievietēm karjeras veidošanas iespējā (55.0%). Aptaujātās sievietes šo atbildi ir paudušas retāk (41.9%). Viņas biežāk ir norādījušas, ka vīriešiem izvirzīties un veidot karjeru tomēr ir lielākas iespējas (47.6%).

Interesanti, ka gan sievietes (55.2%), gan vīrieši (40.3%), kuriem ir augstākā izglītība, caurmērā biežāk ir norādījuši, ka vīriešiem izvirzīties un veidot karjeru ir lielākas iespējas.

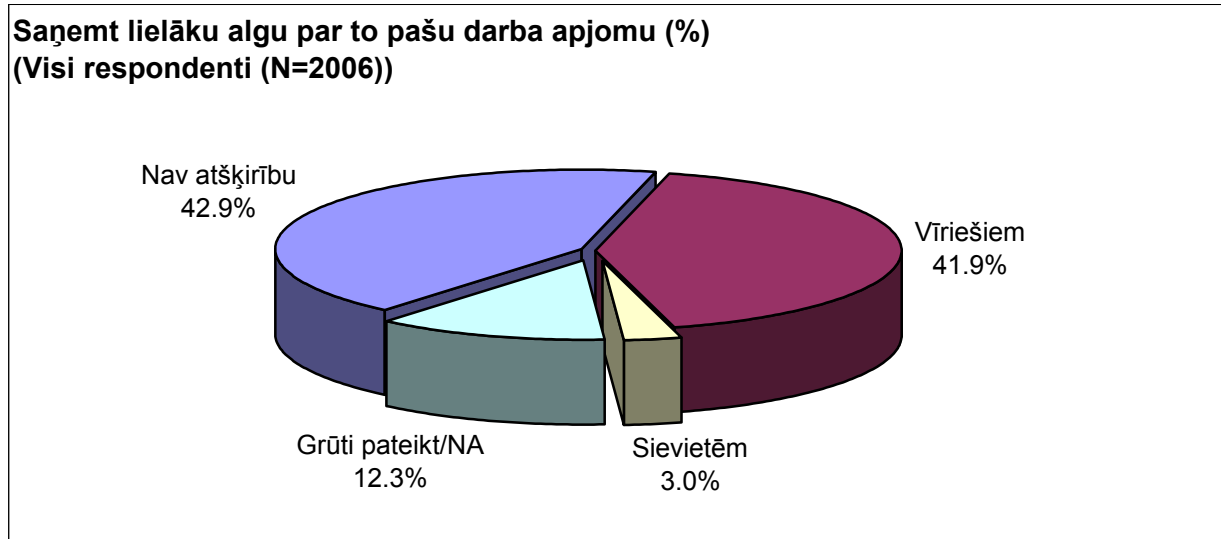
Vidēji biežāk to, ka vīriešiem ir vieglāk veidot karjeru, ir minējušas arī respondentes bez LR pilsonības (58.2%).

Uzņēmējas (53.1%) salīdzinoši biežāk ir atzinušas, ka sievietēm un vīriešiem ir līdzīgas iespējas veidot karjeru (atbilde: "nav atšķirību"). Vīriešu vidū šo atbildi biežāk norādījuši arī zemnieki (81.7%) un ierēdņi, darbinieki valsts vai pašvaldību iestādē (60.2%). Interesanti, ka gan vadītājas, menedžeres (65.7%), gan vadītāji, menedžeri (45.0%) caurmērā ir biežāk ir minējuši, ka vīriešiem izvirzīties un veidot karjeru ir vieglāk. Šādu viedokli ir paudušas arī speciālistes (53.5%) un skolnieces, studentes (53.0%), kas ir biežāk kā vidēji.

Latgalē dzīvojošās sievietes vidēji biežāk ir atzinušas, ka sievietēm un vīriešiem ir līdzīgas iespējas veidot karjeru (atbilde: "nav atšķirību") (46.1%). Savukārt Rīgā (36.7%) un Zemgalē (37.1%) dzīvojošie vīrieši vidēji biežāk ir minējuši, ka vīriešiem izvirzīties un veidot karjeru ir vieglāk kā sievietēm.

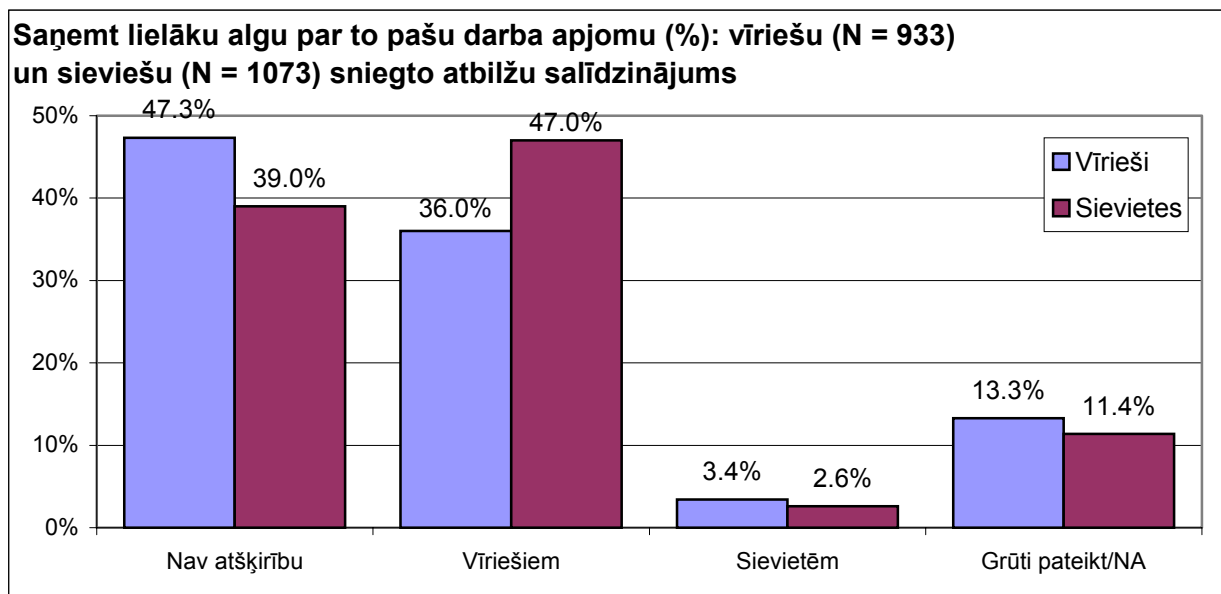
Jāatzīmē, ka sievietes, kuras nav precējušās, vidēji biežāk ir atzinušas, ka abiem dzimumiem ir līdzīga iespēja izvirzīties, veidot karjeru (atbilde: "nav atšķirību") (45.5%).

4. Saņemt lielāku algu par to pašu darba apjomu

Kā redzams grafikā, līdzīgs skaits aptaujāto Latvijas iedzīvotāju uzskata, ka abiem dzimumiem ir vienādas iespējas saņemt lielāku algu (42.9%) vai, ka vīriešiem tomēr ir lielākas iespējas saņemt augstāku algu par to pašu darba apjomu (41.9%). Tikai 3.0% respondentu ir norādījuši, ka sievietēm ir lielākas iespējas saņemt augstāku algu par to pašu darba apjomu kā vīriešiem.

Sekojošā grafikā ir attēlots vīriešu un sieviešu sniegto atbilžu salīdzinājums jautājumā par to, kuram no dzimumiem ir lielāka iespēja saņemt augstāku algu par to pašu darba apjomu.

Iegūtie rezultāti liecina, ka vīrieši salīdzinoši biežāk ir minējuši, ka abiem dzimumiem ir līdzīgas iespējas saņemt augstāku algu par to pašu darba apjomu (47.3%), kamēr sievietes biežāk ir atzinušas, ka vīriešiem ir lielāka iespēja saņemt augstāku algu (47.0%).

Interesanti, ka gados vecākās sievietes (55 g.v. un vairāk) salīdzinoši biežāk ir atzīmējušas, ka abiem dzimumiem ir līdzīgas iespējas saņemt augstāku algu par to pašu darba apjomu (atbilde: "nav atšķirību") (43.8%). Šādu atbildi vidēji biežāk ir snieguši arī vīrieši vecumā no 35 līdz 44 gadiem (53.2%).

Abās (gan vīriešu, gan sieviešu) grupās vērojama sakarība, ka, pieaugot respondentu izglītības līmenim, biežāk tiek minēts, ka vīriešiem ir lielāka iespēja saņemt augstāku algu par to pašu darba apjomu.

Citu tautību respondentes biežāk kā vidēji ir atzinušas, ka vīriešiem ir lielāka iespēja saņemt augstāku algu par to pašu darba apjomu (51.5%). Vīriešu sniegtajās atbildēs šāda sakarība nav vērojama.

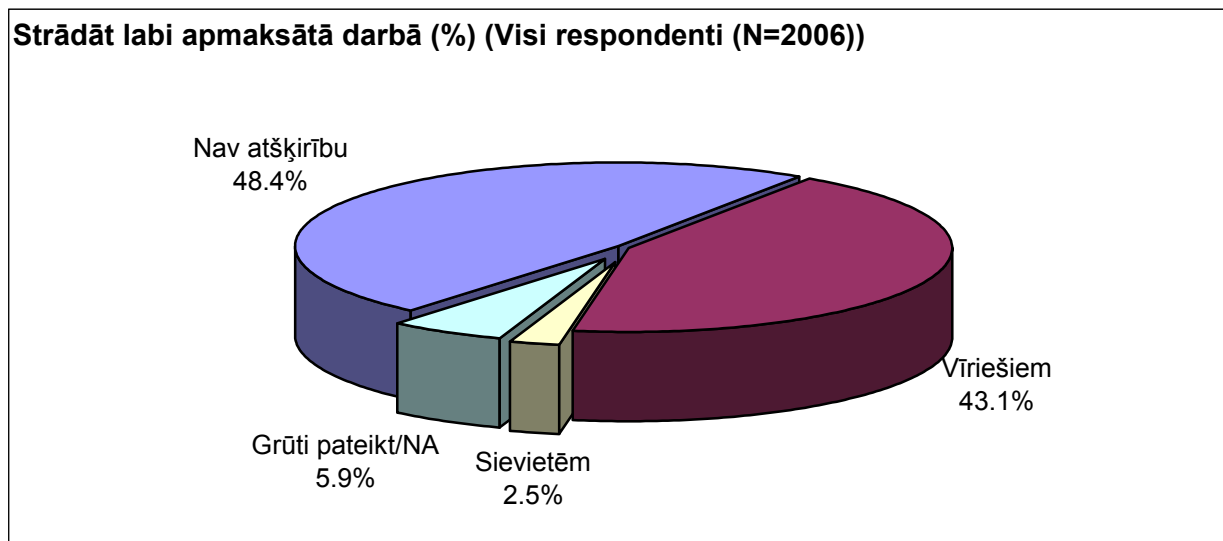
Raksturīgi, ka valsts sektorā strādājošie vīrieši salīdzinoši biežāk ir norādījuši, ka abiem dzimumiem ir līdzīgas iespējas saņemt augstāku algu par to pašu darba apjomu (atbilde: "nav atšķirību") (51.3%), kamēr privātajā sektorā strādājošās sievietes vidēji biežāk ir atzinušas, ka tomēr vīriešiem ir lielāka iespēja saņemt augstāku algu par to pašu darba apjomu (56.6%).

Uzņēmējas caurmērā biežāk ir minējušas, ka abiem dzimumiem ir līdzīgas iespējas saņemt augstāku algu par to pašu darba apjomu (atbilde: "nav atšķirību") (49.1%). Vīriešu vidū šādu atbildi vidēji biežāk ir minējuši zemnieki (51.9%) un ierēdņi, darbinieki valsts vai pašvaldību iestādēs (51.6%). To, ka tomēr vīriešiem ir lielāka iespēja saņemt augstāku algu par to pašu darba apjomu salīdzinoši biežāk ir norādījušas gan vadītājas, menedžeres (58.2%), gan vadītāji, menedžeri (48.8%).

Latgalē dzīvojošās sievietes un arī vīrieši salīdzinoši biežāk ir atzinuši, ka abiem dzimumiem ir līdzīgas iespējas saņemt augstāku algu par to pašu darba apjomu (atbilde: "nav atšķirību") (attiecīgi: 45.2% un 51.3%). Šādu atbildi vidēji biežāk ir atzīmējušas arī Vidzemē dzīvojošās respondentes (45.7%). Savukārt kurzemnieces biežāk ir norādījušas, ka vīriešiem ir lielāka iespēja saņemt augstāku algu par to pašu darba apjomu kā sievietēm (51.2%).

Jāatzīmē, ka Latvijas lauku iedzīvotājas biežāk kā vidēji ir atzinušas, ka abiem dzimumiem ir līdzīgas iespējas saņemt augstāku algu par to pašu darba apjomu (atbilde: "nav atšķirību") (48.3%).

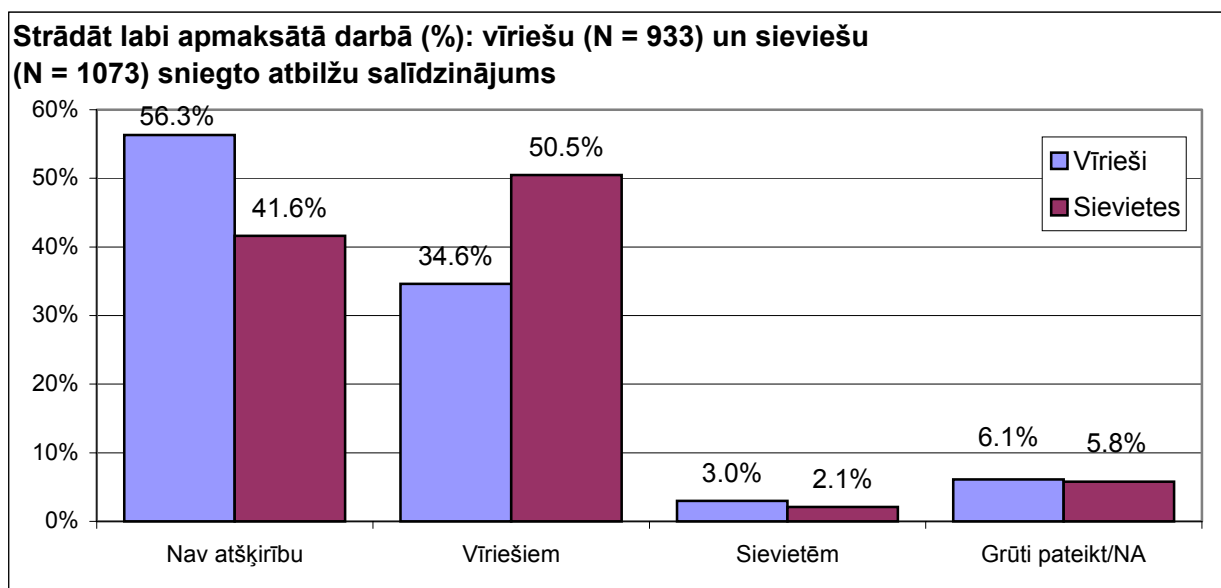
5. Strādāt labi apmaksātā darbā

Kā redzams grafikā attēlotajos rezultātos, praktiski puse Latvijas iedzīvotāju ir atzinuši, ka kopumā nav atšķirību abu dzimumu starpā iespējā strādāt labi apmaksātā darbā, tātad iespējas ir līdzīgas (48.4%). Nedaudz mazāk aptaujāto uzskata, ka vīriešiem tomēr ir lielākas iespējas strādāt labi apmaksātā darbā (43.1%). To, ka

sievietēm ir lielākas iespējas strādāt labi apmaksātā darbā, ir norādījis ļoti neliels skaits aptaujas dalībnieku (2.5%).

Sekojošā grafikā ir attēlots vīriešu un sieviešu sniegto atbilžu salīdzinājums jautājumā par to, kuram no dzimumiem ir lielāka iespēja strādāt labi apmaksātā darbā.

Dati liecina, ka vairāk kā puse aptaujāto vīriešu uzskata, ka nav atšķirību abu dzimumu grupu starpā iespējā strādāt labi apmaksātā darbā (56.3%). Šādu atbildi aptaujātās sievietes ir paidušas retāk (41.6%). Savukārt katrā otrā sievietē ir norādījusi, ka vīriešiem ir lielākas iespējas strādāt labi apmaksātā darbā (50.5%).

Gan gados jaunākās sievietes (15–24 g.v.) (56.8%), gan arī gados jaunākie vīrieši (15–24 g.v.) (61.8%) biežāk kā vidēji ir atzinuši, ka abiem dzimumiem ir līdzīgas iespējas strādāt labi apmaksātā darbā (atbilde: “*nav atšķirību*”). Savukārt sievietes vecumā no 25 līdz 44 gadiem salīdzinoši biežāk ir norādījušas, ka vīriešiem ir lielākas iespējas strādāt labi apmaksātā darbā (~56.7%).

Iezīmējas sakarība, ka, pieaugot aptaujāto sieviešu izglītības līmenim, biežāk tiek minēts, ka vīriešiem ir lielākas iespējas strādāt labi apmaksātā darbā.

Gan skolnieces, studentes (64.4%), gan arī skolnieki, studenti (64.4%) biežāk kā vidēji ir atzinuši, ka abiem dzimumiem ir līdzīgas iespējas strādāt labi apmaksātā darbā (atbilde: “*nav atšķirību*”). Vīriešu vidū šādu atbildi salīdzinoši biežāk ir minējuši arī speciālisti (63.5%), ierēdņi, darbinieki valsts vai pašvaldību iestādēs (64.0%) un zemnieki (66.0%). Savukārt vadītājas, menedžeres (59.6%) un arī vadītāji, menedžeri (50.6%) caurmērā biežāk ir paiduši viedokli, ka vīriešiem ir lielākas iespējas strādāt labi apmaksātā darbā.

Zemgalē dzīvojošās aptaujas dalībnieces caurmērā biežāk ir atzīmējušas, ka abiem dzimumiem ir līdzīgas iespējas strādāt labi apmaksātā darbā (atbilde: “*nav atšķirību*”) (46.5%), kamēr Zemgalē dzīvojošo aptaujas dalībnieku vidū šāda sakarība nav vērojama. Jāatzīmē, ka Kurzemē dzīvojošās sievietes (60.6%) un vīrieši (47.1%) salīdzinoši biežāk ir paiduši viedokli, ka vīriešiem ir lielākas iespējas strādāt labi apmaksātā darbā.

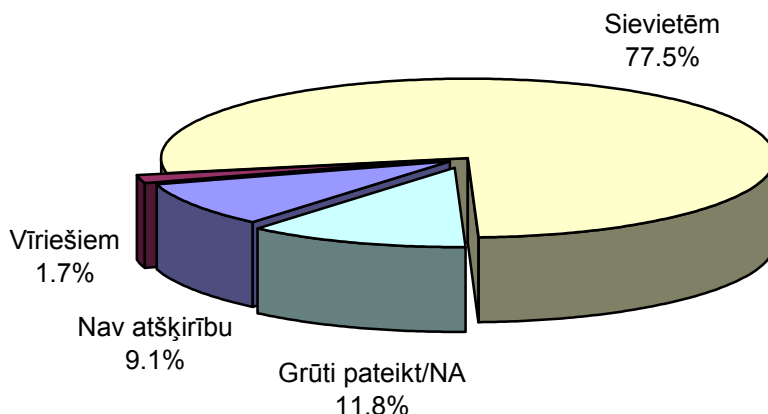
Interesanti, ka gan sievietes, gan vīrieši, kuru ģimenē ir pilngadīgi bērni, vidēji biežāk ir paiduši viedokli, ka vīriešiem tomēr ir lielāka iespēja strādāt labi apmaksātā darbā.

Sievietes, kuras nav precējušās, biežāk kā caurmērā ir minējušas, ka abiem dzimumiem ir līdzīgas iespējas strādāt labi apmaksātā darbā (atbilde: "nav atšķirību") (48.9%).

6. Saskarties ar seksuālo uzmākšanos darbavietā

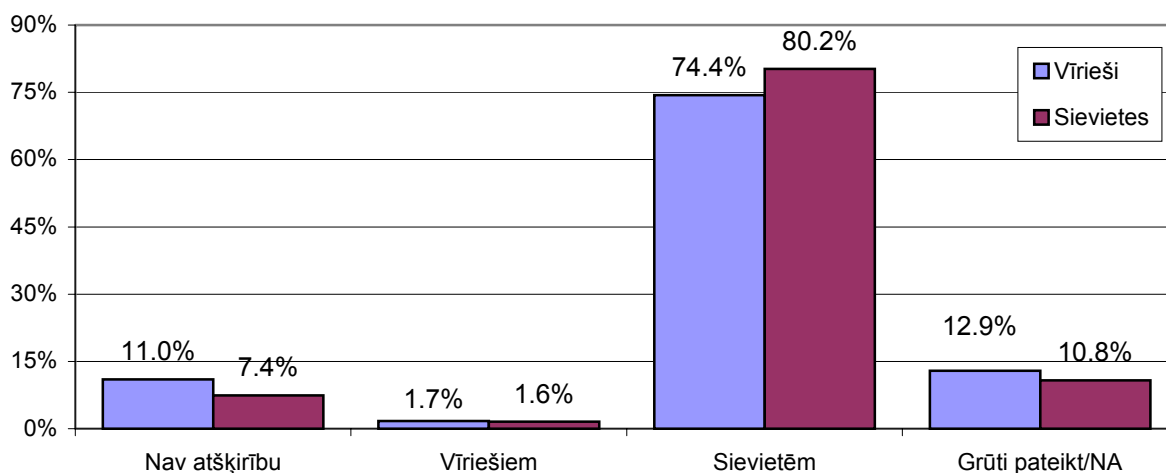
Saskarties ar seksuālo uzmākšanos darbavietā (%) (Visi respondenti (N=2006))

Iegūtie rezultāti liecina, ka vairāk kā 3/4 Latvijas iedzīvotāju uzskata, ka lielāka iespēja saskarties ar seksuālo uzmākšanos darba vietā ir sievietēm (77.5%). To, ka lielāka iespēja saskarties ar seksuālo uzmākšanos darba vietā ir vīriešiem, ir minējis ļoti neliels skaits aptaujas dalībnieku (1.7%). Katram desmitajam Latvijas iedzīvotājam ir bijis grūti sniegt konkrētu atbildi šajā jautājumā (11.8%).

Sekojošā grafikā ir attēlots vīriešu un sieviešu sniegto atbilžu salīdzinājums jautājumā par to, kuram no dzimumiem ir lielāka iespēja saskarties ar seksuālo uzmākšanos darba vietā.

Saskarties ar seksuālo uzmākšanos darbavietā (%): vīriešu (N = 933) un sieviešu (N = 1073) sniegto atbilžu salīdzinājums

Kā redzams grafikā, lielākā daļa aptaujāto sieviešu (80.2%) un vīriešu (74.4%) uzskata, ka lielāka iespēja saskarties ar seksuālo uzmākšanos darba vietā ir sievietēm.

Aptuveni desmitdaļa aptaujāto sieviešu un vīriešu ir norādījuši, ka nav atšķirību abu dzimumu starpā iespējā saskarties ar seksuālo uzmākšanos darba vietā.

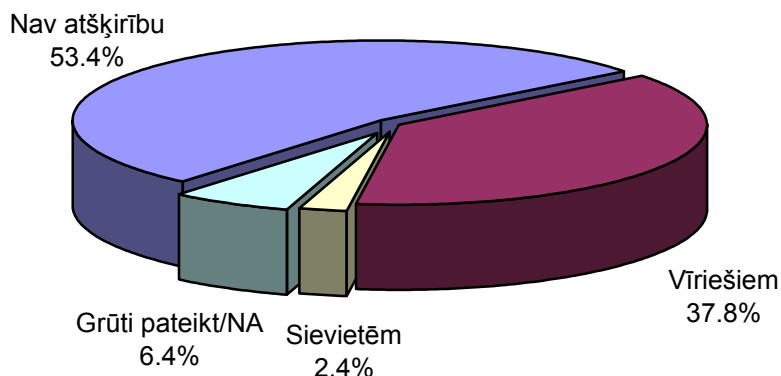
Gados jaunākās sievietes (15 – 24 g.v.) caurmērā biežāk ir atzinušas, ka lielāka iespēja saskarties ar seksuālo uzmākšanos darba vietā ir tieši sievietēm (89.7%). Vīriešu vidū šādu atbildi biežāk ir minējuši salīdzinoši gados vecāki aptaujas dalībnieki (34 – 54 g.v.) (~78.8%).

legūtās atbildes grupās ar dažādu pamatnodarbošanos liecina, ka skolnieces, studentes (88.8%), uzņēmējas (86.0%) un strādnieces (84.6%) biežāk kā vidēji ir atzinušas, ka lielāka iespēja saskarties ar seksuālo uzmākšanos darba vietā ir tieši sievietēm. Interesanti, ka vīriešu vidū šādu atbildi caurmērā biežāk ir paiduši vadītāji, menedžeri (80.3%), ierēdņi, darbinieki valsts vai pašvaldību iestādēs (78.0%).

Rīgā (84.1%) un Zemgalē (84.3%) dzīvojošās sievietes vidēji biežāk ir atzinušas, ka lielāka iespēja saskarties ar seksuālo uzmākšanos darba vietā ir tieši sievietēm. Šādu atbildi ir norādījuši arī Zemgalē (79.2%), kā arī Latgalē (83.9%) dzīvojošie vīrieši. Interesanti, ka Rīgā dzīvojošie vīrieši (16.3%) biežāk kā vidēji ir atbildējuši, ka nepastāv atšķirības abu dzimumu starpā iespējā saskarties ar seksuālo uzmākšanos darba vietā.

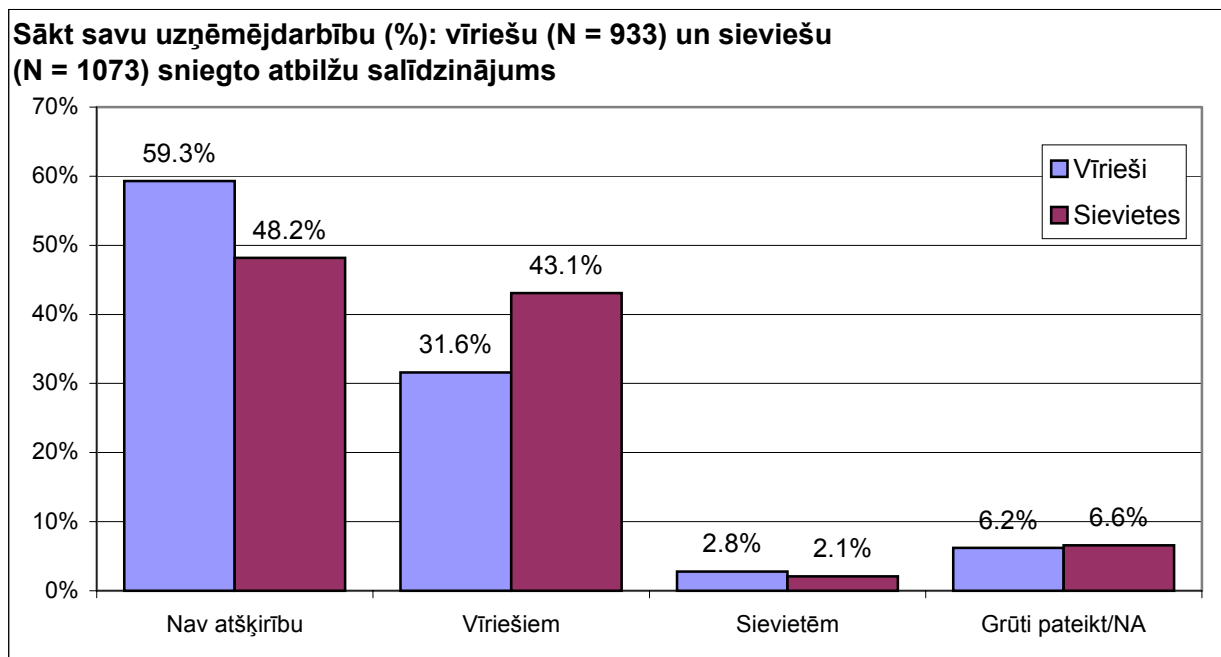
7. Sākt savu uzņēmējdarbību

Sākt savu uzņēmējdarbību (%) (Visi respondenti (N=2006))

Dati liecina, ka vairāk kā puse aptaujāto Latvijas iedzīvotāju uzskata, ka nav atšķirību abu dzimumu starpā iespējā sākt savu uzņēmējdarbību (53.4%). Tomēr vairāk kā trešdaļa aptaujāto uzskata, ka vieglāk sākt savu uzņēmējdarbību ir vīriešiem (37.8%).

Sekojošā grafikā ir attēlots vīriešu un sieviešu sniegto atbilžu salīdzinājums jautājumā par to, kuram no dzimumiem ir lielāka iespēja sākt savu uzņēmējdarbību.

Kā redzams, vairāk kā puse aptaujāto vīriešu uzskata, ka sievietēm un vīriešiem ir līdzīgas iespējas sākt savu uzņēmējdarbību (atbilde: “nav atšķirību”) (59.3%). Salīdzinoši šādu atbildi ir pādušas nedaudz mazāk kā puse aptaujāto sieviešu (48.2%). Jāatzīmē, ka 43.1% sieviešu ir atzinušas, ka vīriešiem ir vieglāk uzsākt savu uzņēmējdarbību.

Vīrieši vecumā no 35 līdz 44 gadiem biežāk kā vidēji ir atzinuši, ka sievietēm un vīriešiem ir līdzīgas iespējas sākt savu uzņēmējdarbību (66.3%). Sieviešu sniegtajās atbildēs šāda sakarība nav vērojama.

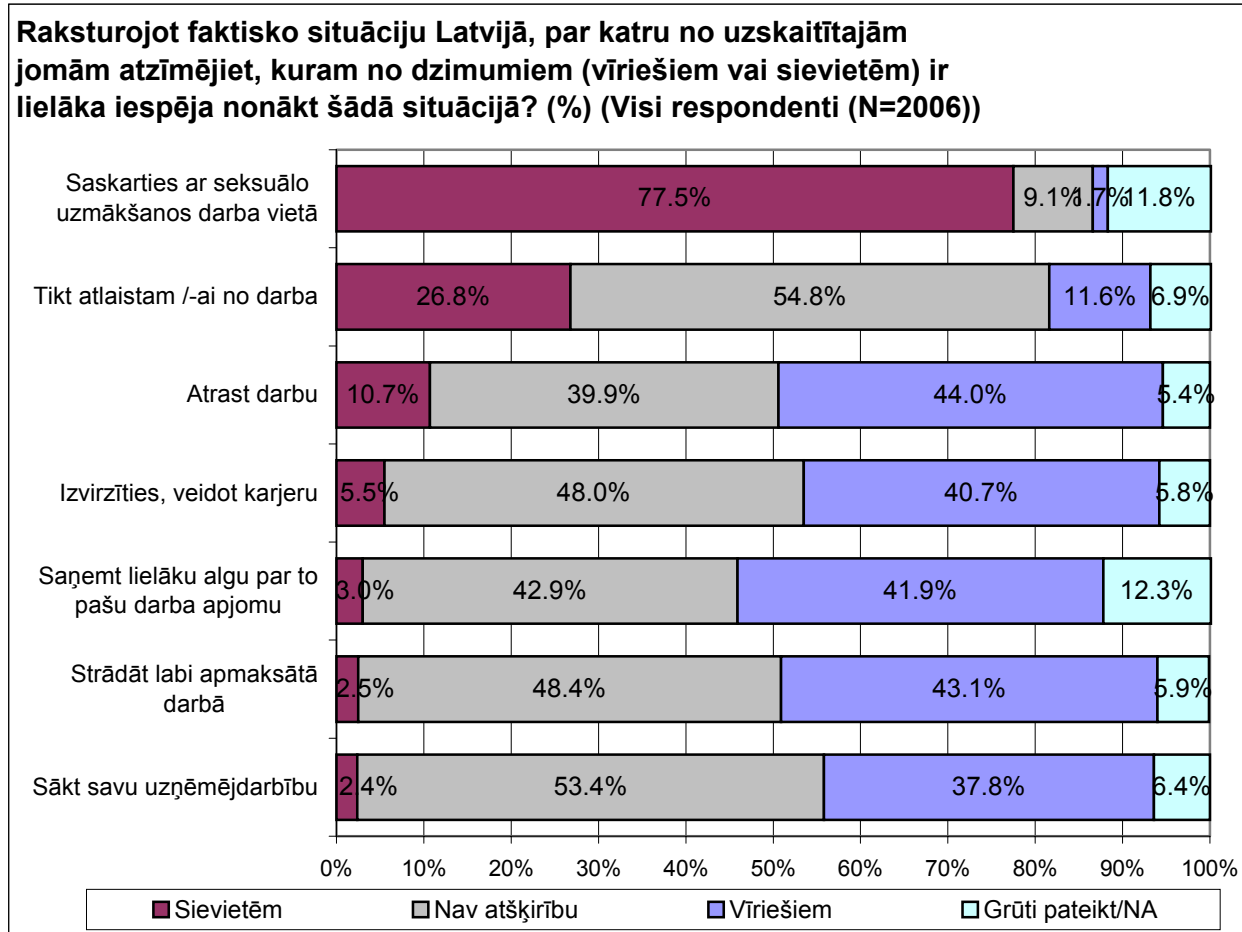
Aplūkojot iegūtās atbildes vecuma grupās, iezīmējas sakarība, ka sievietes ar augstāku izglītības līmeni biežāk ir atbildējušas, ka vīriešiem ir vieglāk uzsākt savu uzņēmējdarbību. Interesanti, ka vīriešu vidū šādu atbildi biežāk ir norādījuši tieši respondenti ar pamatizglītību (40.0%).

Valsts sektorā strādājošie vīrieši vidēji biežāk ir atzinuši, ka sievietēm un vīriešiem ir līdzīgas iespējas sākt savu uzņēmējdarbību (atbilde: “nav atšķirību”) (67.8%). Sieviešu sniegtajās atbildēs šāda sakarība nav vērojama.

Gan vadītājas, menedžeres (54.4%), gan vadītāji, menedžeri (63.5%) caurmērā biežāk ir pāduši viedokli, ka abiem dzimumiem ir līdzīgas iespējas sākt savu uzņēmējdarbību (atbilde: “nav atšķirību”). Raksturīgi, ka sieviešu vidū šādu atbildi salīdzinoši biežāk ir atzīmējušas arī pašas uzņēmējas (74.5%).

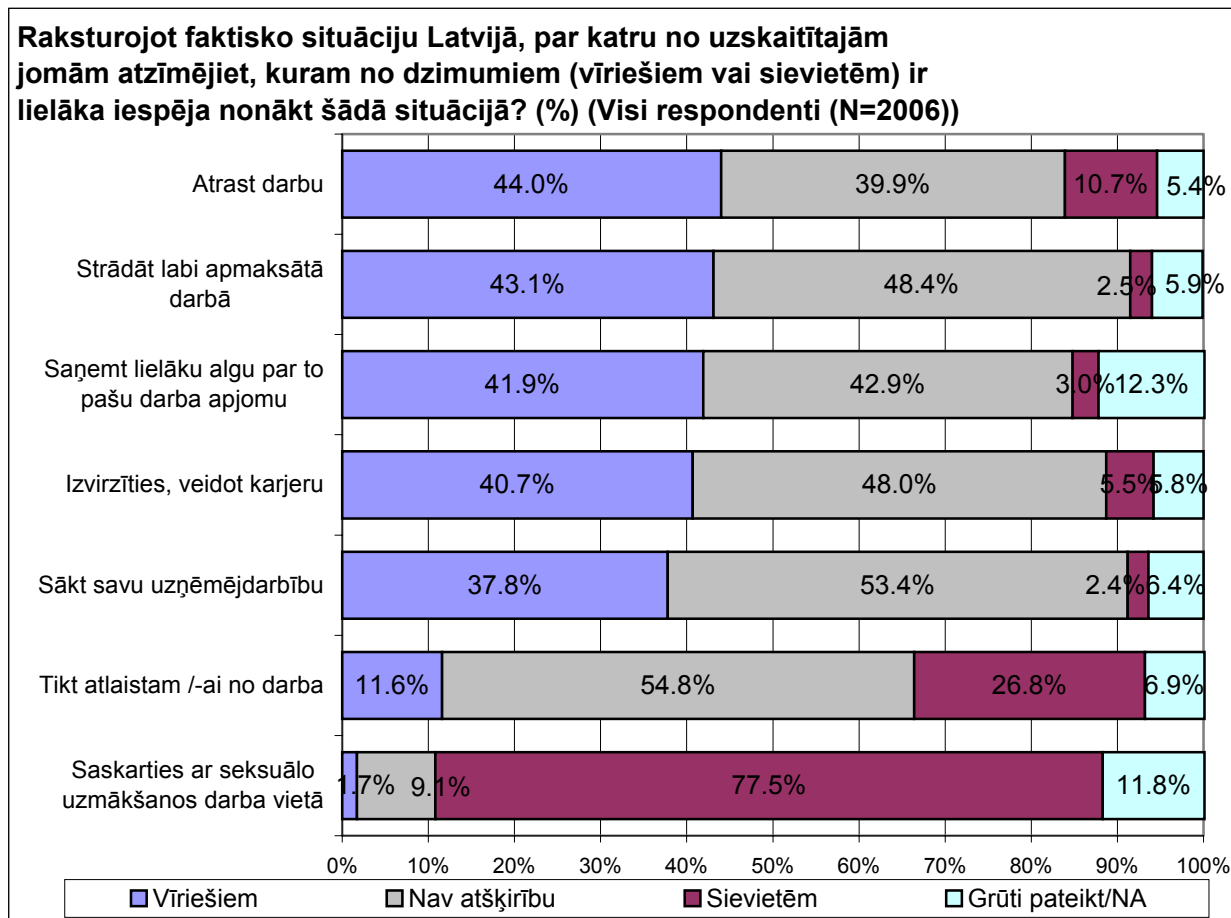
Latgalē dzīvojošās sievietes (55.0%) un Zemgalē dzīvojošie vīrieši (65.3%) vidēji biežāk ir atzinuši, ka abiem dzimumiem ir līdzīgas iespējas sākt savu uzņēmējdarbību (atbilde: “nav atšķirību”). Savukārt Kurzemē dzīvojošie abu dzimumu aptaujas dalībnieki (sievietes un vīrieši) ir minējuši, ka vīriešiem tomēr ir vieglāk uzsākt savu uzņēmējdarbību.

Sekojošā grafikā ir attēlots Latvijas iedzīvotāju sniegto atbilžu salīdzinājums par iespējām abiem dzimumiem nonākt kādā no minētajām situācijām darba sfērā, tās ranžējot pēc atbildes: “*sievietēm*” minēšanas biežuma.

Dati liecina, ka visbiežāk Latvijas iedzīvotāji ir minējuši, ka sievietēm ir lielāka iespēja *saskarties ar seksuālo uzmākšanos darba vietā* (77.5%). Aptuveni ceturtdaļa respondentu ir atzinuši, ka sievietēm ir arī *lielāka iespēja tikt atlaistām no darba* (26.8%). Pārējās iespējas attiecībā uz sievietēm ir minētas salīdzinoši retāk.

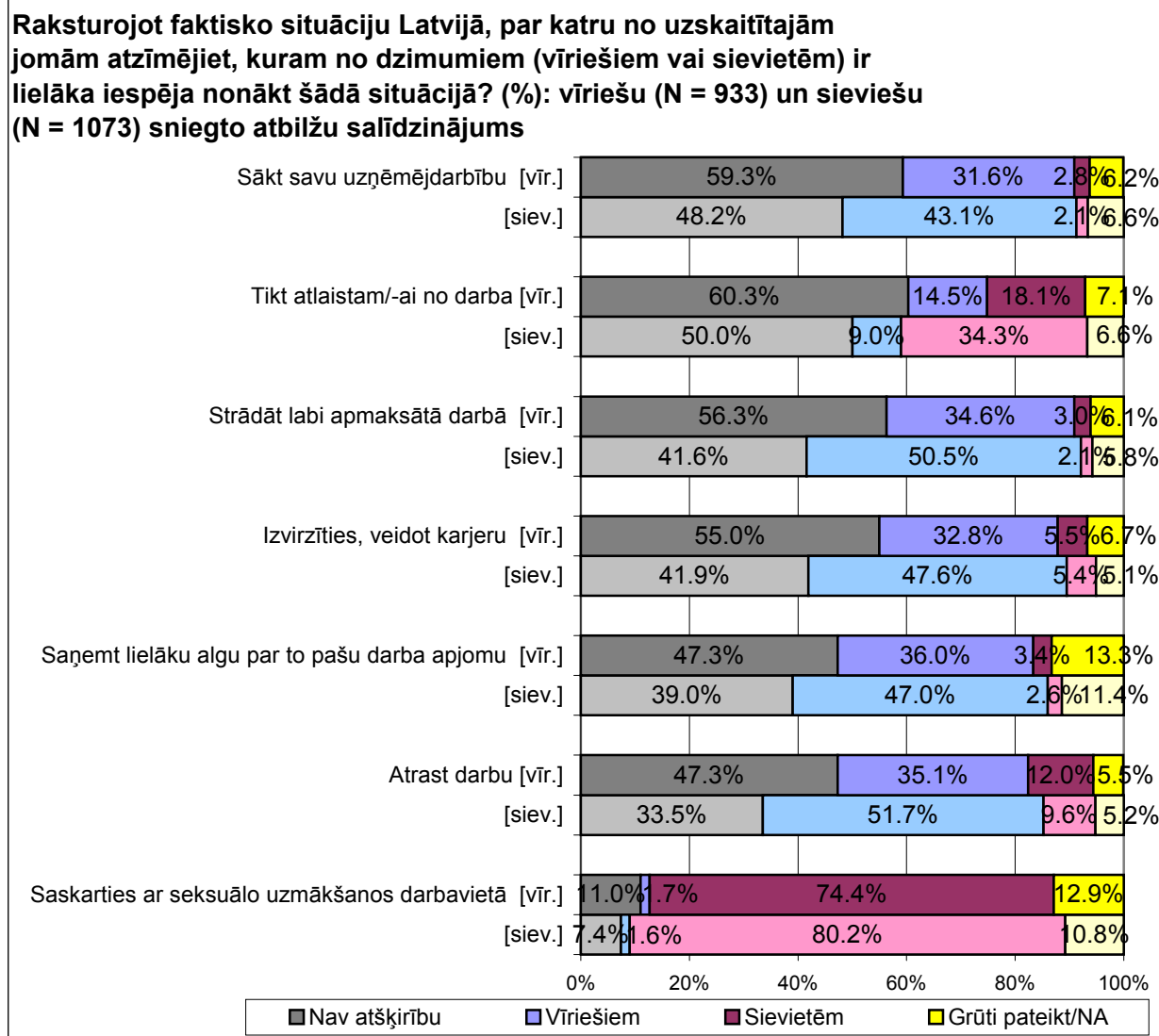
Sekojošā grafikā ir attēlots Latvijas iedzīvotāju sniegto atbilžu salīdzinājums par iespējām abiem dzimumiem nonākt kādā no minētajām situācijām darba sfērā, tās ranžējot pēc atbildes: “vīriešiem” minēšanas biežuma.

Grafikā attēlotie rezultāti liecina, ka vairāk kā trešdaļa aptaujāto Latvijas iedzīvotāju ir atzinuši, ka *vīriešiem ir lielāka iespēja sākt savu uzņēmējdarbību (37.8%), izvirzīties, veidot karjeru (40.7%), saņemt lielāku algu par to pašu darba apjomu (41.9%), strādāt labi apmaksātā darbā (43.1%), kā arī atrast darbu (44.0%)*. Interesanti, ka attiecībā uz sievietēm šādas iespējas ir pieļāvuši mazāk par 11% visu aptaujas dalībnieku.

Jāatzīmē, ka arī veiktajās fokusgrupu diskusijās, gan latviešu, gan cittautiešu grupā, tika atzīts, ka ekonomika (darbs, karjera un atalgojums) ir tā joma, kurā dzimumu nelīdztiesība ir visai bieži vērojama, to vairāk attiecinot tieši uz sievietēm.

Sekojošā grafikā ir attēlots vīriešu (N = 933) un sieviešu (N = 1073) sniegto atbilžu salīdzinājums jautājumā par iespējām abiem dzimumiem nonākt kādā no minētajām situācijām darba sfērā.

Kā redzams grafikā, aptaujātās sievietes ir salīdzinoši biežāk kā paši vīrieši norādījušas, ka vīriešiem ir lielāka iespēja sākt savu uzņēmējdarbību, strādāt labi apmaksātā darbā, izvirzīties, veidot karjeru, saņemt lielāku algu par to pašu darba apjomu, kā arī atrast darbu.

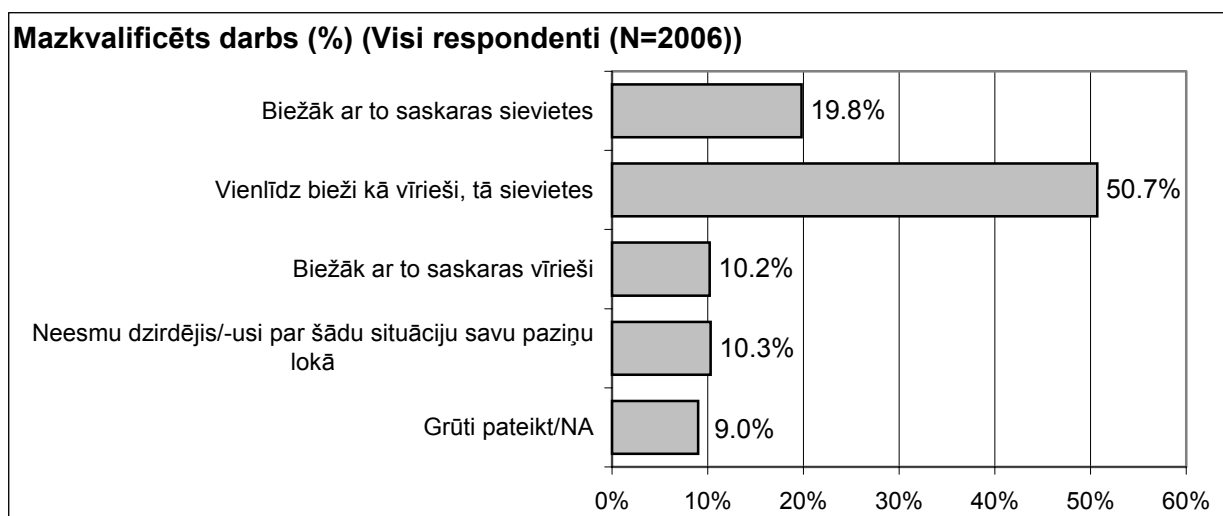
Interesanti, ka sievietes biežāk kā vīrieši ir atzinušas, ka lielāka iespēja tikt atlaistām no darba ir sievietēm, kamēr vīrieši biežāk kā sievietes ir minējuši, ka lielāka iespēja nonākt šādā situācijā ir viņiem.

Lai gan to, ka sievietēm ir lielāka iespēja saskarties ar seksuālo uzmākšanos darba vietā, ir atzinuši vairāk kā 70% abu dzimumu grupu pārstāvji, tomēr pašas sievietes šo atbildi ir minējušas biežāk kā vīrieši.

Situācijas darbā, ar kurām biežāk saskaras vīrieši un sievietes

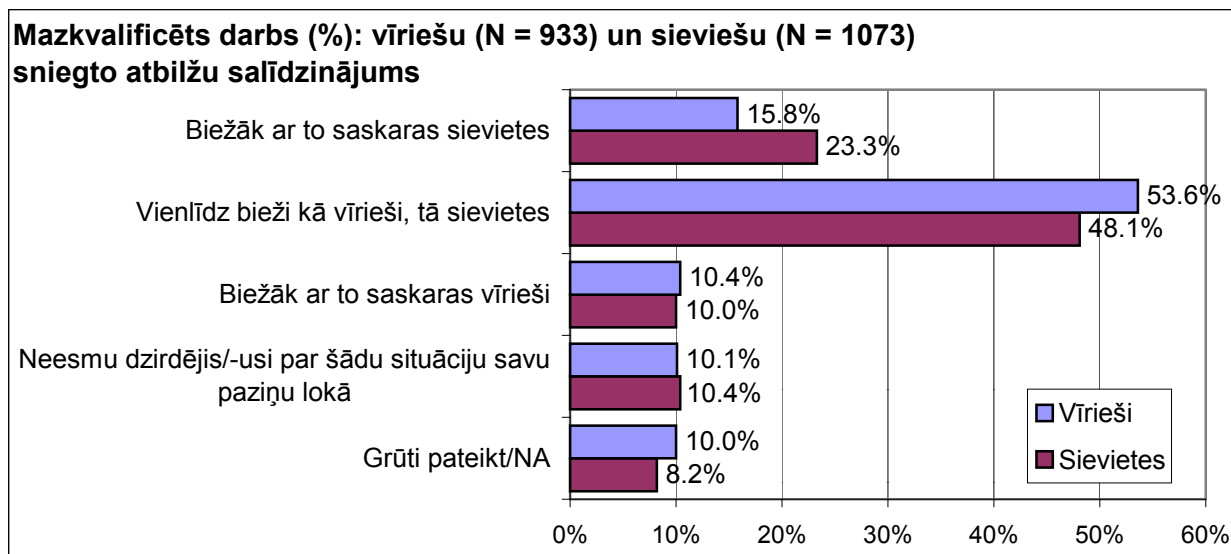
Lai noskaidrotu ar kādām situācijām darbā, aptaujas dalībnieku radinieki, draugi ir saskārušies biežāk, Latvijas iedzīvotāju aptaujā tika iekļauts jautājums: “Es Jums nosaukšu vairākas situācijas, ar kurām var saskarties gan vīrieši, gan sievietes. Lūdzu, pārdomājiet situāciju savu radnieku, draugu lokā, un atzīmējiet, kurā grupā tas ir novērojams biežāk?”. Respondenti savas atbildes varēja minēt skalā: “biežāk ar to saskaras vīrieši”, “vienlīdz bieži kā vīrieši, tā sievietes”, “biežāk ar to saskaras sievietes” un “neesmu dzirdējis par šādu situāciju savu paziņu lokā”.

1. Mazkvalificēts darbs

Kā liecina grafikā apkopotie dati, aptuveni puse aptaujāto Latvijas iedzīvotāju uzskata, ka ar nepieciešamību strādāt mazkvalificētu darbu vienlīdz bieži saskaras kā vīrieši tā sievietes (50.7%). Gandrīz piektā daļa respondentu norādījuši, ka ar mazkvalificētu darbu biežāk nākas strādāt sievietēm (19.8%), bet kopumā katrs desmitais aptaujas dalībnieks minējis, ka biežāk ar to saskaras vīrieši (10.2%).

Sekojošā grafikā attēlots vīriešu un sieviešu sniegto atbilžu salīdzinājums.

Salīdzinot aptaujāto sieviešu un vīriešu sniegtās atbildes, vērojams, ka sievietes biežāk norādījušas, ka viņu radnieku, draugu lokā mazkvalificētu darbu biežāk strādā tieši sievietes - to minējušas 23.3% aptaujāto sieviešu, kamēr vīriešu vidū šis rādītājs nepārsniedz 15.8%. Savukārt vīrieši biežāk kā sievietes atzīmējuši, ka mazkvalificētu darbu vienlīdz bieži strādā kā sievietes, tā vīrieši (attiecīgi: 53.6% un 48.1%). Jāpiebilst, ka līdzīgas sakarības bija vērojamas arī fokusgrupu dalībnieku paustajā viedoklī.

To, ka radu un draugu lokā sievietes un vīrieši vienlīdz bieži saskārušies ar nepieciešamību strādāt mazkvalificētu darbu, caurmērā biežāk norādījuši vīrieši vecumā no 25 līdz 34 gadiem (58.4%) un gadus vecākās sievietes (virs 55 g.v.) (55.5%). Savukārt viedokli, ka šādā situācijā biežāk nonākušas sievietes, salīdzinoši biežāk atzīmējuši vīrieši vecumā no 45 līdz 55 gadiem (20.1%) un sievietes vecumā no 35 līdz 44 gadiem (27.9%).

Vērojama sakarība, ka vīrieši ar zemāku izglītības līmeni biežāk atzīmējuši, ka mazkvalificētu darbu strādā viņu paziņas vīrieši. Savukārt sieviešu vidū vērojama pretēja sakarība - šādu viedokli biežāk paudušas respondentes ar augstāku izglītības līmeni. Jāpiebilst, ka vīriešu un sieviešu auditorijās respondenti ar pamatizglītību un vidējo izglītību salīdzinoši biežāk norādījuši, ka mazkvalificētu darbu vienlīdz bieži veic kā vīrieši, tā sievietes.

Dati liecina, ka latvietes biežāk kā citu tautību respondentes atzinušas, ka viņu draugu lokā ar mazkvalificētu darbu biežāk saskārušies vīrieši (attiecīgi: 13.0% un 6.1%), kamēr cittautietes biežāk kā caurmērā norādījušas, ka šādu darbu vienlīdz bieži strādā gan vīrieši, gan sievietes. Jāatzīmē, ka, analizējot vīriešu atbildes, šādas sakarības nav vērojamas.

Valsts sektorā strādājošās sievietes vidēji biežāk atzīmējušas, ka mazkvalificētu darbu biežāk strādā vīrieši (16.2%), bet respondentes privātajā sektorā caurmērā biežāk minējušas, ka ar šādu situāciju biežāk saskārušās viņu paziņas sievietes (30.3%). Aptaujāto vīriešu atbildes dažādās nodarbošanās sfērās būtiski neatšķiras no vidējiem rādītājiem.

Aplūkojot pētījuma rezultātus grupās ar dažādu pamatnodarbošanos, atklājas, ka gan uzņēmēji vīrieši, gan uzņēmējas sievietes biežāk kā caurmērā minējuši, ka mazkvalificētu darbu vienlīdz bieži strādā kā sievietes, tā vīrieši. Šādu viedokli pauduši arī speciālisti, kamēr aptaujātās speciālistes šādu situāciju biežāk vērtējušas kā vīriešiem raksturīgāku. Interesanti, ka mazkvalificētu darbu kā situāciju, ar kuru biežāk saskārušās sievietes, caurmērā biežāk minējušas strādnieces, vadītāji, menedžeri un ierēdņi, darbinieki valsts un pašvaldības uzņēmumos.

Raksturojot situāciju Latvijas reģionos, jāatzīmē, ka Vidzemē abās dzimumu grupās (vīriešu un sieviešu) vidēji biežāk pausts viedoklis, ka paziņu lokā mazkvalificētu darbu biežāk strādā sievietes (19.5% un 28.9%), salīdzinoši biežāk to minējuši arī aptaujātie kurzemnieki (20.4%). Respondentes Zemgalē caurmērā biežāk atzīmējušas, ka ar mazkvalificētu darbu vīriešiem un sievietēm nākas saskarties vienlīdz bieži (54.0%), bet aptaujātie Latgalē biežāk minējuši, ka šāda situācija raksturīgāka vīriešiem (14.5%).

Aptaujāto sieviešu vidū vērojama sakarība, ka rīdzniecības sievietes biežāk kā respondentes laukos norādījušas, ka mazkvalificētu darbu biežāk strādā tieši sievietes (attiecīgi: 26.0% un 19.1%) vai arī sievietes un vīrieši to dara vienlīdz bieži (50.5% un 44.8%). Savukārt aptaujas dalībnieces laukos biežāk ar to saistījušas vīriešu situāciju darba tirgū (12.4% un 8.4%). Jāpiebilst, ka arī Rīgā dzīvojošie vīrieši vidēji biežāk

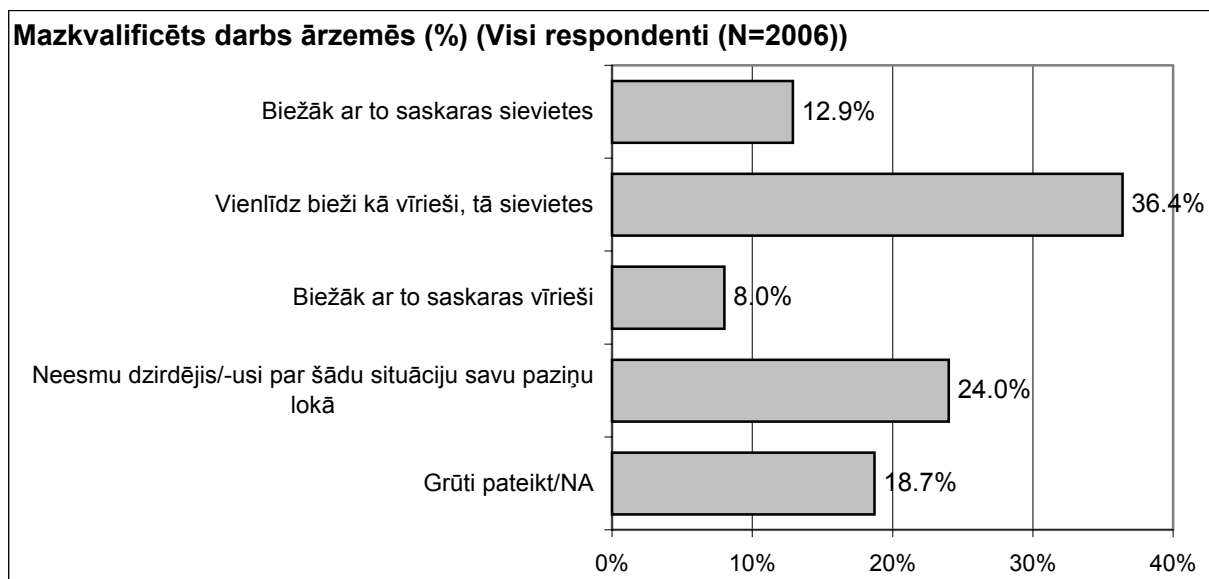

atzīmējuši, ka viņu radu un draugu lokā mazkvalificētu darbu sievietes un vīrieši strādā vienlīdz bieži (57.9%).

Jāpiebilst, ka vīrieši, kuru ģimenēs dzīvo pilngadīgi bērni, caurmērā biežāk atzīmējuši, ka ar mazkvalificētu darbu biežāk saskaras sievietes (21.2%).

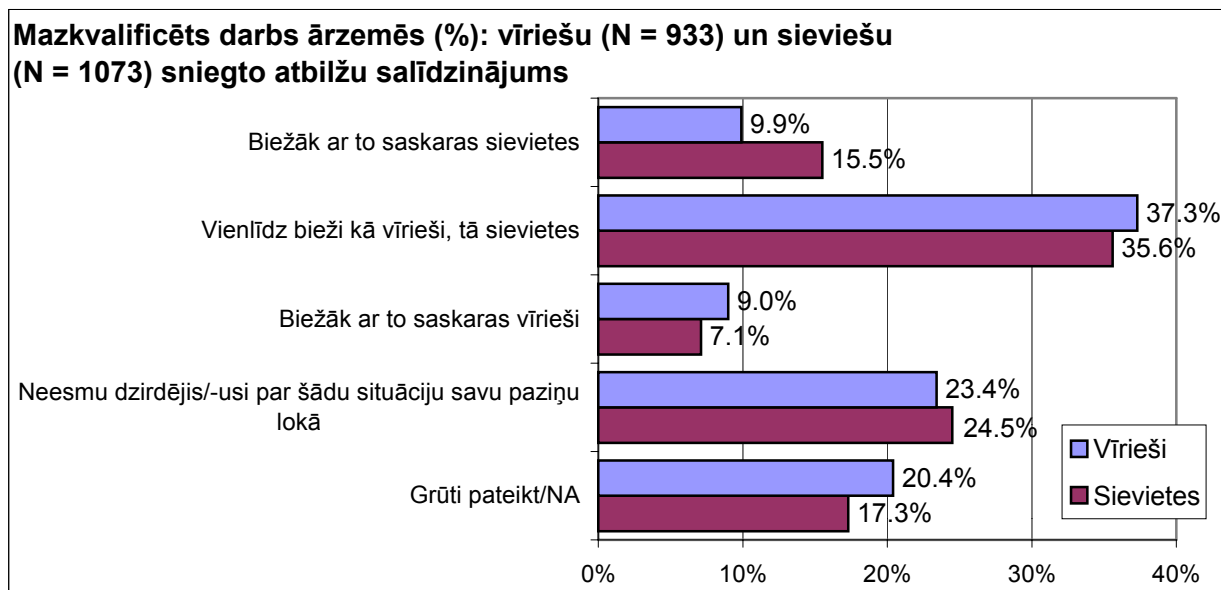
Pētījuma rezultāti liecina, ka vīrieši, kuri ir bijuši precējušies, bet pašlaik ir šķīrušies vai ir atraitņi, mazkvalificētu darbu vidēji biežāk vērtējuši kā situāciju, ar kuru biežāk sakārušās viņu paziņas sievietes (21.6%). Savukārt vīrieši, kuri ir precējušies, biežāk kā caurmērā pauduši viedokli, ka mazkvalificētu darbu vienlīdz bieži strādā kā vīrieši, tā sievietes (57.6%).

2. Mazkvalificēts darbs ārzemēs

Kā redzams, kopumā vairāk kā trešdaļa Latvijas iedzīvotāju minējuši, ka viņu radnieku un draugu lokā kā sievietes, tā vīrieši vienlīdz bieži ir strādājuši mazkvalificētu darbu ārzemēs (36.4%). To, ka ar šādu situāciju biežāk ir sakārušās sievietes, atzīmējuši 12.9% aptaujāto, bet 8.0% respondentu norādījuši, ka mazkvalificētu darbu ārzemēs biežāk strādā viņu paziņas vīrieši. Jāpiebilst, ka gandrīz ceturtdaļa aptaujāto Latvijas iedzīvotāju nav dzirdējuši par šādu situāciju savu paziņu lokā (24.0%).

Sekojošā grafikā attēlotas sieviešu un vīriešu sniegtās atbildes jautājumā par to, kurš no dzimumiem viņu paziņu lokā biežāk saskaras ar mazkvalificētu darbu ārzemēs.

Lai gan vīriešu un sieviešu nostāja jautājumā par to, kurš no dzimumiem ar mazkvalificētu darbu ārzemēs saskāries biežāk, būtiski neatšķiras, tomēr jāatzīmē, ka aptaujātās sievietes nedaudz biežāk kā vīrieši minējušas, ka viņu radu un paziņu lokā tieši sievietes biežāk ir nonākušas šādā situācijā (attiecīgi: 15.5% un 9.9%).

Kā liecina aptaujas dati, abu dzimumu pārstāvji (vīrieši un sievietes) vecuma grupā no 25 līdz 34 gadiem caurmērā biežāk norādījuši, ka ar nepieciešamību strādāt mazkvalificētu darbu ārzemēs vienlīdz bieži nākas saskarties kā vīriešiem, tā sievietēm (attiecīgi: 49.7% un 39.7%). Gados jaunākie vīrieši (15-24 g.v.) vidēji biežāk atzīmējuši, ka šāds darbs raksturīgāks vīriešiem (13.4%), bet sievietes vecumā no 25 līdz 34 gadiem biežāk paudušas arī pretēju viedokli – 19.9% no tām minējušas, ka ar mazkvalificētu darbu ārzemēs biežāk jāsaskaras sievietēm, kas ir biežāk kā vidēji.

Sievietes ar augstāko izglītību biežāk kā respondentes ar pamatizglītību atzīmējušas, ka ar mazkvalificētu darbu ārzemēs biežāk nākas saskarties sievietēm (attiecīgi: 18.3% un 9.9%) vai arī norādījušas, ka viņu paziņu lokā šādā situācijā vienlīdz bieži nonākuši kā vīrieši, tā sievietes (39.8% un 28.0%). Savukārt aptaujāto vīriešu sniegtās atbildes būtiski neatšķiras no atbilžu kopējā sadalījuma.

Gan vīriešu (attiecīgi: 39.6% un 35.2%), gan sieviešu (38.2% un 33.7%) auditorijās cittautieši biežāk kā latvieši atzīmējuši, ka viņu radnieku un draugu lokā mazkvalificētu darbu ārzemēs sievietes un vīrieši strādājuši vienlīdz bieži.

Privātajā sektorā strādājošās sievietes caurmērā biežāk minējušas, ka mazkvalificētu darbu ārzemēs biežāk strādājušas viņu paziņas sievietes (22.2%), vai norādījuši, ka tuvinieku lokā vīrieši un sievietes to veikuši vienlīdz bieži (38.4%). Jāpiebilst, ka arī privātajā sektorā nodarbinātie vīrieši vidēji biežāk atzīmējuši, ka mazkvalificēts darbs ārzemēs ir situācija, kurā abu dzimumu pārstāvji nonākuši vienlīdz bieži (41.0%), bet nestrādājošie vīrieši to atzīmējuši kā raksturīgāku tieši vīriešiem (12.1%).

Sieviešu auditorijā speciālistes un strādnieces, bet vīriešu auditorijā ierēdņi, darbinieki valsts un pašvaldības iestādēs un bezdarbnieki salīdzinoši biežāk nepieciešamību strādāt mazkvalificētu darbu ārzemēs saistījuši ar sieviešu situāciju darba tirgū. To, ka šādu darbu biežāk veic vīrieši, biežāk atzīmējuši skolnieki, studenti.

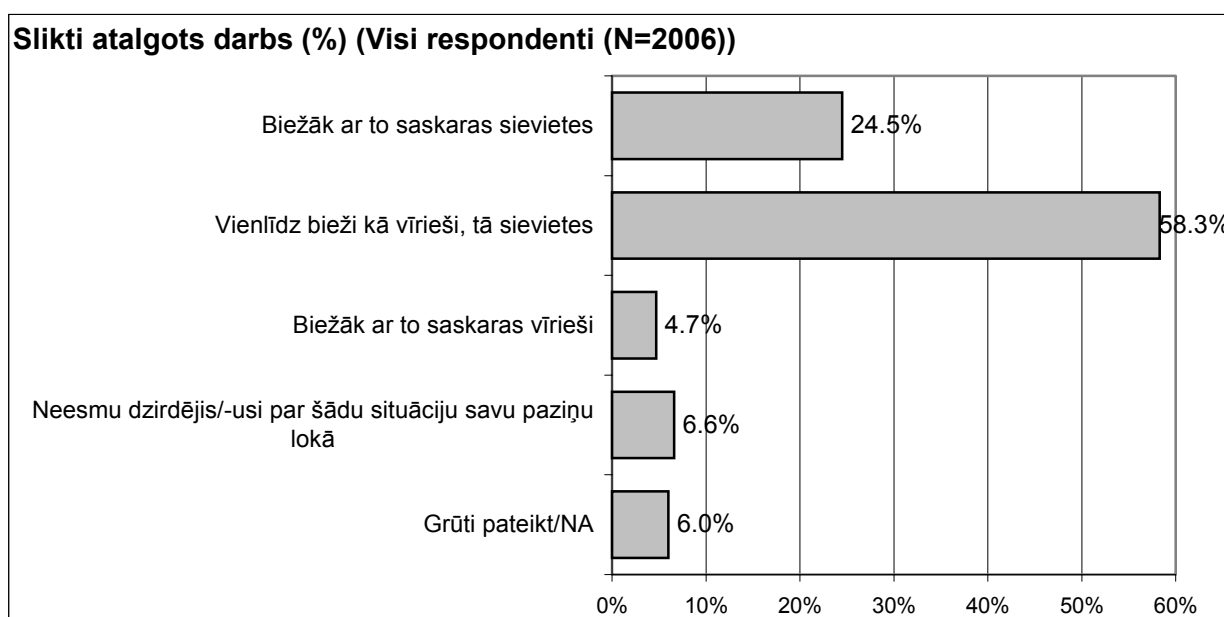
Dati liecina, ka speciālisti, zemnieki un uzņēmēji, kā arī mājsaimnieces atzinušas, ka ar mazkvalificētu darbu ārzemēs sievietes un vīrieši saskaras vienlīdz bieži.

Vidzemē dzīvojošās sievietes un vīrieši mazkvalificētu darbu ārzemēs uzskatījuši par situāciju, ar kuru sievietēm nākas saskarties biežāk. Savukārt respondentes Kurzemē vidēji biežāk to minējušas kā raksturīgāku vīriešiem (11.1%).

Sievietes un vīrieši Rīgā (attiecīgi: 39.4% un 40.2%) biežāk kā citās pilsētās dzīvojošie (32.6% un 33.9%) norādījuši, ka viņu radnieku un draugu lokā dzimumu grupās nav vērojamas atšķirības, cik bieži mazkvalificētu darbu ārzemēs strādājuši vīrieši un sievietes.

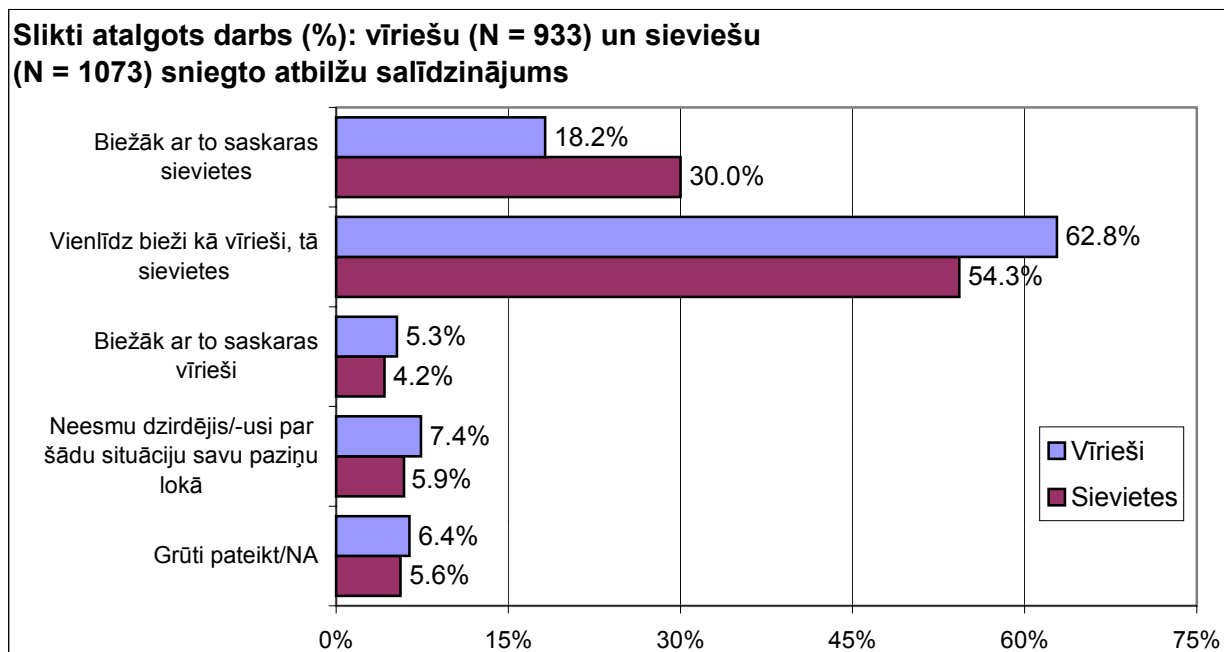
Aptaujātie vīrieši, kuru ģimenēs ir pilngadīgi bērni, caurmērā biežāk atzīmējuši, ka mazkvalificētu darbu ārzemēs vīrieši un sievietes strādā vienlīdz bieži (42.9%).

3. Slikti atalgots darbs

Pētījuma rezultāti liecina, ka vairāk kā puse aptaujāto Latvijas iedzīvotāju atzīmējuši, ka slikti atalgotu darbu sievietes strādā vienlīdz bieži kā vīrieši (58.3%). Jāuzsver, ka aptuveni ceturtdaļa respondentu norādījuši, ka ar šādu situāciju viņu tuvinieku un paziņu lokā biežāk saskārušās sievietes (24.5%). Kopumā tikai 4.7% aptaujāto ir minējuši, ka biežāk slikti apmaksātu darbu strādā viņu paziņas vīrieši.

Salīdzinošā veidā sieviešu un vīriešu atbildes jautājumā par to, kura dzimuma pārstāvji paziņu lokā biežāk strādā slikti atalgotu darbu, attēlotas sekojošā grafikā.

Kā redzams, aptaujātās sievietes biežāk atzīmējušas, ka slikti atalgots darbs viņu tuvinieku lokā vairāk raksturīgs tieši sievietēm (30.0%), kamēr vīrieši salīdzinoši biežāk norādījuši, ka ar šādu situāciju vienlīdz bieži saskaras kā vīrieši, tā sievietes (62.8%).

Analizējot rezultātus dažādās vecuma grupās, vērojams, ka sievietes vecumā no 35 līdz 44 gadiem (35.2%) un gados vecākie vīrieši (virs 55 g.v.) (22.2%) vidēji biežāk minējuši, ka slikti atalgotu darbu biežāk strādā sievietes. Savukārt gados vecākās sievietes (virs 55 g.v.) norādījušas, ka vīriešu un sieviešu vidū situācija būtiski neatšķiras (59.9%).

Vīrieši ar pamatizglītību biežāk kā caurmērā slikti atalgotu darbu biežāk novērtējuši kā situāciju, kas raksturīgāka sievietēm (23.4%). Jāpiebilst, ka sieviešu atbildēs vērojama pretēja sakarība – to, ka slikti atalgotu darbu biežāk strādā paziņas sievietes, salīdzinoši biežāk norādījušas aptaujas dalībnieces ar vidējo un augstāko izglītību (attiecīgi: 30.2% un 32.9%).

Cittautiešu vidū vīrieši un sievietes (attiecīgi: 65.0% un 56.7%) biežāk kā latvieši un latvietes (60.8% un 52.5%) minējuši, ka viņu radu un draugu lokā slikti atalgotu darbu vīrieši un sievietes strādā vienlīdz bieži.

Interesanti, ka privātajā sektorā strādājošās sievietes vidēji biežāk atzinušas, ka ar slikti apmaksātu darbu biežāk nākas saskarties sievietēm (37.2%), bet aptaujāto vīriešu atbildes būtiski neatšķiras no atbilžu kopējā sadalījuma.

To, ka slikti apmaksātu darbu biežāk strādā paziņas sievietes, vīriešu vidū caurmērā biežāk minējuši pensionāri, bet no sievietēm - strādnieces un mājsaimnieces. Savukārt ierēdņi, darbinieki valsts un pašvaldības iestādēs, zemnieki un no sievietēm - uzņēmējas, vadītājas, menedžeres un pensionāres vidēji biežāk minējušas, ka abu dzimumu pārstāvji ar slikti atalgotu darbu saskārušies vienlīdz bieži.

Vērojams, ka kurzemnieki vidēji biežāk minējuši, ka viņu radu un draugu lokā slikti atalgotu darbu biežāk strādā sievietes (22.1%), kamēr Latgalē dzīvojošie vīrieši

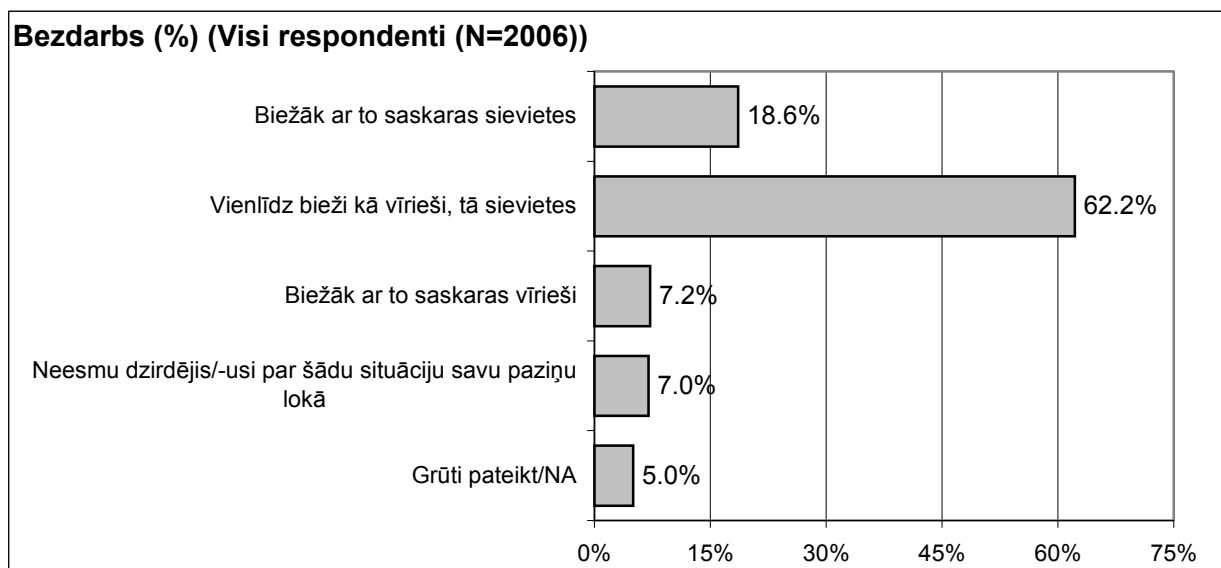
(68.8%) un Zemgalē dzīvojošās sievietes (58.9%) biežāk norādījušas, ka vīrieši un sievietes to veic vienlīdz bieži.

Vīrieši laukos nedaudz biežāk kā respondenti pilsētās (izņemot Rīgu) atzīmējuši, ka ar slikti atalgotu darbu biežāk saskārušās viņu paziņas sievietes (attiecīgi: 20.4% un 16.6%). Aptaujāto sieviešu vidū vērojama pretēja sakarība - to, ka sievietes biežāk nonāk šādā situācijā, respondentes pilsētās (izņemot Rīgu) atzinušas biežāk kā laukos dzīvojošās aptaujas dalībnieces (34.5% un 25.5%).

Aptaujas dati liecina, ka sievietes, kurām ir nepilngadīgi bērni biežāk kā sievietes, ar kurām kopā dzīvo pilngadīgi bērni, ir norādījušas, ka slikti atalgotu darbu biežāk strādā tieši sievietes (attiecīgi: 33.0% un 29.2%).

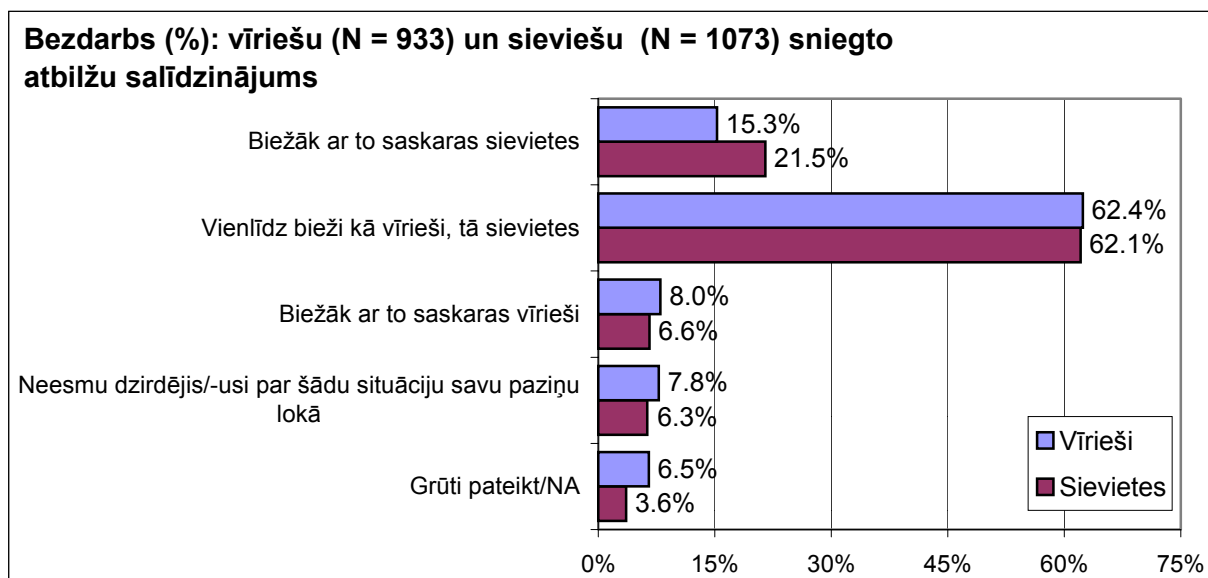
To, ka ar slikti atalgotu darbu biežāk saskārušās sievietes, salīdzinoši biežāk atzīmējuši arī vīrieši, kuri bijuši precējušies, bet tagad ir šķīrušies vai ir atraitņi (24.6%).

4. Bezdarbs

Grafikā attēlotie rezultāti liecina, ka aptaujāto Latvijas iedzīvotāju paziņu lokā bezdarbnieki bijuši vienlīdz bieži kā vīrieši, tā sievietes (62.2%). Nedaudz mazāk kā piektdaļai aptaujāto paziņu lokā ar bezdarba problēmu biežāk ir saskārušās sievietes (18.6%), bet tikai 7.2% respondentu atzinuši, ka ar to biežāk saskārušies paziņas vīrieši.

Sekojošā grafikā salīdzinošā veidā attēlotas vīriešu un sieviešu atbildes jautājumā par to, kurš no dzimumiem viņu paziņu lokā biežāk saskāries ar bezdarbu.

Lai gan aptaujāto vīriešu un sieviešu atbildēs kopumā būtiskas atšķirības nav vērojamas, tomēr jāatzīmē, ka sievietes (21.5%) biežāk kā vīrieši (15.3%) norādījušas, ka viņu paziņu lokā tieši sievietes ar bezdarbu ir saskārušās biežāk.

Aptaujas datu analīze sīkākās sociāldemogrāfiskās grupās liecina, ka vīrieši vecumā no 45 līdz 54 gadiem biežāk bezdarbu raksturojuši kā sieviešu problēmu (20.5%). Savukārt sievietes vecuma grupā no 35 līdz 44 gadiem (25.4%) un vīrieši vecumā no 25 līdz 44 gadiem (~66.8%) caurmērā biežāk minējuši, ka ar bezdarbu vienlīdz bieži saskārušies viņu paziņas vīrieši un sievietes. Vīriešu vidū gados jaunākie aptaujas dalībnieki (15-24 g.v.) vidēji atzīmējuši, ka viņu paziņu lokā šādā situācijā biežāk nonākuši vīrieši (12.6%).

Raksturīgi, ka nestrādājošie vīrieši biežāk kā valsts un privātajā sektorā strādājošie norādījuši, ka ar bezdarbu biežāk nākas saskarties vīriešiem (attiecīgi: 11.6%, 7.2% un 3.9%), bet aptaujātās nestrādājošās sievietes biežāk kā valsts sektorā nodarbinātās aptaujas dalībnieces bezdarbu vērtējušas kā sievietēm raksturīgāku situāciju (attiecīgi: 23.4% un 18.3%).

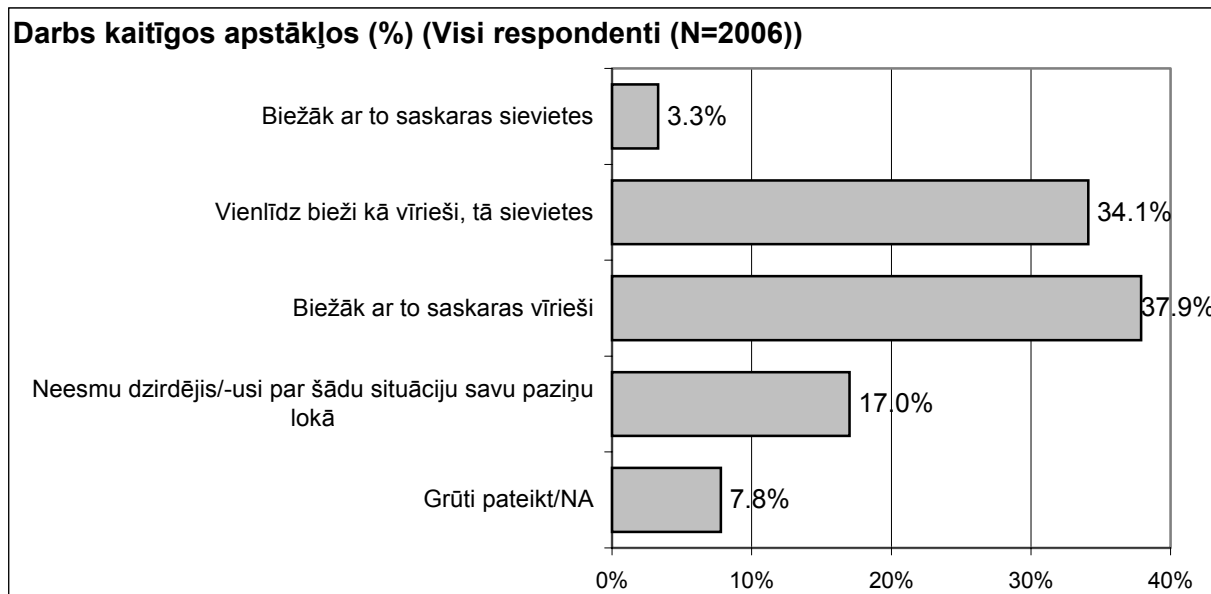
To, ka ar bezdarbu biežāk saskārušās paziņas sievietes, caurmērā biežāk atzīmējuši ierēdņi, darbinieki valsts un pašvaldības iestādēs, no sievietēm – mājsaimnieces un bezdarbnieces. Savukārt to, ka šādā situācijā biežāk nonāk vīrieši abu dzimumu auditorijās vidēji biežāk atzinuši skolnieki (-ces), studenti (-es).

Dati liecina, ka vīrieši Kurzemē biežāk kā citos reģionos aptaujātie bezdarbu vērtējuši kā situāciju, kura raksturīgāka sievietēm (20.4%), bet Latgalē dzīvojošie biežāk atzinuši, ka ar šo problēmu gan radnieki un draugi vīrieši, gan sievietes saskārušies vienlīdz bieži (67.4%).

Analizējot pētījuma rezultātus atkarībā no apdzīvotās vietas tipa, redzams, ka aptaujātie vīrieši Rīgā (17.3%) biežāk kā citās pilsētās dzīvojošie (13.1%) minējuši, ka ar bezdarbu biežāk nākas saskarties sievietēm, kamēr lauku iedzīvotāji biežāk to saistījuši ar vīriešiem (11.0%). Jāatzīmē, sievietes laukos un Rīgā nedaudz biežāk kā respondentēs citās pilsētās bezdarbu raksturojušas kā problēmu ar kuru vienlīdz bieži saskaras kā vīrieši, tā sievietes (attiecīgi: 64.7%, 63.3% un 59.2%).

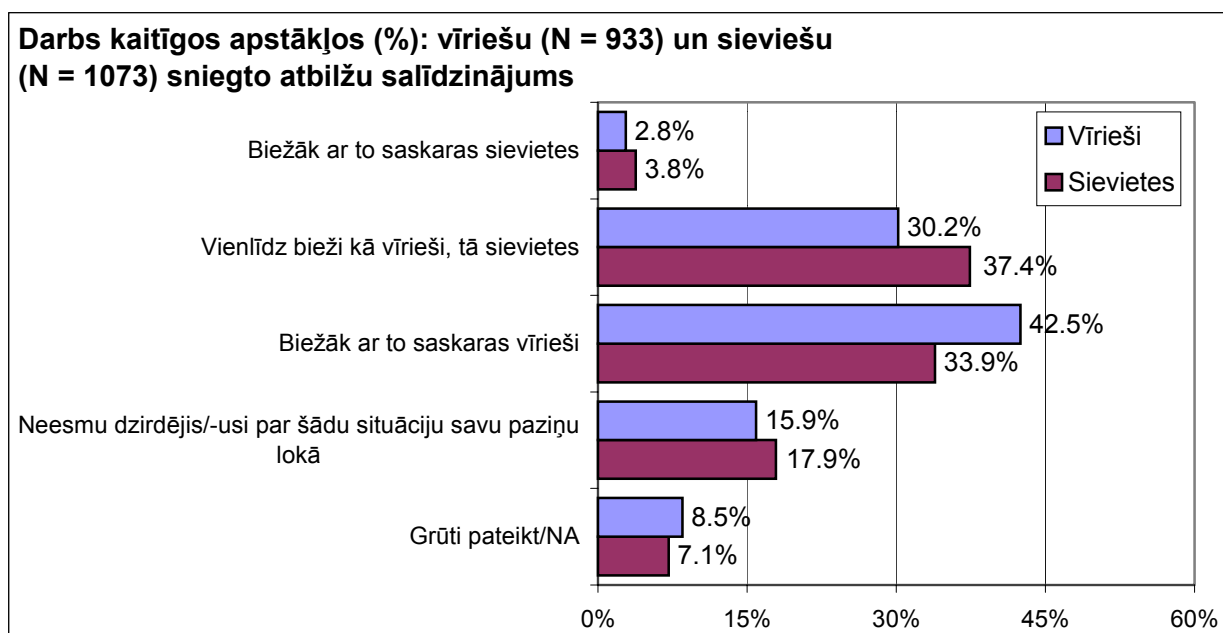
Jāatzīmē, ka vīrieši, kuru ģimenēs dzīvo pilngadīgi bērni, biežāk ka vīrieši ar nepilngadīgiem bērniem ir minējuši, ka ar bezdarba problēmu biežāk saskārušās viņu paziņas sievietes (attiecīgi: 20.8% un 14.3%).

5. Darbs kaitīgos apstākļos

Vērojams, ka vairāk kā trešā daļa aptaujāto Latvijas iedzīvotāju minējuši, ka ar darbu kaitīgos apstākļos biežāk saskaras vīrieši (37.5%), bet tikai nedaudz retāk norādīts, ka ar to sievietēm un vīriešiem jāsaskaras vienlīdz bieži (34.1%). Jāpiebilst, ka 17.0% aptaujas dalībnieku atzinuši, ka nav saskārušies ar šādu situāciju savu radu un draugu lokā.

Sieviešu un vīriešu auditorijās sniegtās atbildes jautājumā par to, kuram no dzimumiem biežāk nākas saskarties ar darbu kaitīgos apstākļos, apkopotas sekojošā grafikā.

Kā redzams, aptaujātie vīrieši biežāk atzīmējuši, ka viņu radu un draugu lokā tieši vīrieši ir tie, kuri biežāk strādā darbu kaitīgos apstākļos (42.5%). Savukārt sievietes biežāk paudušas viedokli, ka šādā situācijā viņu paziņas vīrieši un sievietes nonākuši vienlīdz bieži (37.4%).

Dati liecina, ka gados jaunākās sievietes (15-24 g.v.) caurmērā biežāk norādījušas, ka ar darbu kaitīgos apstākļos biežāk saskaras vīrieši (37.7%), bet vīriešu vidū šim viedoklim biežāk piekrituši respondenti vecumā no 35 līdz 54 gadiem (~48.0%). Savukārt vīrieši vecumā no 25 līdz 34 gadiem vidēji biežāk norādījuši, ka viņu radu lokā darbu kaitīgos apstākļos vienlīdz bieži veic kā sievietes, tā vīrieši (37.2%).

To, ka ar darbs kaitīgos apstākļos vairāk raksturīgs vīriešiem, respondenti ar vidējo izglītību atzīmējuši biežāk kā aptaujātie ar pamatizglītību (attiecīgi: 44.1% un 37.6%) un sievietes ar augstāko izglītību biežāk kā aptaujātās ar vidējo izglītību (39.9% un 31.1%). Jāpiebilst, ka sievietes ar vidējo izglītību salīdzinoši biežāk paudušas viedokli, ka darbu kaitīgos apstākļos vienlīdz bieži strādā gan vīrieši, gan sievietes (39.9%).

Vīriešu un sieviešu auditorijās citu tautību respondenti caurmērā biežāk pauduši viedokli, ka ar darbu kaitīgos apstākļos vienlīdz bieži nākas saskarties abu dzimumu pārstāvjiem (attiecīgi: 36.4% un 43.0%). Aptaujātie latvieši (46.4%) biežāk kā cittautieši (37.9%) norādījuši, ka viņu paziņas vīrieši šādu darbu veic biežāk.

Privātajā sektorā strādājošās sievietes vidēji biežāk atzīmējušas, ka viņu radu un draugu lokā ar darbu kaitīgos apstākļos vienlīdz bieži saskaras kā vīrieši, tā sievietes (43.3%), savukārt vīrieši, kuri strādā privātajā sektorā, biežāk kā nestrādājošie pauduši viedokli, kā tieši vīrieši kaitīgos apstākļos strādā biežāk (45.0% un 38.3%).

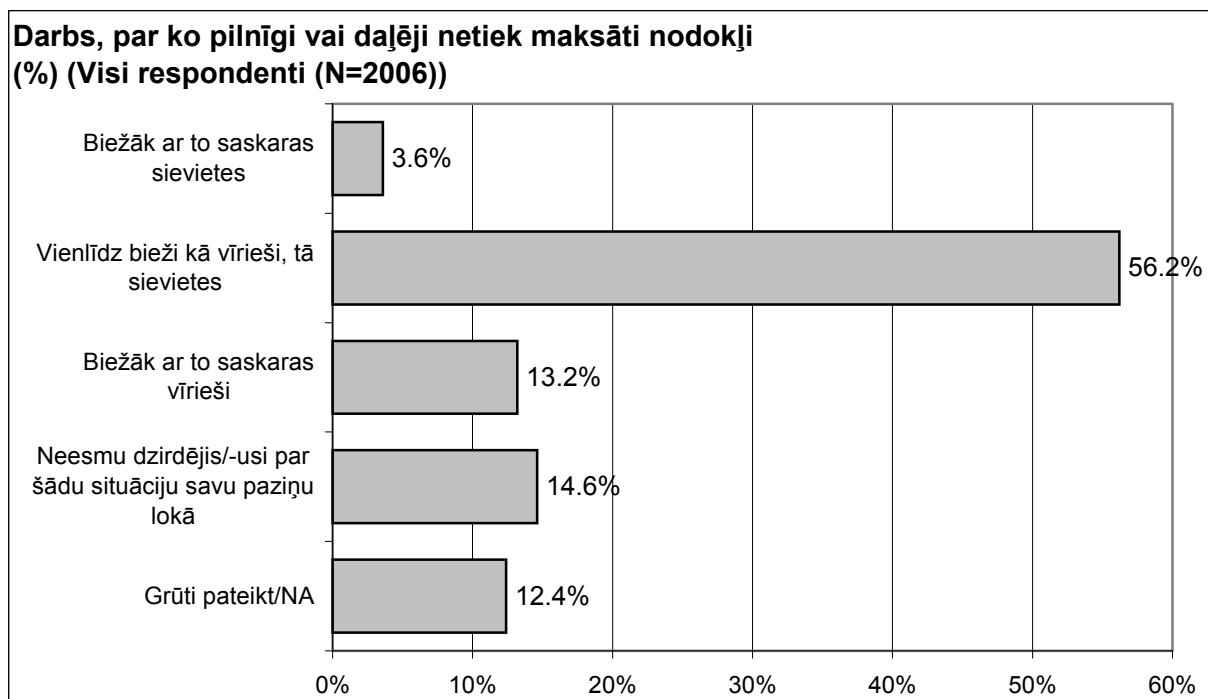
Vērojams, ka vīriešu auditorijā vadītāji, menedžeri un strādnieki, bet sieviešu auditorijā uzņēmējas, mājsaimnieces, skolnieces, studentes un speciālistes darbu kaitīgos apstākļos biežāk vērtējušas kā situāciju, kas vairāk raksturīga vīriešiem. To, ka ar darbu kaitīgos apstākļos vienlīdz bieži nākas saskarties kā vīriešiem, tā sievietēm, salīdzinoši biežāk norādījuši speciālisti un ierēdņi, darbinieki valsts un pašvaldības iestādēs, bet no sievietēm – strādnieces.

Lai gan reģionālā griezumā sieviešu auditorijā nav vērojamas būtiskas atšķirības no atbilžu vidējā sadalījuma, tomēr jāatzīmē, ka rīdzinieces caurmērā biežāk atzīmējušas, ka viņu paziņas vīrieši un sievietes darbu kaitīgos apstākļos veic vienlīdz bieži (43.9%).

Gan vīrieši, kuriem ir pilngadīgi bērni, gan respondenti ar nepilngadīgiem bērniem nedaudz biežāk kā caurmērā atzīmējuši, ka darbu kaitīgos apstākļos biežāk veic viņu paziņas vīrieši (attiecīgi: 47.2% un 46.0%).

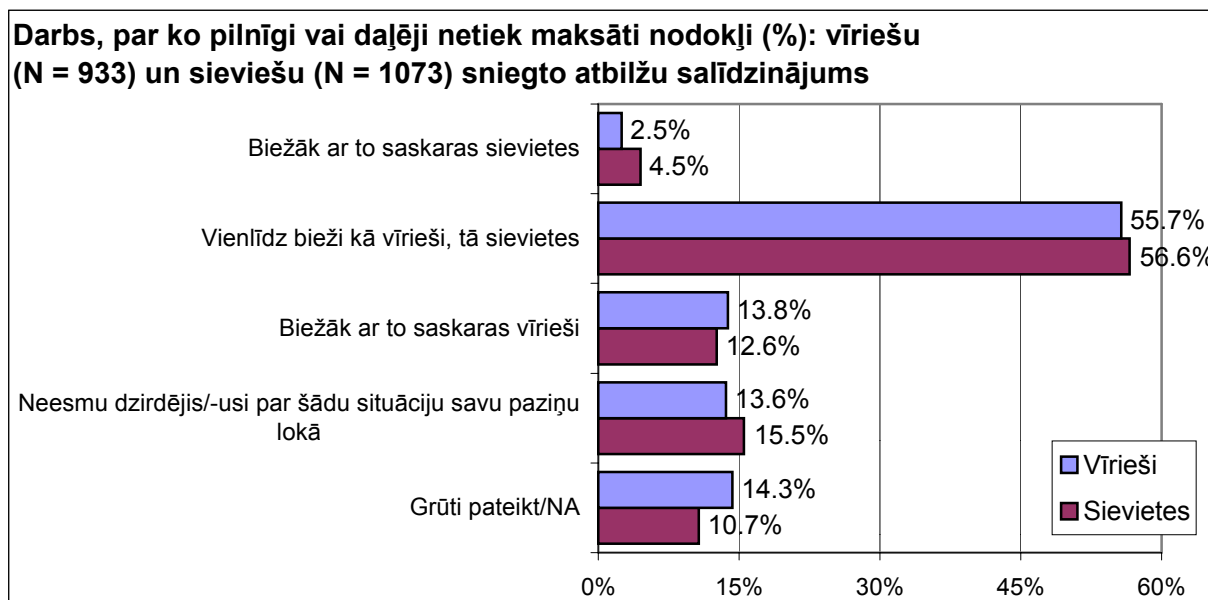

6. Darbs, par ko pilnīgi vai daļēji netiek maksāti nodokļi

Kā liecina Latvijas iedzīvotāju aptaujas dati, vairāk kā puse respondentu atzinuši, ka darbs, par ko daļēji vai pilnīgi netiek maksāti nodokļi ir situācija, kura vienlīdz bieži novērojama gan sieviešu, gan vīriešu vidū (56.2%). Savukārt aptuveni katrs desmitais aptaujas dalībnieks uzskata, ka ar šo problēmu biežāk saskaras vīrieši (13.2%).

Salīdzinošā veidā sieviešu un vīriešu atbildes jautājumā par to, kura dzimuma pārstāvji biežāk saskaras ar darbu, par ko pilnīgi vai daļēji netiek maksāti nodokļi, attēlotas sekojošā grafikā.

Grafikā attēlotie dati liecina, ka aptaujāto vīriešu un sieviešu nostāja jautājumā par to, kuram no dzimumiem ar darbu, par ko pilnīgi vai daļēji netiek maksāti nodokļi nākas saskarties biežāk, būtiski neatšķiras.

Vīriešu auditorijā gados jaunākie aptaujas dalībnieki (15-24 g.v.) caurmērā biežāk norādījuši, ka darbu, par ko daļēji vai pilnīgi netiek maksāti nodokļi biežāk strādā vīrieši (18.5%). Savukārt respondenti vecumā no 25 līdz 34 gadiem gan vīriešu, gan sieviešu auditorijās biežāk pauduši viedokli, ka šādu darbu abu dzimumu pārstāvji strādā vienlīdz bieži (attiecīgi: 64.6% un 63.3%).

Ka vīriešu, tā sieviešu auditorijās cittautieši biežāk atzīmējuši, ka ar darbu, par ko daļēji vai pilnīgi netiek maksāti nodokļi, sievietes un vīrieši saskaras vienlīdz bieži (59.2% un 59.9%), bet latvietes biežāk kā cittautietes atzinušas, ka viņu paziņas vīrieši šādu darbu strādā biežāk (14.8% un 9.8%).

Privātajā sektorā nodarbinātās sievietes (66.4%) un valsts sektorā strādājošie vīrieši (59.1%), salīdzinoši biežāk pauduši viedokli, ka sievietes un vīrieši vienlīdz bieži strādā darbu, par ko pilnīgi avi daļēji netiek maksāti nodokļi.

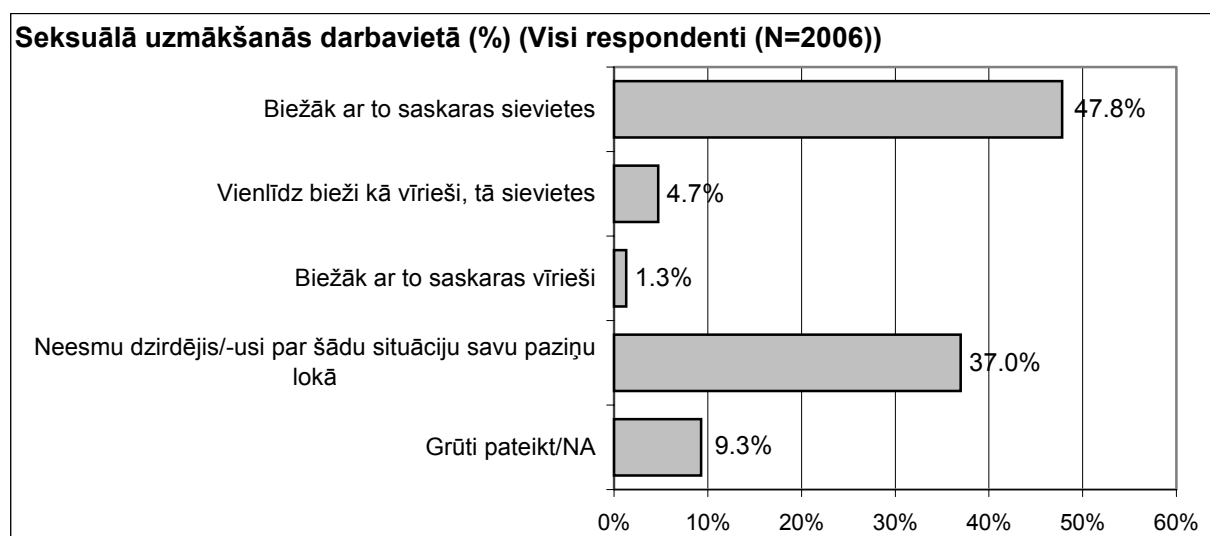
Gan vīriešu, gan sieviešu auditorijās, vadītāji, menedžeri un speciālisti, kā arī sieviešu vidū – uzņēmējas un mājsaimnieces, vidēji biežāk minējušas, ka abi dzimumi vienlīdz bieži strādā darbu, par ko pilnīgi vai daļēji netiek maksāti. To, ka ar šādu darbu vairāk nācies saskarties paziņām vīriešiem, salīdzinoši biežāk abās dzimumu auditorijās atzīmējuši skolnieki, studenti.

Raksturojot aptaujas dalībnieku atbildes Latvijas reģionos, jāatzīmē, ka Rīgā dzīvojošie vīrieši un sievietes biežāk pauduši viedokli, ka darbu, par kuru daļēji vai pilnīgi netiek maksāti nodokļi, vienlīdz bieži strādā kā vīrieši, tā sievietes (attiecīgi: 63.7% un 64.6%), jāpiebilst, ka līdzīgu viedokli pauduši arī vīrieši un sievietes Zemgalē (62.4% un 63.5%). To, ka ar šādu darbu biežāk nācies saskarties paziņām vīriešiem, salīdzinoši biežāk norādījuši respondenti Vidzemē (20.4%) un aptaujas dalībnieces Kurzemē (17.3%).

Vērojama sakarība, ka vīriešu un sieviešu vidū lauku iedzīvotāji biežāk kā rīdzinieki norādījuši, ka ar darbu, par ko daļēji vai pilnīgi netiek maksāti nodokļi, vīriešiem nākas saskarties biežāk.

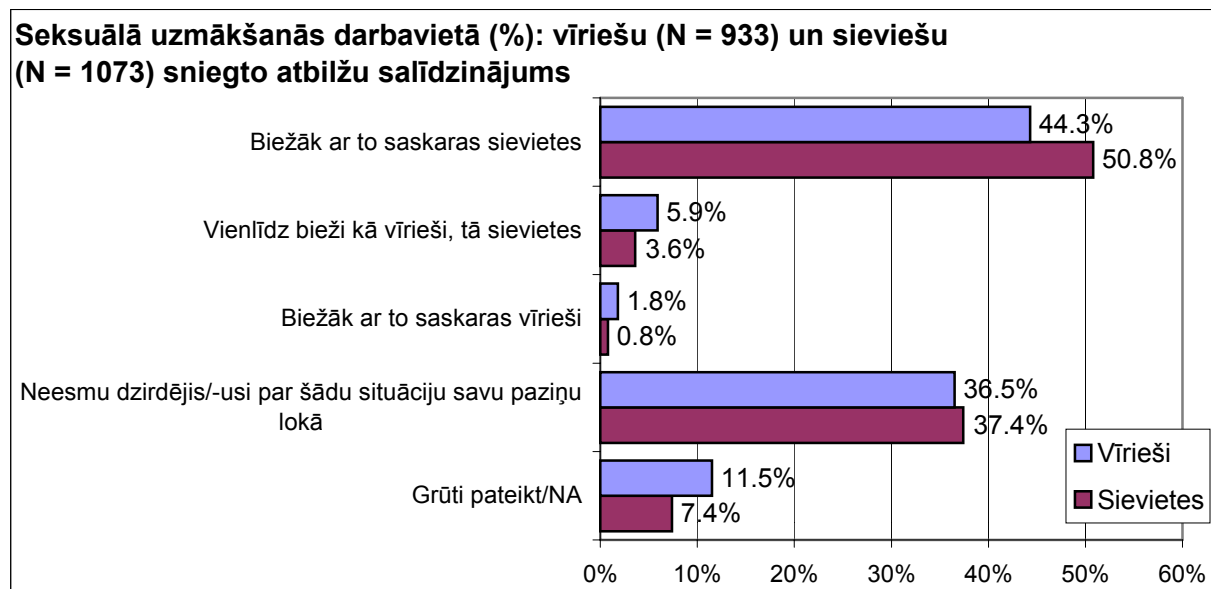
Vīriešu auditorijā respondenti, kuri nav bijuši precējušies, vidēji biežāk atzīmējuši, ka ar darbu, par ko pilnīgi vai daļēji netiek maksāti nodokļi, biežāk nākas saskarties tieši vīriešiem (19.5%).

7. Seksuālā uzmāksšanās darba vietā

Grafikā attēlotie rezultāti liecina, ka nedaudz mazāk kā puse aptaujāto Latvijas iedzīvotāju atzīmējuši, ka viņu tuvinieku lokā ar seksuālo uzmākšanos darba vietā biežāk saskārušās sievietes (47.8%). Par šādu situāciju savu paziņu lokā nav dzirdējuši nedaudz vairāk kā trešdaļa aptaujas dalībnieku (37.0%).

Salīdzinošā veidā sieviešu un vīriešu atbildes jautājumā par to, kura dzimuma pārstāvjiem biežāk nākas saskarties ar seksuālo uzmākšanos darbavietā, attēlotas sekojošā grafikā.

Aptaujas dati liecina, ka sievietes nedaudz biežāk kā vīrieši ir atzīmējušas, ka viņu paziņu vidū ar seksuālo uzmākšanos darba vietā biežāk ir saskārušās tieši sievietes (attiecīgi: 50.8% un 44.3%).

Raksturīgi, ka gan vīriešu, gan sieviešu auditorijā gados jaunākie respondenti (15-24 g.v.) caurmērā biežāk atzīmējuši, ka seksuālā uzmākšanās darba vietā ir problēma, ar kuru biežāk saskaras sievietes (attiecīgi: 49.3% un 59.0%). Savukārt gados vecākie vīrieši un sievietes (virs 55 g.v.) biežāk atzinuši, ka par šādu situāciju savu paziņu lokā nav dzirdējuši (attiecīgi: 47.4% un 39.6%).

Jāatzīmē, ka vīrieši ar augstāko izglītību nedaudz biežāk kā caurmērā pāduši viedokli, ka ar seksuālo uzmākšanos darba vietā vīrieši un sievietes saskaras vienlīdz bieži.

Abās dzimumu auditorijās cittautieši un cittautietes biežāk kā latvieši un latvietes atzīmējuši, ka seksuālā uzmākšanās darba vietā ir problēma, kas biežāk skārusi paziņas sievietes. Savukārt latvieši un latvietes biežāk kā abu dzimumu sadalījumiem citu tautību respondenti atzinuši, ka savu paziņu lokā par seksuālās uzmākšanās darba vietā nav dzirdējuši.

To, ka radu un paziņu lokā ar seksuālo uzmākšanos darbavietā biežāk saskārušās sievietes, salīdzinoši biežāk minējuši gan privātā sektorā strādājošie vīrieši (47.6%), gan sievietes (55.5%), bet valsts sektorā strādājošie vīrieši un sievietes biežāk minējuši, ka par šādu situāciju savu paziņu lokā nav dzirdējuši (attiecīgi: 43.1% un 42.9%).

Viedokli, ka sievietes biežāk saskaras ar seksuālo uzmākšanos darbavietā, vidēji biežāk norādījuši vadītāji, menedžeri (53.7%), bet no sievietēm – strādnieces (60.2%) un mājsaimnieces (61.5%). Vīrieši un sievietes ierēdņi, darbinieki valsts un pašvaldības

iestādēs biežāk kā caurmērā atzinuši, ka par seksuālās uzmākšanās darbavietā gadījumiem savu paziņu lokā nav dzirdējuši (attiecīgi: 42.9% un 46.1%).

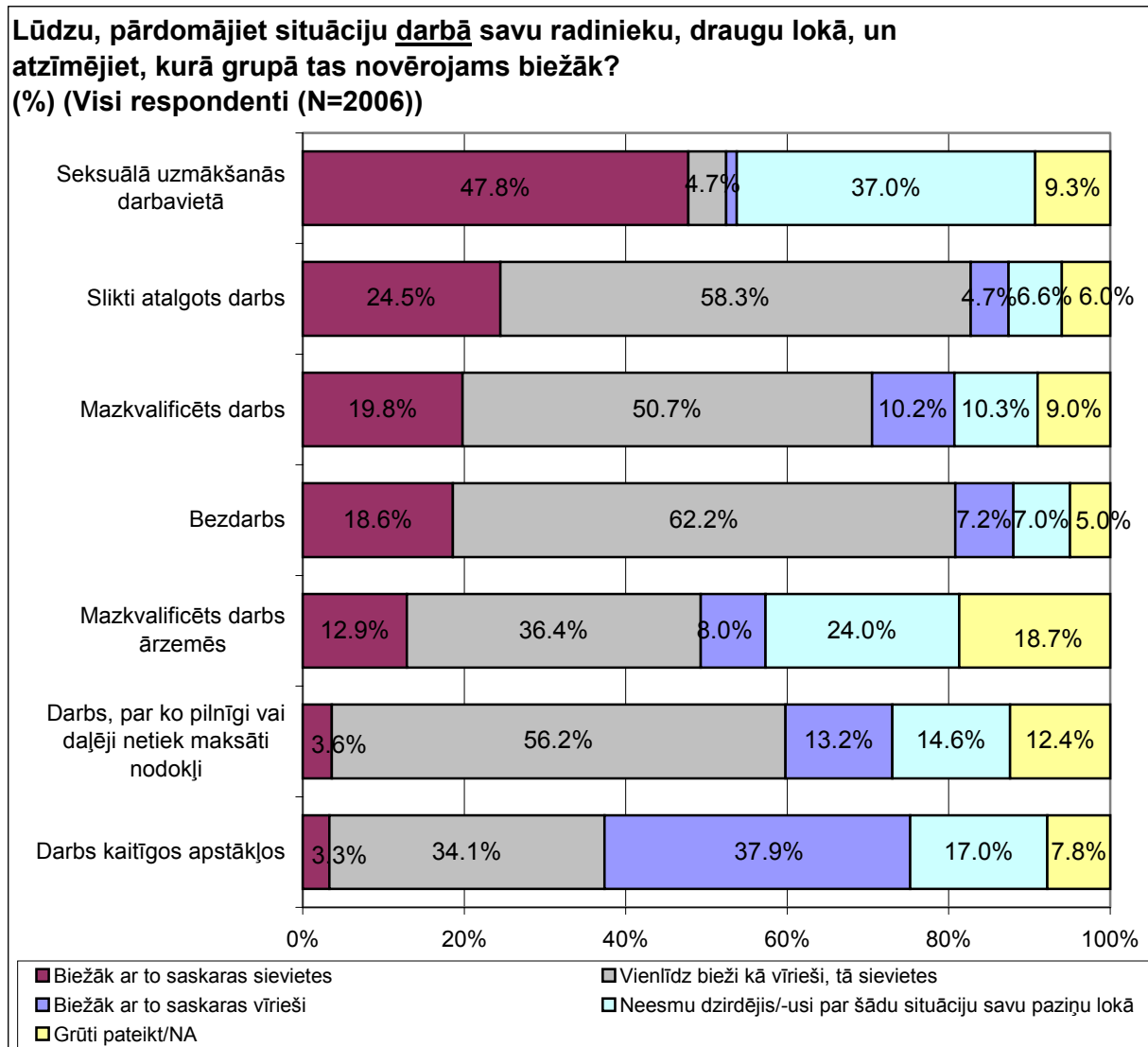
Vērojama sakarība, ka sievietes ar augstākiem ģimenes vidējiem ienākumiem biežāk kā respondentes ar zemiem ienākumiem atzīmējušas, ka seksuālā uzmākšanās darbavietā ir problēma, ar kuru viņu radu un draugu lokā vairāk saskārušās sievietes, kamēr aptaujas dalībnieces ar zemiem ienākumiem biežāk minējušas, ka par šādu situāciju nav dzirdējušas. Aptaujāto vīriešu vidū šādas sakarības nav novērojamas.

Aplūkojot respondentu atbildes reģionālā griezumā, atklājas, ka rīdzinieki biežāk norādījuši, ka abi dzimumi ar seksuālo uzmākšanos darba vietā saskaras vienlīdz bieži (10.3%), bet rīdzinieces (59.1%), kā arī vīrieši un sievietes Zemgalē biežāk paiduši viedokli, ka vairāk ar to saskārušās viņu paziņas sievietes (attiecīgi: 56.0% un 61.7%). Pārējos reģionos dzīvojošie vīrieši un sievietes caurmērā biežāk atzinuši, ka savu paziņu lokā par šādu situāciju nav dzirdējuši.

Kā liecina iegūtie rezultāti, vīrieši, kuriem ir nepilngadīgi bērni caurmērā biežāk norādījuši, ka ar seksuālo uzmākšanos darba vietā biežāk saskārušās viņiem pazīstamās sievietes (49.3%).

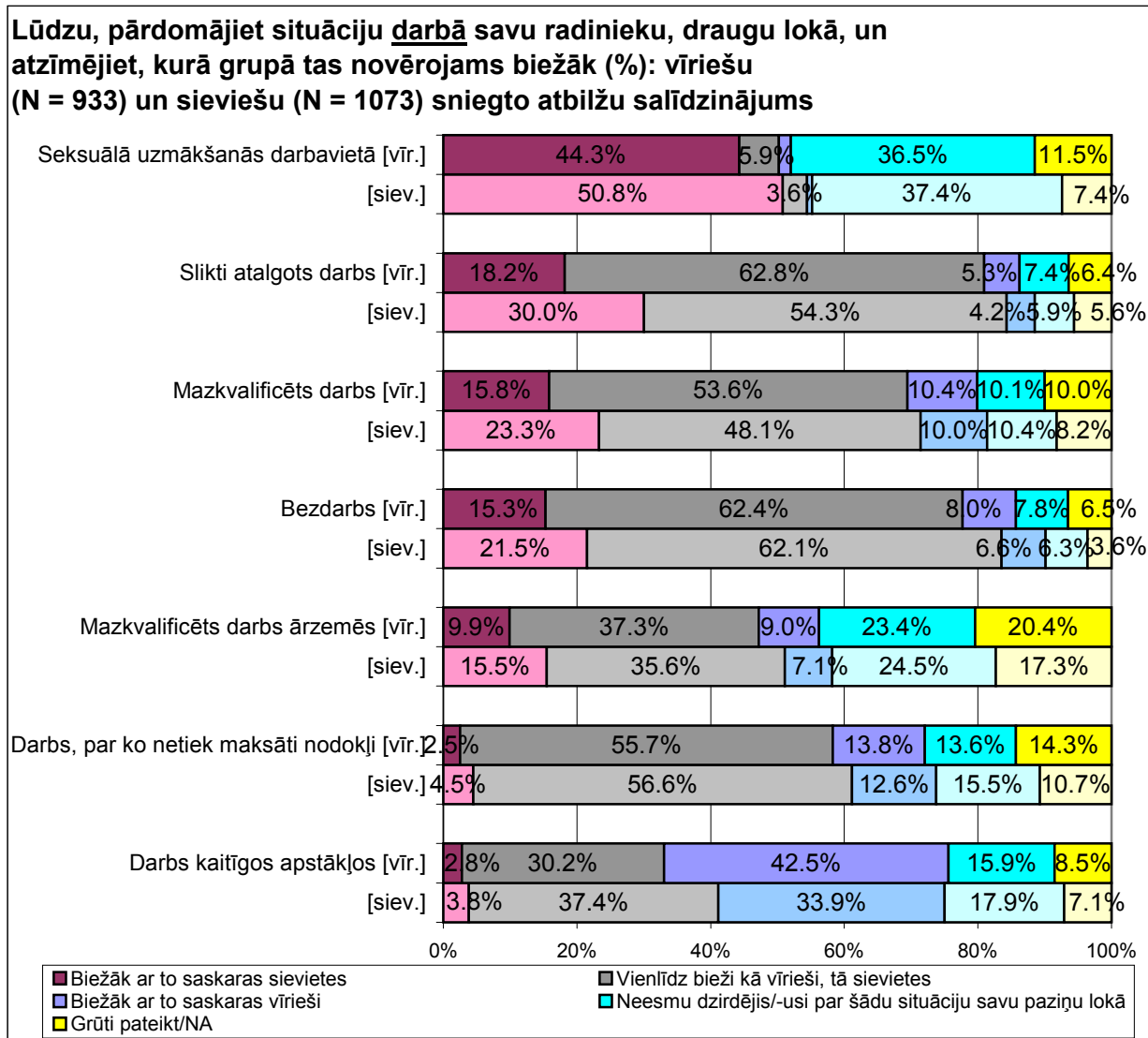
Interesanti, ka viedokli, ka ar seksuālo uzmākšanos darbavietā biežāk nākas saskarties paziņām sievietēm, biežāk kā precējušies vīrieši (42.2%) un respondenti, kuri bijuši precējušies, bet pašlaik ir šķīrušies vai ir atraitņi (39.6%), atzīmējuši vīrieši, kuri nav precējušies (51.0%).

Sekojošā grafikā salīdzinoši attēlotas Latvijas iedzīvotāju sniegtās atbildes jautājumā par to, kurš no dzimumiem viņu radnieku, draugu lokā biežāk saskaras ar dažādām situācijām darbā. Jāatzīmē, ka aptaujas dalībnieku sniegtās atbildes grafikā ir sakārtotas, ņemot vērā atbilžu alternatīvas: “*biežāk ar to saskaras sievietes*” minēšanas biežumu.

Iegūtie rezultāti liecina, ka aptaujātie Latvijas iedzīvotāji, izvērtējot savu radu, draugu pieredzi, gandrīz visas problēmsituācijas darbā novērtējušas kā sievietēm raksturīgākas, piemēram, “*seksuālā uzmākšanās darbavietā*” (gandrīz puse aptaujas dalībnieku norādījuši, ka sievietes ar to saskaras biežāk, bet kā vīriešiem raksturīgāku to minējuši tikai 1.3% aptaujāto) “*slikti atalgots darbs*” (attiecīgi: 24.5% un 4.7%), “*mazkvalificēts darbs*” (19.8% un 10.2%), “*bezdarbs*” (18.6% un 7.2%) un “*mazkvalificēts darbs ārzemēs*” (12.9% un 8.0%). Savukārt “*darbs kaitīgos apstākļos*” un “*darbs, par ko pilnīgi vai daļēji netiek maksāti nodokļi*”, biežāk vērtētas kā vīriešiem raksturīgākas situācijas – to atzīmējuši attiecīgi: 37.9% un 13.2% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju, salīdzinoši atbildes “*biežāk ar to saskaras sievietes*” minēšanas biežums abos šajos izteikumos nepārsniedz 4%.

Sieviešu un vīriešu auditorijās sniegto atbilžu salīdzinājums jautājumā par to, kurš no dzimumiem viņu radnieku, draugu lokā biežāk saskaras ar dažādām situācijām darbā, atspoguļots sekojošā grafikā.

Aptaujas dati liecina, ka sievietes biežāk kā vīrieši norādījušas, ka viņu paziņu lokā tieši sievietes ir tās, kuras biežāk saskaras ar "seksuālo uzmākšanos darbavietā" (attiecīgi: 50.8% un 44.3%), "slikti atalgotu darbu" (30.0% un 18.2%), "mazkvalificētu darbu" (23.3% un 15.8%), "bezdarbu" (21.5% un 15.3%) un "mazkvalificētu darbu ārzemēs" (15.5% un 9.9%). Interesanti, ka vīrieši biežāk kā sievietes šajā jautājumā atzīmējuši, ka viņu paziņas vīrieši un sievietes vienlīdz bieži ir saskārušies ar "slikti atalgotu darbu" (attiecīgi: 62.8% un 54.3%) un "mazkvalificētu darbu" (53.6% un 48.1%). Jāpiebilst, ka vīrieši biežāk kā sievietes atzīmējuši, ka viņu radnieku, paziņu lokā "darbs kaitīgos apstākļos" vairāk raksturīgs tieši vīriešiem (42.5% un 33.9%), bet sievietes biežāk kā vīrieši atzīmējušas, ka viņu paziņas vīrieši un sievietes to veic vienlīdz bieži (37.4% un 30.2%). Savukārt izvērtējot "darbu, par ko pilnīgi vai daļēji netiek maksāti nodokļi" vīriešu un sieviešu viedoklis būtiski neatšķiras.

Aptaujāto nonākšana situācijā, kad darbā tiek ierobežotas tiesības tieši dzimuma dēļ

Aptaujas ietvaros Latvijas iedzīvotājus lūdza atbildēt uz sekojošu jautājumu: *“Vai pēdējo 2 gadu laikā Jums pašam (-ai) ir gadījies, kad Jums šķita, ka Jūsu tiesības tiek ierobežotas, Jūs bijāt neizdevīgākā stāvoklī tieši Jūsu dzimuma dēļ?”*. Respondentiem bija iespēja izvērtēt, vai viņu tiesības tika ierobežotas sekojošās situācijās, kas saistītas ar darbu:

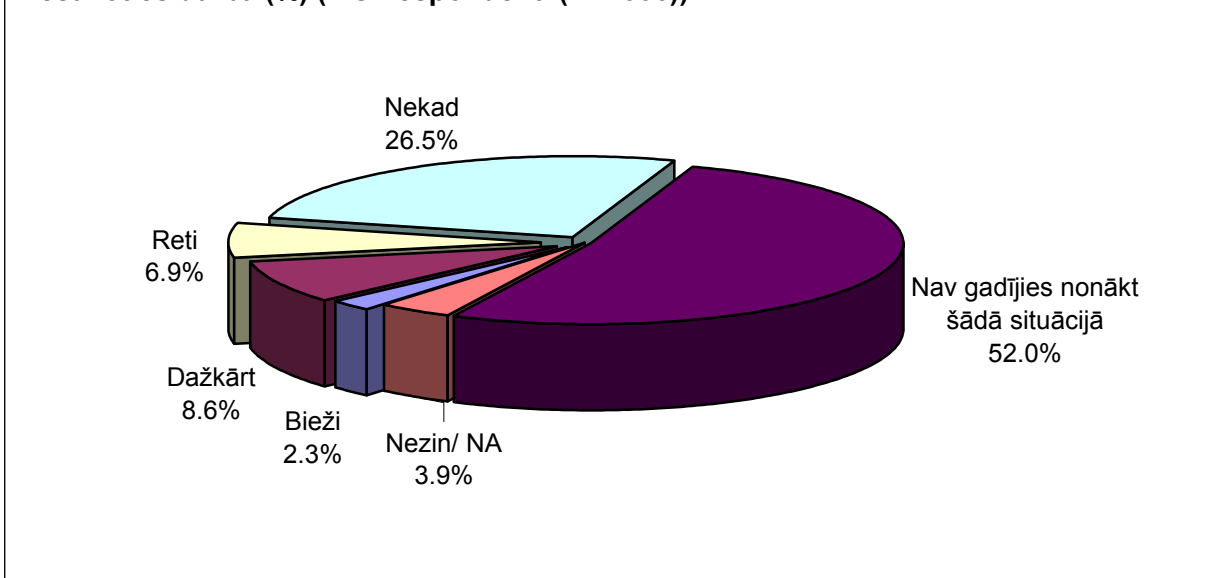
- Piesakoties darbā;
- Saņemot amata paaugstinājumu;
- Saņemot algas paaugstinājumu.

Savas atbildes aptaujas dalībnieki varēja sniegt, atzīmējot vienu no piedāvātajām atbilžu alternatīvām: *“bieži”, “dažkārt”, “reti”, “nekad”, “nav gadījies nonākt šādā situācijā”*.

Turpmāk iegūto rezultātu analīzē tiks atspoguļots gan kopējais atbilžu sadalījums, gan arī atsevišķi sieviešu un vīriešu sniegto atbilžu salīdzinājums par katru no minētajām situācijām.

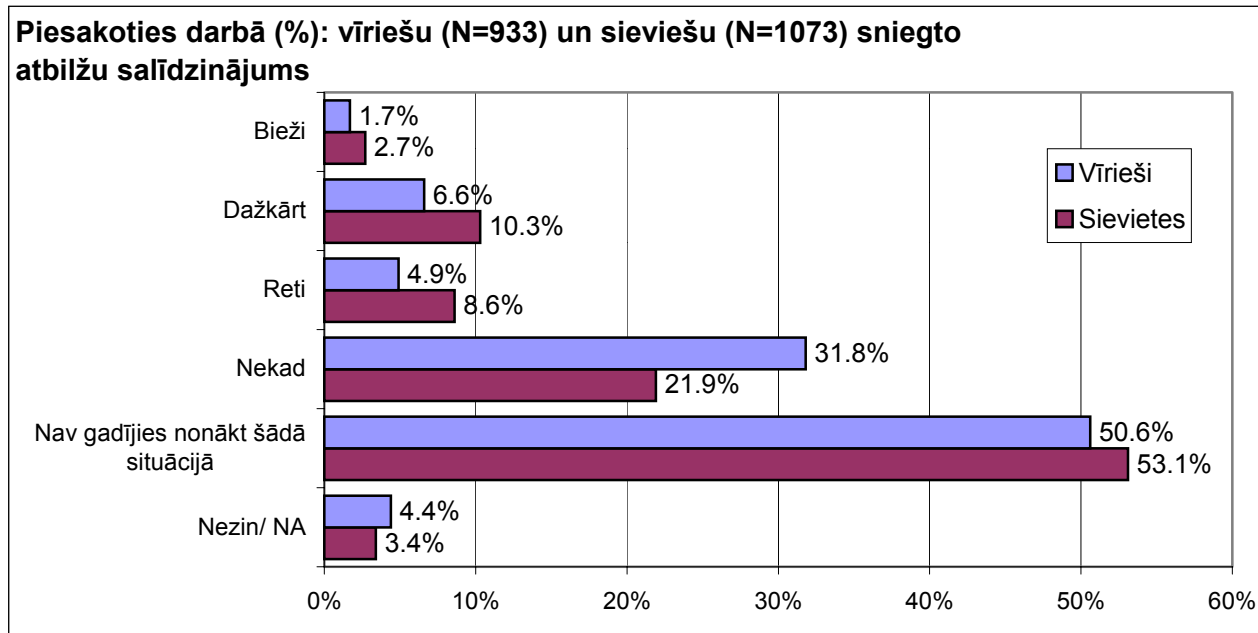
1. Piesakoties darbā

Piesakoties darbā (%) (Visi respondenti (N=2006))

Kā liecina grafikā atspoguļotie rezultāti, tad kopumā 78.5% Latvijas iedzīvotāju ar tiesību ierobežošanu, piesakoties darbā, pēdējo 2 gadu laikā, vai nu nekad nav saskārušies, vai arī nav nonākuši šādā situācijā. Kaut kādā pakāpē ar šo situāciju ir saskārušies 17.8% respondentu. No tiem tikai 2.3% respondentu ir atzinuši, ka neizdevīgākā situācijā dzimuma dēļ ir nonākuši bieži, bet 8.6% ir norādījuši, ka – dažkārt.

Sekojošā grafikā salīdzinošā veidā atspoguļots sieviešu un vīriešu viedoklis par to, vai, piesakoties darbā, viņiem ir nācies saskarties ar tiesību ierobežojumiem dzimuma dēļ.

Kā redzams, sievietes nedaudz biežāk kā vīrieši ir saskārušās ar viņu tiesību ierobežošanu tieši dzimuma dēļ, stājoties darbā, biežāk norādot atbildes: “*reti*” un “*dažkārt*”. Savukārt to, ka nekad šādā situācijā nav nonākuši, biežāk pauduši vīrieši (31.8%).

Analizējot iegūtos rezultātus daļījumā pēc vecuma atsevišķi sieviešu un vīriešu auditorijās, redzams, ka abu dzimumu grupu pārstāvji vecumā no 25 līdz 34 gadiem biežāk kā caurmērā norādījuši, ka, stājoties darbā, dažkārt ir nācies izjust sev neizdevīgāku stāvokli (attiecīgi: 15.8% un 10.0%).

Interesanti atzīmēt, ka vīrieši ar augstāko izglītību vidēji biežāk atzinuši, ka, piesakoties darbā, viņi dažkārt ir saskārušies ar situāciju, kad viņu tiesības tika ierobežotas (10.6%).

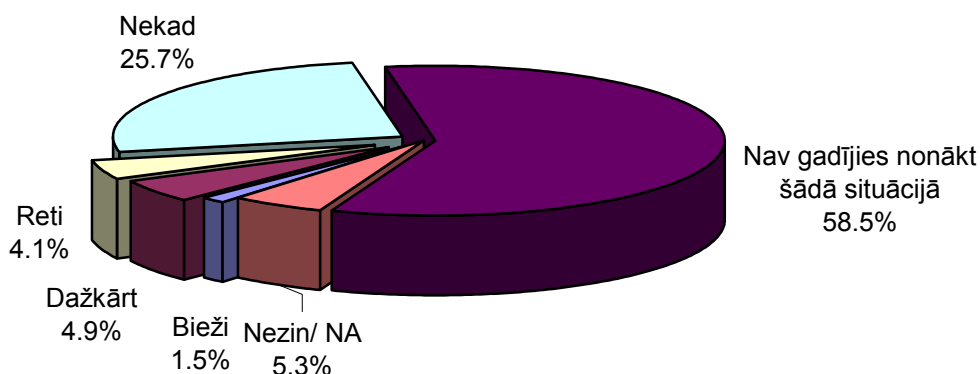
Aptaujas rezultāti liecina, ka respondentu skaits, kuri norādījuši, ka, stājoties darbā, retāk ir nācies saskarties ar tiesību ierobežošanu, lielāks ir privātajā sektorā nodarbināto sieviešu vidū (15.3%). Viņas atbildi “*reti*” minējušas biežāk kā caurmērā.

To, ka, stājoties darbā pēdējo 2 gadu laikā, retāk, bet tomēr ir nācies saskarties ar tiesību ierobežošanu, vidēji biežāk norādījušas rīdzinieces (12.5%), kamēr Rīgā dzīvojošo vīriešu sniegtajās atbildēs būtiskas atšķirības no caurmēra rādītājiem nav saskatāmas.

2. Saņemot amata paaugstinājumu

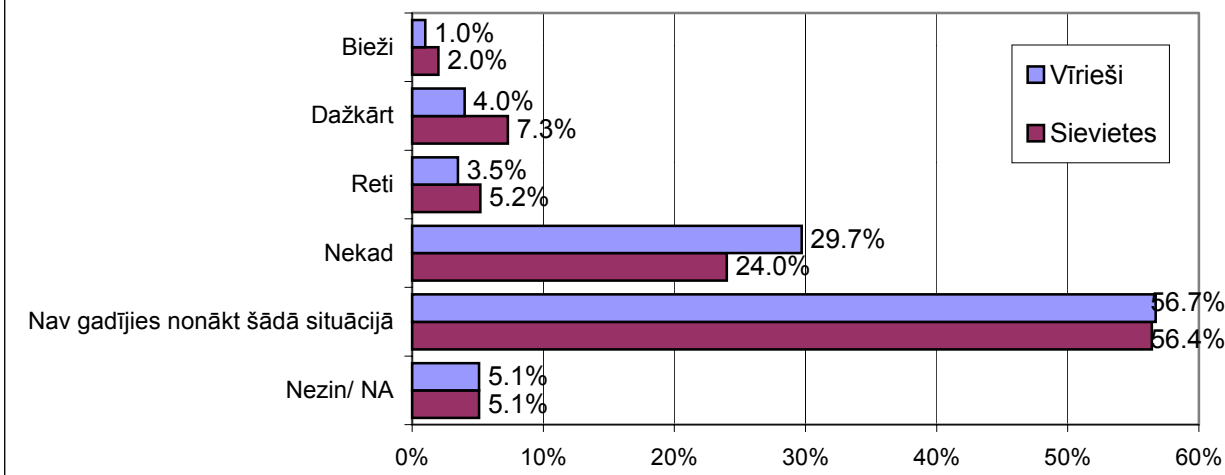
Saņemot amata paaugstinājumu (%) (Visi respondenti (N=2006))

Aptaujas dati liecina, ka lielākā daļa Latvijas iedzīvotāju (84.2%), saņemot amata paaugstinājumu pēdējo 2 gadu laikā, nav izjūti atrašanos neizdevīgākā pozīcijā tieši dzimuma dēļ vai arī nekad nav nonākuši šādā situācijā. Salīdzinoši neliels (10.5%) ir to respondentu skaits, kuri ir saskārušies ar tiesību ierobežošanu minētajā situācijā (atbildes: “*bieži*” (1.5%), “*dažkārt*” (4.9%), “*reti*” (4.1%)).

Sekojošā grafikā salīdzinošā veidā atspoguļots sieviešu un vīriešu viedoklis par to, vai, saņemot amata paaugstinājumu, viņiem ir nācies saskarties ar tiesību ierobežojumiem dzimuma dēļ.

Saņemot amata paaugstinājumu (%): vīriešu (N=933) un sieviešu (N=1073) sniegto atbilžu salīdzinājums

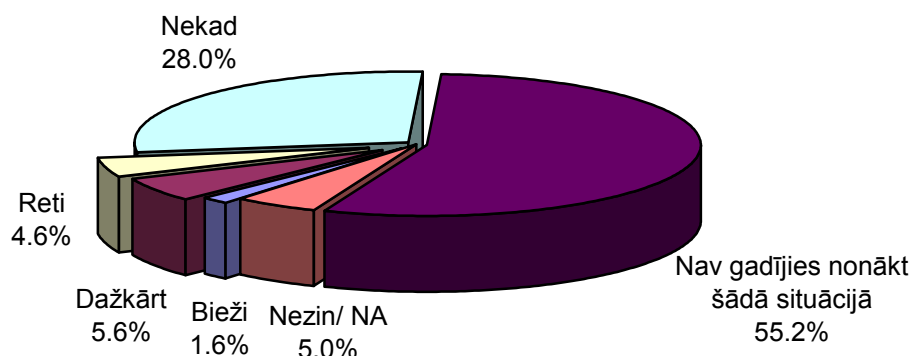
Kā redzams, līdzīgs ir to sieviešu un vīriešu skaits, kuriem nav gadījies saņemt amata paaugstinājumu (~57.0%). Jāatzīmē, ka nedaudz biežāk kā vīrieši dažkārt ar tiesību ierobežojumiem, nonākot minētajā situācijā, ir saskārušās sievietes (attiecīgi: 4.0% un 7.3%).

Aplūkojot atbilžu sadalījumu dažādās sociāldemogrāfiskajās grupās, redzams, ka vīrieši vecumā no 25 līdz 34 gadiem nedaudz biežāk kā caurmērā ir atzinuši, ka dažkārt ir nācies saskaties ar tiesību ierobežošanu, saņemot amata paaugstinājumu (8.1%).

Dati liecina, ka privātajā sektorā strādājošās sievietes vidēji biežāk norādījušas, ka reti ir nācies nonākt neizdevīgākā stāvoklī, saņemot amata paaugstinājumu (8.0%), kamēr vīriešu sniegtajās atbildēs nav vērojamas nozīmīgas atšķirības.

3. Saņemot algas paaugstinājumu

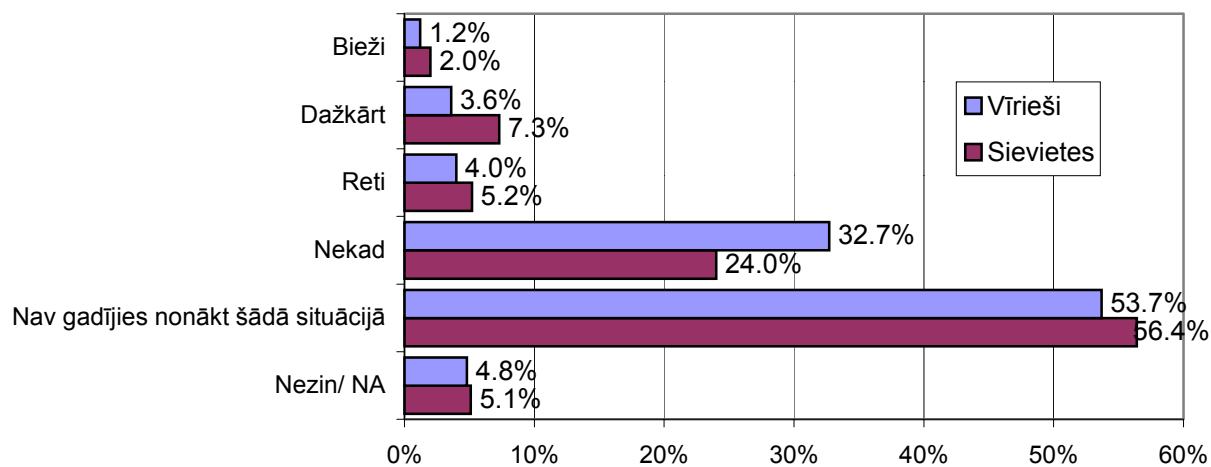
Saņemot algas paaugstinājumu (%) (Visi respondenti (N=2006))

Kā liecina grafikā atspoguļotie rezultāti, vairāk kā puse (55.2%) Latvijas iedzīvotāju atzinuši, ka pēdējo 2 gadu laikā nav saņēmuši algas paaugstinājumu, bet 28.0% respondentu norādījuši, ka, nonākot šādā situācijā, ar viņu tiesību ierobežošanu nav saskārušies. Neizdevīgākā pozīcijā algas paaugstināšanas gadījumā atradušies aptuveni desmitā daļa aptaujāto (atbildes: "bieži" (1.6%), "dažkārt" (5.6%), "reti" (4.6%).

Sekojošā grafikā salīdzinošā veidā atspoguļots sieviešu un vīriešu viedoklis par to, vai, saņemot algas paaugstinājumu, pēdējo 2 gadu laikā viņiem ir nācies saskaties ar tiesību ierobežojumiem dzimuma dēļ.

Saņemot algas paaugstinājumu (%): vīriešu (N=933) un sieviešu (N=1073) sniegto atbilžu salīdzinājums

Kā redzams, saņemot algas paaugstinājumu, ar tiesību ierobežošanu tieši dzimuma dēļ biežāk nav saskārušies vīrieši kā sievietes (attiecīgi: 32.7% un 24.0%).

Savukārt sieviešu vidū nedaudz biežāk ir minēts, ka atrodoties šādā situācijā, dažkārt ir nācies atrasties neizdevīgākā stāvoklī (attiecīgi: 7.3% un 3.6%).

Vērojama sakarība, ka gan sievietes, gan vīrieši ar augstāku izglītības līmeni biežāk tiecas atzīmēt, ka algas paaugstināšanas gadījumā nekad nav saskārušies ar viņu tiesību ierobežošanu tieši dzimuma dēļ.

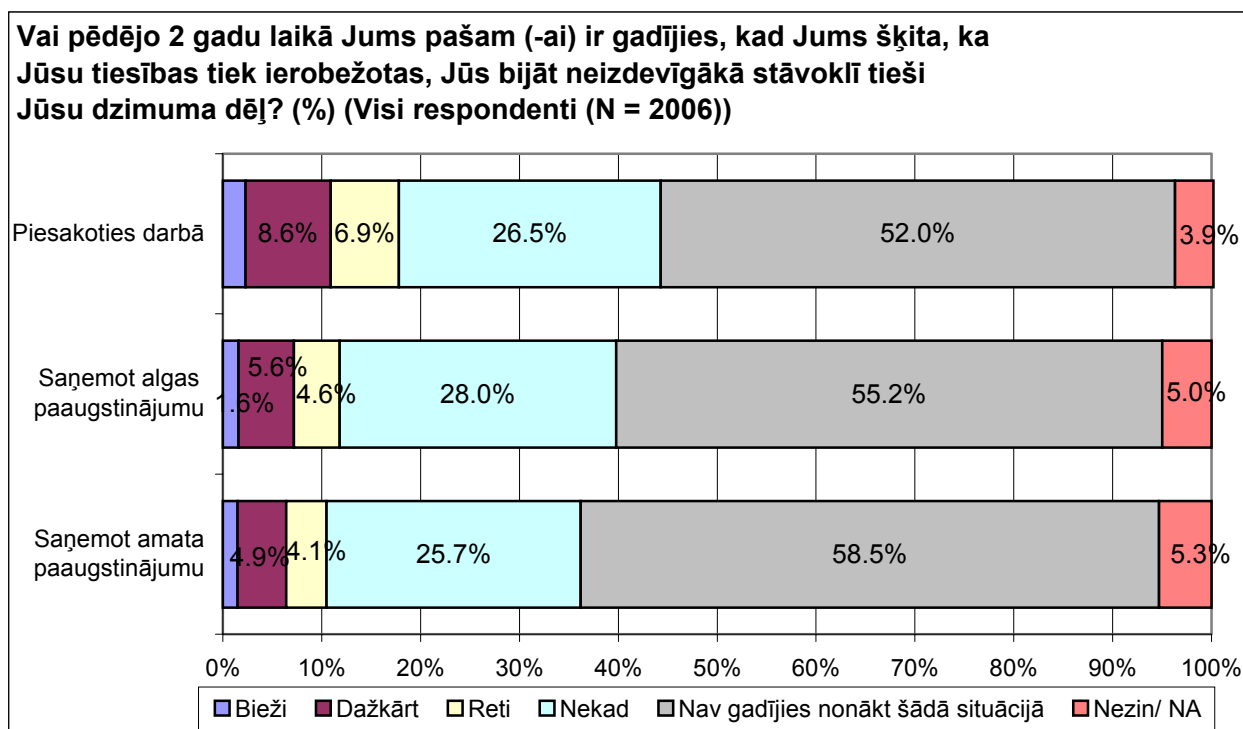
Sieviešu vidū – cittautietes biežāk kā latvietes ir minējušas, ka dažkārt ir saskārušās ar tiesību ierobežošanu, saņemot algas paaugstinājumu (attiecīgi: 9.9% un 5.4%). Vīriešu vidū šāda sakarība neatklājas.

Jāatzīmē, ka atbildi “*nekad*” vidēji biežāk norādījušas arī valsts un privātajā sektorā nodarbinātās sievietes (attiecīgi: 27.7% un 27.4%), kā arī vīrieši (attiecīgi: 43.0% un 37.1%).

Aplūkojot iegūtos rezultātus atkarībā no apdzīvotās vietas tipa, redzams, ka caurmērā biežāk ar tiesību ierobežošanu, saņemot algas paaugstinājumu, nav saskārušies Rīgā dzīvojošie vīrieši (38.9%).

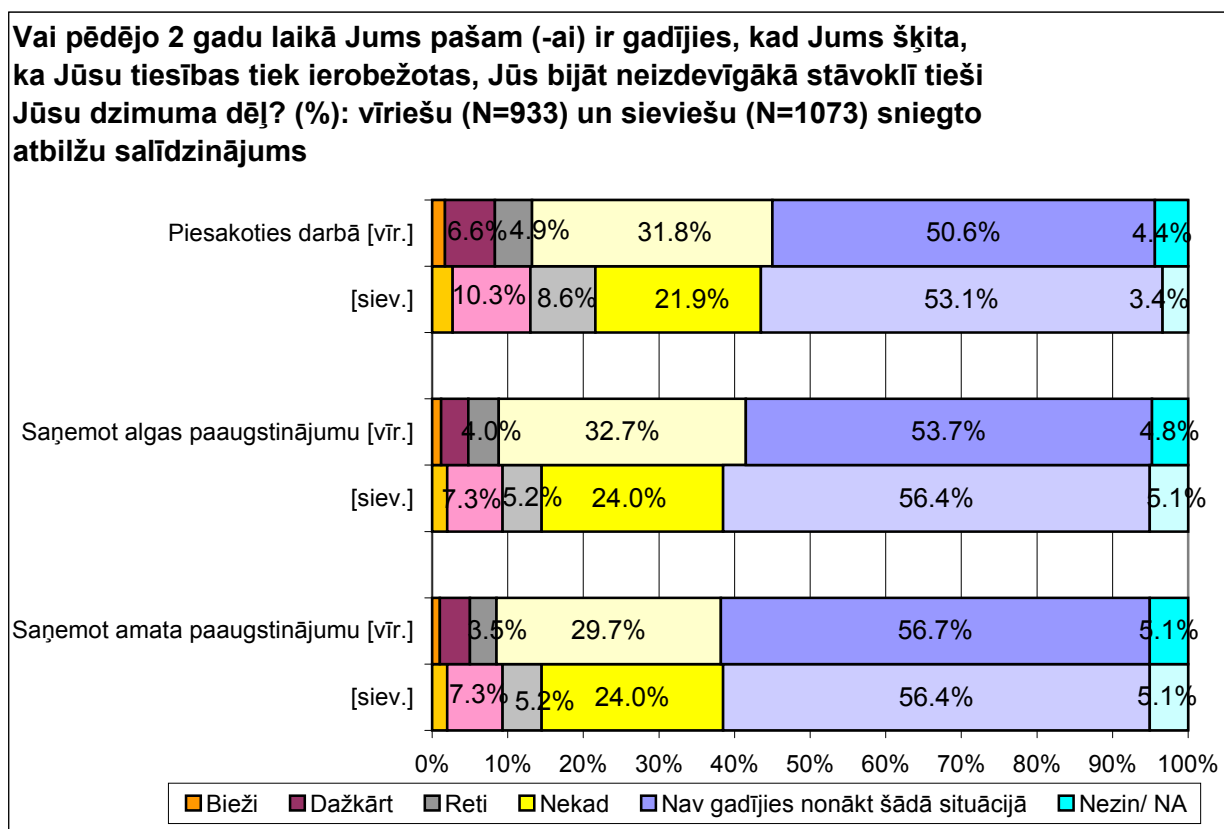
Raksturīgi, ka šādā situācijā (saņemt algas paaugstinājumu) abās dzimumu grupās vidēji biežāk pēdējo 2 gadu laikā nav gadījies nonākt aptaujājāmajiem vecumā no 15 līdz 24 gadiem, respondentiem ar pamatizglītību, nestrādājošajiem, Latgales iedzīvotājiem, kā arī laukos dzīvojošiem.

Sekojošā grafikā apkopotā veidā attēlots Latvijas iedzīvotāju sniegto atbilžu sadalījums uz jautājumu: “Vai pēdējo 2 gadu laikā Jums pašam (-ai) ir gadījies, kad Jums šķita, ka Jūsu tiesības tiek ierobežotas, Jūs bijāt neizdevīgākā stāvoklī tieši Jūsu dzimuma dēļ?”.

Dati liecina, ka Latvijas iedzīvotāji salīdzinoši biežāk ir atzinuši, ka viņiem ar tiesību ierobežojumiem tieši dzimuma dēļ ir nācies saskarties, *piesakoties darbā* (17.8%) (atbildes: “*bieži*”, “*dažkārt*”, “*reti*”). Aptuveni desmitdaļa aptaujāto ir minējuši, ka šādā situācijā viņiem gadījies nonākt, *saņemot algas vai amata paaugstinājumu*. Tomēr aptuveni 80% aptaujas dalībnieku ar minētajiem tiesību ierobežojumiem tieši dzimuma dēļ nav saskārušies vai nav nonākuši šādā situācijā.

Sekojošā grafikā salīdzinošā veidā attēlots sieviešu un vīriešu sniegto atbilžu salīdzinājums uz jautājumu: "Vai pēdējo 2 gadu laikā Jums pašam (-ai) ir gadījies, kad Jums šķita, ka Jūsu tiesības tiek ierobežotas, Jūs bijāt neizdevīgākā stāvoklī tieši Jūsu dzimuma dēļ?".

Kā redzams, sievietes biežāk kā vīrieši ir atzinušas, ka viņas ar ierobežojumiem tiesību ziņā darbā kaut kādā mērā (bieži, dažkārt vai reti) ir saskārušās gan, *piesakoties darbā*, gan arī *saņemot amata un algas paaugstinājumu*.

Aptaujāto ģimenes locekļu, tuvu draugu nonākšana situācijā, kad darbā tiek ierobežotas tiesības tieši dzimuma dēļ

Aptaujas ietvaros Latvijas iedzīvotājus lūdza atbildēt uz sekojošu jautājumu: “Vai pēdējo 2 gadu laikā Jūsu ģimenes locekļiem, tuviem draugiem ir gadījies saskarties ar situāciju, kad viņu tiesības tika ierobežotas, viņi bija neizdevīgākā stāvoklī tieši dzimuma dēļ?”. Respondentiem bija iespēja izvērtēt, vai viņu ģimenes locekļi, tuvi draugi ar ierobežojumiem tiesību ziņā ir saskārušies sekojošās situācijās:

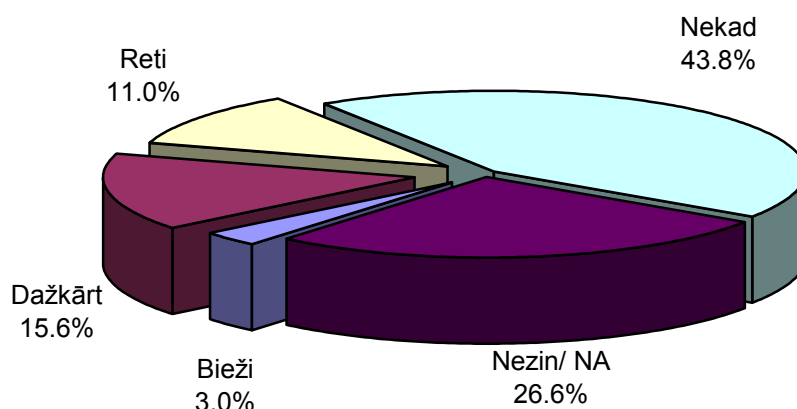
- Piesakoties darbā;
- Saņemot amata paaugstinājumu;
- Saņemot algas paaugstinājumu.

Savas atbildes aptaujas dalībnieki varēja sniegt skalā: “bieži”, “dažkārt”, “reti”, “nekad”.

Iegūto rezultātu analīzē Latvijas iedzīvotāju, kā arī atsevišķi sieviešu un vīriešu sniegtās atbildes par katru no minētajām situācijām salīdzinošā veidā tiks raksturotas nedaudz plašāk.

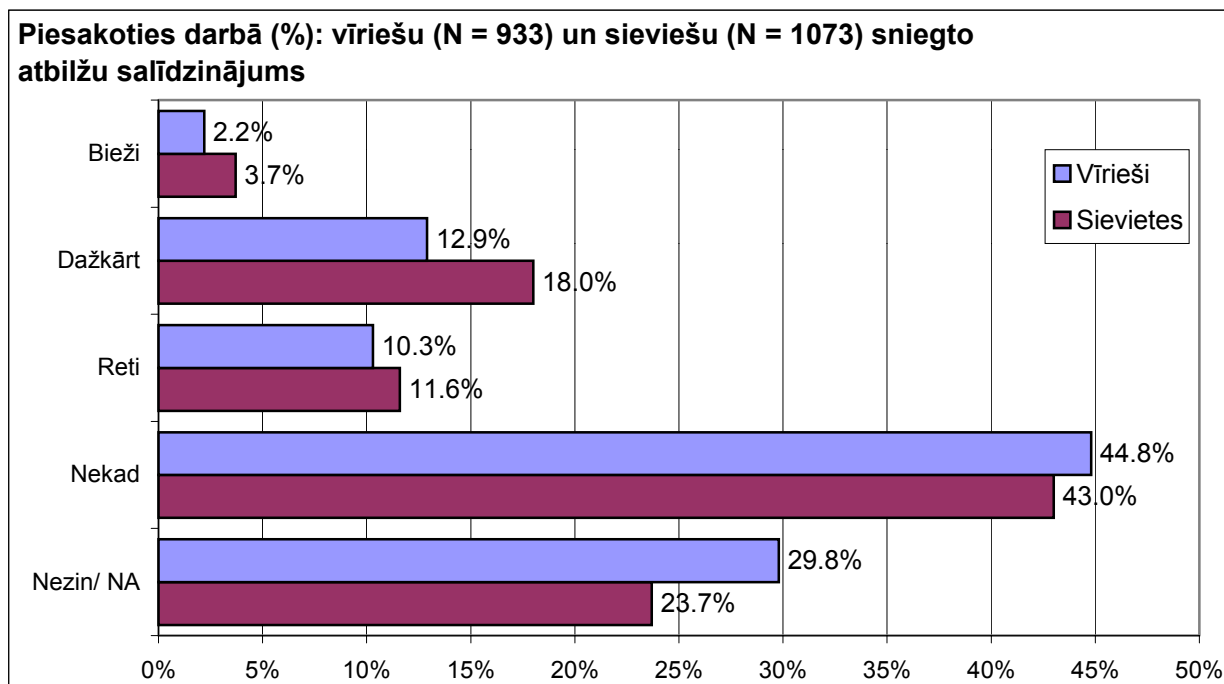
1. Piesakoties darbā

Piesakoties darbā (%) (Visi respondenti (N=2006))

Kā redzams, 43.8% Latvijas iedzīvotāju ir norādījuši, ka viņu ģimenes locekļi, tuvi draugi pēdējo 2 gadu laikā nav saskārušies ar viņu tiesību ierobežojumiem, piesakoties darbā. Savukārt kopumā aptuveni 30.0% aptaujāto minējuši, ka viņu ģimenes locekļiem, draugiem ir nācies nonākt neizdevīgākā stāvoklī tieši dzimuma dēļ, no kuriem 3.0% šādā situācijā nonākuši bieži, 15.6% - dažkārt, bet 11.0% - reti. Jāsaka, ka salīdzinoši liels ir to respondentu skaits, kuri nav varējuši sniegt konkrētu atbildi uz jautājumu (26.6%).

Sekojošā grafikā salīdzinošā veidā atspoguļots sieviešu un vīriešu viedoklis par to, vai, piesakoties darbā, viņu ģimenes locekļiem, draugiem ir nācies saskarties ar tiesību ierobežojumiem dzimuma dēļ.

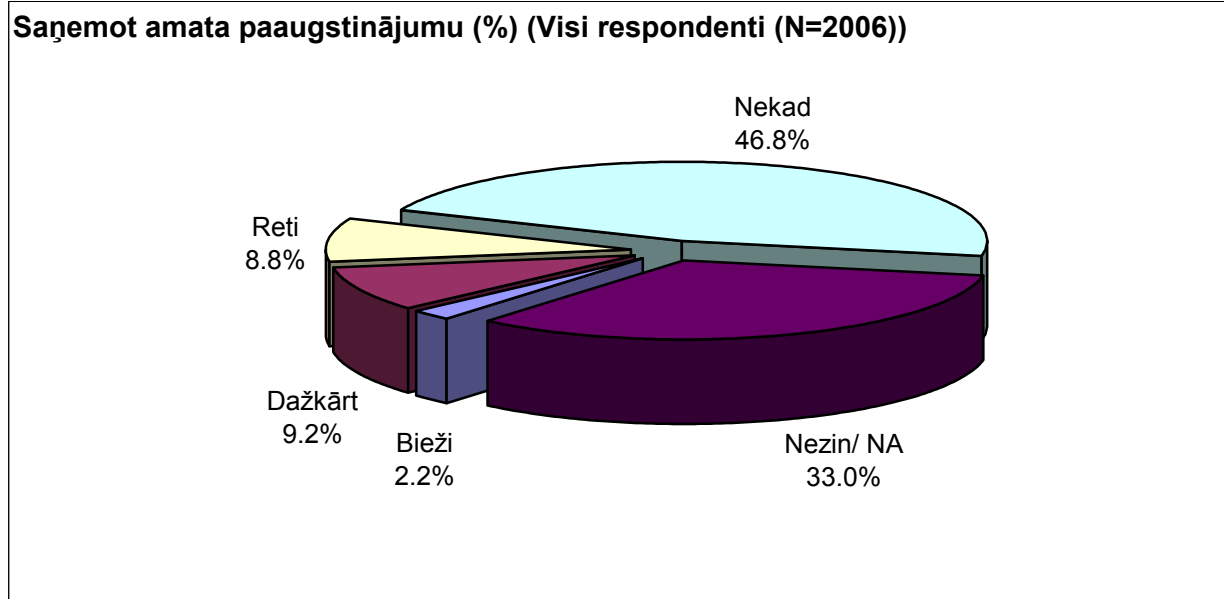
Grafikā atspoguļotie rezultāti liecina, ka sievietes biežāk kā vīrieši ir atzinušas, ka, stājoties darbā, viņu ģimenes locekļiem, draugiem pēdējo 2 gadu laikā dažkārt ir nācies izjust, ka viņu tiesības tika ierobežotas tieši dzimuma dēļ (attiecīgi: 18.0% un 12.9%). Savukārt vīriešu vidū vairāk ir uz jautājumu neatbildējušo (29.8%).

Analizējot iegūtos rezultātus vecuma griezumā, redzams, ka sievietes vecumā virs 45 gadiem caurmērā biežāk minējušas, ka viņu ģimenes locekļiem, draugiem, piesakoties darbā, nekad nav nācies nonākt neizdevīgākā pozīcijā tieši dzimuma dēļ (~48.0%). Savukārt atbilde "dažkārt" sieviešu vidū vidēji biežāk ir norādīta vecumgrupā no 25 līdz 34 gadiem (22.0%), kamēr šo atbildi caurmērā biežāk atzīmējuši vīrieši vecumā no 35 līdz 54 gadiem (~16.7%). Jāatzīmē, ka gan sieviešu, gan vīriešu auditorijās savu atbildi biežāk kā sabiedrībā kopumā nav varējuši noformulēt gados visjaunākie aptaujas dalībnieki (15 – 24 g.v.) (attiecīgi: 32.3% un 37.1%), bet vīriešu vidū arī respondenti, kuri ir vecāki par 55 gadiem (37.5%).

Atbilžu sadalījums atkarībā no sfēras, kurā respondenti strādā, liecina, ka valsts sektorā nodarbinātās sievietes un vīrieši vidēji biežāk atzinuši, ka, stājoties darbā, viņu ģimenes locekļi, draugi nekad nav saskārušies ar ierobežojumiem tiesību ziņā (attiecīgi: 49.3% un 52.6%). Interesanti, ka dažkārt ģimenes locekļiem, draugiem ir nācies nonākt šādā situācijā, caurmērā biežāk norādījušas privātā sektorā nodarbinātās (25.9%), kamēr atbildi "dažkārt" vidēji biežāk minējuši vīrieši, kuri ir nodarbināti valsts sektorā (16.6%). Raksturīgi, ka nestrādājošie abās dzimumu grupās biežāk kā caurmērā nav snieguši konkrētu atbildi uz šo jautājumu.

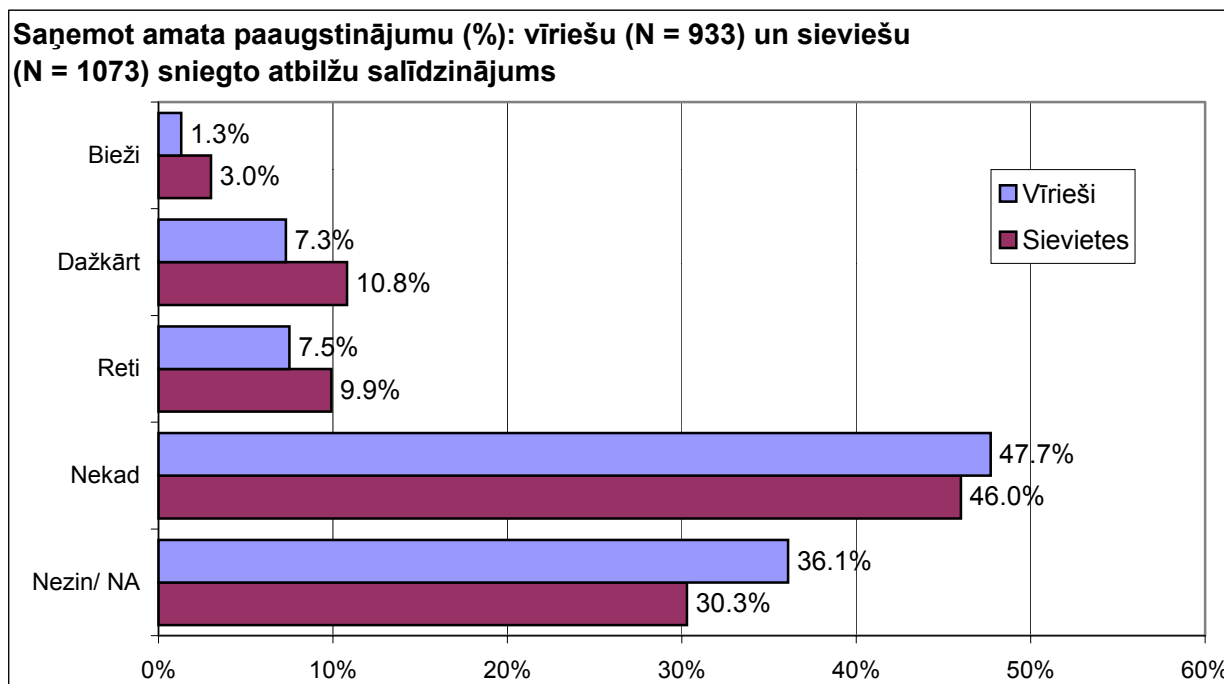
Sievietes Kurzemē (15.1%), bet vīrieši Zemgalē (14.7%) vidēji biežāk atzinuši, ka, piesakoties darbā, viņu ģimenes locekļiem, draugiem reti, bet tomēr ir nācies saskarties ar viņu tiesību ierobežojumiem tieši dzimuma dēļ. Savukārt Rīgā dzīvojošie vīrieši vidēji biežāk minējuši, ka viņu ģimenes locekļi, draugi dažkārt ir nonākuši šādā situācijā (18.1%). Visbiežāk atbildi nav varējušas sniegt gan sievietes, gan vīrieši Latgalē, bet vīriešu vidū atbildi "nezinu/NA" caurmērā biežāk atzīmējuši arī kurzemnieki.

2. Saņemot amata paaugstinājumu

Dati liecina, ka gandrīz puse aptaujāto Latvijas iedzīvotāju domā, ka viņu ģimenes locekļiem, draugiem pēdējo 2 gadu laikā nav nācies saskarties ar viņu tiesību ierobežojumiem dzimuma dēļ (46.8%), kamēr kopumā 20.2% respondentu atzinuši, ka šāda situācija ir bijusi (atbildes: "bieži" (2.2%), "dažkārt" (9.2%), "reti" (8.8%)). Jāatzīmē, ka katrs trešais aptaujas dalībnieks uz minēto jautājumu nav atbildējis (33.0%).

Sekojošā grafikā salīdzinošā veidā atspoguļots sieviešu un vīriešu viedoklis par to, vai, saņemot amata paaugstinājumu, viņu ģimenes locekļiem, draugiem ir nācies saskarties ar tiesību ierobežojumiem dzimuma dēļ.

Kā redzams, sieviešu un vīriešu sniegtajās atbildēs kopumā ir vērojamas nelielas atšķirības. Sievietes nedaudz biežāk kā vīrieši ir minējušas, ka, saņemot amata paaugstinājumu, viņu ģimenes locekļiem, draugiem dažkārt ir nācies nonākt neizdevīgākā stāvoklī dzimuma dēļ (attiecīgi: 10.8% un 7.3%). Savukārt savu atbildi uz

jautājumu biežāk nav varējuši noformulēt vīrieši kā sievietes (atbilde: "nezin/NA") (attiecīgi: 36.1% un 30.3%).

Salīdzinot iegūtos rezultātus dažādās vecuma grupās, redzams, ka sievietes vecumā no 35 līdz 44 gadiem vidēji biežāk atzīmējušas, ka, saņemot amata paaugstinājumu, viņu ģimenes locekļiem, draugiem dažkārt ir nācies saskarties ar ierobežojumiem tiesību ziņā (11.8%). Jāatzīmē, ka abās dzimumu grupās uz jautājumu vidēji biežāk nav atbildējuši gados visjaunākie aptaujas dalībnieki (15 – 24 g.v.), bet vīriešu vidū arī respondenti vecumā virs 55 gadiem.

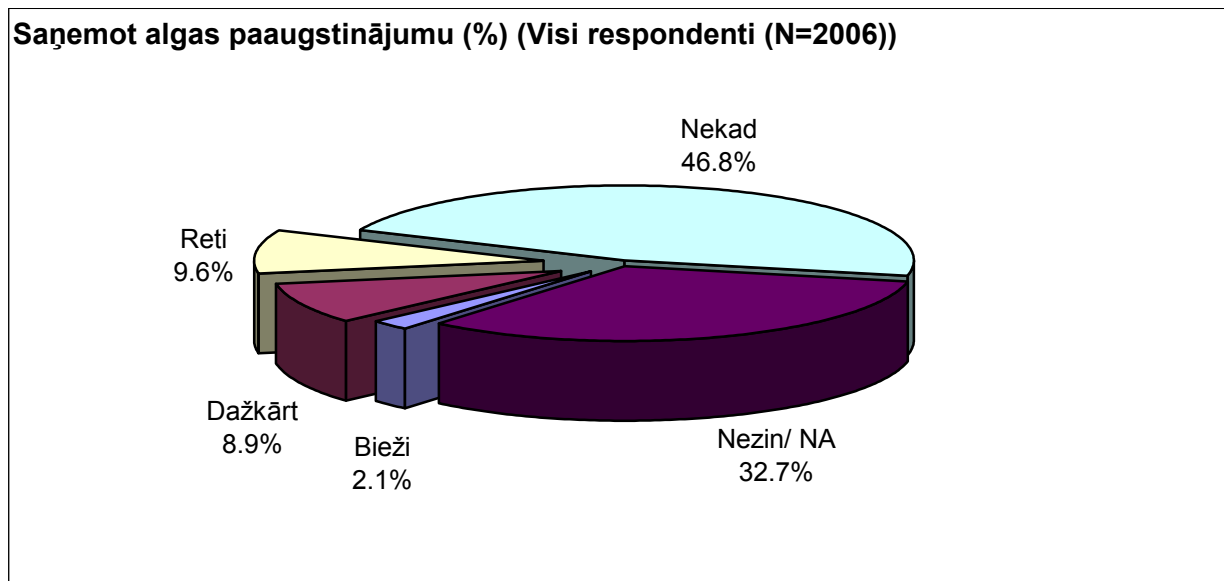
Sieviešu vidū ar augstāko izglītību vidēji biežāk norādīts, ka, saņemot amata paaugstinājumu, viņu ģimenes locekļi, draugi dažkārt ir nonākuši situācijā, kad viņu tiesības tika ierobežotas (14.4%), kamēr vīrieši šajā izglītības grupā caurmērā biežāk minējuši atbildi "reti" (14.3%). Jāpiebilst, ka grūtāk savu atbildi bijis noformulēt gan sievietēm, gan vīriešiem ar pamata izglītību (attiecīgi: 36.0% un 44.4%).

Ja atbildi "dažkārt" vidēji biežāk atzīmējušas privātajā sektorā nodarbinātās sievietes (14.9%), tad vīriešu vidū - valsts sektorā strādājošie (12.0%). Savukārt to, ka pēdējo 2 gadu laikā ar tiesību ierobežojumiem, saņemot amata paaugstinājumu, ģimenes locekļi, draugi nav saskārušies, biežāk kā caurmērā atzinušas gan valsts sektorā nodarbinātās sievietes, gan vīrieši (attiecīgi: 49.5% un 55.2%).

Sievietes Vidzemē (54.0%), bet vīrieši Kurzemē (52.0%) caurmērā biežāk minējuši, ka viņu ģimenes locekļi, tuvi draugi, saņemot amata paaugstinājumu, ar tiesību ierobežojumiem tieši dzimuma dēļ pēdējo 2 gadu laikā nav saskārušies. Savukārt biežāk uz jautājumu nav varējuši atbildēt Latgales iedzīvotāji abās dzimumu grupās un vīriešu vidū - arī Kurzemē dzīvojošie.

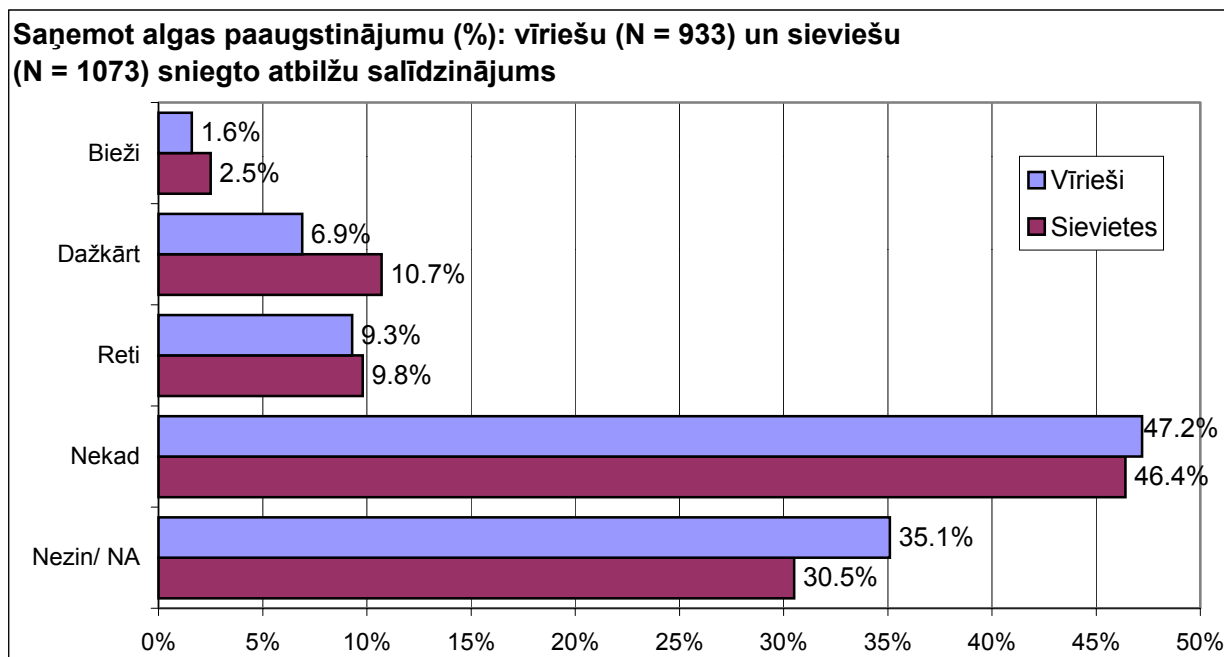
Aplūkojot sieviešu un vīriešu sniegtās atbildes atkarībā no apdzīvotās vietas tipa, redzams, ka Rīgā dzīvojošie respondenti abās dzimumu grupās vienlīdz bieži norādījuši, ka viņu ģimenes locekļiem, draugiem, saņemot amata paaugstinājumu, reti, bet tomēr ir nācies nonākt situācijā, kad viņu tiesības tika ierobežotas. Jāatzīmē, ka atbildi "nezin/NA" gan vīriešu, gan sieviešu auditorijā visbiežāk minējuši citās Latvijas pilsētās dzīvojošie.

3. Saņemot algas paaugstinājumu

Kā redzams, 46.8% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju ir atzinuši, ka viņu ģimenes locekļi, tuvi draugi, saņemot algas paaugstinājumu, nekad nav nonākuši situācijā, kad viņu tiesības tika ierobežotas dzimuma dēļ. Savukārt to, ka ar tiesību ierobežojumiem ir nācies saskarties, kopumā norādījuši vairāk kā 20.0% respondentu (atbildes: “*bieži*” (2.1%), “*dažkārt*” (8.9%), “*reti*” (9.6%). Jāatzīmē, ka trešdaļa aptaujāto uz jautājumu atbildi nav snieguši (32.7%).

Sekojošā grafikā salīdzinošā veidā atspoguļots sieviešu un vīriešu viedoklis par to, vai, saņemot algas paaugstinājumu, viņu ģimenes locekļiem, draugiem ir nācies saskarties ar tiesību ierobežojumiem dzimuma dēļ.

Dati liecina, ka atbildi “*dažkārt*” nedaudz biežāk kā vīrieši minējušas sievietes (attiecīgi: 10.7% un 6.9%), turpretī vīrieši biežāk kā sievietes atturējušies sniegt konkrētu atbildi uz šo jautājumu (atbilde: “*nezin/NA*”) (attiecīgi: 35.1% un 30.5%).

Iegūtie rezultāti vecuma griezumā liecina, ka sieviešu sniegto atbilžu sadalījumā būtiskas atšķirības nav vērojamas. Turpretī, analizējot vīriešu sniegtās atbildes, redzams, ka respondenti vecumā no 15 līdz 44 gadiem vidēji biežāk ir norādījuši, ka viņu ģimenes locekļi, draugi, saņemot algas paaugstinājumu, ir saskārušies ar viņu tiesību ierobežojumiem (atbildes: “*dažkārt*” un “*reti*”). Jāatzīmē, ka uz jautājumu caurmērā biežāk atbildi nav snieguši vīrieši vecumā virs 55 gadiem.

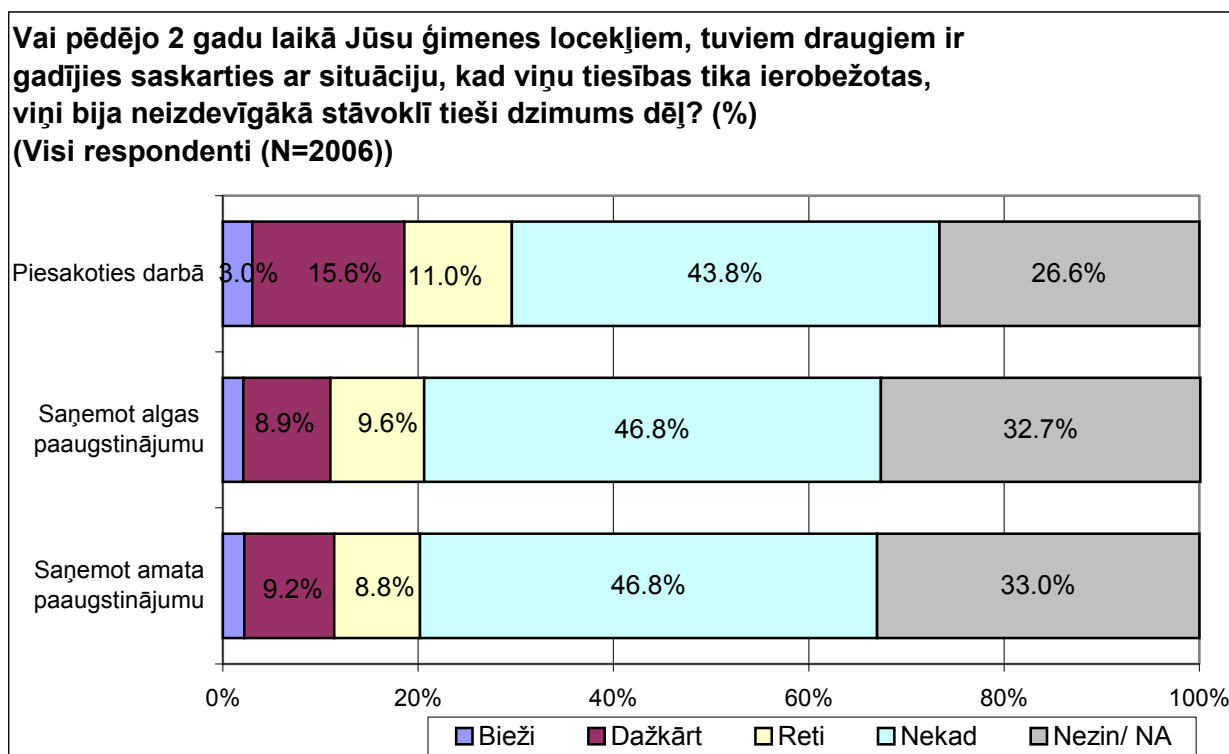
Atbilžu sadalījums grupās ar dažādu izglītības līmeni liecina, ka vīrieši ar augstāko izglītību vidēji biežāk atzinuši, ka viņu ģimenes locekļi, draugi, saņemot algas paaugstinājumu, ar tiesību ierobežojumiem dzimuma dēļ pēdējo 2 gadu laikā nav saskārušies (52.0%). Jāatzīmē, ka gan sieviešu, gan vīriešu auditorijā ir vērojama tendence, ka pieaugot respondentu izglītības līmenim, samazinās uz jautājumu neatbildējošo skaits.

Valsts sektorā strādājošo sieviešu un vīriešu vidū biežāk kā caurmērā minēts, ka, algas paaugstināšanas gadījumā, viņu ģimenes locekļi, draugi pēdējo 2 gadu laikā nekad nav nonākuši neizdevīgākā pozīcijā dzimuma dēļ (attiecīgi: 50.0% un 55.1%). Jāatzīmē, ka nestrādājošie vīrieši vidēji biežāk nav snieguši konkrētu atbildi uz jautājumu.

Jāatzīmē, ka vadītāju, menedžeru (17.2%) un speciālistu (12.7%) sniegtās atbildes norāda, ka viņu ģimenes locekļiem un tuviem draugiem ar ierobežojumiem tiesību ziņā saskarties ir nācies reti. Šajās grupās minētā atbilde atzīmēta biežāk kā caurmērā. Savukārt atbildi “*nekad*” vidēji biežāk norādījuši uzņēmēji (60.5%). Raksturīgi, ka atbildi uz jautājumu visbiežāk nav varējušas noformulēt bezdarbnieces (36.6%) un skolnieces, studentes (35.1%).

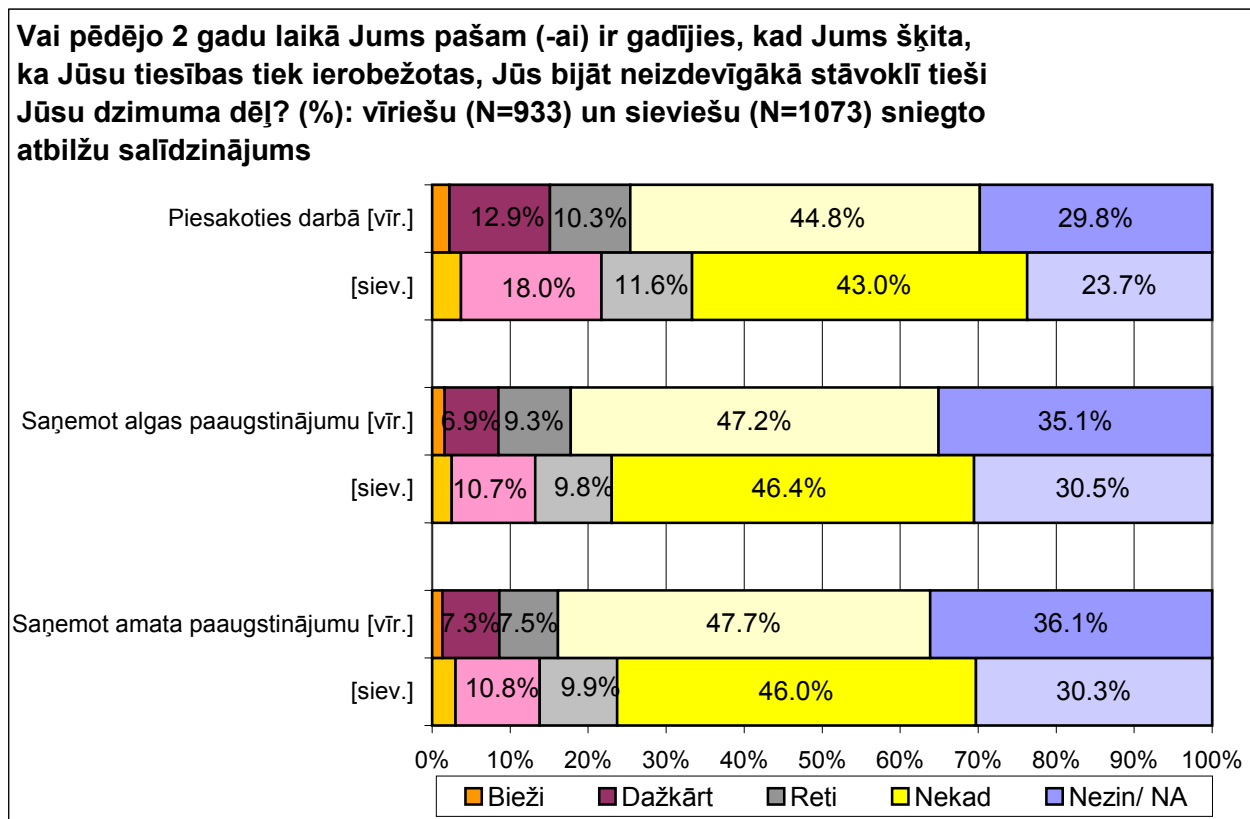
Aplūkojot iegūtos rezultātus dažādos Latvijas reģionos, redzams, ka vīrieši Zemgalē caurmērā biežāk domā, ka viņu ģimenes locekļi, draugi, saņemot algas paaugstinājumu, reti, bet tomēr ir saskārušies ar tiesību ierobežojumiem dzimuma dēļ (14.0%). Abu dzimumu grupu pārstāvji Vidzemē vidēji biežāk atzinuši, ka viņu ģimenes locekļiem, draugiem šādā situācijā nekad nav gadījies nonākt. Atbildi “*nekad*” biežāk kā caurmērā norādījušas arī Zemgales iedzīvotājas. Jāatzīmē, ka uz jautājumu konkrētu atbildi atturējušies sniegt gan Latgalē dzīvojošās sievietes, gan vīrieši.

Sekojošā grafikā atspoguļotas respondentu sniegtās atbildes uz jautājumu: “Vai pēdējo 2 gadu laikā Jūsu ģimenes locekļiem, tuviem draugiem ir gadījies saskarties ar situāciju, kad viņu tiesības tika ierobežotas, viņi bija neizdevīgākā stāvoklī tieši dzimuma dēļ?”.

Kā redzams, Latvijas iedzīvotāji salīdzinoši biežāk ir atzinuši, ka viņu ģimenes locekļiem, tuviem draugiem pēdējo 2 gadu laikā ar tiesību ierobežojumiem dzimuma dēļ ir nācies saskarties, *piesakoties darbā* (29.6%). Savukārt aptuveni piektdaļa respondentu ir norādījuši, ka neizdevīgākā stāvoklī tieši dzimuma dēļ ģimenes locekļiem, tuviem draugiem ir gadījies nonākt, *saņemot algas un amata paaugstinājumu* (bieži, dažkārt, reti), lai gan jāatzīmē, ka, izvērtējot minētās situācijas, respondentiem ir bijis arī grūtāk savu atbildi noformulēt (aptuveni 33.0%). Tomēr jāsaprot, ka vairāk kā 46% Latvijas iedzīvotāju ir minējuši, ka pēdējo 2 gadu laikā ar tiesību ierobežojumiem dzimuma dēļ visās trīs minētajās jomās, saistītās ar darbu, viņu tuviniekiem nav nācies saskarties.

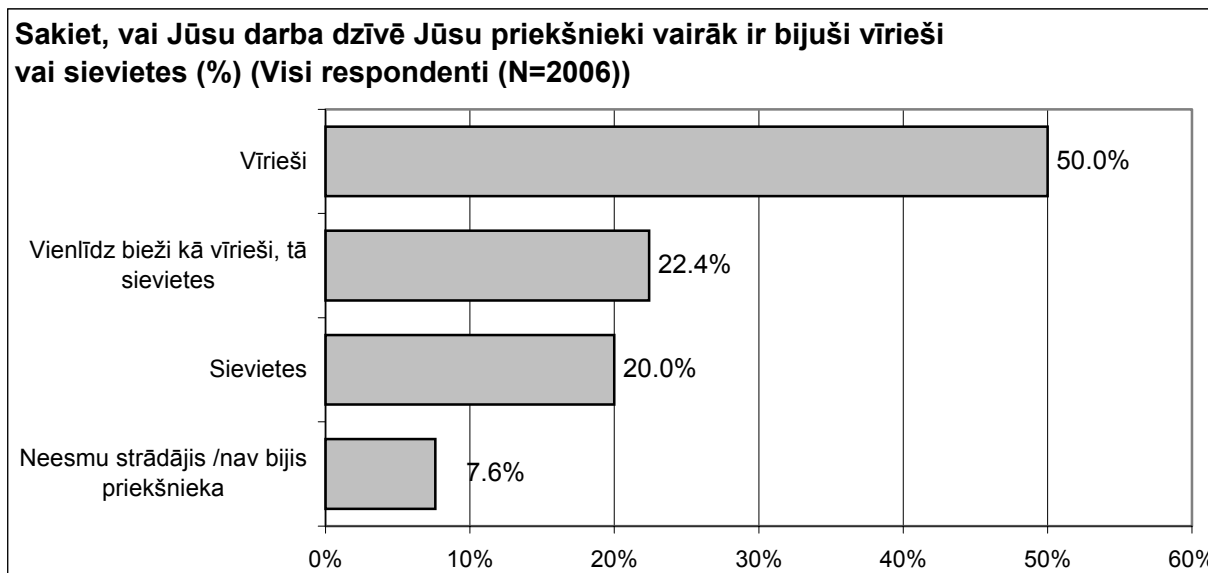
Sieviešu un vīriešu sniegtās atbildes uz jautājumu: “Vai pēdējo 2 gadu laikā Jūsu ģimenes locekļiem, tuviem draugiem ir gadījies saskarties ar situāciju, kad viņu tiesības tika ierobežotas, viņi bija neizdevīgākā stāvoklī tieši dzimuma dēļ?” redzamas sekojošā grafikā.

Kā redzams, sievietes biežāk kā vīrieši ir norādījušas, ka viņu ģimenes locekļiem, radiem ar ierobežojumiem tiesību ziņā kaut kādā pakāpē (bieži, dažkārt, reti) ir nācies saskarties gan *piesakoties darbā*, gan *saņemot algas un amata paaugstinājumu*.

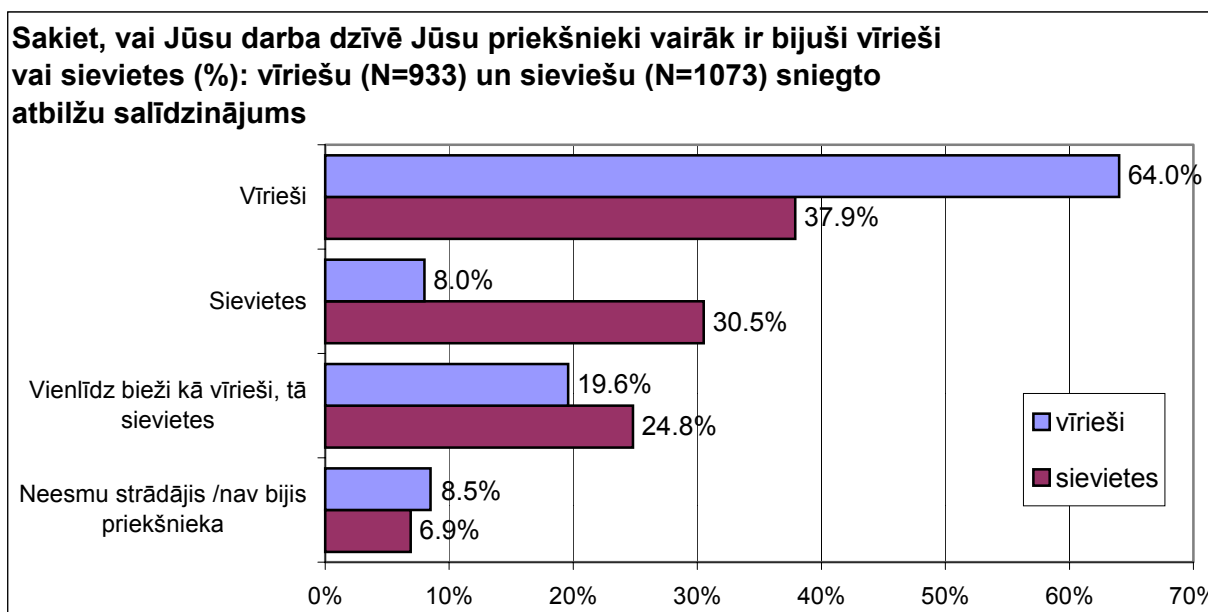
Atbildes, kāda dzimuma pārstāvji kā priekšnieki (vīrieši vai sievietes) darba dzīvē ir bijuši vairāk

Latvijas iedzīvotājiem (N=2006) tika uzdots jautājums: “Sakiet, vai Jūsu darba dzīvē Jūsu priekšnieki vairāk ir bijuši vīrieši vai sievietes?”, un aptaujātie varēja atzīmēt vienu no sekojošiem atbilžu variantiem: “vīrieši”, “sievietes”, “vienlīdz bieži kā vīrieši, tā sievietes”.

Kā liecina aptaujas dati, puse respondentu norādījuši, ka darba dzīvē viņu priekšnieki vairāk ir bijuši vīrieši (50.0%). To, ka priekšnieki vienlīdz bieži ir bijuši kā vīrieši tā sievietes, minējuši 22.4% aptaujas dalībnieku, bet piektdaļa respondentu atzīmējuši, ka viņu priekšnieces biežāk ir bijušas sievietes (20.0%). Jāpiebilst, ka 7.6% aptaujāto atzīmējuši atbildi “neesmu strādājis, nav bijis priekšnieka”.

Sekojošā grafikā salīdzinātas, sieviešu un vīriešu atbildes uz minēto jautājumu.

Interesanti, ka vīrieši ievērojami biežāk kā sievietes minējuši, ka viņu priekšnieki vairāk ir bijuši vīrieši (attiecīgi: 64.0% un 37.9%). Savukārt to, ka priekšnieces vairāk ir

bijušas sievietes, salīdzinoši biežāk norādījušas sievietes (30.5%), kamēr no vīriešiem to atzīmēja 8.0%. Sievietes biežāk kā vīrieši minējušas arī to, ka vienlīdz bieži viņu priekšnieki ir bijušas kā sievietes, tā vīrieši (attiecīgi: 24.8% un 19.6%). Jāpiebilst, ka 8.5% vīriešu un 6.9% sieviešu norādīja atbildi "*neesmu strādājis / nav bijis priekšnieka*".

Respondentu atbildes dažādās sociāldemogrāfiskajās grupās tiks raksturotas detalizētāk.

Saskaņā ar aptaujas datiem, vērojama sakarība, ka gados vecāki vīrieši un sievietes biežāk kā gados jaunāki aptaujas dalībnieki minējuši, ka viņu darba dzīvē priekšnieki vairāk ir bijuši vīrieši. Tiesa, sieviešu vidū vērojama arī sekojoša tendence: gados vecākas aptaujas dalībnieces biežāk norādījušas, ka priekšnieki ir bijuši vienlīdz bieži kā sievietes, tā vīrieši, un biežāk kā caurmērā to norādījuši arī vīrieši vecumā no 25 līdz 54 gadiem (~24.9%).

Sakarība iezīmējas arī grupās ar dažādu izglītības līmeni: sievietes un vīrieši ar augstāku izglītības līmeni salīdzinoši biežāk minējuši, ka priekšnieki vienlīdz bieži ir bijuši kā vīrieši, tā sievietes. Tomēr jāatzīmē, ka sievietes ar augstāku izglītības līmeni salīdzinoši biežāk atzīmējušas arī to, ka priekšnieces vairāk ir bijušas sievietes.

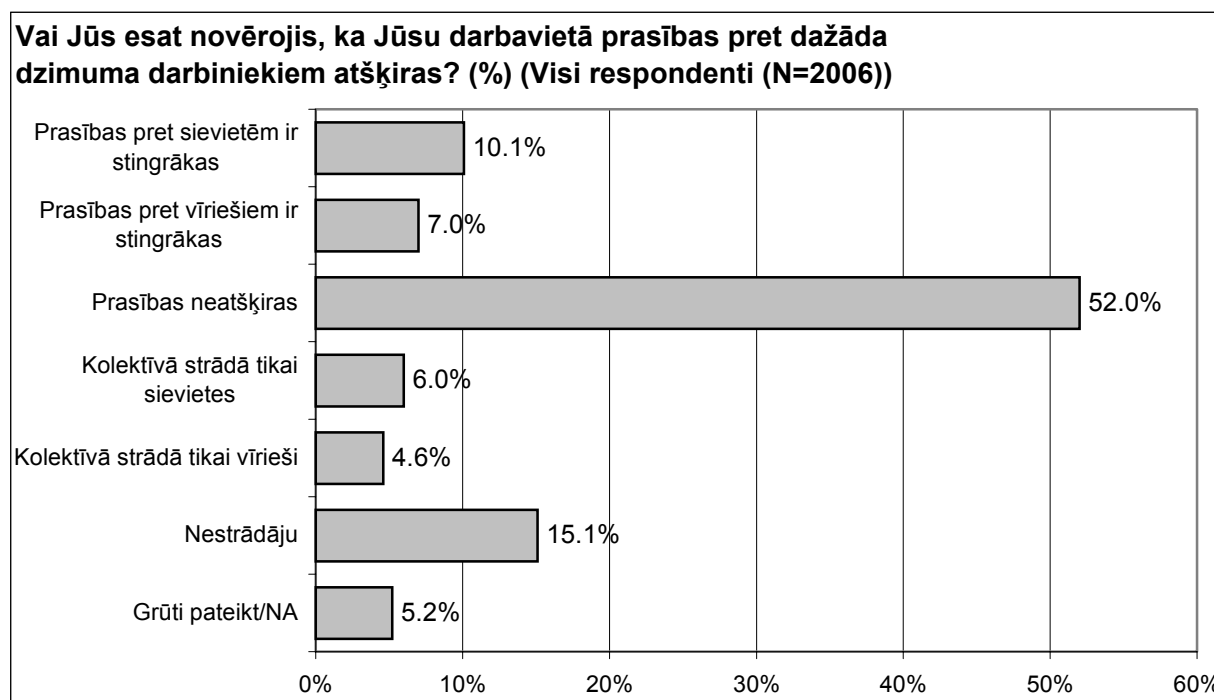
Privātajā sektorā nodarbinātās sievietes biežāk kā caurmērā minējušas, ka priekšnieki vairāk ir bijuši vīrieši (45.5%), bet valsts sektorā nodarbinātās sievietes biežāk kā vidēji norādījušas, ka priekšnieces vairāk ir bijušas sievietes (41.0%). Savukārt to, ka priekšnieki vairāk ir bijuši vīrieši, biežāk kā caurmērā atzīmējuši gan valsts (67.8%), gan privātajā sektorā (69.7%) nodarbinātie vīrieši. Tiesa, valsts sektorā nodarbinātie respondenti biežāk kā vidēji minējuši arī to, ka priekšnieki vienlīdz bieži bijuši kā sievietes, tā vīrieši (25.1%).

Salīdzinot respondentu atbildes Latvijas reģionos, jāsecina, ka aptaujas dalībnieki Zemgalē (72.9%), kā arī aptaujas dalībnieces Zemgalē (46.0%) un Vidzemē (43.5%) biežāk kā caurmērā minēja, ka priekšnieki vairāk ir bijuši vīrieši. Savukārt to, ka priekšnieces vairāk ir bijušas sievietes, biežāk kā vidēji minējuši vīrieši (13.3%) un sievietes (36.7%) Kurzemē. Atbildi, ka vienlīdz bieži priekšnieki ir bijuši kā vīrieši, tā sievietes, nedaudz biežāk kā vidēji atzīmēja sievietes (27.9%) un vīrieši (24.7%) Latgalē.

Gan sievietes, gan vīrieši laukos biežāk kā caurmērā norādījuši, ka viņu priekšnieki vairāk ir bijuši vīrieši. Savukārt rīdzinieki biežāk kā vidēji minējuši to, ka priekšnieki vienlīdz bieži ir bijuši kā vīrieši, tā sievietes (24.6%).

Viedoklis par prasībām pret dažāda dzimuma darbiniekiem

Visiem aptaujas dalībniekiem (N=2006) tika uzdots jautājums: “Vai Jūs esat novērojis, ka Jūsu darbavietā prasības pret dažāda dzimuma darbiniekiem atšķiras?”. Respondenti varēja izvēlēties vienu no sekojošiem atbilžu variantiem: “prasības neatšķiras”, “prasības pret sievietēm ir stingrākas”, “prasības pret vīriešiem ir stingrākas”, vai arī norādīt, ka “kolektīvā strādā tikai sievietes”, “kolektīvā strādā tikai vīrieši”.

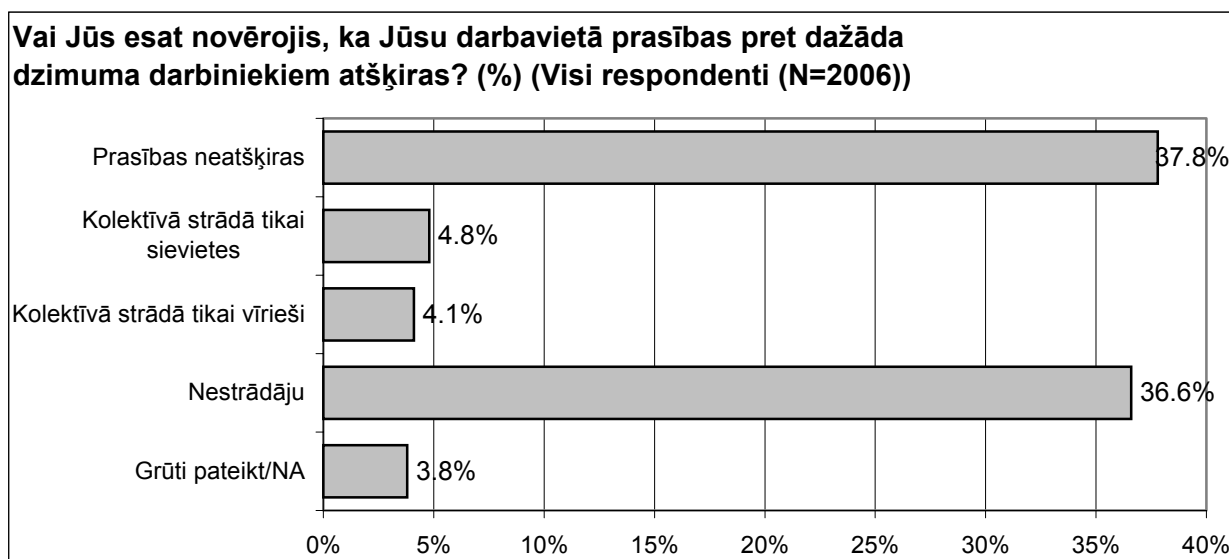

Kā liecina aptaujas dati, nedaudz vairāk kā puse aptaujāto Latvijas iedzīvotāju minēja, ka, viņuprāt, prasības pret dažāda dzimuma darbiniekiem neatšķiras (52.0%). Aptuveni katrs desmitais respondents norādīja, ka stingrākas prasības ir pret sievietēm (10.1%), bet to, ka stingrākas prasības ir pret vīriešiem, minējuši 7.0% aptaujas dalībnieku. Jāatzīmē, ka 6.0% respondentu norādījuši, ka kolektīvā strādā tikai sievietes, bet 4.6% minējuši, ka kolektīvā strādā tikai vīrieši. Atbildi: “*nestrādāju*” norādījuši 15.1% aptaujāto, bet noteiktu viedokli uz jautājumu atturējās sniegt 5.2% respondentu.

Jāatzīmē, ka arī daļa no nestrādājošiem Latvijas iedzīvotājiem sniedza atbildi uz šo jautājumu, raksturojot savu iepriekšējās darba dzīves pieredzi.

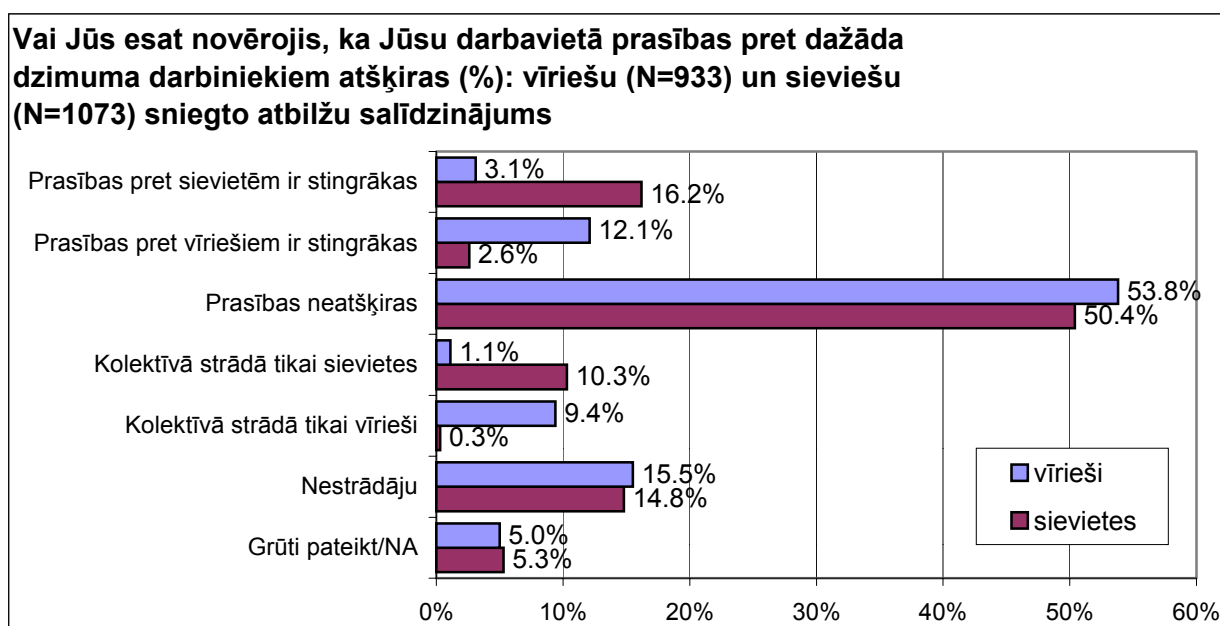
Sekojošā grafikā arī ir attēlotas Latvijas iedzīvotāju sniegtās atbildes uz jautājumu par prasībām pret dažāda dzimuma darbiniekiem, bet šajā gadījumā visi nestrādājošie respondenti (t.i. skolnieki, studenti, mājsaimnieces, pensionāri un bezdarbnieki) ir pārdefinēti kā demogrāfijas daļā atbildi: “nestrādāju” atzīmējušie.

Kā redzams, arī šajā gadījumā visbiežāk aptaujas dalībnieki minējuši, ka prasības pret dažāda dzimuma darbiniekiem neatšķiras (37.8%), lai gan jāatzīmē, ka šī atbilde ir atzīmēta salīdzinoši retāk, kā gadījumā pirms pārdefinēšanas, kad savu viedokli šajā jautājumā pauda arī pašlaik nestrādājošie.

Salīdzinot sieviešu un vīriešu atbildes dažādās sociāldemogrāfiskajās grupās, tiks analizētas arī pašlaik nestrādājošo respondentu paustais viedoklis.

Sekojošā grafikā apkopoti dati par sieviešu un vīriešu sniegtajām atbildēm uz minēto jautājumu par prasībām pret dažāda dzimuma darbiniekiem.

Piezīme: 0.3% atbilst 4 respondentiem

Kā redzams sievietes biežāk kā vīrieši minējušas, ka stingrākas prasības darbā tiek izvirzītas pret sievietēm (attiecīgi: 16.2% un 3.1%). Savukārt vīrieši biežāk kā sievietes atzīmējuši, ka stingrākas prasības darbā ir pret vīriešiem (attiecīgi: 12.1% un

2.6%), kā arī nedaudz biežāk atbildi "*prasības neatšķiras*" (attiecīgi: 53.8% un 50.4%) To, ka kolektīvā strādā tikai vīrieši, norādījuši 9.4% vīriešu, bet 10.3% sieviešu atzīmējušas, ka kolektīvā strādā tikai sievietes. Jāpiebilst, ka no vīriešiem atbildi "*nestrādāju*" minēja 15.5% respondentu, bet no sievietēm: 14.8% aptaujāto.

Raksturojot respondentu atbildes atkarībā no vecuma, jāatzīmē, ka sievietes vecumā no 35 līdz 54 gadiem biežāk kā caurmērā minējušas, ka darbā prasības pret sievietēm ir stingrākas (19.7%). Tiesa, sievietes šajā vecuma grupā biežāk kā vidēji uzskatījušas arī, ka prasības pret dažāda dzimuma pārstāvjiem neatšķiras (55.6%), un jāpiebilst, ka salīdzinoši biežāk šādu viedokli pauduši arī vīrieši vecumā no 25 līdz 44 gadiem (62.9%). Savukārt to, ka stingrākas prasības darbā ir pret vīriešiem, biežāk kā vidēji minējuši vīrieši vecumā no 45 līdz 54 gadiem (17.5%).

Sakarība ir vērojama, salīdzinot izglītības grupās sniegtās atbildes: gan vīrieši, gan sievietes ar augstāku izglītības līmeni salīdzinoši biežāk minējuši, ka prasības darbā pret dažāda dzimuma darbiniekiem neatšķiras. Tiesa, vīrieši paaugstinoties izglītības līmenim, biežāk minējuši arī to, ka prasības pret vīriešiem ir stingrākas nekā pret sievietēm. Arī sieviešu vidū, paaugstinoties izglītības līmenim, pieaug to aptaujas dalībnieču īpatsvars, kuras minējušas, ka stingrākas prasības ir pret sievietēm.

To, ka prasības darbā pret vīriešiem un sievietēm neatšķiras, biežāk kā caurmērā minēja sievietes un vīrieši, kuri nodarbināti gan valsts, gan privātajā sektorā. Tomēr jāatzīmē, ka valsts sektorā nodarbinātās sievietes biežāk kā vidēji atzīmējušas arī to, ka stingrākas prasības darbā tiek izvirzītas pret sievietēm (20.7%).

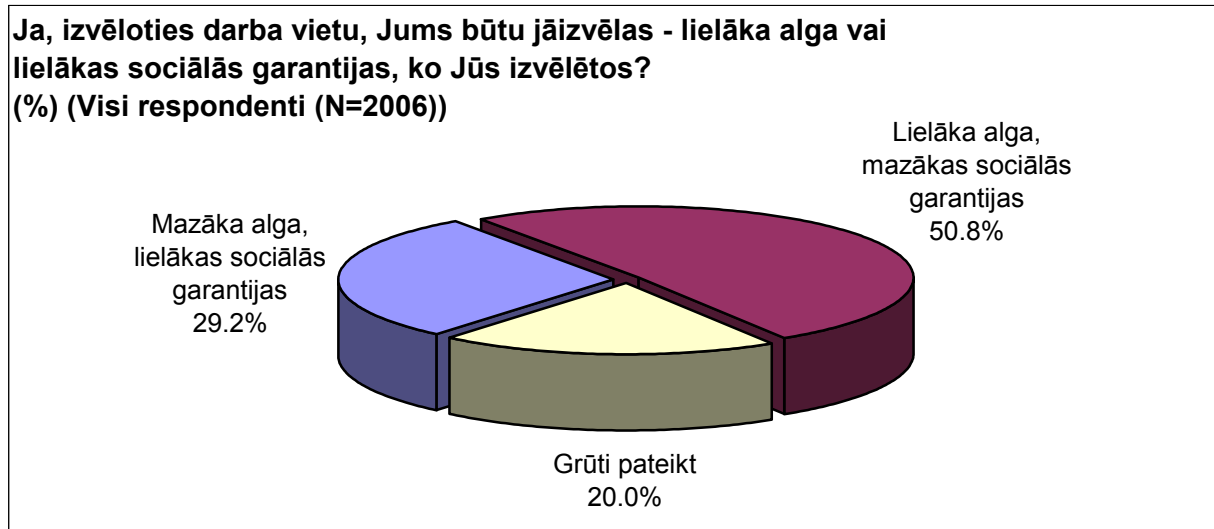
Salīdzinot respondentu viedokli atkarībā no pamatnodarbošanās veida, jāsecina, ka atbildi "*prasības neatšķiras*" biežāk kā vidēji minēja vadītāji, menedžeri (65.0%), speciālisti (63.1%), speciālistes (60.8%), ierēdņi, darbinieki valsts vai pašvaldības iestādēs (63.1%), ierēdnes, darbinieces valsts vai pašvaldības iestādēs (58.4%) un strādnieki (60.3%). Tiesa, vadītāji, menedžeri biežāk kā vidēji minējuši arī to, ka darbā prasības ir stingrākas pret vīriešiem (18.6%). Savukārt vadītājas, menedžeres (24.6%), ierēdnes darbinieces valsts vai pašvaldības iestādē (20.1%) un strādnieces (21.1%) biežāk kā vidēji minējušas, ka stingrākas prasības darbā ir pret sievietēm.

Analizējot respondentu uzskatus Latvijas reģionos, var konstatēt, ka aptaujas dalībnieki Vidzemē (61.7%), kā arī aptaujas dalībnieces Vidzemē (55.6%) un Zemgalē (56.2%) biežāk kā vidēji uzskatīja, ka prasības pret vīriešiem un sievietēm darbā neatšķiras. Savukārt sievietes Kurzemē biežāk kā caurmērā minējušas, ka pret sievietēm tiek izvirzītas stingrākas prasības nekā pret vīriešiem (21.3%).

Jāatzīmē, ka atbildi "*prasības neatšķiras*" biežāk kā vidēji atzīmējušas arī laukos dzīvojošās sievietes (55.9%).

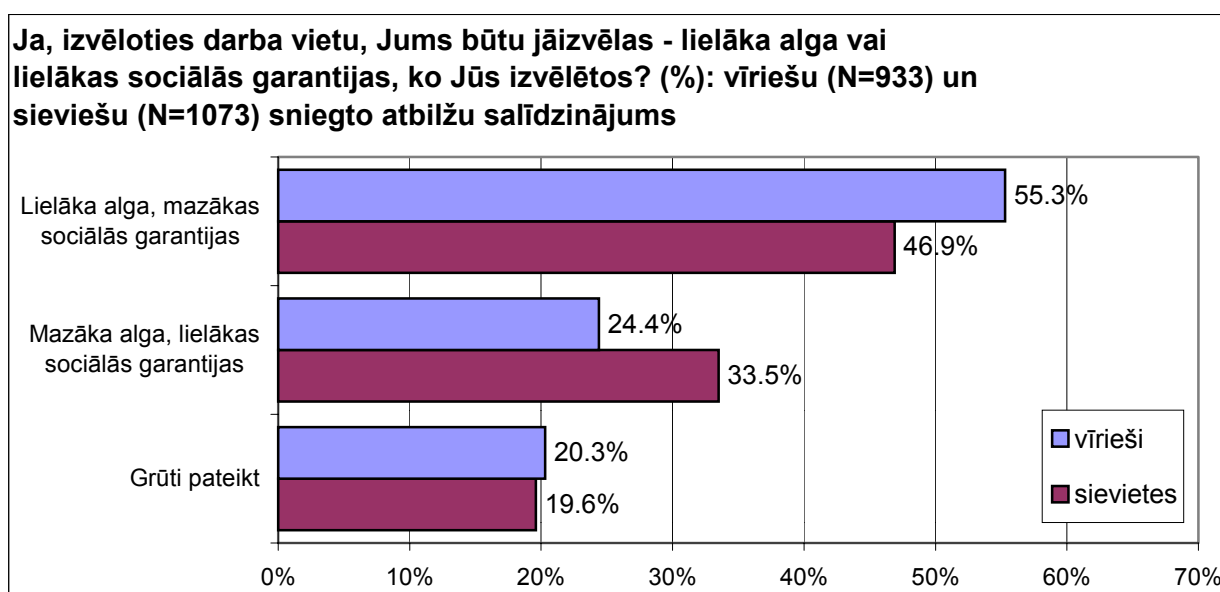
Izvēle starp lielāku algu vai lielākām sociālajām garantijām

Lai noskaidrotu, kurš no kritērijiem – lielāka alga vai lielākas sociālās garantijas (mazākas iespējas tikt atlaistam, garantēts atvaļinājums), respondentiem ir nozīmīgāks, izvēloties darba vietu, Latvijas iedzīvotājiem tika uzdots jautājums: *“Ja, izvēloties darba vietu, Jums būtu jāizvēlas – lielāka alga vai lielākas sociālās garantijas, ko Jūs izvēlētos?”*. Aptaujātie varēja atzīmēt vienu no diviem atbilžu variantiem: *“lielāka alga, mazākas sociālās garantijas”* vai *“mazāka alga, lielākas sociālās garantijas”*.

Vērojams, ka nedaudz vairāk kā puse aptaujāto Latvijas iedzīvotāju priekšroku dotu darbam, kur ir lielāka alga, bet mazākas sociālās garantijas (50.8%). Savukārt darbu, kur ir mazāka alga, bet lielākas sociālās garantijas, labprātāk izvēlētos 29.2% respondentu. Jāpiebilst, ka piektdaļa aptaujas dalībnieku atturējās sniegt noteiktu atbildi uz minēto jautājumu (20.0%).

Sekojošā grafikā apkopoti dati par to, kurš no kritērijiem, izvēloties darbu, būtu svarīgāks vīriešiem un sievietēm.

Kā redzams, vīrieši biežāk kā sievietes minējuši, ka priekšroku dotu darbam, kur ir lielāka alga, bet mazākas sociālās garantijas (attiecīgi: 55.3% un 46.9%). Savukārt

sievietes biežāk kā vīrieši norādījušas, ka izvēlētos darbu, kur būtu mazāka alga, bet lielākas sociālās garantijas (attiecīgi: 33.5% un 24.4%). Jāpiebilst, ka būtiski neatšķiras to sieviešu un vīriešu īpatsvars, kuri atturējās atbildēt uz minēto jautājumu (attiecīgi: 19.6% un 20.3%).

Salīdzinot vecuma grupās sniegtās atbildes, jāsecina, ka gan vīriešu, gan sieviešu vidū vērojama sakarība, ka gados vecāki respondenti salīdzinoši biežāk kā gados jaunāki aptaujas dalībnieki, minējuši, ka priekšroku dotu darbam, kur ir mazāka alga, bet lielākas sociālās garantijas.

Aptaujas dati liecina, ka gan sievietes, gan vīrieši ar vidējo un augstāko izglītību salīdzinoši biežāk atzīmējuši, ka izvēlētos darbu, kur ir lielāka alga, bet mazākas sociālās garantijas. Tiesa, vīrieši ar pamatzglītību un sievietes ar augstāko izglītību biežāk kā caurmērā minēja arī to, ka dotu priekšroku darbam, kur ir mazāka alga, bet lielākas sociālās garantijas.

Valsts sektorā nodarbinātie vīrieši biežāk kā caurmērā minējuši, ka priekšroku dotu darbam, kur ir mazāka alga, bet lielākas sociālās garantijas (30.8%), kamēr privātajā sektorā nodarbinātās sievietes (52.2%) un vīrieši (61.5%) biežāk kā vidēji atzīmējuši, ka labprātāk izvēlētos darbu, kur ir lielāka alga, bet mazākas sociālās garantijas.

Analizējot respondentu (gan sieviešu, gan vīriešu) viedokli atkarībā no pamatnodarbošanās veida, jāsecina, ka atbildi "*mazāka alga, lielākas sociālās garantijas*" biežāk kā vidēji atzīmēja speciālistes (38.8%), ierēdņi, darbinieki valsts vai pašvaldības iestādēs (30.7%), pensionāri (35.9%) un pensionāres (38.5%), kā arī bezdarbnieces (39.9%). Savukārt darbu, kurā būtu lielāka alga, bet mazākas sociālās garantijas, labprātāk izvēlētos vadītāji, menedžeri (64.4%) un vadītājas, menedžeres (56.4%), ierēdņi, darbinieki valsts vai pašvaldības iestādē (60.8%), strādnieki (59.1%), strādnieces (50.0%), skolnieki, studenti (56.2%) un skolnieces, studentes (54.5%), kā arī bezdarbnieki (61.5%).

To, ka izvēlētos darbu, kurš būtu mazāk atalgots, bet piedāvātu lielākas sociālās garantijas biežāk kā vidēji minējuši vīrieši, kuru mēneša vidējais ienākums uz vienu ģimenes locekli ir robežās no Ls43 līdz Ls84 (28.8%), un sievietes, kuru mēneša vidējais ienākums uz vienu ģimenes locekli pārsniedz Ls127 (42.2%). Biežāk kā caurmērā to, ka priekšroku dotu darbam, kur ir lielāka alga, bet mazākas sociālās garantijas, atzīmējuši vīrieši, kuru mēneša vidējais ienākums uz vienu ģimenes locekli pārsniedz Ls127 (67.3%), un sievietes, kuru ienākumu ir robežās no Ls85 līdz Ls126 (55.9%).

Vīrieši Kurzemē biežāk kā vidēji norādījuši, ka izvēlētos darbu, kur ir lielākas sociālās garantijas (30.0%). To, ka priekšroku dotu darbam, kur ir lielāka alga, bet mazākas sociālās garantijas, vīriešu auditorijā salīdzinoši biežāk minēja rīdnieki (59.7%) un Vidzemē dzīvojošie respondenti (59.2%), kā arī aptaujas dalībnieces Kurzemē (52.6%).

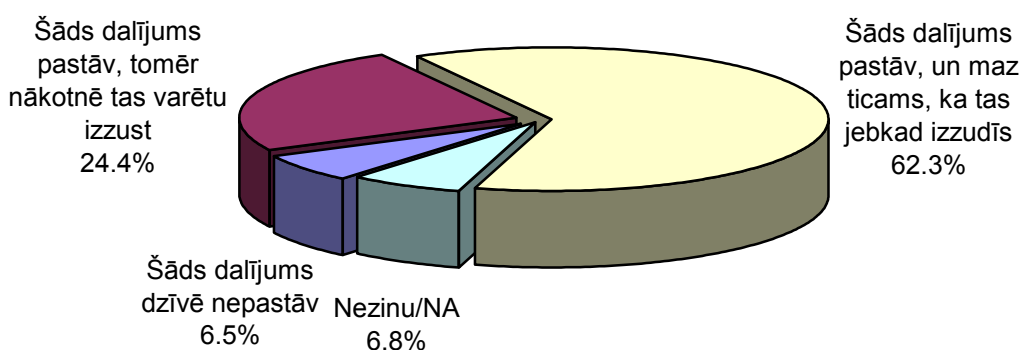
Raksturojot respondentu atbildes atkarībā no apdzīvotās vietas tipa, jāatzīmē, ka vīrieši citās pilsētās biežāk kā vidēji minējuši, ka izvēlētos darbu, kur ir lielākas sociālās garantijas, bet mazāka alga (27.8%). Savukārt to, ka priekšroku dotu darbam, kuri ir lielāka alga, bet mazākas sociālās garantijas, biežāk kā vidēji atzīmēja vīrieši un sievietes laukos (attiecīgi: 63.3% un 50.5%).

Gan vīrieši, gan sievietes, kuri ir precējušies vai ir bijuši precējušies to, ka izvēlētos darbu, kur ir mazāka alga, bet lielākas sociālās garantijas, atzīmējuši biežāk kā aptaujātie, kuri nav bijuši precējušies. Jāatzīmē, ka salīdzinoši biežāk to minējušas arī sievietes, kurām ir pilngadīgi vai nepilngadīgi bērni.

Viedoklis par dalījuma vīriešu un sieviešu profesijās esamību

Aptaujātajiem Latvijas iedzīvotājiem (N=2006) lūdza atbildēt uz jautājumu: "Pastāv uzskati, ka profesijas var iedalīt vīriešu un sieviešu profesijās, kuram no uzskatiem Jūs piekrītat Jūs?", un aptaujas dalībnieki varēja atzīmēt vienu no sekojošiem apgalvojumiem: "šāds dalījums pastāv, tomēr nākotnē tas varētu izzust", "šāds dalījums pastāv, un maz ticams, ka tas jebkad izzudīs" vai "šāds dalījums dzīvē nepastāv".

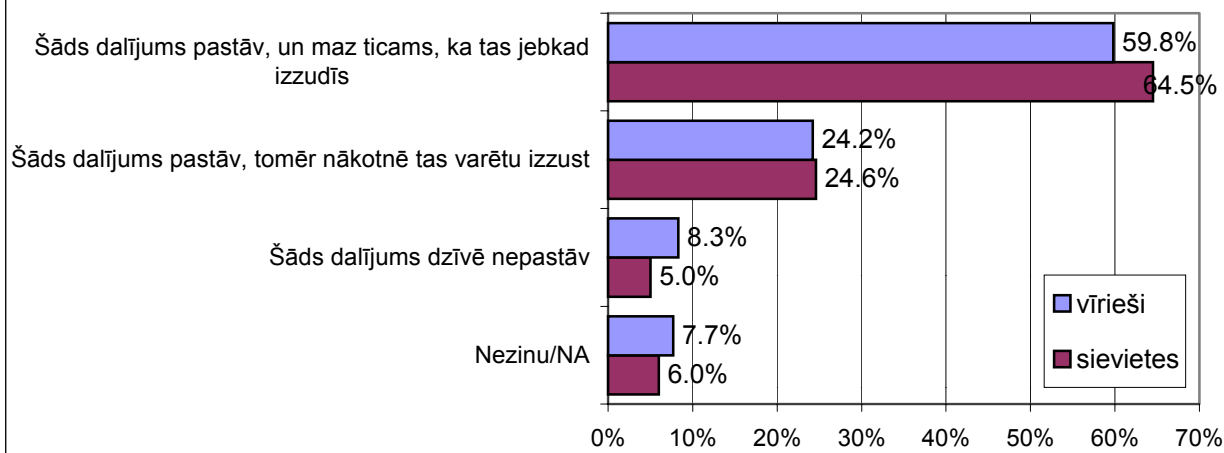
Pastāv uzskati, ka profesijas var iedalīt vīriešu un sieviešu profesijās, kuram no uzskatiem Jūs piekrītat visvairāk ? (%) (Visi respondenti (N=2006))

Saskaņā ar aptaujas datiem, 62.3% respondentu minējuši, ka dalījums vīriešu un sieviešu profesijās pastāv, un maz ticams, ka tas jebkad izzudīs. Uzskatu, ka lai gan šāds dalījums pastāv, tomēr nākotnē tas varētu izzust, pauduši 24.4% aptaujāto. Savukārt 6.5% aptaujas dalībnieku norādījuši, ka viņuprāt šāds dalījums nepastāv. Jāpiebilst, ka noteiktu atbildi uz jautājumu atturējās sniegt 6.8% aptaujāto.

Sekojošā grafikā apkopoti dati par sieviešu un vīriešu attieksmi pret minētajiem apgalvojumiem.

Pastāv uzskati, ka profesijas var iedalīt vīriešu un sieviešu profesijās, kuram no uzskatiem Jūs piekrītat visvairāk? (%): vīriešu (N=933) un sieviešu (N=1073) sniegto atbilžu salīdzinājums

Lai gan atšķirības nav nozīmīgas, tomēr jāatzīmē, ka sievietes nedaudz biežāk kā vīrieši piekritušas apgalvojumam, ka dalījums vīriešu un sieviešu profesijās pastāv, un maz ticams, ka tas jebkad izzudīs (attiecīgi: 64.5% un 59.8%). Savukārt vīrieši

relatīvi biežāk kā sievietes uzskatījuši, ka šāds dalījums nepastāv (attiecīgi: 8.3% un 5.0%). Jāatzīmē, ka apgalvojumam “šāds dalījums pastāv, tomēr nākotnē tas varētu izzust” sievietes un vīrieši piekrituši gandrīz vienlīdz bieži (attiecīgi: 24.6% un 24.2%). Savukārt noteiktu atbildi uz minēto jautājumu atturējās sniegt attiecīgi 7.7% vīriešu un 6.0% sieviešu.

Salīdzinot atbildes atkarībā no vecuma, jāsecina, ka apgalvojumam “šāds dalījums pastāv un maz ticams, ka tas jebkad izzudīs” salīdzinoši biežāk piekrituši gados vecāki vīrieši un sievietes. Savukārt uzskatu, ka šāds dalījums pastāv, tomēr nākotnē tas varētu izzust, gados jaunāki vīrieši un sievietes pauduši biežāk kā gados vecākas sievietes un vīrieši. Biežāk kā caurmērā atbildi, ka dalījums vīriešu un sieviešu profesijās nepastāv, minējuši vīrieši vecumā no 25 līdz 34 gadiem (12.8%).

Saskaņā ar aptaujas datiem, vīrieši un sievietes ar augstāko izglītību salīdzinoši biežāk kā respondenti ar zemāku izglītības līmeni piekrituši apgalvojumam, ka dalījums vīriešu un sieviešu profesijās visticamāk neizdīs. Savukārt vīrieši un sievietes ar vidējo un augstāko izglītību salīdzinoši biežāk minējuši, ka šāds dalījums nākotnē varētu izzust. Jāpiebilst, ka atbildi “šāds dalījums nepastāv” biežāk kā caurmērā atzīmējuši vīrieši ar pamatizglītību (11.8%).

Vīriešu vidū - latvieši biežāk kā citu tautību respondenti minējuši, ka dalījums vīriešu un sieviešu profesijās nākotnē varētu izzust (attiecīgi: 27.6% un 20.2%), bet sieviešu viedoklis šajā jautājumā atkarībā no tautības būtiski neatšķīrās.

Gan sievietes, gan vīrieši bez LR pilsonības biežāk kā vidēji atzīmējuši atbildi “šāds dalījums pastāv, un maz ticams, ka tas jebkad izzudīs” (attiecīgi: 68.0% un 63.7%). Savukārt sievietes un vīrieši ar LR pilsonību biežāk (attiecīgi: 25.8% un 27.6%) kā respondenti bez LR pilsonības uzskatījuši, ka dalījums profesijās varētu nākotnē izzust.

Jāatzīmē, ka uzskatam – dalījums vīriešu un sieviešu profesijās neizdīs – sievietes, kas nodarbinātas valsts sektorā piekritušas biežāk (68.2%) kā privātajā sektorā nodarbinātās un nestrādājošas sievietes (~62.8%), bet no vīriešiem tam biežāk piekrituši valsts un privātajā sektorā nodarbinātie: ~61.9% (nestrādājošie: 55.9%). Gan sieviešu, gan vīriešu vidū atbildi “šāds dalījums pastāv, tomēr nākotnē tas varētu izzust” privātajā sektorā nodarbinātie un nestrādājošie atzīmējuši biežāk kā valsts sektorā nodarbinātie. Biežāk kā caurmērā viedokli, ka dalījums vīriešu un sieviešu profesijās nepastāv, pauduši valsts sektorā nodarbinātie vīrieši (13.0%).

Pētījuma rezultāti liecina, ka apgalvojumam “šāds dalījums pastāv un maz ticams, ka tas jebkad izzudīs” biežāk kā caurmērā piekrituši vadītāji, menedžeri (71.9%), strādnieces (67.8%), pensionāri (68.4%) un pensionāres (73.8%), kā arī bezdarbnieces (71.6%). Savukārt uzskatu, ka dalījums vīriešu un sieviešu profesijās iespējams varētu izzust, biežāk kā vidēji pauduši skolnieki un studenti (38.7%), skolnieces un studentes (47.1%), kā arī māsaimnieces (32.0%).

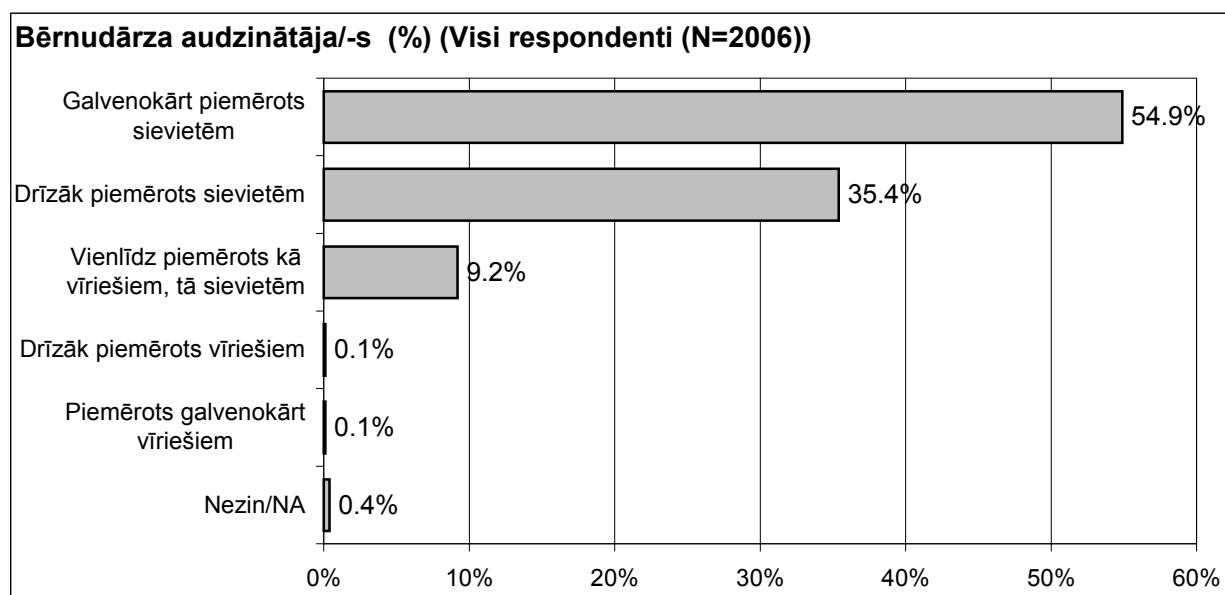
Biežāk kā caurmērā uzskatu, ka dalījums sieviešu un vīriešu profesijās neizdīs paudušas aptaujas dalībnieces Vidzemē (71.6%) un Kurzemē (69.0%), bet atbildi, ka šāds dalījums varētu nākotnē izzust, biežāk kā vidēji minējušas rīdzinieces (31.9%) un vīrieši Kurzemē (27.4%).

Jāpiebilst, ka arī laukos aptaujātās sievietes biežāk kā vidēji minējušas, ka dalījums sieviešu un vīriešu profesijās pastāv un maz ticams, ka tas izzudīs (68.9%).

Profesijas, amati, kuri šobrīd Latvijā ir vairāk piemēroti vīriešiem, un kuri sievietēm

Veiktajās fokusgrupu diskusijās izskanēja viedoklis, ka sabiedrībā pastāv visai noteikti priekšstati par "vīriešu" un "sieviešu" profesijām. Lai noskaidrotu, cik lielā mērā respondenti dažādas profesijas un amatus uzskata kā raksturīgus vīriešiem vai sievietēm, arī aptaujātajiem Latvijas iedzīvotājiem (N=2006) lūdza izteikt savu attieksmi pret konkrētām profesijām, atzīmējot vienu no sekojošiem atbilžu variantiem: "galvenokārt piemērots sievietēm", "drīzāk piemērots sievietēm", "vienlīdz piemērots kā vīriešiem, tā sievietēm", "drīzāk piemērots vīriešiem", "piemērots galvenokārt vīriešiem". Jāatzīmē, ka par katru profesiju sākotnēji tiks apskatīts respondentu viedoklis kopumā, tad tiks salīdzināts sieviešu un vīriešu viedoklis, kā arī vīriešu un sieviešu atbildes tiks raksturotas detalizētāk sociāldemogrāfiskajās grupās.

1. Bērnudārza audzinātāja/-s

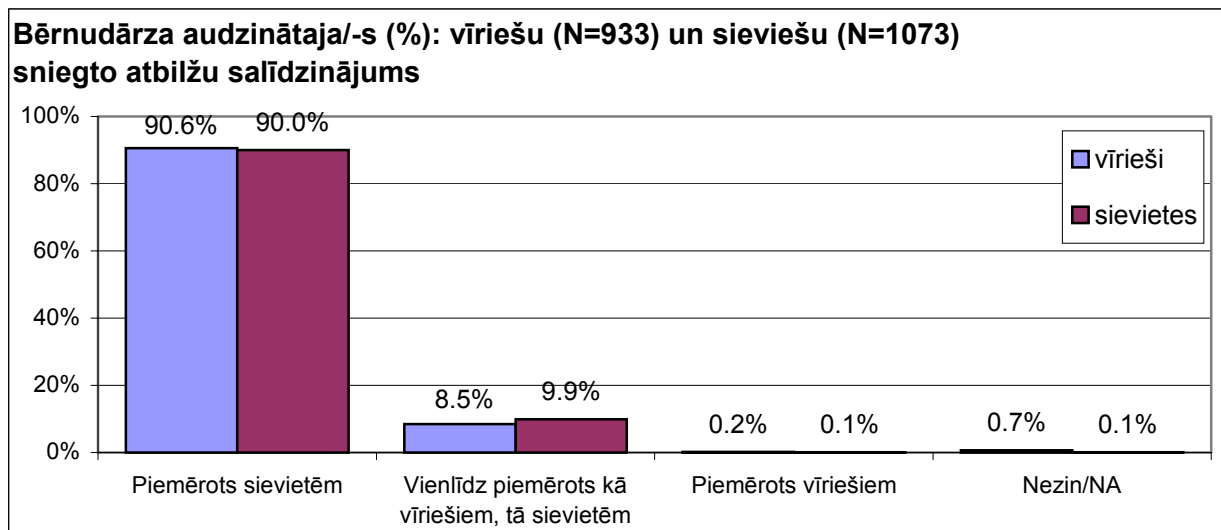

Piezīme: 0.1% atbilst 1 respondentam

Kā redzams, visbiežāk respondenti minējuši to, ka bērnudārza audzinātājas profesija galvenokārt ir piemērota sievietēm (54.9%), un vairāk kā 35.4% aptaujāto norādījuši, ka šī profesija ir drīzāk piemērota sievietēm. Uzskatu, ka bērnudārza audzinātājas/-a profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm, pauda gandrīz katrs desmitais aptaujas dalībnieks (9.2%), bet to, ka šī profesija drīzāk vai galvenokārt ir piemērota vīriešiem, atzīmēja 0.1% respondentu. Jāpiebilst, ka noteiktu atbildi uz jautājumu atturējās sniegt 0.4% aptaujas dalībnieku.

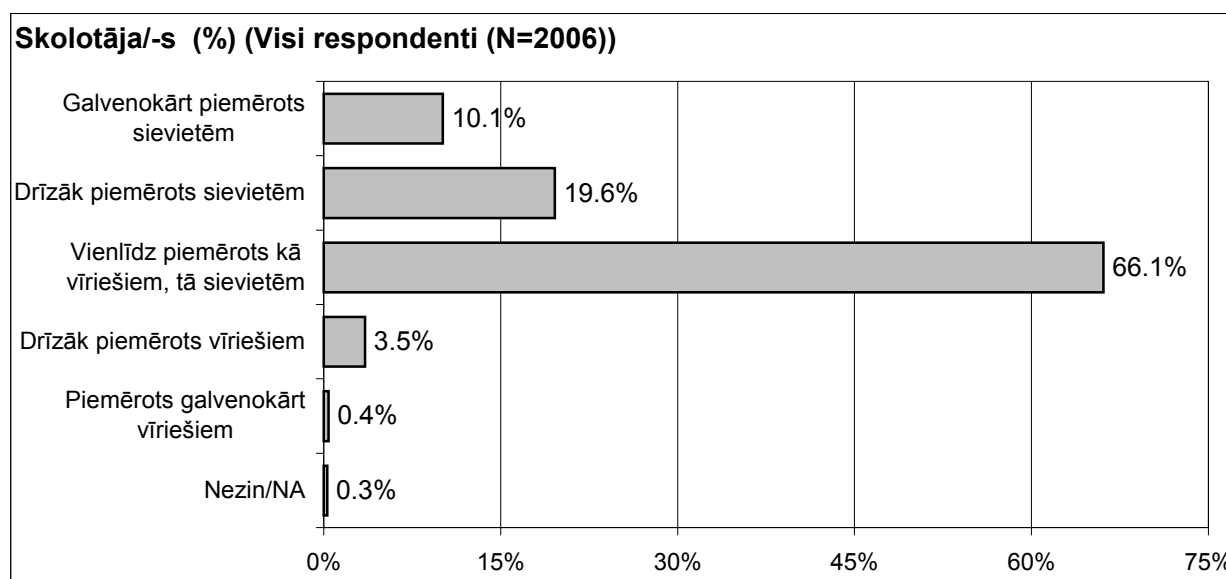
Sekojošā grafikā dati par vīriešu un sieviešu viedokli apkopoti, izmantojot savilkto skalu: “*piemērots sievietēm*” (summēta atbilde: “*galvenokārt piemērots sievietēm*” ar “*drīzāk piemērots sievietēm*”), “*piemērots vīriešiem*” (summēta atbilde: “*piemērots galvenokārt vīriešiem*” ar “*drīzāk piemērots vīriešiem*”), “*vienlīdz piemērots kā vīriešiem, tā sievietēm*”.

Vērojams, ka sieviešu un vīriešu viedoklis būtiski neatšķiras: aptuveni 90% sieviešu un vīriešu uzskatījuši, ka bērnudārza audzinātājas/-a profesija ir kopumā piemērota sievietēm. To, ka bērnudārza audzinātājas/-a profesija vienlīdz ir piemērota kā sievietēm, tā vīriešiem, minējuši 9.9% vīriešu un 8.5% sieviešu. Jāpiebilst, ka bērnudārza audzinātājas/-a profesiju par piemērotu vīriešiem, atzinuši 0.2% vīriešu un 0.1% sieviešu, bet noteiktu atbildi atturējās sniegt attiecīgi: 0.7% vīriešu un 0.1% sieviešu.

Jāatzīmē, ka respondentu viedoklis būtiski neatšķīrās dažādās sociāldemogrāfiskajās grupās: to, ka bērnudārza audzinātājas/-a profesija ir piemērota sievietēm, dažādās grupās atzīmēja 85%-96% no vīriešiem un 86%-93% no sievietēm. Savukārt atbildes “*vienlīdz piemērota kā sievietēm, tā vīriešiem*” minēšanas biežums vīriešu vidū bija robežās no 6% līdz 15%, bet sieviešu vidū – no 6% līdz 13%.

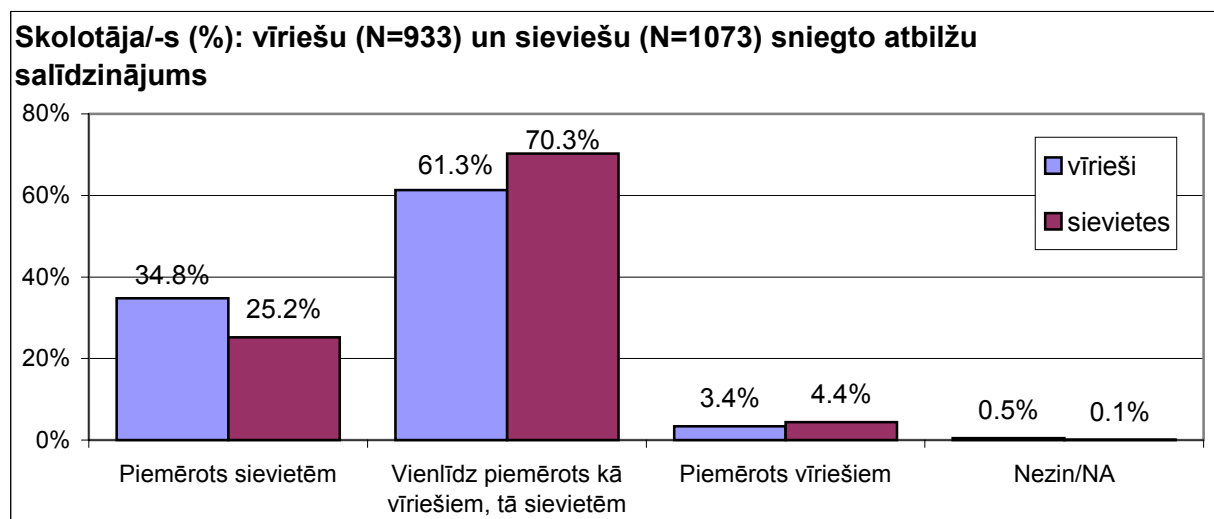
2.Skolotāja/-s

Piezīme: 0.3% atbilst 6 respondentiem

Kā redzams, visbiežāk Latvijas iedzīvotāji uzskatījuši, ka skolotājas/-a profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm (66.1%), bet gandrīz piektdaļa aptaujāto norādījuši, ka skolotājas/-a profesija ir drīzāk piemērota sievietēm (19.6%). Aptuveni katrs desmitais aptaujas dalībnieks atzīmēja, ka skolotājas/-a profesija ir galvenokārt piemērota sievietēm (10.1%), bet 3.5% norādījuši, ka tā drīzāk ir piemērota vīriešiem. Visretāk respondenti atzīmējuši to, ka skolotājas/-a profesija ir galvenokārt piemērota vīriešiem (0.4%), bet noteiktu atbildi uz minēto jautājumu atturējās sniegt 0.3% aptaujāto.

Sekojošā grafikā apkopoti aptaujas dati par sieviešu un vīriešu attieksmi pret skolotājas/-a profesiju, izmantojot "savilkto" skalu.

Saskaņā ar aptaujas datiem, vīrieši nedaudz biežāk kā sievietes uzskatījuši, ka skolotājas/-a profesija ir piemērota sievietēm (attiecīgi: 34.8% un 25.2%). Savukārt sievietes nedaudz biežāk kā vīrieši norādījušas, ka skolotāja/-a profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm (attiecīgi: 70.3% un 61.3%). To, ka skolotāja/-a profesija ir piemērota vīriešiem, sievietes un vīrieši minējuši gandrīz vienlīdz bieži

(attiecīgi: 4.4% un 3.4%). Savu viedokli šajā jautājumā atturējās paust atiecīgi 0.5% vīriešu un 0.1% sievietes.

Atbildi "*piemērots sievietēm*" biežāk kā caurmērā minējuši vīrieši, kuri vecāki par 45 gadiem (38.0%) un sievietes vecumā no 25 līdz 34 gadiem (32.8%). Savukārt uzskatu, ka skolotājas/-a profesija vienlīdz ir piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm, biežāk kā vidēji pauda sievietes un vīrieši vecumā no 15 līdz 24 gadiem (attiecīgi: 77.8% un 65.9%), kā arī sievietes vecumā no 45 līdz 54 gadiem (73.7%). Jāpiebilst, ka vīrieši, kuri vecāki par 55 gadiem, biežāk kā caurmērā minējuši, ka skolotājas/-a profesija ir piemērota vīriešiem (6.7%).

Biežāk kā vidēji to, ka skolotājas/-a profesija ir piemērota sievietēm, minējušas sievietes ar pamatizglītību (30.5%). Vīrieši ar pamatizglītību un vidējo izglītību biežāk (~62.8%) kā respondenti ar augstāko izglītību (55.6%) atzīmējuši, ka skolotājas/-a profesija vienlīdz ir piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm. Savukārt vīrieši ar augstāko izglītību biežāk kā respondenti ar zemāku izglītības līmeni uzskatījuši, ka skolotājas/-a profesija ir piemērota vīriešiem (6.9%).

Citu tautību vīrieši un sievietes biežāk kā vidēji atzīmējuši, ka skolotājas/-a profesija ir piemērota sievietēm (attiecīgi: 41.3% un 35.6%), kamēr latvieši un latvietes biežāk kā caurmērā minējuši, ka skolotājas/-a profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm (attiecīgi: 66.8% un 76.5%).

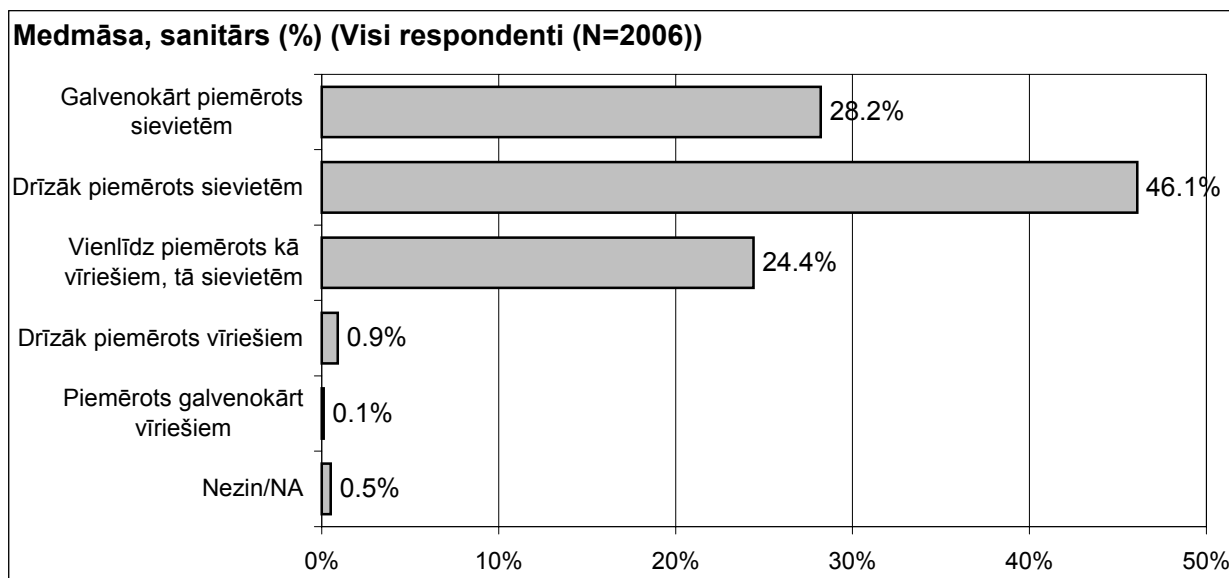
To, ka skolotājas/-a profesija ir piemērota sievietēm, biežāk kā caurmērā minējušas sievietes, kas nodarbinātas privātajā sektorā (32.9%), kamēr sievietes un vīrieši, kas nodarbināti valsts sektorā biežāk kā vidēji norādījuši, ka skolotājas/-a profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm (75.4% un 69.0%).

Raksturojot respondentu atbildes atkarībā no pamatnodarbošanās veida, jāsecina, ka skolotājas/-a profesiju par piemērotu sievietēm biežāk kā vidēji atzinuši vadītāji, vadītāji, menedžeri, speciālisti, pensionāres, bezdarbnieces. Savukārt to, ka skolotājas/-a profesija ir vienlīdz piemērota kā sievietēm, tā vīriešiem, minēja vadītājas, menedžeres, ierēdnes, darbinieces valsts vai pašvaldības iestādēs, ierēdņi, darbinieki valsts vai pašvaldības iestādēs, pensionāres un mājsaimnieces.

Raksturojot respondentu atbildes Latvijas reģionos, jāsecina, ka sievietes un vīrieši Rīgā (attiecīgi: 29.6% un 41.4%) biežāk kā vidēji uzskatījuši, ka skolotājas/-a profesija ir piemērota sievietēm. To, ka skolotājas/a profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm, biežāk kā vidēji atzīmējuši vīrieši Latgalē (71.3%) un aptaujas dalībnieces Kurzemē (81.3%). Jāpiebilst, ka sievietes Kurzemē biežāk kā caurmērā minējušas arī to, ka skolotāja profesija ir piemērota vīriešiem (9.5%).

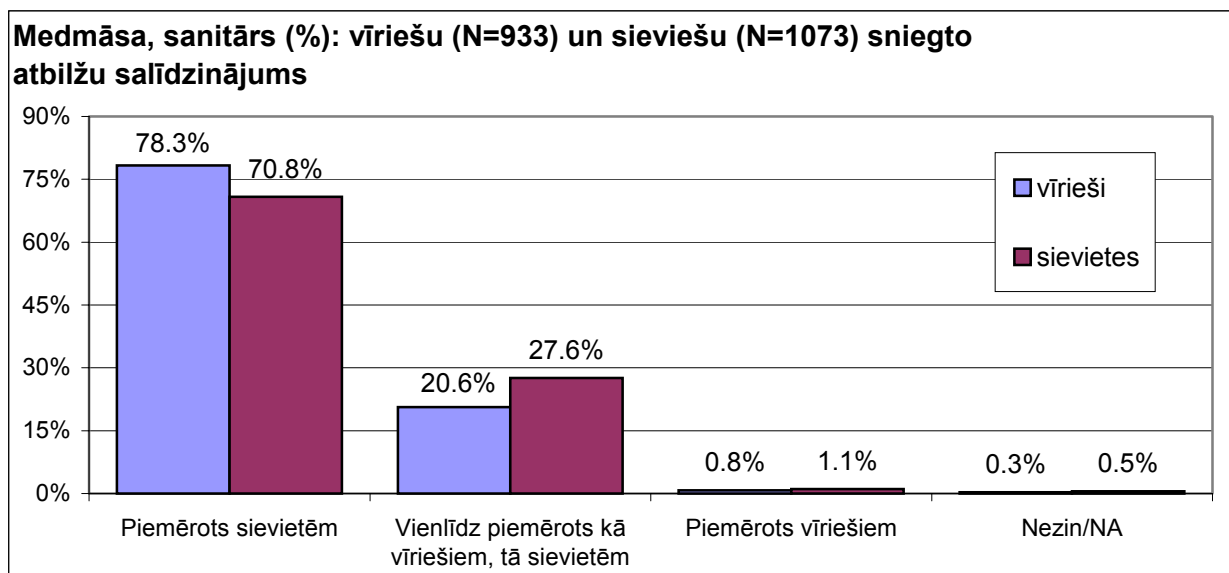
Laukos dzīvojošie vīrieši (67.9%) un sievietes (75.3%) biežāk kā caurmērā minējuši, ka skolotājas/-a profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm.

3. Medmāsa, sanitārs

Kā liecina aptaujas dati, 46.1% Latvijas iedzīvotāju uzskatījuši, ka medmāsas, sanitāra profesija ir drīzāk piemērota sievietēm, bet 28.2% aptaujāto norādījuši, ka šī profesija galvenokārt ir piemērota sievietēm. To, ka medmāsas, sanitāra profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm, norādījuši 24.4% aptaujāto. Retāk respondenti minējuši, ka medmāsas, sanitāra profesija ir drīzāk piemērota (0.9%) vai galvenokārt piemērota vīriešiem (0.1%). Noteiktu atbildi uz jautājumu atturējās sniegt 0.5% aptaujāto.

Aptauja dati par sieviešu un vīriešu attieksmi pret medmāsas, sanitāra profesiju, sekojošā grafikā apkopoti, izmantojot "savilkto" skalu.

Kā liecina aptaujas dati, vīrieši biežāk kā sievietes uzskatījuši, ka medmāsas, sanitāra profesija ir piemērota sievietēm (attiecīgi: 78.3% un 70.8%), bet sievietes biežāk kā vīrieši norādījušas, ka medmāsas, sanitāra profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm (attiecīgi: 27.6% un 20.6%). To, ka medmāsas, sanitāra profesija ir piemērota vīriešiem, minēja 1.1% sieviešu un 0.8% vīriešu. Jāpiebilst, ka savu viedokli uz minēto jautājumu nesniedza 0.5% sieviešu un 0.3% vīriešu.

Atbildi, ka medmāsas, sanitāra profesija ir vairāk piemērota sievietēm, biežāk kā vidēji atzīmēja sievietes un vīrieši, kuri vecāki par 55 gadiem (attiecīgi: 75.4% un 85.3%), kā arī vīrieši vecumā no 35 līdz 44 gadiem (82.4%). Vīriešu vidū vērojama sekojoša sakarība: gados jaunāki biežāk kā gados vecāki respondenti uzskatījuši, ka minētā profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm, un jāpiebilst, ka biežāk kā caurmērā to minējušas arī sievietes vecumā no 15 līdz 24 gadiem (35.6%).

Salīdzinot izglītības grupās sniegtās atbildes, jāsecina, ka sievietes un vīrieši ar pamatizglītību nedaudz biežāk kā vidēji uzskatījuši, ka medmāsas, sanitāra profesija ir piemērota sievietēm (attiecīgi: 75.4% un 81.3%). To, ka minētā profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm, aptaujas dalībnieces ar augstāko izglītību norādījušas biežāk kā sievietes ar zemāku izglītības līmeni.

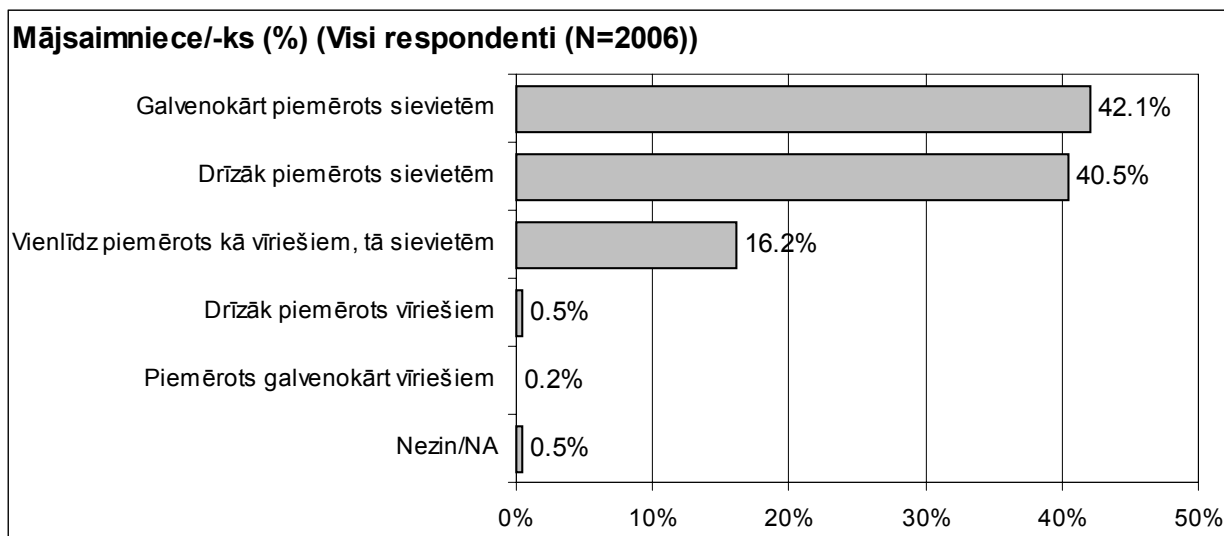
Citu tautību sievietes biežāk kā latvietes minējušas, ka medmāsas, sanitāra profesija ir piemērota sievietēm (attiecīgi: 75.1% un 67.5%), kamēr latvietes biežāk kā citu tautību sievietes norādījušas, ka medmāsas, sanitāra profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm (attiecīgi: 30.7% un 23.6%). Jāpiebilst, ka vīriešu auditorijā šāda sakarība nav izteikta.

Medmāsas, sanitāra profesiju par sievietēm piemērotu biežāk kā vidēji atzina privātajā sektorā nodarbinātās sievietes (73.8%), bet to, ka šī profesija ir vienlīdz piemērota kā sievietēm, tā vīriešiem, biežāk kā caurmērā minējušas valsts sektorā nodarbinātās sievietes (31.1%).

Raksturojot respondentu viedokli atkarībā no pamatnodarbošanās veida, jāatzīmē, ka uzskatu – medmāsas, sanitāra profesija ir vairāk piemērota sievietēm - biežāk kā vidēji pauduši vadītāji, menedžeri, strādnieces, pensionāres, pensionāri, kā arī bezdarbnieces. Atbildi "*vienlīdz piemērots kā vīriešiem, tā sievietēm*" biežāk kā caurmērā atzīmēja vadītājas, menedžeres, skolnieces, studentes, skolnieki, studenti un mājsaimnieces.

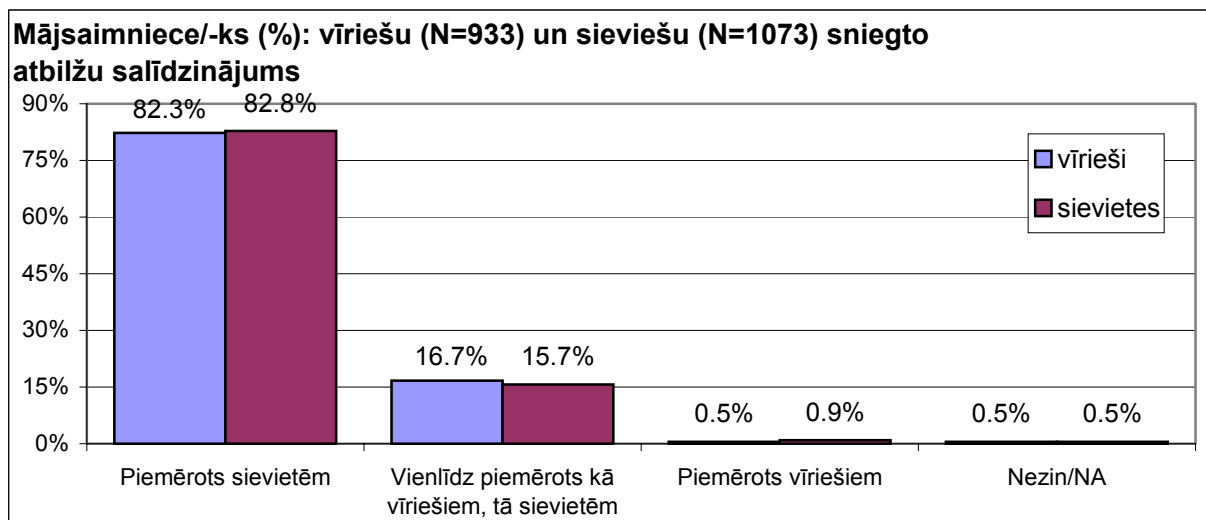
Biežāk kā caurmērā to, ka medmāsas, sanitāra profesija ir piemērota sievietēm, minējušas aptaujas dalībnieces Vidzemē (74.1%) un Zemgalē (78.3%), kā arī vīrieši Vidzemē (83.1%). Savukārt to, ka minētā profesija ir vienlīdz piemērota kā sievietēm, tā vīriešiem, norādījuši vīrieši Kurzemē (30.4%) un Latgalē (24.3%), kā arī sievietes Kurzemē (39.6%).

4. Mājsaimniece/-ks

Vērojams, ka 42.1% Latvijas iedzīvotāju uzskatījuši, ka mājsaimnieces/-ka profesija ir galvenokārt piemērota sievietēm un gandrīz tikpat bieži (40.5%) aptaujas dalībnieki minējuši, ka mājsaimnieces/-ka profesija ir drīzāk piemērota sievietēm. To, ka mājsaimnieces/-ka profesija ir vienlīdz piemērota kā sievietēm, tā vīriešiem, norādījuši 16.2% respondentu. Atbildi “drīzāk piemērots vīriešiem” atzīmējuši 0.5%, bet atbildi “piemērots galvenokārt vīriešiem” – 0.2% respondentu. Savu viedokli atturējās sniegt 0.5% respondentu.

Aptaujas dati par sieviešu un vīriešu attieksmi pret mājsaimnieces/-ka profesiju sekojošā grafikā apkopoti, izmantojot “savilkto” skalu.

Kā redzams, vīriešu un sieviešu attieksme pret mājsaimnieces/-ka profesiju būtiski neatšķiras: visbiežāk respondenti minējuši, ka šī profesija ir piemērota sievietēm (sievietes: 82.8%, vīrieši: 82.3%), bet atbildi “vienlīdz piemērots kā sievietēm, tā vīriešiem” atzīmēja 15.7% sieviešu un 16.7% vīriešu. To, ka mājsaimnieces/-ka profesija ir piemērota vīriešiem, norādīja attiecīgi 0.5% vīriešu un 0.9% sieviešu, bet noteiktu atbildi abās grupās atturējās sniegt 0.5% respondentu.

To, ka mājsaimnieces profesija ir piemērota sievietēm, biežāk kā vidēji minējušās sievietes vecumā no 25 līdz 44 gadiem (~86.3%), bet to, ka šī profesija vienlīdz ir piemērota kā sievietēm, tā vīriešiem, biežāk kā caurmērā norādījušas sievietes, kuras

vecākas par 55 gadiem (19.8%). Jāatzīmē, ka vīriešu uzskati dažādās vecuma grupās būtiski neatšķiras.

Vīrieši ar pamatizglītību salīdzinoši biežāk norādījuši, ka mājsaimnieces/-ka profesija ir piemērota sievietēm, bet vīrieši ar vidējo un augstāko izglītību biežāk kā respondenti ar pamatizglītību norādījuši, ka mājsaimnieces/-ka profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm. Jāatzīmē, ka sieviešu viedoklis grupās ar dažādu izglītības līmeni būtiski neatšķiras.

Salīdzinot respondentu atbildes atkarībā no tautības, jāsecina, ka citu tautību vīrieši un sievietes biežāk (85.1% un 86.4%) kā latvieši un latvietes (attiecīgi: 79.9% un 80.1%) uzskatījuši, ka mājsaimnieces/-ka profesija ir piemērota sievietēm. Savukārt latvieši un latvietes biežāk (attiecīgi: 18.8% un 19.1%) kā citu tautību sievietes un vīrieši (attiecīgi: 11.4% un 14.3%) norādījuši to, ka mājsaimnieces/-ka profesija ir vienlīdz piemērota kā sievietēm tā vīriešiem.

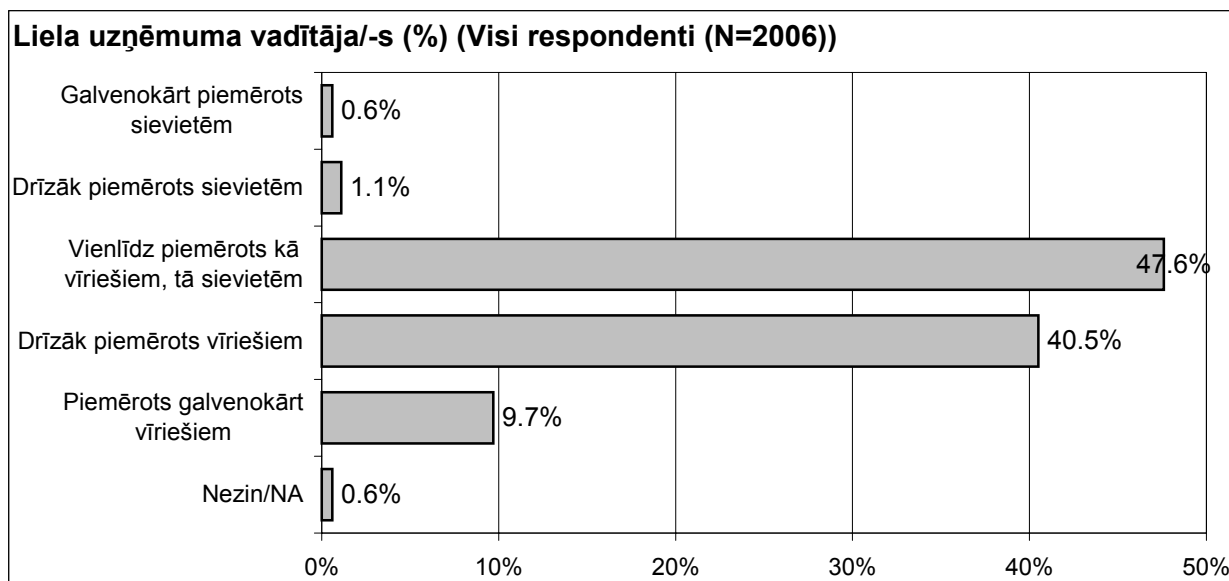
Interesanti, ka privātajā sektorā nodarbinātās sievietes biežāk kā caurmērā minējušas to, ka mājsaimnieces/-ka profesija ir piemērota sievietēm (87.4%), kamēr valsts sektorā nodarbinātās sievietes biežāk kā vidēji norādījušas, ka mājsaimnieces/-ka profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm (18.7%). Jāatzīmē, ka vīriešu uzskati atkarībā no nodarbinātības sfēras būtiski neatšķiras.

Raksturojot respondentu viedokli grupās ar dažādu pamatnodarbošanos, jāatzīmē, ka mājsaimnieces/-ka profesiju par piemērotu sievietēm biežāk kā vidēji atzina vadītāji, menedžeri, uzņēmēji, skolnieki, studenti, kā arī mājsaimnieces. Savukārt uzskatu, ka minētā profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm, biežāk kā caurmērā paudušas pensionāres, skolnieces, studentes, kā arī bezdarbnieki.

Atbildi, ka mājsaimnieces/-ka profesija ir piemērota sievietēm, biežāk kā vidēji atzīmējuši vīrieši Rīgā (86.1%), Latgalē (71.8%), un Vidzemē (89.7%), kā arī sievietes Vidzemē (89.1%). Savukārt uzskatu, ka šī profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm, biežāk kā caurmērā pauduši vīrieši un sievietes Kurzemē (attiecīgi: 26.6% un 20.1%).

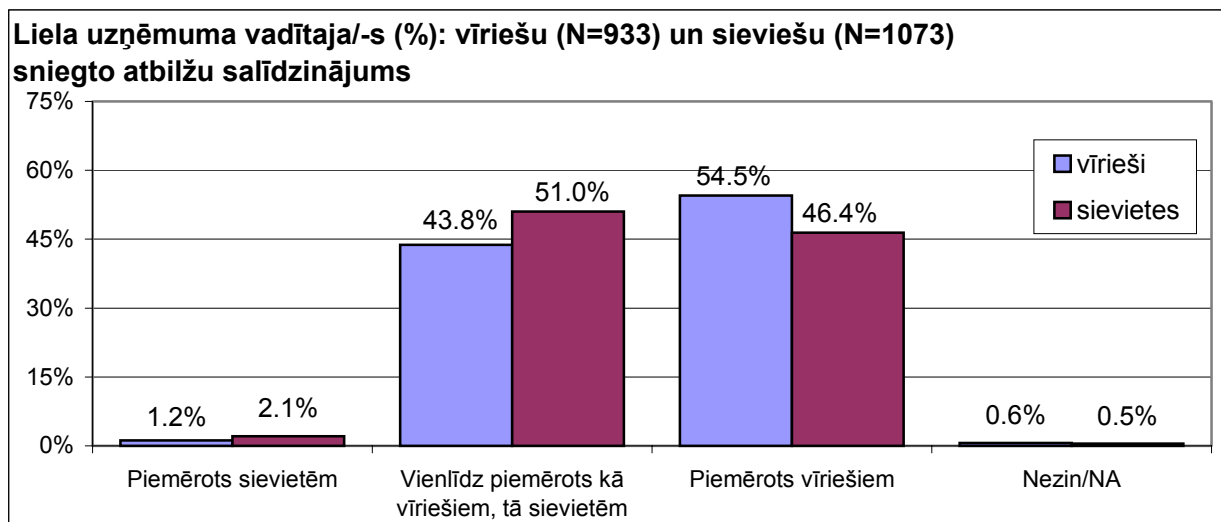
Jāatzīmē, ka biežāk kā vidēji to, ka mājsaimnieces/-ka profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm, minējuši arī vīrieši un sievietes laukos (attiecīgi: 24.9% un 20.9%).

5.Liela uzņēmuma vadītāja/-s

Kā liecina aptaujas dati, visbiežāk Latvijas iedzīvotāji atzīmējuši atbildi, ka liela uzņēmuma vadītājas/-a amats ir vienlīdz piemērots kā vīriešiem, tā sievietēm (47.6%). Nedaudz retāk aptaujas dalībnieki norādījuši, ka liela uzņēmuma vadītājas/-a amats drīzāk ir piemērots vīriešiem (40.5%), bet pārliecināti par to (atbilde: “*piemērots galvenokārt vīriešiem*”) bijuši 9.7% aptaujāto. To, ka liela uzņēmuma vadītājas/-a amats ir drīzāk piemērots sievietēm, minējuši tikai 1.1% aptaujāto, bet atbildi “*galvenokārt piemērots sievietēm*” atzīmējuši 0.6% respondentu. Noteiktu viedokli atturējās sniegt 0.6% aptaujas dalībnieku.

Sekojošā grafikā apkopoti aptaujas dati par sieviešu un vīriešu attieksmi pret liela uzņēmuma vadītājas/-a amatu, izmantojot “savilkto” skalu.

Kā redzams, vīrieši biežāk kā sievietes uzskatījuši, ka liela uzņēmuma vadītājas/-a amats ir piemērots vīriešiem (attiecīgi: 54.5% un 46.4%). Savukārt sievietes biežāk kā vīrieši minējušas, ka liela uzņēmuma vadītājas/-a amats ir vienlīdz piemērots kā vīriešiem, tā sievietēm (attiecīgi: 51.0% un 43.8%). To, ka liela uzņēmuma vadītāja/-s amats ir piemērots sievietēm, minēja attiecīgi 2.1% aptaujāto sieviešu un 1.2% vīriešu. Noteiktu atbildi atturējās sniegt 0.6% vīriešu un 0.5% sieviešu.

Salīdzinot respondentu uzskatus atkarībā no vecuma, jāsecina, ka atbildi "vienlīdz piemērots kā vīriešiem, tā sievietēm" biežāk kā vidēji atzīmējuši vīrieši vecumā no 25 līdz 34 gadiem (51.7%), bet to, ka liela uzņēmuma vadītājas/-a amats ir piemērots vīriešiem, biežāk kā caurmērā minējuši vīrieši, kuri vecāki par 55 gadiem (66.6%). Sieviešu vidū vērojama sekojoša sakarība: gados jaunākas sievietes salīdzinoši biežāk uzskatījušas, ka liela uzņēmuma vadītājas/-a amats ir vienlīdz piemērots kā vīriešiem, tā sievietēm, bet gados vecākas sievietes salīdzinoši biežāk norādījušas, ka šis amats ir piemērots vīriešiem.

To, ka liela uzņēmuma vadītāja amats ir piemērots vīriešiem, biežāk kā vidēji minējuši vīrieši ar pamatizglītību (66.7%) un augstāko izglītību (60.6%), bet atbildi, ka minētais amats ir vienlīdz piemērots kā vīriešiem, tā sievietēm biežāk kā caurmērā atzīmējuši vīrieši ar vidējo izglītību (48.8%). Jāatzīmē, ka sieviešu viedoklis grupās ar dažādu izglītības līmeni būtiski neatšķīrās

Raksturojot respondentu attieksmi atkarībā no tautības, jāatzīmē, ka latvieši un latvietes salīdzinoši biežāk uzskatījuši, ka liela uzņēmuma vadītājas/-a amats ir vienlīdz piemērots kā vīriešiem, tā sievietēm (attiecīgi: 48.8% un 53.9%). Savukārt citu tautību sievietes (48.7%) un vīrieši (59.9%) salīdzinoši biežāk minējuši, ka liela uzņēmuma vadītājas/-a amats ir piemērots vīriešiem.

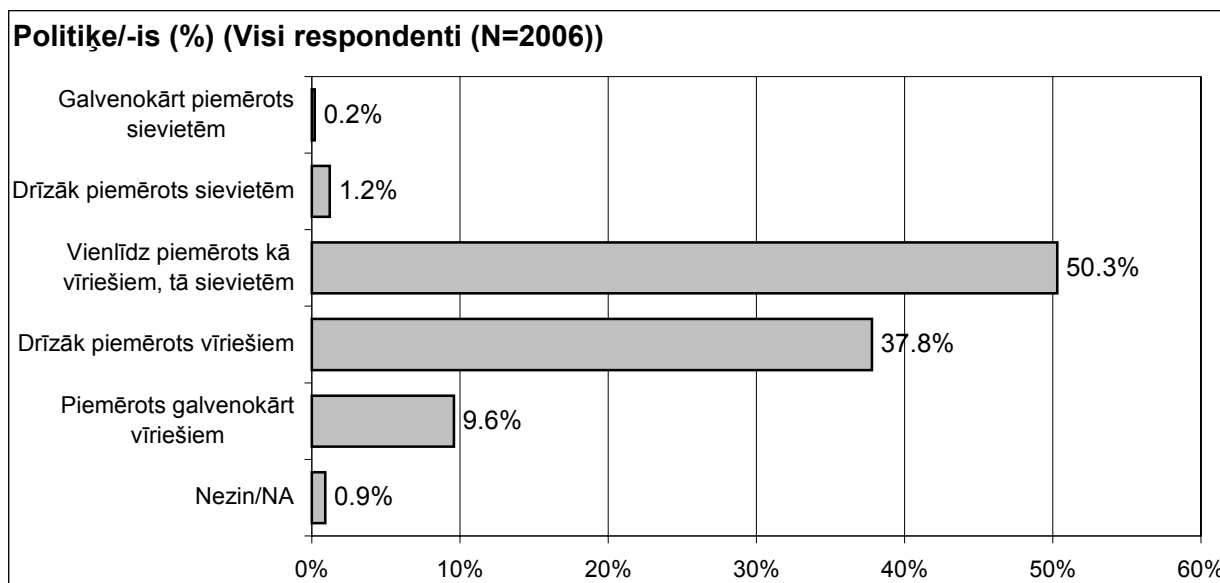
Atbildi, ka liela uzņēmuma vadītājas/-a amats ir vienlīdz piemērots kā vīriešiem, tā sievietēm, biežāk kā caurmērā atzīmējuši privātajā sektorā nodarbinātie vīrieši (48.4%), un valsts sektorā nodarbinātās sievietes (54.2%). To, ka liela uzņēmuma vadītājas/-a amats ir piemērots vīriešiem, biežāk kā vidēji minējuši nestrādājošie vīrieši (58.1%) un privātajā sektorā nodarbinātās sievietes (49.5%).

Analizējot respondentu viedokli atkarībā no pamatnodarbošanās veida, jāsecina, ka atbildi "vienlīdz piemērots kā sievietēm, tā vīriešiem" biežāk kā vidēji norādīja vadītājas, menedžeres, speciālisti, ierēdnes, darbinieces valsts vai pašvaldības iestādēs, respondenti, kuriem ir savs individuālais uzņēmums, sievietes, kurām ir savs individuālais uzņēmums, skolnieces, studentes, bezdarbnieces un bezdarbnieki. To, ka minētais amats ir piemērots vīriešiem, salīdzinoši biežāk minējuši vadītāji, menedžeri, strādnieces, pensionāri, pensionāres.

Vīrieši Vidzemē (47.8%) un sievietes Zemgalē (56.0%) biežāk kā vidēji uzskatīja, ka liela uzņēmuma vadītājas/-a amats ir vienlīdz bieži piemērots kā vīriešiem, tā sievietēm, bet aptaujas dalībnieces Kurzemē biežāk kā caurmērā uzskatījušas, ka šis amats ir piemērots vīriešiem (47.8%).

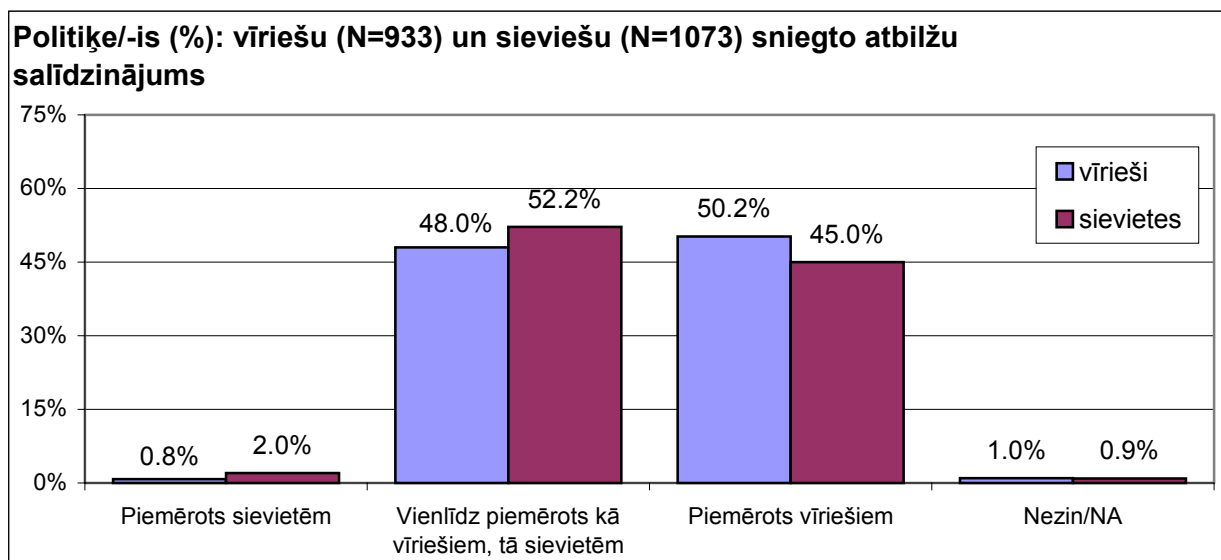
Jāatzīmē, ka sievietes un vīrieši laukos biežāk kā vidēji atzīmējuši to, ka liela uzņēmuma vadītājas/-a amats ir vienlīdz piemērots kā vīriešiem, tā sievietēm (attiecīgi: 55.5% un 48.1%).

6.Politiķe/-is

Saskaņā ar aptaujas datiem, aptuveni puse aptaujāto Latvijas iedzīvotāju uzskatījuši, ka politiķes/-a profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm (50.3%), bet to, ka šī profesija drīzāk ir piemērota vīriešiem, norādījuši 37.8% aptaujāto. Atbildi, ka politiķes/-a profesija ir drīzāk piemērota vīriešiem, atzīmējuši 9.6% aptaujas dalībnieku, kamēr to, ka šī profesija drīzāk ir piemērota sievietēm minējuši 1.2% respondentu. Politiķes/-a profesiju par galvenokārt piemērotu sievietēm atzinuši 0.2% aptaujāto, bet noteiktu atbildi uz minēto jautājumu nesniedza 0.9% respondentu.

Sekojošā grafikā apkopoti aptaujas dati par sieviešu un vīriešu attieksmi pret politiķes/-a profesiju, izmantojot "savilkto" skalu.

Kā redzams, atbildi, ka politiķes/-a profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm, atzīmēja 52.2% sieviešu un 48.0% vīriešu. Vīrieši nedaudz biežāk kā sievietes minējuši, to, ka šī profesija ir piemērota vīriešiem (attieci: 50.2% un 45.0%). Politiķes/-a profesiju par piemērotu sievietēm atzinuši 0.8% vīriešu un 2.0% sieviešu. Jāpiebilst, ka ~1.0% vīriešu un sieviešu noteiktu atbildi atturējās sniegt.

To, ka politiķes/-a profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm, biežāk kā vidēji minēja sievietes un vīrieši vecumā no 25 līdz 34 gadiem (attiecīgi: 59.7% un 59.8%). Gan sievietes, gan vīrieši, kuri vecāki par 55 gadiem, biežāk kā caurmērā uzskatījuši, ka politiķes/-a profesija ir piemērota vīriešiem (attiecīgi: 50.4% un 57.4%).

Salīdzinot izglītības grupās sniegtās atbildes, jāsecina, ka sieviešu vidū vērojama sekojoša sakarība: paaugstinoties izglītības līmenim, pieaug to aptaujas dalībnieču īpatsvars, kuras uzskatījušas, ka politiķes/-a profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm. Savukārt, pazeminoties izglītības līmenim, pieaug to sieviešu īpatsvars, kuras uzskatījušas, ka politiķes/-a profesija ir piemērota vīriešiem, un jāpiebilst, ka biežāk kā caurmērā šādu uzskatu pauduši arī vīrieši ar pamatizglītību (61.7%).

Saskaņā ar aptaujas datiem, latvietes un latvieši biežāk kā caurmērā minējuši, ka politiķes/-a profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm (attiecīgi: 59.2% un 56.0%), bet citu tautību sievietes un vīrieši biežāk kā vidēji norādījuši, ka politiķes/-a profesija ir piemērota vīriešiem (attiecīgi: 53.6% un 58.5%).

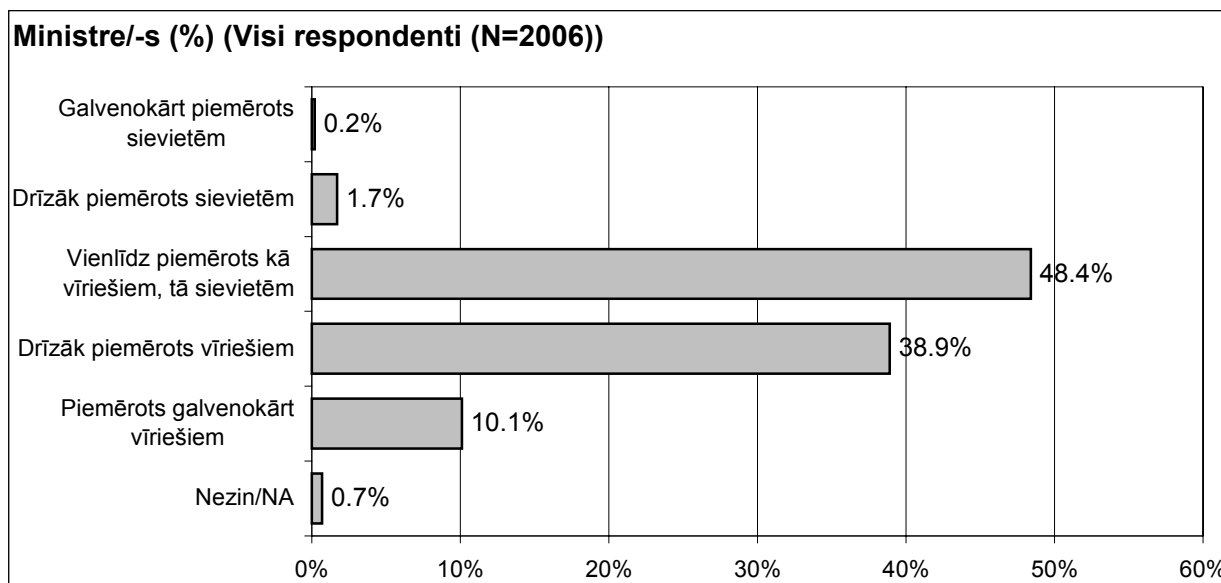
Valsts sektorā nodarbinātās sievietes un vīrieši biežāk kā vidēji uzskatījuši, ka politiķes/-a profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm (attiecīgi: 59.6% un 52.2%), bet to, ka minētā profesija ir piemērota vīriešiem, biežāk kā vidēji atzīmēja nestrādājošie vīrieši (55.4%) un sievietes (48.2%).

Atbildi, ka politiķes/-a profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm, biežāk kā caurmērā atzīmēja vadītājas, menedžeres (64.2%), speciālisti (54.1%), ierēdnes, darbinieces valsts vai pašvaldības iestādēs (67.0%), ierēdņi, darbinieki valsts vai pašvaldības iestādēs (57.8%) un zemnieki (53.6%). Savukārt to, ka politiķes/-a profesija ir piemērota vīriešiem, biežāk kā vidēji minēja vadītāji, menedžeri (54.7%), pensionāres (50.7%) un pensionāri (57.2%), mājsaimnieces (49.6%), bezdarbnieki (55.8%) un bezdarbnieces (51.3%).

Raksturojot respondentu attieksmi Latvijas reģionos, jāatzīmē, ka sievietes un vīrieši Zemgalē biežāk kā vidēji politiķes/-a profesiju atzinuši par vienlīdz piemērotu kā vīriešiem, tā sievietēm (attiecīgi: 62.3% un 55.2%). To, ka politiķes/-a profesija ir piemērota vīriešiem, biežāk kā caurmērā norādījuši rīdzinieki (56.8%).

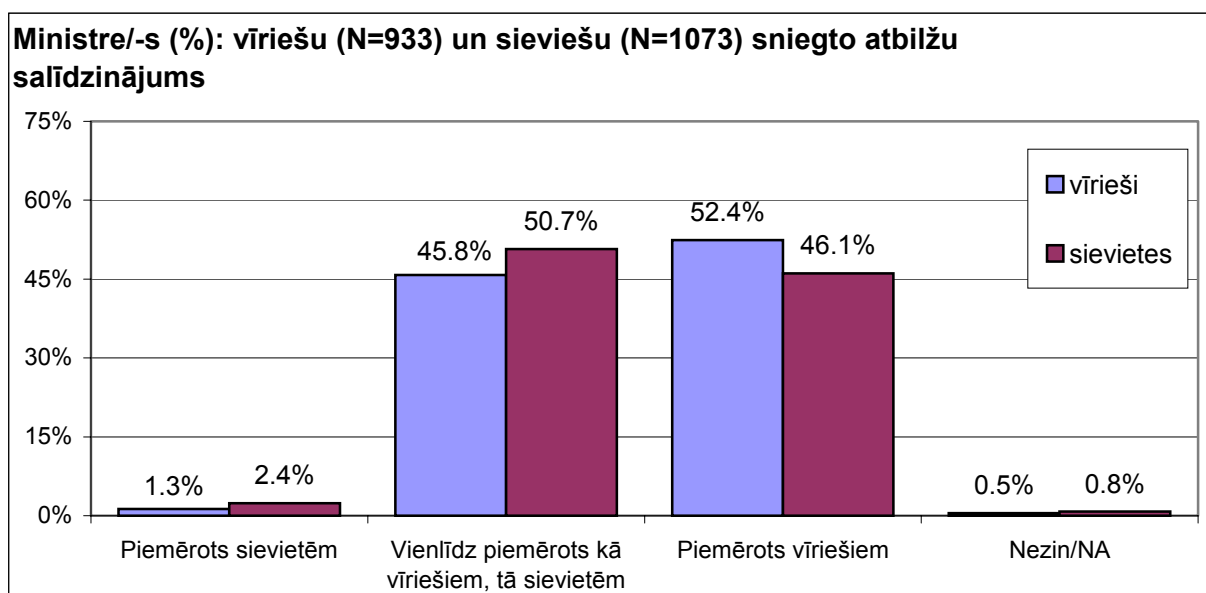
Jāpiebilst, ka arī laukos dzīvojošie vīrieši un sievietes biežāk kā caurmērā politiķes profesiju uzskatījuši par vienlīdz piemērotu kā vīriešiem, tā sievietēm (attiecīgi: 54.0% un 58.9%).

7.Ministre/-s

Aptaujas dati liecina, ka gandrīz puse Latvijas iedzīvotāju ministres/-a amatu uzskatījuši par vienlīdz piemērotu kā vīriešiem, tā sievietēm (48.4%), bet 38.9% norādījuši, ka ministres/-a amats drīzāk ir piemērots vīriešiem. Aptuveni katrs desmitais aptaujas dalībnieks minējis, ka ministres/-a amats ir galvenokārt piemērots vīriešiem (10.1%), bet to ka šis amats ir drīzāk piemērots vai galvenokārt piemērots sievietēm, aptaujas dalībnieki norādījuši ievērojami retāk: attiecīgi 1.7% un 0.2%. Noteiktu atbildi šajā jautājumā atturējās sniegt 0.7% respondentu.

Sekojošā grafikā aptaujas dati par sieviešu un vīriešu attieksmi pret ministres/-a amatu apkopoti, izmantojot savilkto skalu.

Kā redzams, vīrieši nedaudz biežāk kā sievietes uzskatījuši, ka ministres/-a amats ir piemērots vīriešiem (attiecīgi: 52.4% un 46.1%), bet sievietes nedaudz biežāk kā vīrieši minējušas, ka ministres/-a amats ir vienlīdz piemērots kā vīriešiem, tā sievietēm (attiecīgi: 50.7% un 45.8%). To, ka minētais amats ir piemērots sievietēm, aptaujas dalībnieki norādījuši visretāk: 2.4% sieviešu un 1.3% vīriešu. Noteiktu atbildi uz jautājumu nesniedza attiecīgi: 0.8% sieviešu un 0.5% vīriešu.

Biežāk kā vidēji atbildi, ka ministres/-a amats ir vienlīdz piemērots kā vīriešiem, tā sievietēm, atzīmējušas sievietes vecumā no 25 līdz 34 gadiem (55.1%) un vīrieši vecumā no 25 līdz 44 gadiem (~52.5%). Savukārt to, ka ministres/-a amats ir piemērots vīriešiem, biežāk kā caurmērā minējuši vīrieši, kuri vecāki par 55 gadiem (60.9%).

Salīdzinot izglītības grupās sniegtās atbildes, jāsecina, ka sieviešu vidū vērojama sekojoša sakarība: sievietes ar augstāku izglītības līmeni, to, ka ministres/-a amats ir vienlīdz piemērots kā vīriešiem, tā sievietēm, atzīmējušas salīdzinoši biežāk, un jāpiebilst, ka biežāk kā vidēji to norādījuši arī vīrieši ar vidējo izglītību (50.5%). Uzskatu, ka ministres/-a amats ir piemērots vīriešiem, biežāk kā caurmērā paudušas sievietes ar pamatizglītību (50.5%), kā arī vīrieši ar pamatizglītību (65.1%) un augstāko izglītību (57.4%).

Latvietes un latvieši biežāk kā caurmērā uzskatījuši, ka ministres/-a amats ir vienlīdz piemērots kā vīriešiem, tā sievietēm (attiecīgi: 58.2% un 53.4%), bet citu tautību sievietes un vīrieši biežāk kā vidēji atzīmējuši, ka minētais amats ir piemērots vīriešiem (attiecīgi: 55.2% un 60.4%).

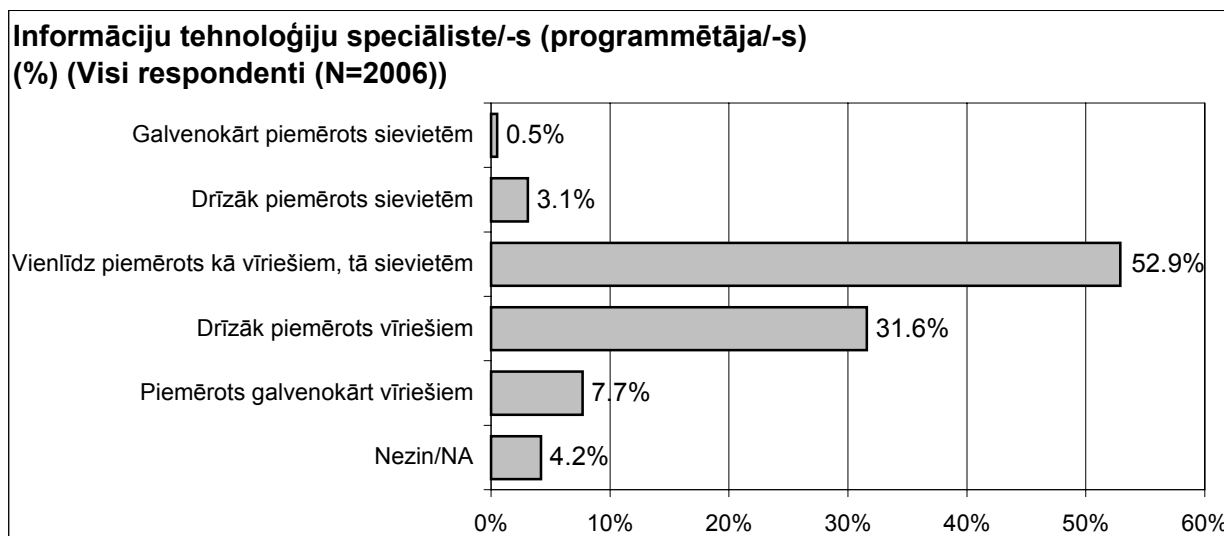
Raksturojot respondentu viedokli atkarībā no nodarbinātības sfēras, jāatzīmē, ka valsts sektorā nodarbinātās sievietes un vīrieši biežāk kā caurmērā minēja, ka ministres/-a amats ir vienlīdz piemērots kā vīriešiem, tā sievietēm (attiecīgi: 58.6% un 49.5%). Savukārt nestrādājošie vīrieši un sievietes biežāk kā vidēji atzīmēja, ka ministres/-a amats ir piemērots vīriešiem (attiecīgi: 49.4% un 57.6%).

Biežāk kā caurmērā to, ka ministres/-a amats ir vienlīdz piemērots kā vīriešiem, tā sievietēm, minējušas vadītājas, menedžeres, speciālisti, ierēdņi, darbinieki valsts vai pašvaldības iestādēs, ierēdnes, darbinieces valsts vai pašvaldības iestādēs un zemnieki. Uzskatu, ka ministres/-a amats ir piemērots vīriešiem, biežāk kā vidēji pauduši vadītāji, menedžeri, strādnieces, respondenti, kuriem ir savs individuālais uzņēmums, pensionāri, skolnieces, studentes, skolnieki, studenti, mājsaimnieces, bezdarbnieces un bezdarbnieki.

Analizējot respondentu atbildes Latvijas reģionos, var konstatēt, ka aptaujas dalībnieces Kurzemē (55.2%) un Zemgalē (60.7%), kā arī vīrieši Kurzemē (50.4%) biežāk kā caurmērā ministres/-a amatu atzinuši par vienlīdz piemērotu kā vīriešiem, tā sievietēm. Savukārt vīrieši un sievietes Latgalē biežāk kā vidēji norādījuši, ka ministres/-a amats ir piemērots vīriešiem (attiecīgi: 57.2% un 51.8%).

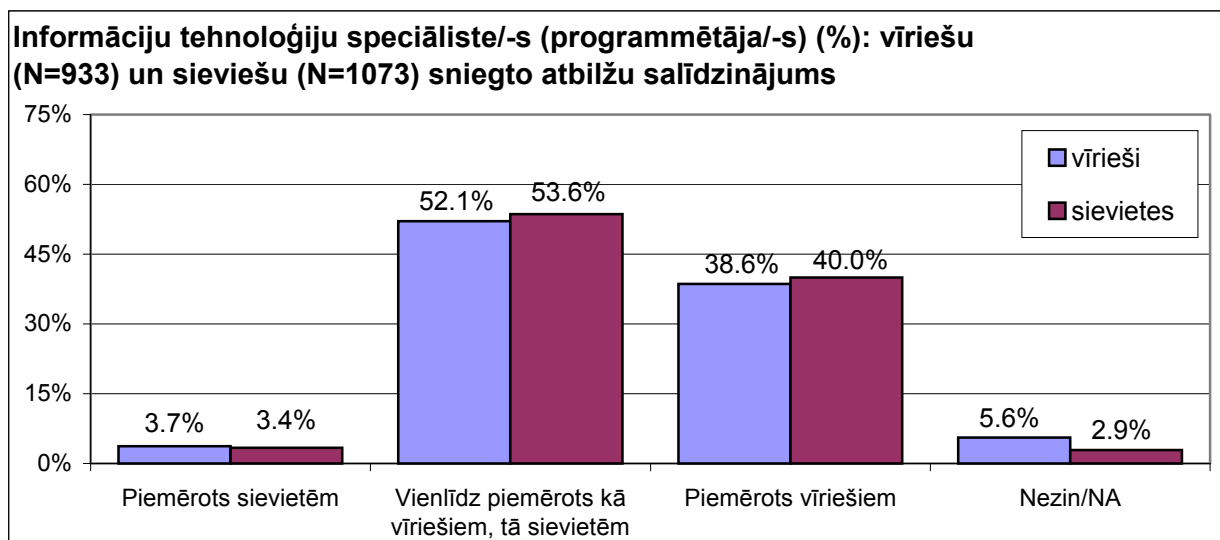
Interesanti, ka sievietes un vīrieši laukos biežāk kā vidēji minējuši, ka ministres/-a amats ir vienlīdz piemērots kā vīriešiem, tā sievietēm (attiecīgi: 57.1% un 49.5%).

8. Informāciju tehnoloģiju speciāliste/-s (programmētāja/-s)

Kā redzams, nedaudz vairāk kā puse Latvijas iedzīvotāju uzskatījuši, ka informāciju tehnoloģiju speciālistes/-a profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm (52.9%), bet gandrīz trešdaļa aptaujāto minējuši, ka šī profesija ir drīzāk piemērota vīriešiem (31.6%). To, ka informāciju tehnoloģiju speciālistes/-a profesija ir piemērota galvenokārt vīriešiem, norādījuši 7.7% aptaujāto, bet atbildes “*drīzāk piemērots sievietēm*” un “*galvenokārt piemērots sievietēm*” aptaujas dalībnieki atzīmējuši retāk (attiecīgi: 3.1% un 0.5%). Noteiktu atbildi uz jautājumu atturējās sniegt 4.2% aptaujāto.

Aptaujas dati par sieviešu un vīriešu attieksmi pret informāciju tehnoloģiju speciālistes/-a profesiju, sekojošā grafikā apkopoti, izmantojot “savilkto” skalu.

Aptaujas dati liecina, ka sieviešu un vīriešu viedoklis nozīmīgi neatšķiras: uzskatu, ka informāciju tehnoloģiju speciālistes/-a profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm, pauda 53.6% sieviešu un 52.1% vīriešu. Savukārt atbildi, ka minētā profesija ir piemērota vīriešiem, atzīmēja 40.0% sieviešu un 38.6% vīriešu. To, ka informāciju tehnoloģiju speciālistes/-a profesija ir piemērota sievietēm, minēja 3.4% sieviešu un 3.7% vīriešu, bet savu viedokli atturējās paust (atbilde: “*nezinu/NA*”) minēja attiecīgi 5.6% vīriešu un 2.9% sieviešu.

Informāciju tehnoloģiju speciālistes/-a profesiju par vienlīdz piemērotu kā vīriešiem, tā sievietēm biežāk kā caurmērā atzinuši vīrieši vecumā no 15 līdz 24 gadiem (56.8%), un vecumā no 35 līdz 44 gadiem (60.3%). Savukārt to, ka minētā profesija ir piemērota vīriešiem, biežāk kā vidēji norādīja sievietes vecumā no 25 līdz 34 gadiem (44.7%) un vīrieši vecumā no 45 līdz 54 gadiem (43.2%).

Salīdzinot respondentu atbildes grupās ar dažādu izglītības līmeni, jāsecina, ka atbildi "*piemērots vīriešiem*" biežāk kā caurmērā atzīmēja sievietes ar augstāko izglītību (44.0%) un vīrieši ar pamatzglītību (43.3%) un augstāko izglītību (41.9%).

Latvieši biežāk kā caurmērā pauduši uzskatu, ka informāciju tehnoloģiju speciālistes/-a profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm (56.1%), bet citu tautību vīrieši biežāk kā vidēji norādījuši, ka šī profesija ir piemērota vīriešiem (42.8%). Jāpiebilst, ka sieviešu viedoklis atkarībā no tautības būtiski neatšķīrās.

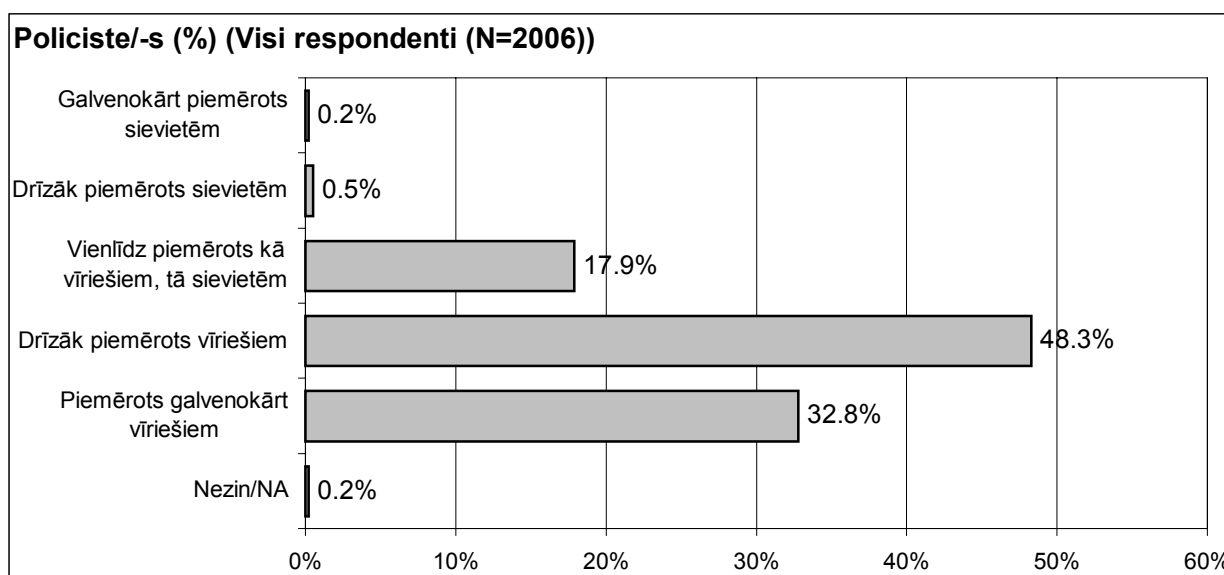
Biežāk kā caurmērā atbildi, ka informāciju tehnoloģiju speciālistes/-a profesija ir piemērota vīriešiem, atzīmēja sievietes, kuras nodarbinātas valsts sektorā (45.0%). Savukārt privātajā sektorā nodarbinātās un nestrādājošās sievietes salīdzinoši biežāk minējušas, ka informāciju tehnoloģiju speciālistes/-a profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm (attiecīgi: 55.7% un 54.4%). Jāatzīmē, ka vīriešu auditorijā atbildi "*vienlīdz piemērots kā vīriešiem, tā sievietēm*" valsts sektorā nodarbinātie atzīmējuši biežāk (54.8%) kā privātajā sektorā nodarbinātie (50.8%) un nestrādājošie (37.3%).

Analizējot respondentu atbildes atkarībā no pamatnodarbošanās veida, var konstatēt, ka uzskatu – informāciju tehnoloģiju speciālistes/-a profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm, biežāk kā vidēji paudušas vadītājas, menedžeres, ierēdņi, darbinieki valsts vai pašvaldības iestādē, pensionāres, skolnieki, studenti un bezdarbnieces. To, ka minētā profesija ir piemērota vīrietim, biežāk kā caurmērā minējušas ierēdnes darbinieces valsts vai pašvaldības iestādēs, speciālistes, skolnieces, studentes un mājsaimnieces.

Sievietes Zemgalē (63.6%) un vīrieši Vidzemē (55.5%) un Zemgalē (62.1%) biežāk kā vidēji uzskatījuši, ka informāciju tehnoloģiju speciālistes/-a profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm. Aptaujas dalībnieces Vidzemē (44.4%) un vīrieši Kurzemē (44.1%), Latgalē (47.4%) biežāk kā caurmērā minējuši, ka šī profesija ir piemērota vīriešiem.

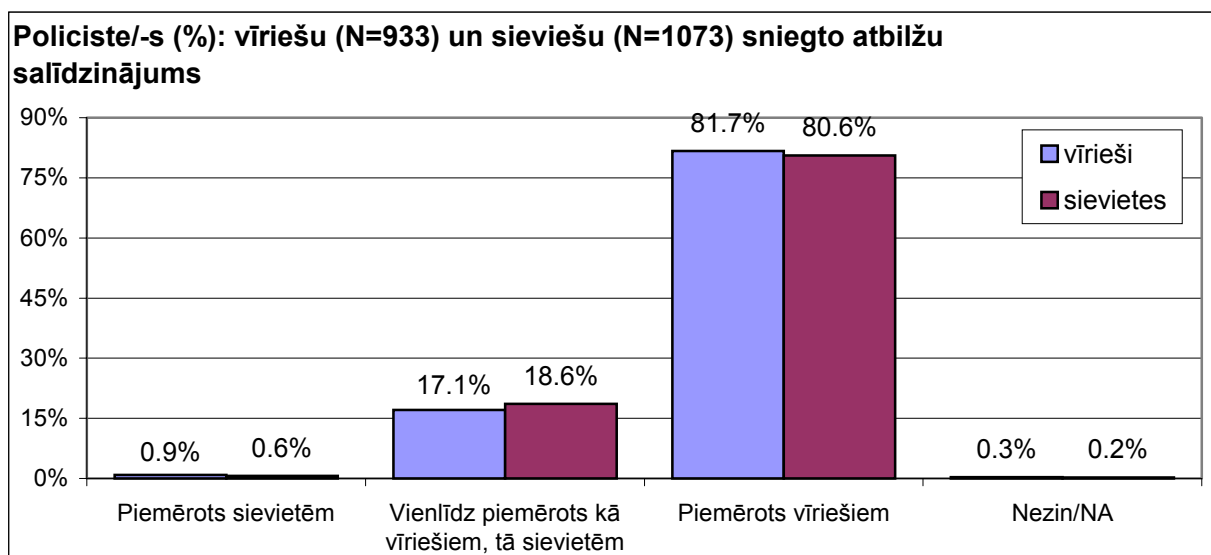
To, ka informāciju tehnoloģiju speciālistes/-a profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm, biežāk kā vidēji minēja sievietes un vīrieši laukos (attiecīgi: 62.6% un 58.2%), bet atbildi, ka šī profesija ir piemērota vīriešiem, biežāk kā caurmērā atzīmēja sievietes citās pilsētās (45.3%) un rīdnieki (41.7%).

9.Policiste/-s

Aptaujas dati liecina, ka gandrīz puse respondentu policistes/-a profesiju atzinaši par drīzāk piemērotu vīriešiem (48.3%), bet aptuveni 1/3 aptaujāto minējuši, ka policistes/-a profesija ir galvenokārt piemērota vīriešiem (32.8%). To, ka policistes/-a profesija ir vienlīdz piemērota kā sievietēm, tā vīriešiem, atzīmēja 17.9% aptaujas dalībnieku. Atbildes, ka policistes profesija ir drīzāk piemērota sievietēm, vai galvenokārt piemērota sievietēm, respondenti minēja retāk (attiecīgi: 0.5% un 0.2%). Noteiktu atbildi uz jautājumu atturējās sniegt 0.2% aptaujāto.

Sekojošā grafikā apkopoti aptaujas dati par sieviešu un vīriešu attieksmi pret policistes/-a profesiju, izmantojot "savilkto" skalu.

Vērojams, ka sieviešu un vīriešu uzskati par policistes/-a profesiju būtiski neatšķiras: atbildi, ka šī profesija ir piemērota vīriešiem, atzīmēja 81.7% vīriešu un 80.6% sieviešu. Savukārt to, ka policistes/-as profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm, minēja 17.1% vīriešu un 18.6% sieviešu. To, ka policistes/-a profesija ir piemērota sievietēm, norādīja attiecīgi sieviešu 0.6% un vīriešu 0.9%. Noteiktu viedokli šajā jautājumā atturējās sniegt 0.3% vīriešu un 0.2% sieviešu.

Salīdzinot vecuma grupās sniegtās atbildes, jāsecina, ka uzskatu – policistes/-a profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm - biežāk kā vidēji paudušas sievietes vecumā no 15 līdz 24 gadiem (26.6%) un vīrieši vecumā no 45 līdz 54 gadiem (23.3%). To, ka policistes/-a profesija ir piemērota vīriešiem, biežāk kā caurmērā minējuši vīrieši, kuri vecāki par 55 gadiem (85.9%).

Vīrieši ar pamatizglītību biežāk (84.5%) kā aptaujātie ar vidējo (81.5%) vai augstāko (80.3%) izglītību atzīmējuši, ka policistes/-a profesija ir piemērota vīriešiem. Jāpiebilst, ka sieviešu uzskati grupās ar dažādu izglītības līmeni būtiski neatšķirās.

To, ka policistes/-a profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm, salīdzinoši biežāk minējušas latvietes un latvieši (attiecīgi: 20.2% un 19.6%), bet citu tautību sievietes un vīrieši salīdzinoši biežāk uzskatījuši, ka policistes/-a profesija ir piemērota vīriešiem (attiecīgi: 82.5% un 84.9%).

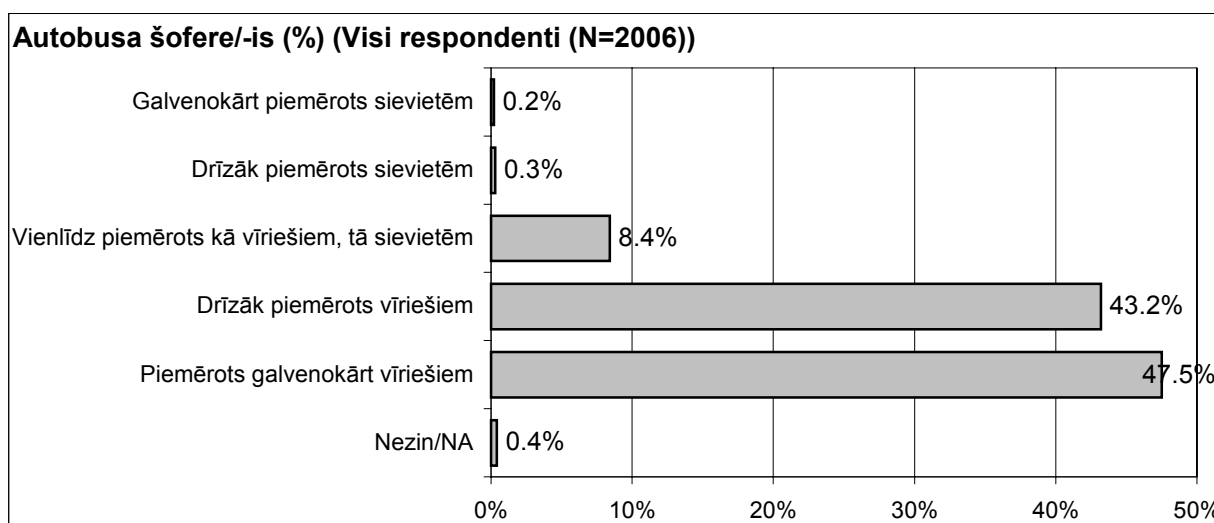
Valsts sektorā nodarbinātie vīrieši biežāk kā caurmērā atzīmējuši, ka policistes/-a profesija ir vienlīdz piemērota kā sievietēm, tā vīriešiem (21.1%), bet privātajā sektorā nodarbinātās sievietes, biežāk kā caurmērā minējušas, ka policistes/-a profesija ir piemērota vīriešiem (84.9%).

Raksturojot respondentu atbildes atkarībā no pamatnodarbošanās sfēras, jāatzīmē, ka atbildi *“vienlīdz piemērots kā vīriešiem, tā sievietēm”* biežāk kā vidēji norādīja skolnieces, studentes (26.6%), mājsaimnieces (22.3%), kā arī bezdarbnieki (21.1%). Savukārt to, ka policistes/-a profesija ir piemērota vīriešiem, biežāk kā caurmērā atzīmēja ierēdnes, darbinieces valsts vai pašvaldības iestādē (84.0%), vadītāji, menedžeri (84.7%) un skolnieki, studenti (88.2%).

Sievietes Latgalē (23.0%), kā arī vīrieši Zemgalē (23.5%) un Latgalē (27.5%) biežāk kā vidēji uzskatīja, ka policistes/-a profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm. Savukārt to, ka policistes/-a profesija ir piemērota vīriešiem, biežāk kā caurmērā norādījušas aptaujas dalībnieces Kurzemē (84.4%), kā arī respondenti Rīgā (85.4%).

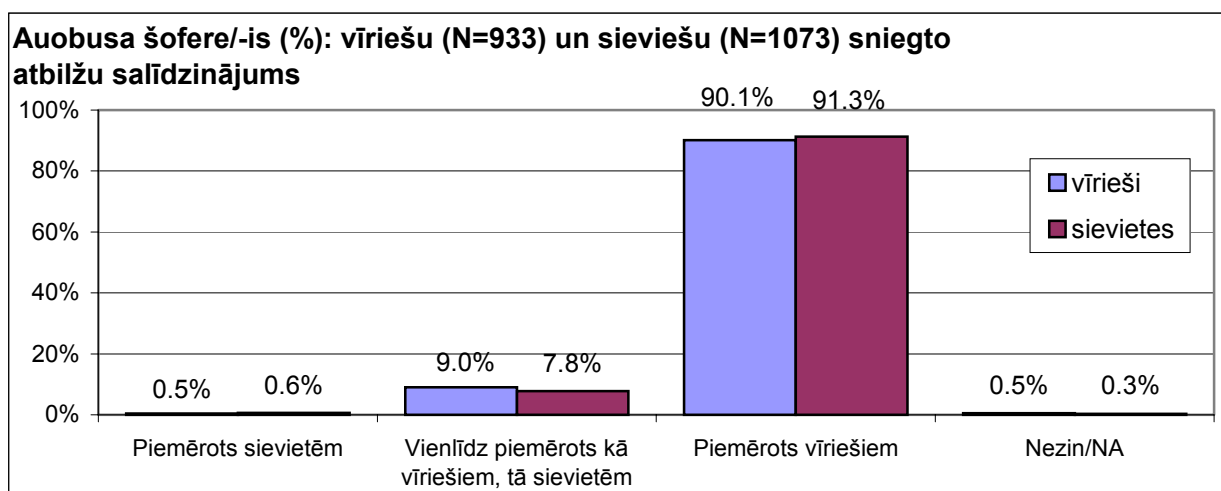
Laukos aptaujātie vīrieši biežāk kā vidēji minējuši, ka policistes/-a profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm (21.9%). Jāpiebilst, ka sieviešu viedoklis Rīgā, citās pilsētās un laukos būtiski neatšķirās.

10. Autobusa šofere/-is

Kā redzams, visbiežāk Latvijas iedzīvotāji uzskatījuši, ka autobusa šoferes/-a profesija ir piemērota galvenokārt vīriešiem (47.5%), bet atbildi “drīzāk piemērota vīriešiem” atzīmējuši 43.2% respondentu. Ievērojami retāk aptaujātie pauduši uzskatu, ka autobusa šoferes/-a profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm (8.4%), kā arī to, ka šī profesija ir drīzāk piemērota (0.3%) vai galvenokārt piemērota (0.2%) sievietēm. Noteiktu atbildi nesniedza 0.4% respondentu.

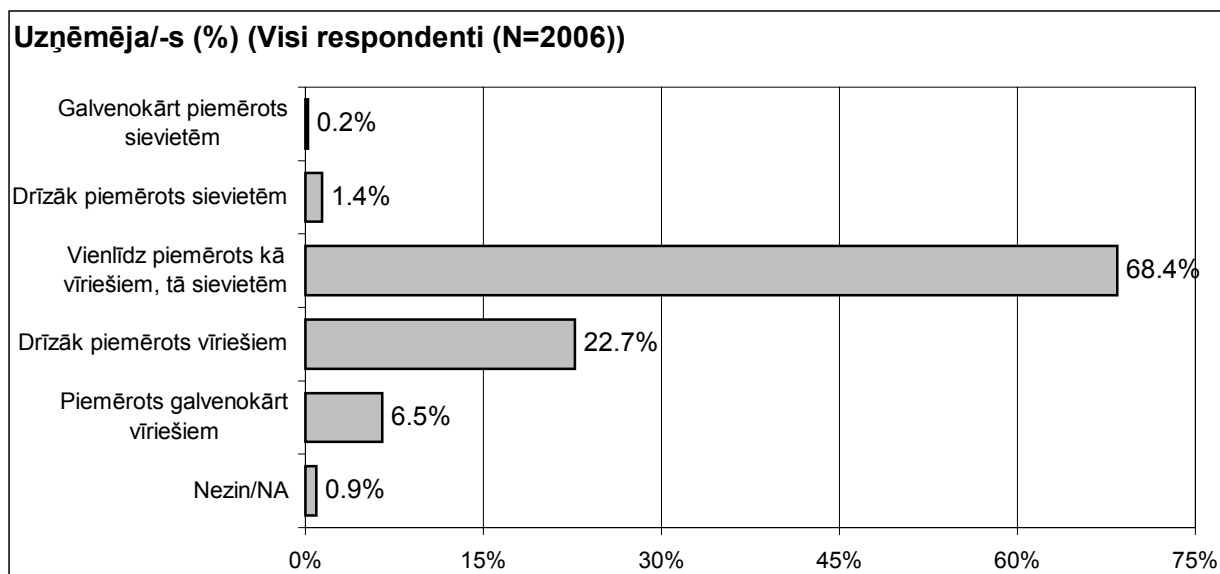
Aptaujas dati par sieviešu un vīriešu attieksmi pret autobusa šoferes/-a profesiju apkopoti sekojošā grafikā, izmantojot “savilkto” skalu.

Kā redzams, sieviešu un vīriešu viedoklis par autobusa šoferes/-a profesiju būtiski neatšķiras. Aptuveni 90% gan vīriešu, gan sieviešu minējuši, ka autobusa šoferes/-a profesija ir piemērota vīriešiem, bet atbildi, ka šī profesija ir vienlīdz piemērota kā sievietēm, tā vīriešiem, atzīmēja 9.0% vīriešu un 7.8% sieviešu. Jāpiebilst, ka autobusa šoferes/-a profesiju par piemērotu sievietēm atzina 0.4% vīriešu un 0.3% sieviešu, bet savu viedokli uz jautājumu atturējās sniegt 0.5% vīriešu un 0.3% sieviešu.

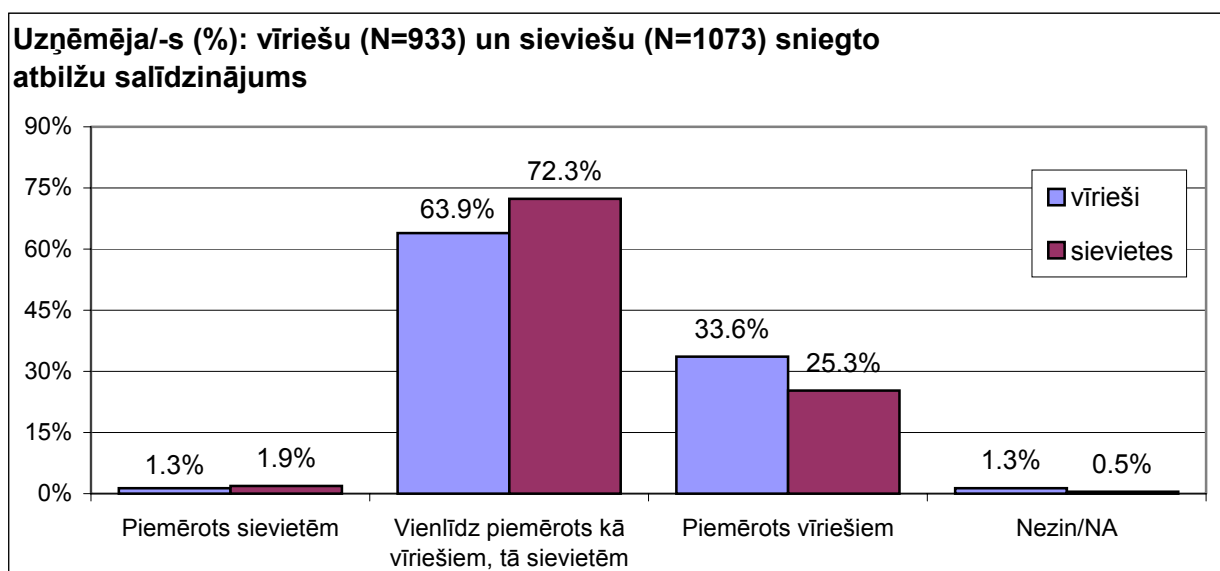
Jāatzīmē, ka dažādās sociāldemofogrāfiskajās grupās respondentu viedoklis nozīmīgi neatšķiras – atbildi, ka autobusa šoferes/-a profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm, atzīmēja 3%-17% sieviešu un 4%-18% vīriešu, bet uzskatu, ka šī profesija ir piemērota vīriešiem, dažādās grupās pauda 83%-96% sieviešu un 84%-97% vīriešu.

11.Uzņēmēja/-s

Aptaujas dati liecina, ka 68.4% Latvijas iedzīvotāju uzņēmējas/-a profesiju atzinuši par vienlīdz piemērotu kā vīriešiem, tā sievietēm. To, ka uzņēmējas/-a profesija ir drīzāk piemērota vīriešiem, minējuši 22.7% respondentu, bet 6.5% aptaujāto uzskatījuši, ka šī profesija ir galvenokārt piemērota vīriešiem. Retāk aptaujātie atzinuši, ka uzņēmējas/-a profesija ir drīzāk piemērota (1.4%) vai galvenokārt piemērota (0.2%) sievietēm. Noteiktu viedokli atturējās paust 0.9% respondentu.

Aptaujas dati par sieviešu un vīriešu attieksmi pret uzņēmējas/-a profesiju sekojošā grafikā apkopoti, izmantojot "savilkto" skalu.

Kā redzams, sievietes nedaudz biežāk kā vīrieši uzskatījušas, ka uzņēmējas/-a profesija ir vienlīdz bieži piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm (attiecīgi: 72.3% un 63.9%), bet vīrieši biežāk kā sievietes minējuši, ka šī profesija ir piemērota vīriešiem (attiecīgi: 33.6% un 25.3%). To, ka uzņēmējas profesija ir piemērota sievietēm, atzīmēja 1.9% sieviešu un 1.3% vīriešu. Noteiktu atbildi uz jautājumu atturējās sniegt 1.3% vīriešu un 0.5% sieviešu.

Uzskatu, ka uzņēmējas/-a profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm, biežāk kā caurmērā pauduši vīrieši vecumā no 35 līdz 44 gadiem (69.5%), bet sieviešu auditorijā vērojama sakarība, ka biežāk to minējušas gados jaunākas sievietes. Savukārt atbildi, ka uzņēmējas/-a profesija ir piemērota vīriešiem, biežāk kā caurmērā atzīmējuši vīrieši, kuri vecāki par 55 gadiem (37.5%), un jāpiebilst, ka sieviešu auditorijā salīdzinoši biežāk to norādījušas gados vecākas sievietes.

Sakarība vērojama arī, salīdzinot respondentu atbildes grupās ar dažādu izglītības līmeni: gan sievietes, gan vīrieši ar vidējo un augstāko izglītību to, ka uzņēmējas/-a profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm, minējuši biežāk kā aptaujas dalībnieki un dalībnieces ar pamatizglītību. Biežāk kā caurmērā atbildi, ka uzņēmējas/-a profesija ir piemērota vīriešiem, atzīmējuši vīrieši ar pamatizglītību (45.1%).

Latvieši un latvietes biežāk kā vidēji uzskatījuši, ka uzņēmējas/-a profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm (attiecīgi: 71.7% un 79.2%), bet citu tautību sievietes un vīrieši biežāk kā caurmērā norādījuši, ka šī profesija ir piemērota vīriešiem (attiecīgi: 33.6% un 42.0%).

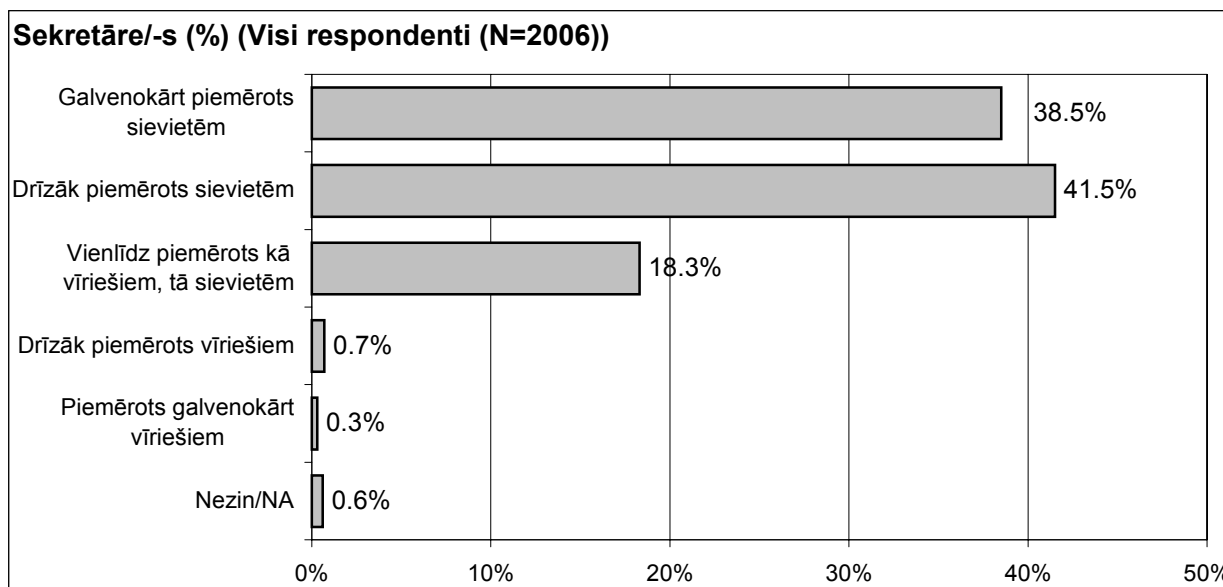
To, ka uzņēmējas/-a profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm, biežāk kā vidēji minējušas sievietes un vīrieši, kas nodarbināti valsts sektorā (attiecīgi: 78.2% un 66.9%), bet uzņēmējas/-a profesiju par piemērotu vīriešiem biežāk kā caurmērā atzinuši nestrādājošie vīrieši (37.2%) un sievietes, kas nodarbinātas privātajā sektorā (30.2%).

Raksturojot respondentu atbildes atkarībā no pamatnodarbošanās veida, jāsecina, ka strādnieces (31.0%), pensionāres (30.8%) un pensionāri (41.4%) biežāk kā vidēji uzskatījuši, ka uzņēmējas/-a profesija ir piemērota vīriešiem. Savukārt atbildi, ka šī profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm, biežāk kā caurmērā atzīmēja vadītājas, menedžeres (81.6%), speciālisti (70.9%), ierēdnes, darbinieces valsts vai pašvaldības iestādēs (83.2%), zemnieki (73.4%), skolnieces, studentes (84.1%) un bezdarbnieki (68.2%).

Biežāk kā vidēji uzņēmējas/-a profesiju par vienlīdz piemērotu kā vīriešiem, tā sievietēm, atzinuši vīrieši Vidzemē (70.9%) un Zemgalē (69.9%), bet to, ka šī profesija ir piemērota vīriešiem, biežāk kā caurmērā minējuši aptaujas dalībnieki Rīgā (38.5%) un Kurzemē (42.6%). Jāpiebilst, ka sieviešu viedoklis dažādos Latvijas reģionos būtiski neatšķīrās.

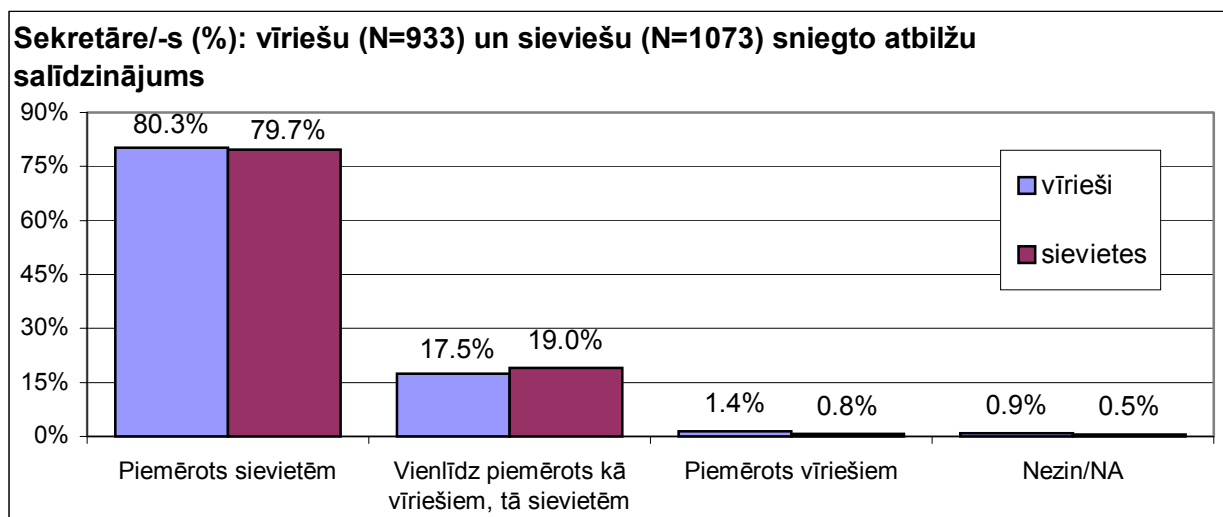
Laukos dzīvojošās sievietes un vīrieši citās pilsētās biežāk kā caurmērā norādījuši, ka uzņēmējas/-a profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm (attiecīgi: 76.2% un 66.9%).

12. Sekretāre/-s

Vērojams, ka sekretāres/-a amatu par drīzāk piemērotu sievietēm atzinuši 41.5% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju, bet pārliecināti par to (atbilde “*galvenokārt piemērots sievietēm*”) bijuši 38.5% aptaujāto. To, ka šis amats ir vienlīdz piemērots kā sievietēm, tā vīriešiem, norādījuši 18.3% aptaujas dalībnieku, bet retāk respondenti atzinuši, ka minētais amats ir drīzāk piemērots vīriešiem (0.7%) vai galvenokārt piemērots vīriešiem (0.3%). Savu viedokli uz jautājumu atturējās paust 0.6% aptaujāto.

Sekojošā grafikā apkopoti aptaujas dati par sieviešu un vīriešu attieksmi pret sekretāres/-a profesiju, izmantojot “savilkto” skalu.

Aptaujas dati liecina, ka sievietes un vīrieši gandrīz vienlīdz bieži atzīmējuši to, ka sekretāres/-a amats ir piemērots sievietēm (attiecīgi: 79.7% un 80.3%), kā arī atbildi “*vienlīdz piemērots kā vīriešiem, tā sievietēm*” (attiecīgi: 19.0% un 17.5%). Jāatzīmē, ka būtiski neatšķirās arī atbildes “*piemērots vīriešiem*” atzīmēšanas biežums: 0.8% sieviešu un 1.4% vīriešu. Noteiktu atbildi uz jautājumu nesniedza attiecīgi 0.5% sieviešu un 0.9% vīriešu.

Raksturojot respondentu atbildes dažādās vecuma grupās, jāatzīmē, ka sekretāres/-a amatu par piemērotu sievietēm biežāk kā vidēji atzinuši vīrieši, kuri vecāki

par 55 gadiem (84.9%). Jāpiebilst, ka sieviešu viedoklis dažādās vecuma grupās būtiski neatšķīrās.

Salīdzinot respondentu uzskatus grupās ar dažādu izglītības līmeni, jāsecina, ka sekretāres/-a amatu par piemērotu sievietēm, biežāk kā caurmērā atzinuši vīrieši ar augstāko izglītību (84.9%) un pamatizglītību (85.1%), un salīdzinoši biežāk to minējušas arī sievietes ar vidējo izglītību un pamatizglītību. Savukārt sievietes ar augstāko izglītību nedaudz biežāk kā vidēji uzskatījušas, ka sekretāres/-a amats ir vienlīdz piemērots kā vīriešiem, tā sievietēm (22.1%).

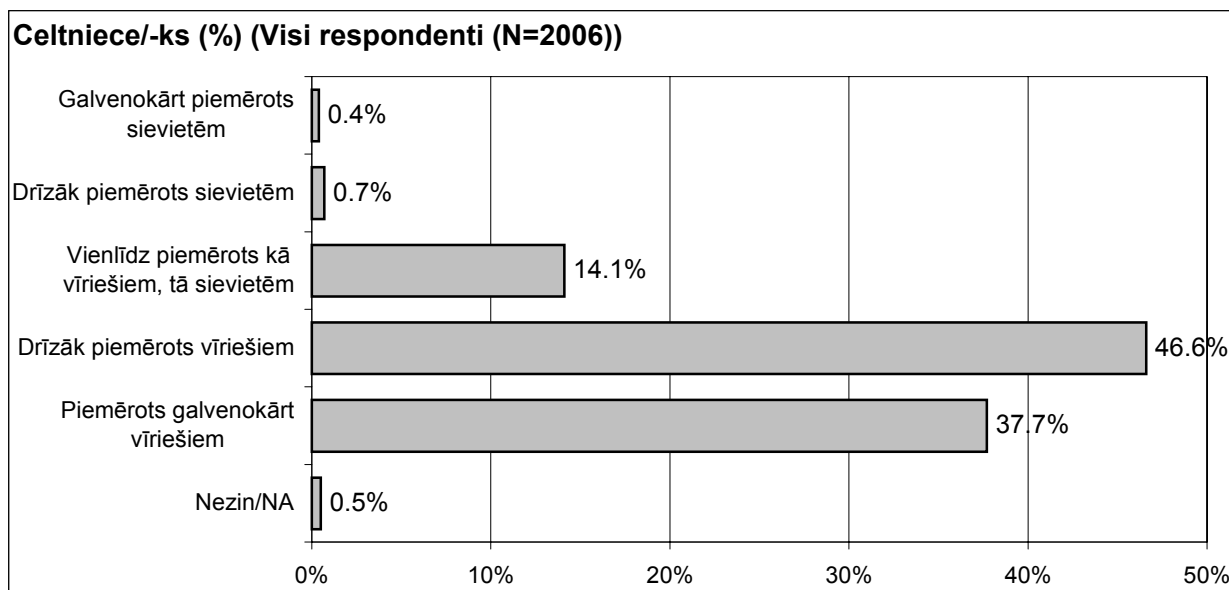
Latvieši un latvietes biežāk (81.7% un 81.6%) kā citu tautību sievietes un vīrieši (77.2% un 78.6%) atzīmējuši, ka sekretāres/-a amats ir piemērots sievietēm. To, ka šis amats ir vienlīdz piemērots kā vīriešiem, tā sievietēm, citu tautību sievietes minējušas biežāk (21.1%) kā latvietes (17.4%).

Valsts sektorā nodarbinātie vīrieši biežāk kā vidēji uzskatījuši, ka sekretāres/-a amats ir piemērots sievietēm (86.9%), kamēr vīrieši, kas nodarbināti privātajā sektorā nedaudz biežāk kā caurmērā minējuši, ka sekretāres/-a amats ir vienlīdz piemērots kā vīriešiem, tā sievietēm (20.6%). Jāpiebilst, ka sieviešu uzskati atkarībā no nodarbinātības sektora būtiski neatšķīrās.

Vadītāji, menedžeri (85.8%), speciālistes (83.2%), ierēdņi, darbinieki valsts vai pašvaldību iestādēs (88.4%), pensionāri (86.0%), kā arī bezdarbnieces (88.0%) biežāk kā vidēji uzskatījušas, ka sekretāres/-a amats ir piemērots sievietēm.

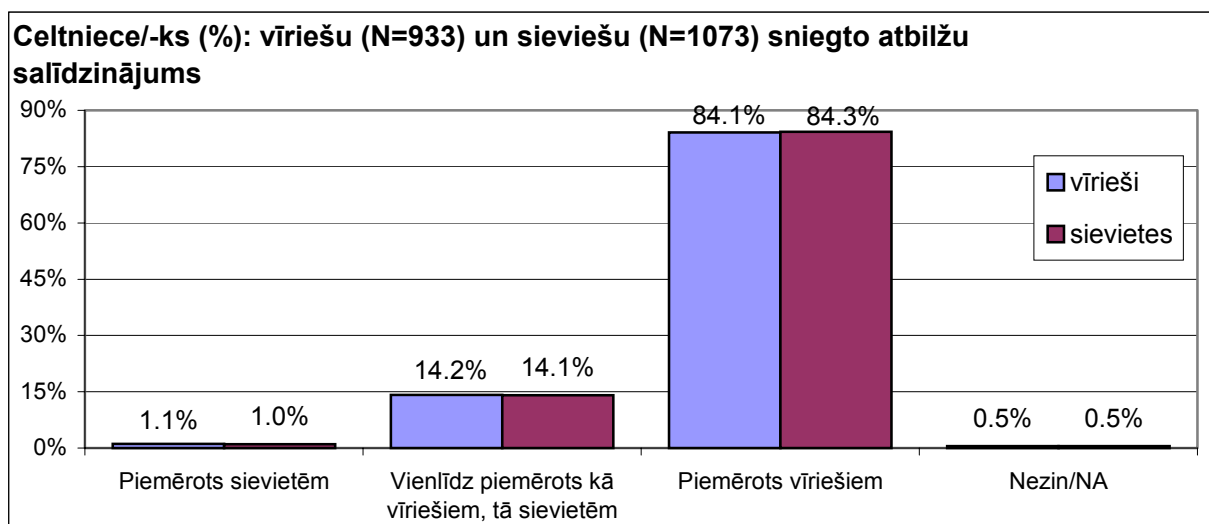
Sievietes Vidzemē (87.9%) un vīrieši Kurzemē (83.4%) biežāk kā vidēji uzskatījuši ka sekretāres/-a amats ir piemērots sievietēm, bet aptaujas dalībnieces Zemgalē (22.5%) un vīrieši Latgalē (22.1%) biežāk kā caurmērā minējuši, ka sekretāres/-a amats ir vienlīdz piemērots kā vīriešiem, tā sievietēm.

13.Celtniece/-ks

Vērojams, ka visbiežāk Latvijas iedzīvotāji celtnieces/-ka profesiju atzinuši par drīzāk piemērotu vīrietim (46.6%), un 37.7% aptaujāto uzskatījuši, ka šī profesija ir galvenokārt piemērota vīriešiem. Atbildi, ka celtnieces/-ka profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm, minējuši 14.1% aptaujas dalībnieku. Savukārt to, ka celtnieces/-ka profesija ir drīzāk piemērota vai galvenokārt piemērota sievietēm respondenti atzīmējuši ievērojami retāk (attiecīgi: 0.7% un 0.4%). Savu viedokli atturējās paust 0.5% aptaujāto.

Sekojošā grafikā apkopoti aptaujas dati par sieviešu un vīriešu attieksmi pret celtnieces/-ka profesiju, izmantojot "savilkto" skalu.

Aptaujas dati liecina, ka sieviešu un vīriešu viedoklis būtiski neatšķiras: celtnieces/-ka profesiju par piemērotu vīriešiem, atzina 84.3% sieviešu un 84.1% vīriešu, bet atbildi "vienlīdz piemērots kā vīriešiem, tā sievietēm" atzīmēja 14.1% sieviešu un 14.2% vīriešu. To, ka celtnieces profesija ir piemērota sievietēm, norādīja ~1% vīriešu un sieviešu, bet noteiktu atbildi uz jautājumu nesniedza 0.5% vīriešu un sieviešu.

Uzskatu, ka celtnieces/-ka ka profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm, biežāk kā vidēji paudušas sievietes, kuras vecākas par 55 gadiem (20.3%). Celtnieces/-ka profesiju par piemērotu vīriešiem biežāk kā caurmērā atzinušas sievietes vecumā no 15 līdz 24 gadiem (90.8%) un vīrieši, kuri vecāki par 55 gadiem (87.4%).

Sievietes ar pamatizglītību biežāk kā vidēji minējušas, ka celtnieces/-ka profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm (20.0%). Vīrieši ar pamatizglītību biežāk kā caurmērā uzskatījuši, ka celtnieces/-ka profesija ir piemērota vīriešiem (90.6%).

Citu tautību sievietes biežāk kā vidēji norādījušas, ka celtnieces/-ka profesija ir vienlīdz piemērota kā sievietēm, tā vīriešiem (17.3%). To, ka šī profesija ir piemērota vīriešiem, latvietes un latvieši, minējuši biežāk (attiecīgi: 86.1% un 87.1%) kā citu tautību sievietes un vīrieši (attiecīgi: 80.7% un 81.9%).

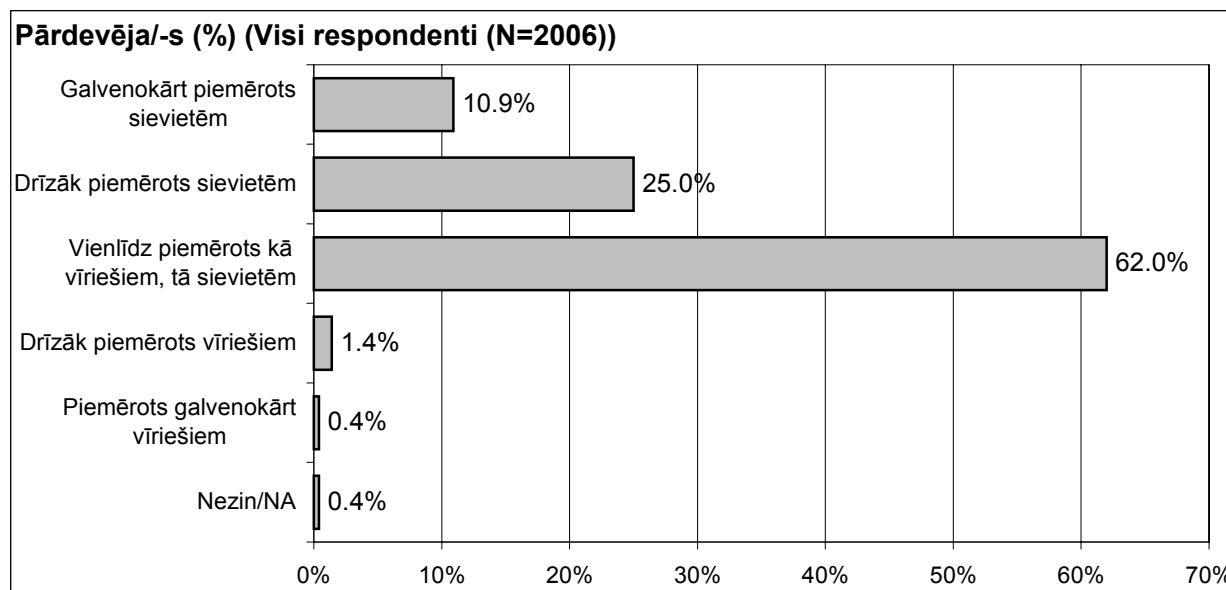
Valsts sektorā nodarbinātie vīrieši biežāk kā caurmērā uzskatījuši, ka celtnieces/-ka profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm (18.8%), bet nestrādājošie biežāk kā vidēji atzinuši, ka šī profesija ir piemērota vīriešiem (87.3%). Jāpiebilst, ka sieviešu uzskati atkarībā no nodarbinātības sektora nozīmīgi neatšķirās.

Salīdzinot respondentu atbildes atkarībā no pamatnodarbošanās veida, jāsecina, ka speciālisti (19.0%) un pensionāres (18.9%) biežāk kā caurmērā minējuši, ka celtnieces/-ka profesija ir vienlīdz piemērota, kā vīriešiem, tā sievietēm. Savukārt to, ka celtnieces/-ka profesija ir piemērota vīriešiem, biežāk kā vidēji norādīja ierēdnes, darbinieces valsts vai pašvaldības iestādē (90.4%), ierēdņi, darbinieki valsts vai pašvaldības iestādē (89.4%), pensionāri (89.5%), skolnieki, studenti (88.8%), skolnieces, studentes (90.0%).

Sievietes un vīrieši Latgalē biežāk kā caurmērā uzskatījuši, ka celtnieces/-ka profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm (attiecīgi: 22.5% un 24.0%). Aptaujas dalībnieces Kurzemē (92.0%) un respondenti Kurzemē (90.4%) un Vidzemē (88.1%) biežāk kā vidēji celtnieces/-ka profesiju atzinuši par piemērotu vīriešiem.

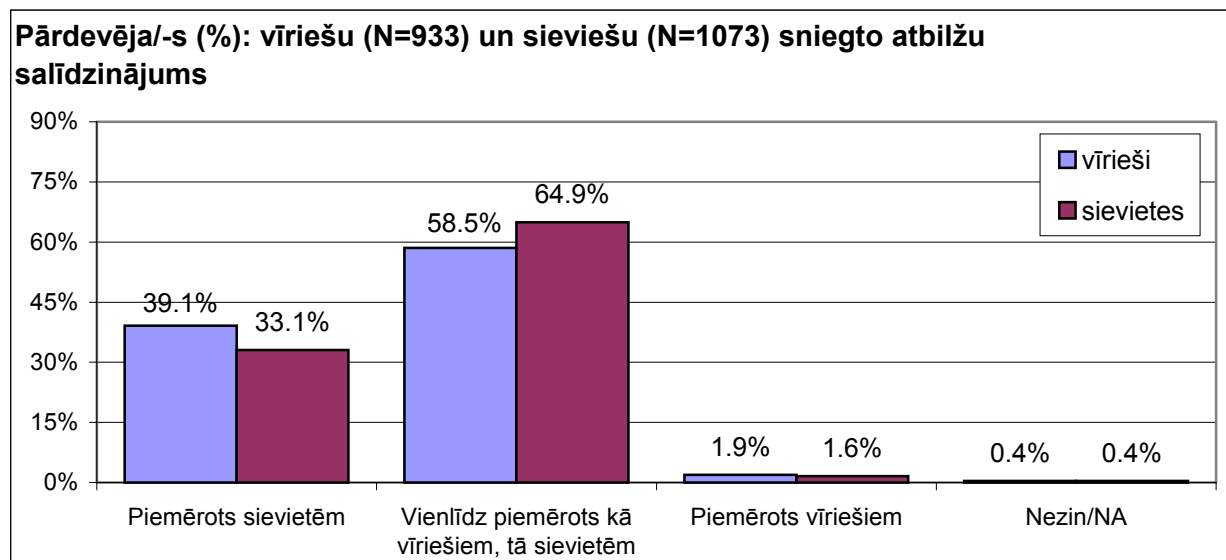

14.Pārdevēja/-s

Kā redzams, visbiežāk respondenti uzskatījuši, ka pārdevējas/-a profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm (62.0%). To, ka šī profesija ir drīzāk piemērota sievietēm, minējuši 25.0% aptaujas dalībnieku, bet atbildi “*galvenokārt piemērots sievietēm*” atzīmējuši 10.9% aptaujāto. Salīdzinoši retāk respondenti norādījuši, ka pārdevējas/-a profesija ir drīzāk piemērota vīriešiem (1.4%) vai galvenokārt piemērota vīriešiem (0.4%). Noteiktu atbildi uz jautājumu nesniedza 0.4% aptaujas dalībnieku.

Aptaujas dati par sieviešu un vīriešu attieksmi pret pārdevējas/-a profesiju sekojošā grafikā apkopoti, izmantojot “savilkto” skalu.

Saskaņā ar aptaujas datiem, sievietes nedaudz biežāk kā vīrieši uzskatījušas, ka pārdevējas/-a profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm (attiecīgi: 64.9% un 58.5%). Savukārt vīrieši nedaudz biežāk kā sievietes minējuši, ka šī profesija ir piemērota sievietēm (attiecīgi: 39.1% un 33.1%). To, ka pārdevējas/-a profesija ir piemērota vīriešiem, norādīja 1.9% vīriešu un 1.6% sieviešu, bet savu viedokli atturējās paust 0.4% vīriešu un sieviešu.

Atbildi, ka pārdevējas/-a profesija ir piemērota sievietēm, biežāk kā vidēji atzīmējuši vīrieši, kuri vecāki par 55 gadiem (47.4%), bet vīrieši vecumā no 35 līdz 44 gadiem biežāk kā caurmērā minējuši, ka pārdevējas/-a profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm (63.8%). Jāatzīmē, ka sieviešu atbildes dažādās vecuma grupās būtiski neatšķīrās.

Raksturojot respondentu viedokli grupās ar dažādu izglītības līmeni, jāatzīmē, ka sievietes ar zemāku izglītības līmeni pārdevējas/-a profesiju salīdzinoši biežāk ir atzinušas par piemērotu sievietēm, un jāpiebilst, ka biežāk kā caurmērā to norādījuši arī vīrieši ar pamatzglītību (45.3%). Atbildi, ka pārdevējas/-a profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm, vīrieši ar vidējo un augstāko izglītību atzīmējuši biežāk kā respondenti ar pamatzglītību, un biežāk kā caurmērā to minējušas sievietes ar augstāko izglītību (68.8%).

To, ka pārdevējas/-a profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm, latvieši un latvietes norādīja biežāk kā caurmērā (attieci: 61.8% un 68.0%), bet citu tautību sievietes biežāk kā vidēji uzskatījušas, ka pārdevējas/-a profesija ir piemērota sievietēm (37.0%).

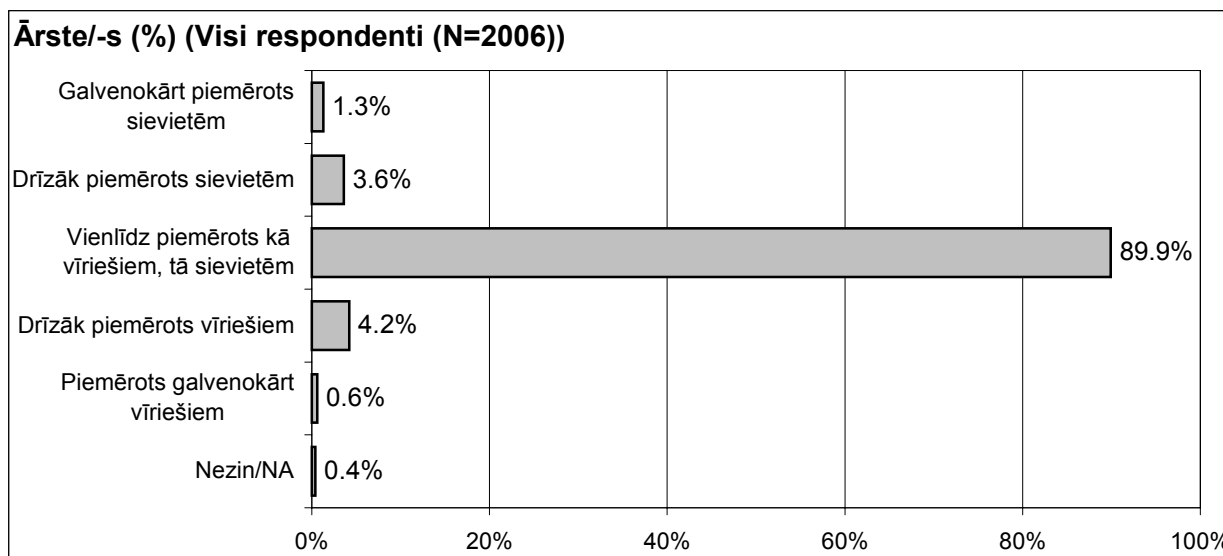
Privātajā sektorā nodarbinātās sievietes biežāk kā vidēji atzīmējušas, ka pārdevējas/-a profesija ir piemērota sievietēm (38.2%), bet valsts sektorā nodarbinātās aptaujas dalībnieces biežāk kā caurmērā norādījušas, ka šī profesija ir vienlīdz piemērota kā sievietēm, tā vīriešiem (74.2%). Jāpiebilst, ka vīriešu viedoklis atkarībā no nodarbinātības sfēras būtiski neatšķīrās.

Vadītājas, menedžeres (38.7%), ierēdņi, darbinieki valsts vai pašvaldības iestādēs (46.3%) un pensionāres (37.2%) biežāk kā vidēji uzskatījuši, ka pārdevējas profesija ir piemērota sievietēm. Atbildi, ka šī profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm, biežāk kā caurmērā atzīmēja ierēdnes, darbinieces valsts vai pašvaldības iestādēs (73.0%), zemnieki (74.8%), uzņēmēji (67.2%) un skolnieki, studenti (62.8%).

Sievietes un vīrieši Rīgā biežāk kā vidēji norādījuši, ka pārdevējas profesija ir piemērota sievietēm (attieci: 36.8% un 44.7%), bet pārdevējas/-a profesiju par vienlīdz piemērotu kā sievietēm, tā vīriešiem, biežāk kā caurmērā atzina sievietes Kurzemē (69.7%) un Zemgalē (73.6%), kā arī vīrieši Zemgalē (64.1%).

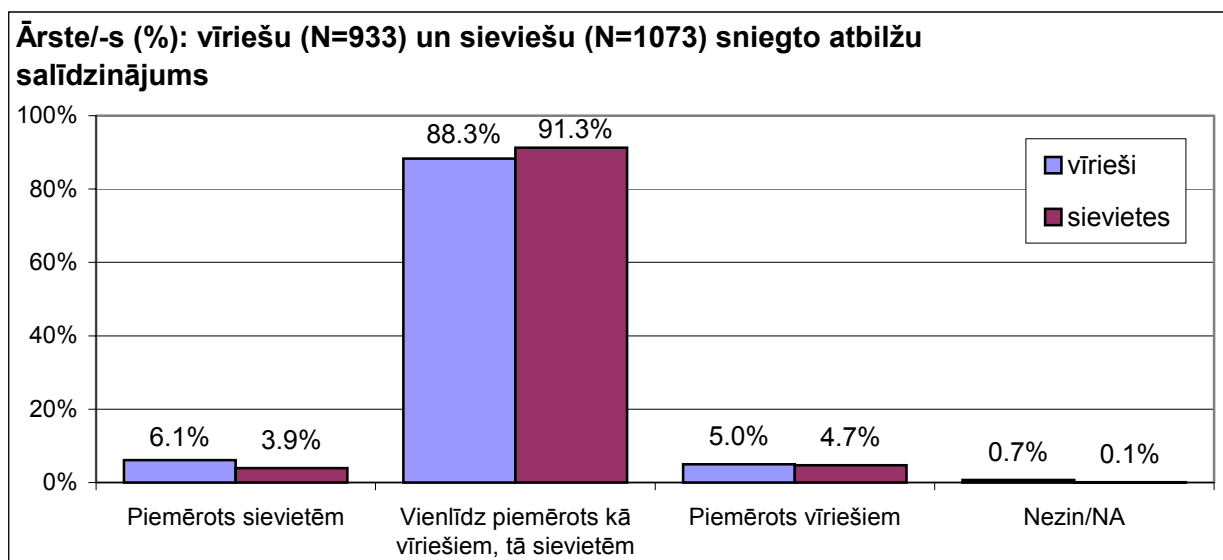
Aptaujas dalībnieces un dalībnieki laukos biežāk kā caurmērā minējuši, ka pārdevējas profesija ir vienlīdz piemērota kā sievietēm, tā vīriešiem (attieci: 69.9% un 66.9%).

15. Ārste/-s

Vērojams, ka aptuveni 90% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju ārstes/-a profesiju atzinuši par vienlīdz piemērotu kā vīriešiem, tā sievietēm (89.9%). Atbildi “*drīzāk piemērots vīriešiem*” atzīmējuši 4.2% aptaujas dalībnieku, bet to, ka šī profesija ir drīzāk piemērota sievietēm, minēja 3.6% aptaujāto. Salīdzinoši retāk respondenti uzskatījuši, ka ārstes/-a profesija ir piemērota galvenokārt sievietēm (1.3%) vai piemērota galvenokārt vīriešiem (0.6%). Noteiktu atbildi uz jautājumu atturējās sniegt 0.4% aptaujas dalībnieku.

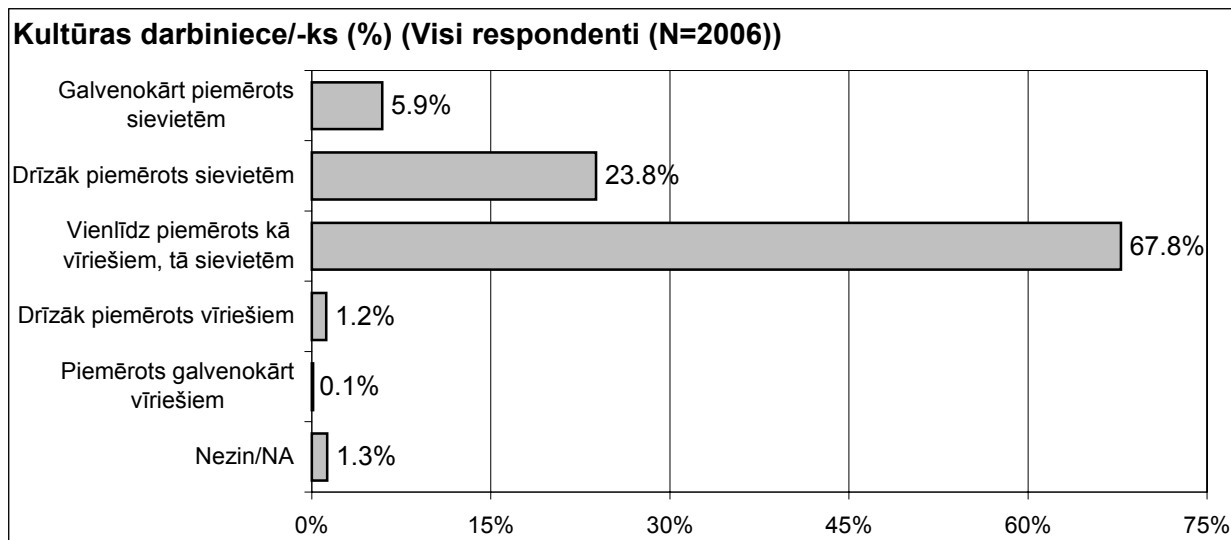
Aptaujas dati par sieviešu un vīriešu attieksmi pret ārstes/-a profesiju sekojošā grafikā apkopoti, izmantojot “savilkto” skalu.

Saskaņā ar aptaujas datiem, sieviešu un vīriešu uzskati nozīmīgi neatšķiras: to, ka ārstes/-a profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tās sievietēm, minēja 91.3% sieviešu un 88.3% vīriešu. Ārstes/-a profesiju par piemērotu sievietēm atzina 6.1% vīriešu un 3.9% sieviešu, bet atbildi, ka šī profesija ir piemērota vīriešiem, norādīja un 4.7% sieviešu 5.0% vīriešu. Noteiktu viedokli atturējās sniegt attiecīgi: 0.7% vīriešu un 0.1% sieviešu.

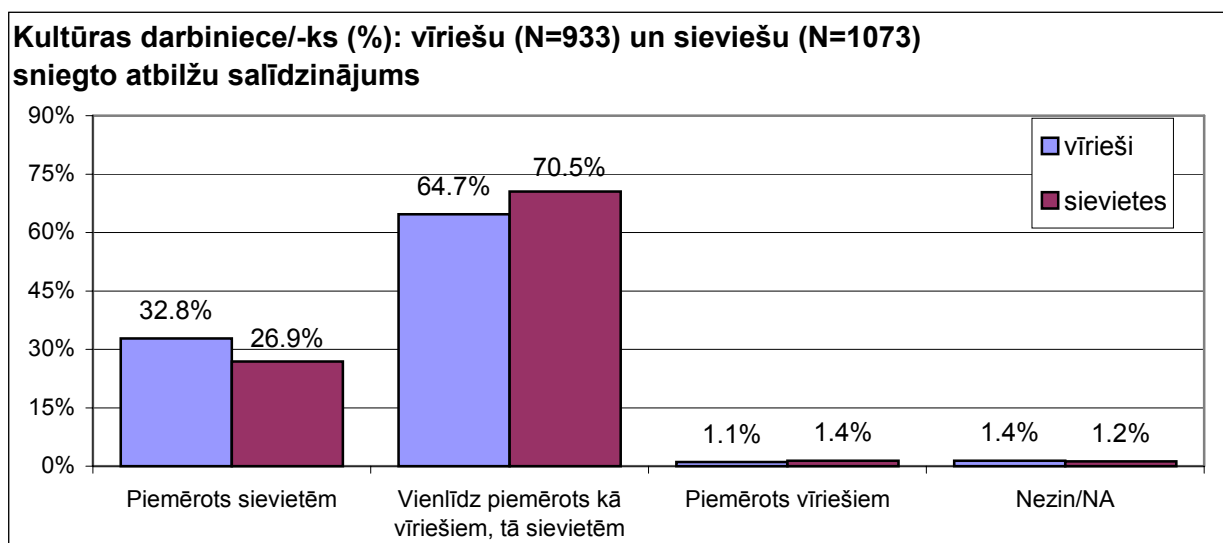
Jāatzīmē, ka dažādās sociāldemogrāfiskajās grupās sieviešu un vīriešu uzskati būtiski neatšķirās: atbildi "vienlīdz piemērots kā vīriešiem, tā sievietēm" atzīmēja 83%-94% sieviešu, bet vīriešu auditorijā dažādās sociāli demogrāfiskajās grupās to minējuši 82%-95% respondentu.

16. Kultūras darbiniece/-ks

Kā redzams, lielākā daļa Latvijas iedzīvotāju norādījuši, ka kultūras darbinieces/-ka profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm (67.8%), bet 23.8% respondentu minējuši, ka šī profesija ir drīzāk piemērota sievietēm. Uzskatu, ka kultūras darbinieces/-ka profesija ir galvenokārt piemērota sievietēm pauduši 5.9% aptaujas dalībnieku, bet retāk aptaujātie atzīmējuši, ka šī profesija ir drīzāk piemērota (1.2%) vai galvenokārt piemērota vīriešiem (0.1%). Noteiktu atbildi uz jautājumu atturējās sniegt 1.3% respondentu.

Sekojošā grafikā apkopoti aptaujas dati par sieviešu un vīriešu attieksmi pret kultūras darbinieces/-a profesiju, izmantojot "savilkto" skalu.

Aptaujas dati liecina, ka sievietes biežāk kā vīrieši kultūras darbinieces/-ka profesiju atzinušas par vienlīdz piemērotu kā vīriešiem, tā sievietēm (attieci: 70.5% un 64.7%). Savukārt vīrieši biežāk kā sievietes atzīmējuši, ka kultūras darbinieces/-ka

profesija ir piemērota sievietēm (attiecīgi: 32.8% un 26.9%). Atbildi, ka minētā profesija ir piemērota vīriešiem, norādīja 1.1% vīriešu un 1.4% sieviešu. Savu viedokli atturējās paust 1.4% vīriešu un 1.2% sieviešu.

Uzskatu, ka kultūras darbinieces/-a profesija ir piemērota sievietēm, biežāk kā caurmērā pauduši vīrieši vecumā no 25 līdz 34 gadiem (37.7%) un no 45 līdz 54 gadiem (36.7%), kā arī sievietes vecumā no 35 līdz 44 gadiem (31.7%). To, ka kultūras darbinieces/-ka profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm, biežāk kā vidēji minēja vīrieši vecumā no 35 līdz 44 gadiem (71.8%) un sievietes vecumā no 45 līdz 54 gadiem (73.5%).

Gan sievietes, gan vīrieši ar pamatizglītību biežāk kā caurmērā atzīmējuši, ka kultūras darbinieces/-a profesija ir piemērota sievietēm (attiecīgi: 34.9% un 40.5%). Savukārt aptaujas dalībnieces un dalībnieki ar vidējo un augstāko izglītību biežāk kā respondenti ar pamatizglītību minējuši, ka kultūras darbinieces/-ka profesija ir vienlīdz piemērota kā sievietēm, tā vīriešiem.

Vīriešu vidū - latvieši biežāk kā cittautieši uzskatījuši, ka kultūras darbinieces/-ka profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm (attiecīgi: 67.0% un 62.1%), bet citu tautību respondenti nedaudz biežāk (34.7%) kā latvieši (31.2%) norādījuši, ka minētā profesija ir piemērota sievietēm. Sieviešu uzskati atkarībā no tautības būtiski neatšķīrās.

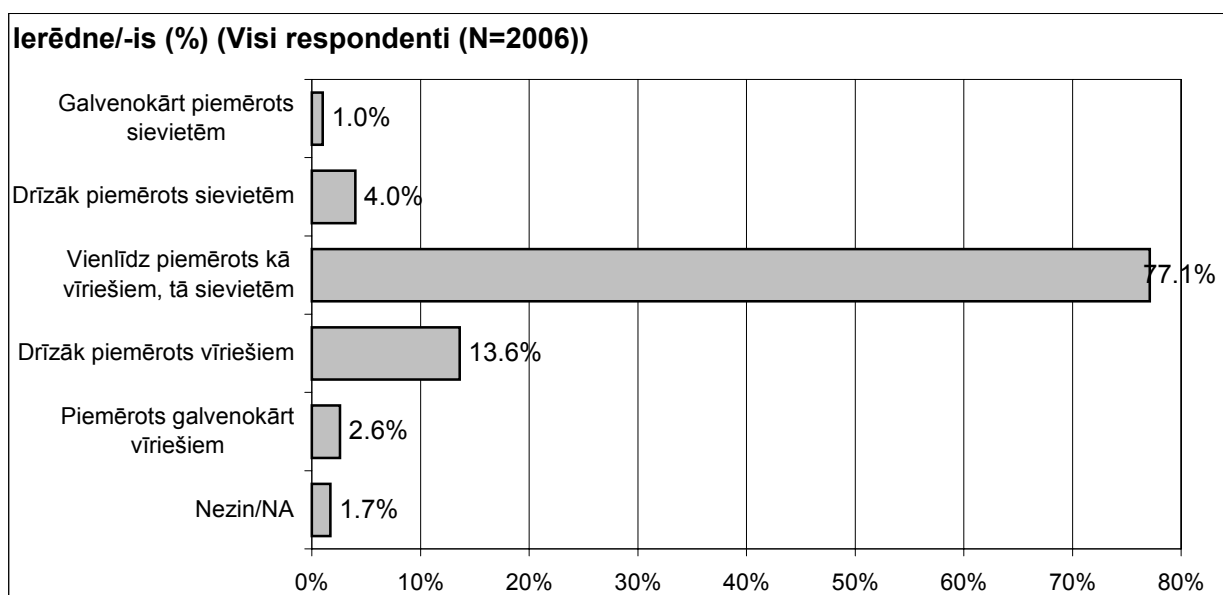
Privātajā sektorā nodarbinātās sievietes biežāk kā vidēji paudušas uzskatu, ka kultūras darbinieces/-ka profesija ir piemērota sievietēm (32.6%), kamēr valsts sektorā nodarbinātās sievietes biežāk kā caurmērā minējušas, ka šī profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm (76.4%). Jāpiebilst, ka vīriešu viedoklis atkarībā no nodarbinātības sfēras nozīmīgi neatšķīrās.

Raksturojot respondentu atbildes atkarībā no pamatnodarbošanās veida, jāsecina, ka atbildi "*piemērots sievietēm*" biežāk kā caurmērā atzīmēja vadītāji, menedžeri, strādnieces, uzņēmēji, pensionāres, pensionāri, bezdarbnieces un bezdarbnieki. Savukārt uzskatu, ka kultūras darbinieces/-ka profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm, biežāk kā vidēji paudušas vadītājas, menedžeres, speciālistes, ierēdnes, darbinieces valsts vai pašvaldības iestādēs, ierēdņi, darbinieki valsts vai pašvaldību iestādēs, zemnieki, skolnieki un studenti, māsasaimnieces.

Sievietes Vidzemē biežāk kā caurmērā atzīmējušas atbildi, ka kultūras darbinieces/-ka profesija ir piemērota sievietēm (38.6%). Kultūras darbinieces/-ka profesiju par vienlīdz piemērotu kā vīriešiem, tā sievietēm, biežāk kā vidēji atzina sievietes Rīgā (74.5%), Kurzemē (76.8%), Zemgalē (75.1%), kā arī vīrieši Zemgalē (69.8%).

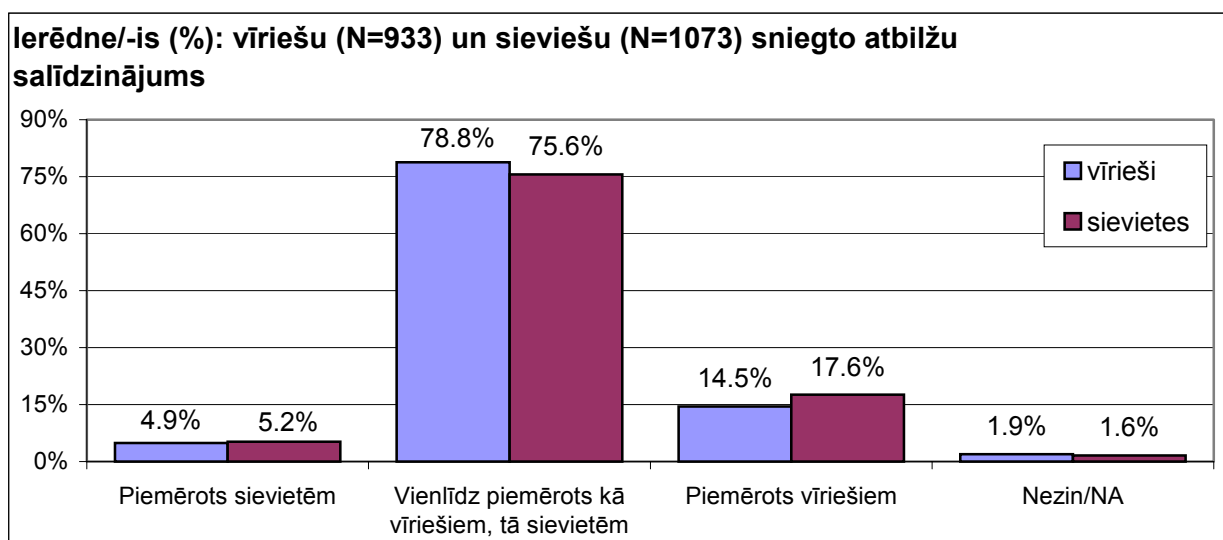
Jāatzīmē, ka arī sievietes laukos biežāk kā caurmērā uzskatījušas, ka kultūras darbinieces/-ka profesija ir piemērota sievietēm (30.1%).

17.Ierēdne/-is

Kā liecina aptaujas dati, 77.1% Latvijas iedzīvotāji uzskatījuši, ka ierēdnes/-ņa amats ir vienlīdz piemērots kā vīriešiem, tā sievietēm, bet atbildi, ka ierēdnes/-ņa amats ir drīzāk piemērots vīriešiem, atzīmējuši 13.6% respondentu. Retāk aptaujātie minējuši, ka šis amats ir drīzāk piemērots sievietēm (4.0%) vai galvenokārt piemērots sievietēm (1.0%), kā arī to, ka ierēdnes/ņa amats ir galvenokārt piemērots vīriešiem (2.6%). Noteiktu atbildi uz jautājumu atturējās sniegt 1.7% respondentu.

Sekojošā grafikā apkopoti aptaujas dati par sieviešu un vīriešu attieksmi pret ierēdnes/-ņa amatu, izmantojot "savilkto" skalu.

Vērojams, ka sieviešu un vīriešu atbildes būtiski neatšķiras: to, ka ierēdnes/-ņa amats ir vienlīdz piemērots kā vīriešiem, tā sievietēm, minējuši 78.8% vīriešu un 75.6% sieviešu. Uzskatu, ka ierēdnes/-ņa amats ir piemērots vīriešiem, pauduši 17.6% sieviešu un 14.5% vīriešu, bet minēto amatu par piemērotu sievietēm atzinuši 4.9% vīriešu un 5.2% sieviešu. Noteiktu atbildi uz jautājumu nesniedza attiecīgi 1.9% vīriešu un 1.6% sieviešu.

To, ka ierēdnes/-ņa amats ir vienlīdz piemērots kā sievietēm, tā vīriešiem, biežāk kā vidēji minējušas sievietes vecumā no 45 līdz 54 gadiem (80.6%) un vīrieši, kuri

vecāki par 55 gadiem (83.2%). Savukārt atbildi, ka šis amats ir piemērots vīriešiem, biežāk kā caurmērā atzīmēja sievietes vecumā no 15 līdz 24 gadiem (24.1%) un vīrieši vecumā no 35 līdz 44 gadiem (18.4%).

Raksturīgi, ka sievietes ar augstāko izglītību biežāk kā vidēji uzskatījušas, ka ierēdnes/-ņa amats ir vienlīdz piemērots kā vīriešiem, tā sievietēm (82.8%), bet sievietes ar pamatizglītību biežāk kā caurmērā norādījušas, ka šis amats ir piemērots vīriešiem (24.8%). Jāpiebilst, ka vīriešu uzskati grupās ar dažādu izglītības līmeni būtiski neatšķīrās.

Latvieši un latvietes biežāk kā caurmērā atzīmējuši, ka ierēdnes/-ņa amats ir vienlīdz piemērots kā vīriešiem, tā sievietēm (attiecīgi: 82.3% un 81.6%), bet citu tautību sievietes un vīrieši biežāk kā vidēji minējuši, ka šis amats ir piemērots vīriešiem (attiecīgi: 24.4% un 18.6%).

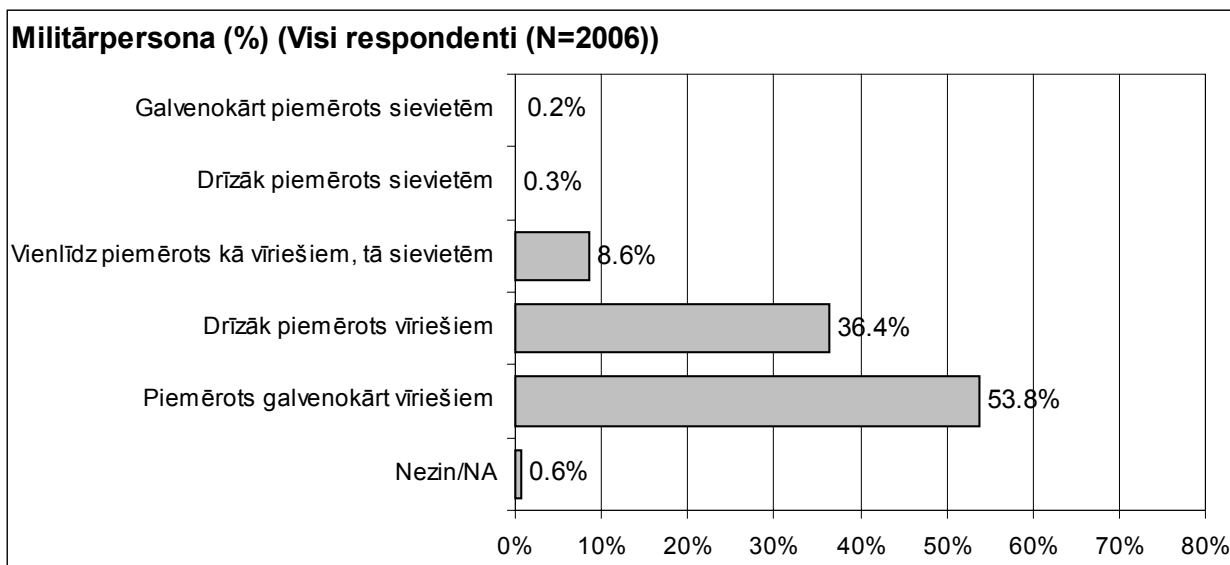
Uzskatu, ka ierēdnes/-ņa amats ir vienlīdz piemērots kā vīriešiem, tā sievietēm, biežāk kā vidēji paudušas valsts sektorā nodarbinātās sievietes (85.5%), bet sievietes, kas nodarbinātas privātajā sektorā, biežāk kā caurmērā atzīmējušas, ka šis amats ir piemērots vīriešiem (21.7%). Jāatzīmē, ka vīriešu uzskati atkarībā no nodarbinātības sektora būtiski neatšķīrās.

Salīdzinot respondentu uzskatus atkarībā no pamatnodarbošanās veida, jāsecina, ka ierēdnes, darbinieces valsts vai pašvaldības iestādēs, ierēdņi, darbinieki valsts vai pašvaldības iestādēs, zemnieki, kā arī pensionāri biežāk kā vidēji uzskatījuši, ka ierēdnes/-ņa amats ir vienlīdz piemērots kā vīriešiem, tā sievietēm. Savukārt to, ka ierēdnes/-ņa amats ir piemērots vīriešiem, biežāk kā caurmērā norādīja vadītāji, menedžeri, strādnieces, skolnieces, studentes un bezdarbnieki.

Sievietes Kurzemē (80.3%) un vīrieši Vidzemē (82.9%) un Kurzemē (82.9%) biežāk kā caurmērā pauduši uzskatu, ka ierēdnes/-ņa amats ir vienlīdz piemērots kā vīriešiem, tā sievietēm. Atbildi, ka šis amats ir piemērots vīriešiem, salīdzinoši biežāk minēja aptaujas dalībnieces un dalībnieki Latgalē (attiecīgi: 20.6% un 21.0%).

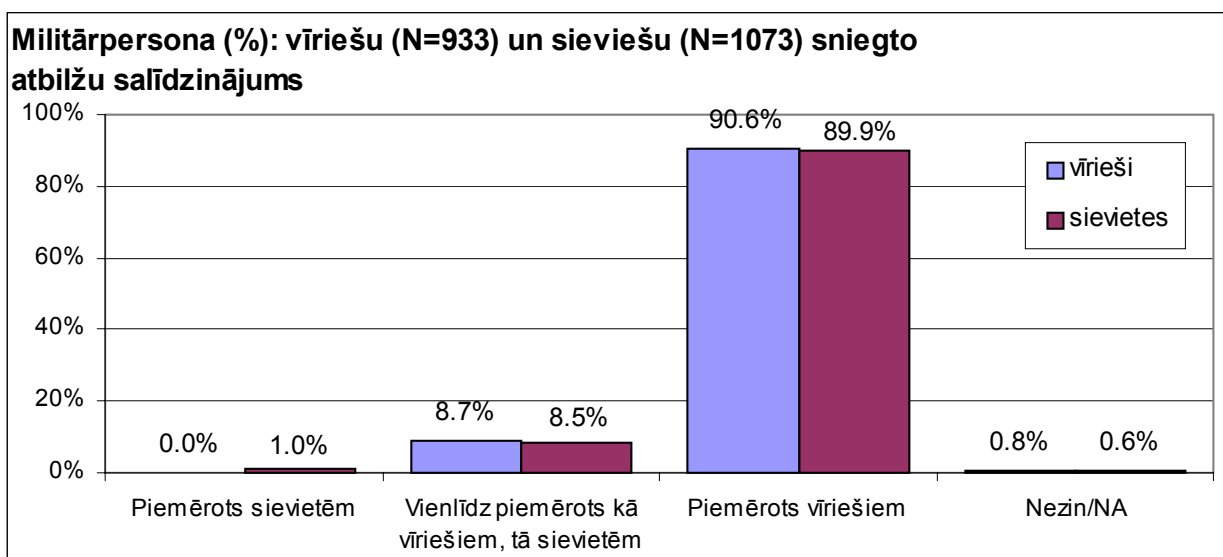
Arī vīrieši laukos biežāk kā caurmērā norādījuši, ka ierēdnes/-ņa amats ir vienlīdz piemērots kā sievietēm, tā vīriešiem (82.1%).

18.Militārpersona

Saskaņā ar aptaujas datiem, vairāk kā puse Latvijas iedzīvotāju uzskatījuši, ka militārpersonas profesija ir galvenokārt piemērota vīriešiem (53.8%), un atbildi, ka šī profesija ir drīzāk piemērota vīriešiem, atzīmējuši 36.4% aptaujāto. Ievērojami retāk aptaujas dalībnieki minējuši, ka šī profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm (8.6%), bet to, ka šī profesija ir drīzāk piemērota vai galvenokārt piemērota sievietēm, norādījuši mazāk kā 1% aptaujas dalībnieku. Savu viedokli šajā jautājumā nesniedza 0.6% respondentu.

Sekojošā grafikā aptaujas dati par sieviešu un vīriešu attieksmi pret militārpersonas profesiju apkopoti, izmantojot "savilkto" skalu.

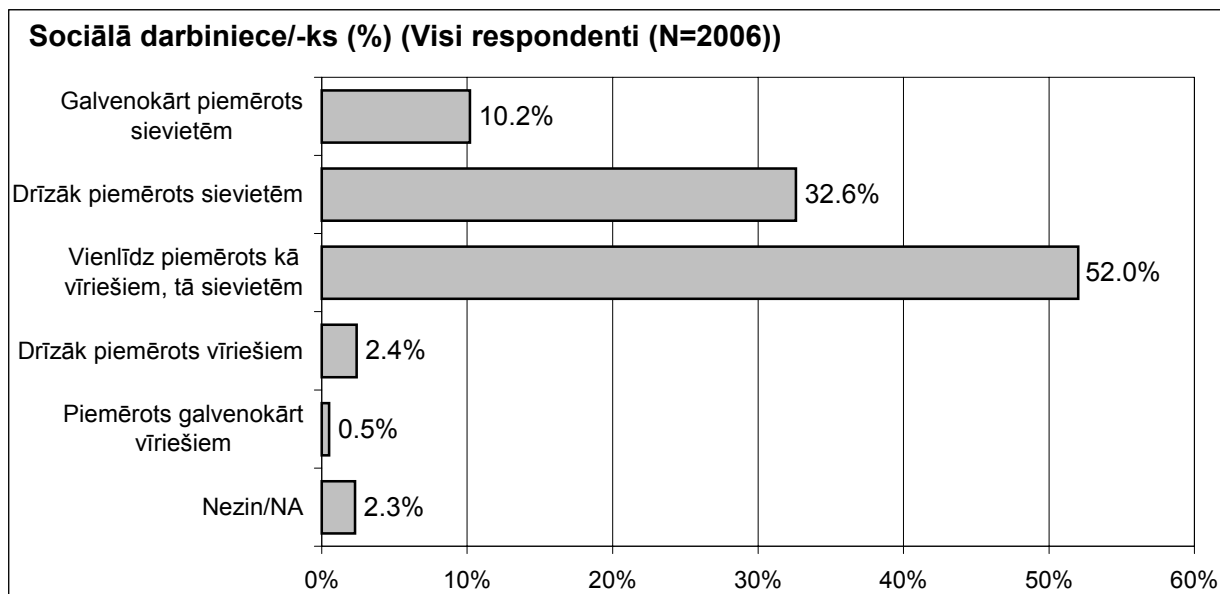

Kā redzams, vīriešu un sieviešu attieksme pret šo profesiju būtiski neatšķiras. Visbiežāk gan sievietes, gan vīrieši minējuši, ka militārpersonas profesija ir piemērota vīriešiem (attiecīgi: 89.9% un 90.6%), bet atbildi, ka šī profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm, atzīmēja attiecīgi 8.5% sieviešu un 8.7% vīriešu. Neviens no vīriešiem neminēja, ka militārpersonas profesija ir galvenokārt piemērota sievietēm, bet no sievietēm to atzīmēja 1.0%. Noteiktu atbildi uz jautājumu atturējās sniegt 0.8% vīriešu un 0.6% sieviešu.

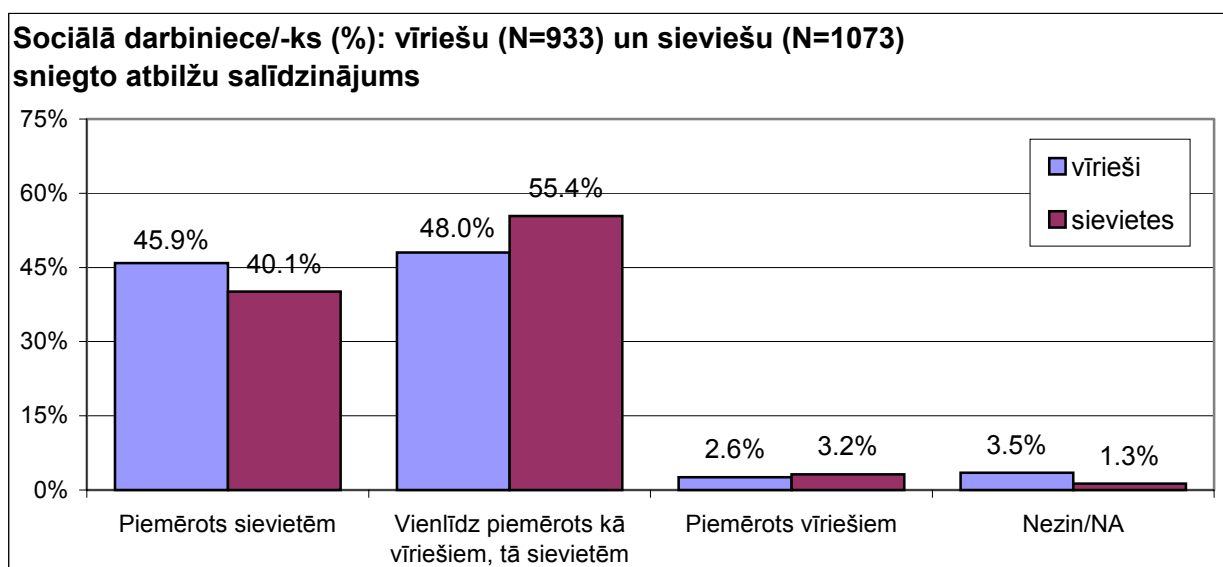
Jāatzīmē, ka sieviešu un vīriešu uzskati par militārpersonas profesijas piemērotību sievietēm vai vīriešiem dažādās sociāldemogrāfiskajās grupās būtiski neatšķīrās.

19.Sociālā darbiniece/-ks

Vērojams, ka nedaudz vairāk kā puse aptaujas dalībnieku sociālās darbinieces/-ka profesiju atzinuši par vienlīdz piemērotu kā vīriešiem, tā sievietēm (52.0%), bet aptuveni 1/3 respondentu minējuši, ka tā ir drīzāk piemērota sievietēm (32.6%). Retāk aptaujātie norādījuši, ka sociālās darbinieces profesija ir galvenokārt piemērota sievietēm (10.2%), kā arī to, ka šī profesija ir drīzāk piemērota vīriešiem (2.4%) vai galvenokārt piemērota vīriešiem (0.5%). Savu viedokli atturējās sniegt 2.3% aptaujas dalībnieku.

Sekojošā grafikā apkopoti aptaujas dati par sieviešu un vīriešu attieksmi pret sociālās darbinieces/-ka profesiju, izmantojot "savilkto" skalu.

Kā redzams, sievietes biežāk kā vīrieši minējušas, ka sociālās darbinieces/-ka profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm (attiecīgi: 55.4% un 48.0%).

Savukārt vīrieši nedaudz biežāk kā sievietes atzīmējuši, ka sociālās darbinieces/-ka profesija ir piemērota sievietēm (attiecīgi: 45.9% un 40.1%). Atbildi, ka minētā profesija ir piemērota vīriešiem, norādīja attiecīgi 2.6% vīriešu un 3.2% sieviešu. Noteiktu atbildi uz jautājumu nesniedza 3.5% vīriešu un 1.3% sieviešu.

Uzskatu, ka sociālās darbinieces/-ka profesija ir piemērota sievietēm biežāk kā vidēji pauduši vīrieši un sievietes, kuri vecāki par 55 gadiem (attiecīgi: 50.3% un 43.9%). To, ka minētā profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm, biežāk kā caurmērā minēja sievietes vecumā no 45 līdz 54 gadiem (58.4%) un vīrieši vecumā no 15 līdz 24 gadiem (53.2%).

Salīdzinot respondentu uzskatus grupās ar dažādu izglītības līmeni, jāsecina, ka atbildi "*piemērots sievietēm*" biežāk kā vidēji atzīmējuši vīrieši ar pamatizglītību (51.6%). Sakarība vērojama sieviešu auditorijā: uzskatu, ka sociālās darbinieces/-ka profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm, sievietes ar augstāku izglītības līmeni paudušas salīdzinoši biežāk kā aptaujas dalībnieces ar zemāku izglītības līmeni.

Biežāk kā caurmērā sociālās darbinieces/-ka profesiju par vienlīdz piemērotu kā vīriešiem, tā sievietēm atzinuši latvieši (51.0%). Jāpiebilst, ka sieviešu viedoklis atkarībā no tautības būtiski neatšķīrās.

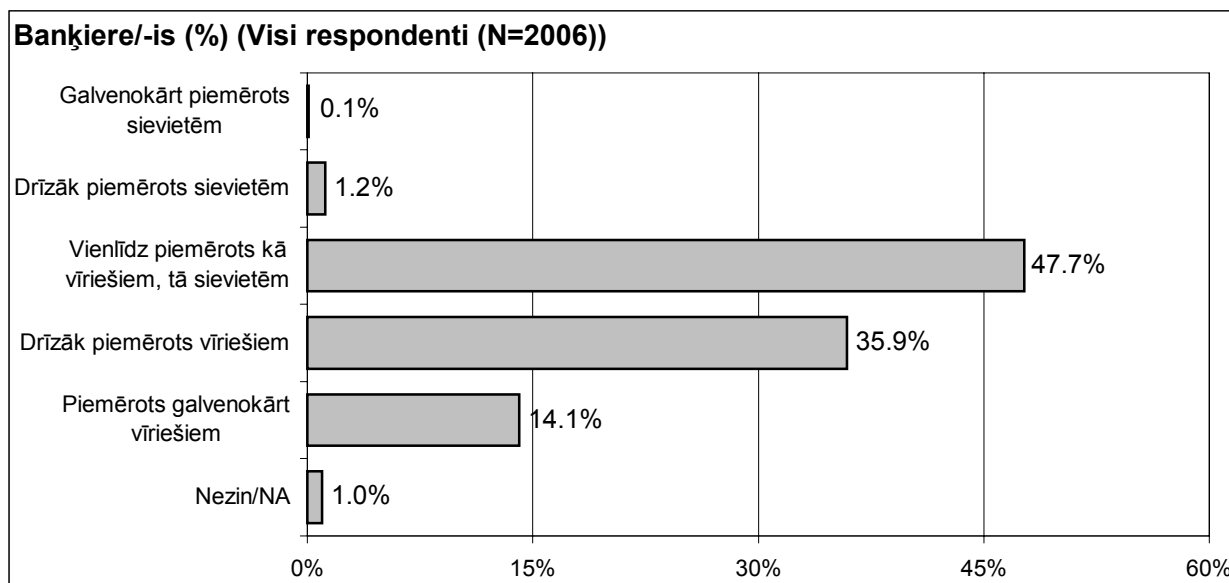
Privātajā sektorā nodarbinātās sievietes biežāk kā vidēji minējušas, ka sociālās darbinieces/-ka profesija ir piemērota sievietēm (44.8%), bet valsts sektorā nodarbinātās sievietes biežāk kā caurmērā atzīmējušas, ka šī profesija ir vienlīdz piemērota kā sievietēm, tā vīriešiem (58.6%). Jāatzīmē, ka vīriešu uzskati atkarībā no nodarbinātības sfēras nozīmīgi neatšķīrās.

Atbildi, ka sociālās darbinieces/-ka profesija ir piemērota sievietēm, biežāk kā vidēji atzīmēja speciālisti, strādnieces, zemnieki, uzņēmējas, pensionāres un bezdarbnieki. Savukārt to, ka sociālās darbinieces/-ka profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm, biežāk kā caurmērā minējuši vadītāji, menedžeri, ierēdņi, darbinieki valsts vai pašvaldības iestādēs, ierēdnes, darbinieces valsts vai pašvaldības iestādēs, strādnieces, skolnieces, studentes, skolnieki, studenti, mājsaimnieces un bezdarbnieces.

Sievietes un vīrieši Vidzemē biežāk kā vidēji uzskatījuši, ka sociālās darbinieces/-ka profesija ir piemērota sievietēm (attiecīgi: 57.0% un 54.4%). Atbildi, ka šī profesija ir vienlīdz piemērota kā sievietēm, tā vīriešiem, biežāk kā caurmērā atzīmēja sievietes un vīrieši Kurzemē (attiecīgi: 64.7% un 57.9%), Zemgalē (attiecīgi: 67.4% un 54.0%), kā arī vīrieši Latgalē (51.0%).

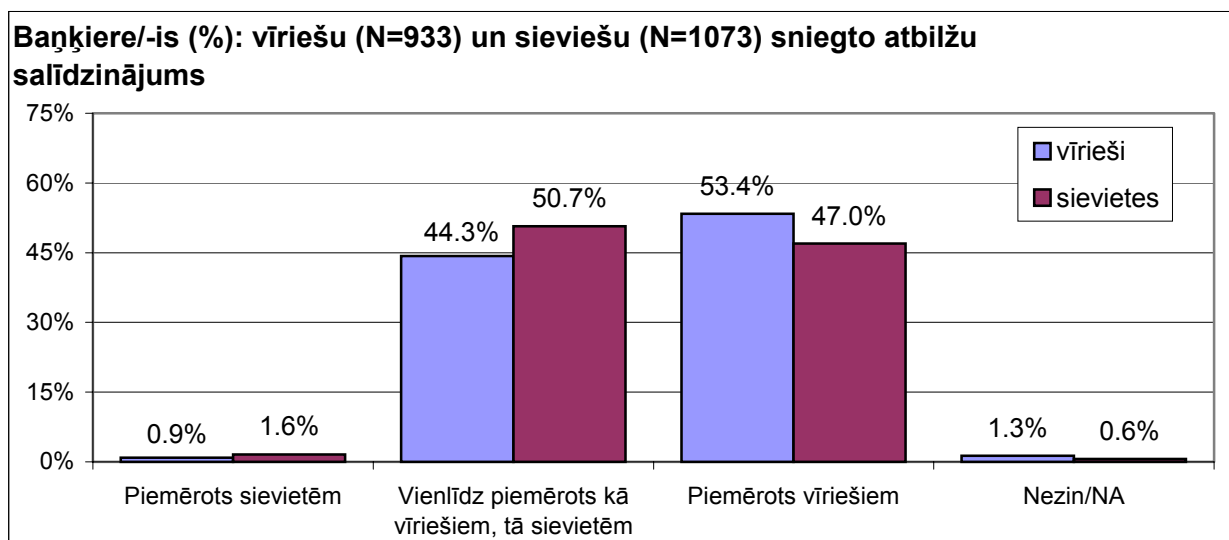
Aptaujas dalībnieces laukos sociālās darbinieces/-ka profesiju biežāk kā vidēji atzinušas par piemērotu sievietēm (43.2%), bet vīrieši citās pilsētās biežāk kā caurmērā pauduši uzskatu, ka minētā profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm (50.4%).

20. Baņķiere/-is

Saskaņā ar aptaujas datiem, gandrīz puse aptaujāto Latvijas iedzīvotāju minējuši, ka baņķieres/-a profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm (47.7%). Atbildi, ka baņķieres/-a profesija ir drīzāk piemērota vīriešiem, norādījuši 35.9% aptaujas dalībnieku, bet pārliecināti par to (atbilde: “*piemērots galvenokārt vīriešiem*”) bijuši 14.1% aptaujāto. Retāk aptaujas dalībnieki uzskatījuši, ka baņķieres/-a profesija ir drīzāk piemērota sievietēm (1.2%) vai galvenokārt piemērota sievietēm (0.1%). Noteiktu atbildi uz jautājumu nesniedza 1.0% respondentu.

Aptaujas dati par sieviešu un vīriešu attieksmi pret baņķieres/-a profesiju sekojošā grafikā apkopoti, izmantojot “savilkto” skalu.

Lai gan atšķirības nav būtiskas, tomēr jāatzīmē, ka vīrieši nedaudz biežāk kā sievietes minējuši, ka baņķieres/-a profesija ir piemērota vīriešiem (attiecīgi: 53.4% un 47.0%). Savukārt sievietes biežāk kā vīrieši uzskatījušas, ka baņķieres/-a profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm (attiecīgi: 50.7% un 44.3%). To, ka baņķieres/-a profesija ir piemērota sievietēm, norādījuši 1.6% sieviešu un 0.9% vīriešu. Noteiktu atbildi uz jautājumu atturējās sniegt attiecīgi 1.3% vīriešu un 0.6% sieviešu.

Uzskatu, ka baņķieres/-a profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm biežāk kā vidēji pauduši vīrieši un sievietes vecumā no 15 līdz 24 gadiem (attiecīgi: 52.1% un 57.6%). Vērojama sakarība, ka atbildi "*piemērots vīriešiem*" biežāk kā gados jauni pauduši gados vecāki vīrieši, un jāpiebilst, ka biežāk kā vidēji to atzīmējušas arī sievietes, kuras vecākas par 55 gadiem (56.6%).

Sievietes ar augstāko izglītību biežāk kā vidēji minējušas, ka baņķieres/-a profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm (59.5%), bet uzskatu, ka minētā profesija ir piemērota vīriešiem, biežāk kā vidēji pauduši vīrieši ar pamatizglītību (57.6%) un sievietes ar vidējo izglītību (50.1%).

Latvieši un latvietes biežāk kā caurmērā atzīmēja, ka baņķieres/-a profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm (attiecīgi: 47.7% un 54.6%), bet atbildi, ka minētā profesija ir piemērota vīriešiem, biežāk kā caurmērā norādījuši citu tautību vīrieši un sievietes (attiecīgi: 56.7% un 51.8%).

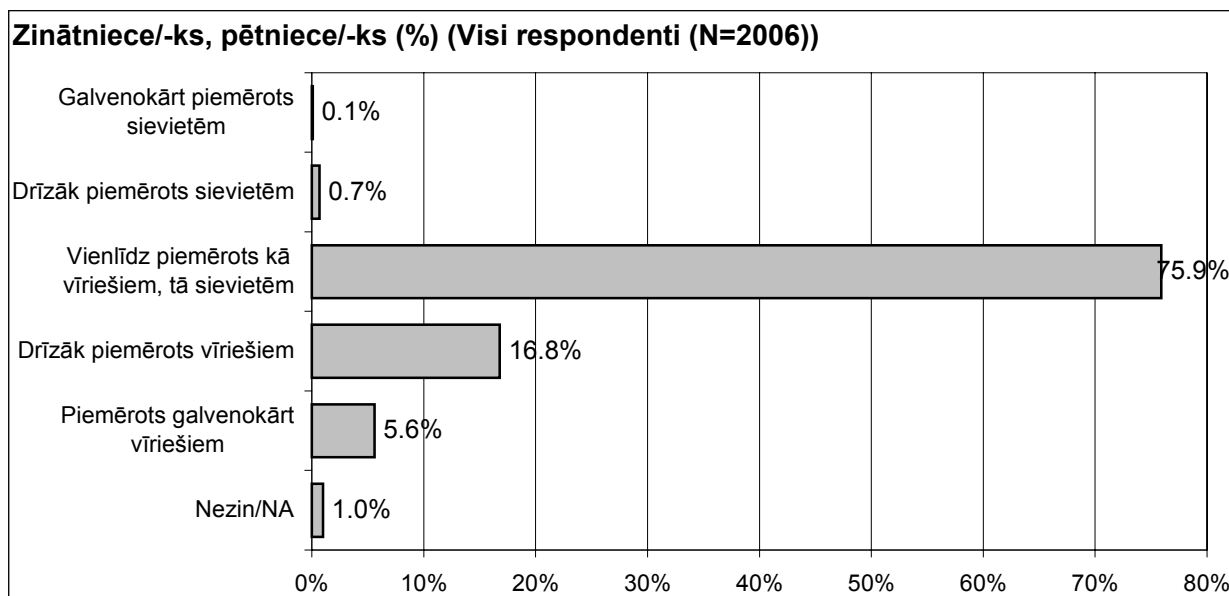
Valsts sektorā nodarbinātās sievietes biežāk kā vidēji uzskatījušas, ka baņķieres/-a profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm (55.5%), bet sievietes, kas nestrādā, nedaudz biežāk kā caurmērā atzīmējušas, ka baņķieres/-a profesija ir piemērota vīriešiem (50.1%). Vīriešu uzskati atkarībā no nodarbinātības sfēras būtiski neatšķirās.

Biežāk kā caurmērā uzskatu, ka baņķieres/-a profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm, paudušas vadītājas, menedžeres, speciālistes, ierēdnes, darbinieces valsts vai pašvaldības iestādēs, zemnieki, uzņēmējas, skolnieces, studentes, skolnieki studenti, bezdarbnieces un bezdarbnieki. Savukārt to, ka baņķieres/-a profesija ir piemērota vīriešiem, biežāk kā caurmērā atzīmējuši vadītāji, menedžeri, strādnieki, uzņēmēji, pensionāres un pensionāri, kā arī mājsaimnieces.

Raksturojot Latvijas reģionos sniegtās atbildes, jāatzīmē, ka Kurzemē un Zemgalē aptaujātās sievietes (attiecīgi: 55.9% un 53.8%), kā arī vīrieši Latgalē (51.8%) biežāk kā vidēji minējuši, ka baņķieres/-a profesija ir vienlīdz bieži piemērota kā sievietēm, tā vīriešiem. Atbildi, ka minētā profesija ir piemērota vīriešiem, biežāk kā caurmērā, atzīmēja sievietes Vidzemē (54.5%).

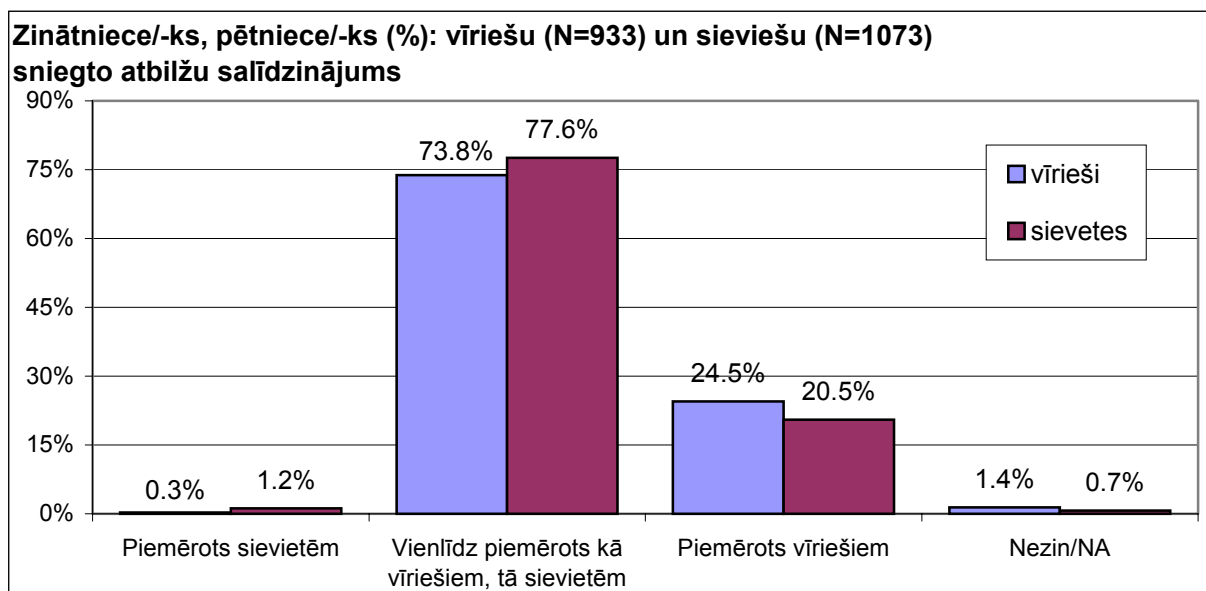
Jāpiebilst, ka sievietes laukos biežāk kā vidēji baņķieres/-a profesiju atzinušas par piemērotu vīriešiem (50.3%), bet vīrieši laukos biežāk kā caurmērā norādījuši, ka minētā profesija ir vienlīdz piemērota kā sievietēm, tā vīriešiem (48.0%).

21.Zinātniece/-ks, pētniece/-ks

Saskaņā ar aptaujas datiem, aptuveni 3/4 Latvijas iedzīvotāju minējuši, ka zinātnieces/-ka profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm (75.9%). Zinātnieces/-ka profesiju par drīzāk piemērotu vīriešiem atzinuši 16.8% aptaujāto, bet 5.6% norādījuši, ka minētā profesija ir galvenokārt piemērota vīriešiem. To, ka zinātnieces/-ka profesija ir drīzāk piemērota sievietēm, norādījuši 0.7% respondentu, bet atbildi “*galvenokārt piemērots sievietēm*” atzīmējuši 0.1% aptaujāto. Noteiktu atbildi uz jautājumu nesniedza 1.0% aptaujas dalībnieku.

Sekojošā grafikā apkopoti aptaujas dati par sieviešu un vīriešu attieksmi pret zinātnieces/-ka, pētnieces/-ka profesiju, izmantojot “savilkto skalu”.

Lai gan atšķirības nav nozīmīgas, tomēr jāatzīmē, ka sievietes nedaudz biežāk kā vīrieši uzskatījušas, ka zinātnieces/-ka profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm (attiecīgi: 77.6% un 73.8%). Savukārt vīrieši nedaudz biežāk kā sievietes minējuši, ka zinātnieces/-ka profesija ir piemērota vīriešiem. Atbildi “*piemērots sievietēm*” atzīmēja attiecīgi 1.2% sieviešu un 0.3% vīriešu, bet savu viedokli atturējās paust 0.7% sieviešu un 1.4% vīriešu.

Raksturojot respondentu atbildes dažādās vecuma grupās, jāsecina, ka zinātnieces/-ka profesiju par piemērotu vīriešiem biežāk kā vidēji atzinušas sievietes vecumā no 15 līdz 24 gadiem (23.9%) un vīrieši, kuri vecāki par 55 gadiem (28.1%).

Raksturīgi, ka sievietes ar augstāko izglītību biežāk kā vidēji uzskatījušas, ka zinātnieces/-ka profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm (81.4%), bet atbildi, ka šī profesija ir piemērota vīriešiem, biežāk kā vidēji atzīmējušas sievietes ar pamatizglītību. Jāpiebilst, ka vīriešu uzskati grupās ar dažādu izglītības līmeni būtiski neatšķīrās.

Latvieši un latvietes biežāk kā vidēji zinātnieces/-ka profesiju atzinuši par vienlīdz piemērotu kā vīriešiem, tā sievietēm (attiecīgi: 80.7% un 82.6%), bet citu tautību sievietes un vīrieši biežāk kā caurmērā norādījuši, ka zinātnieces/-ka profesija ir piemērota vīriešiem (attiecīgi: 26.2% un 31.3%).

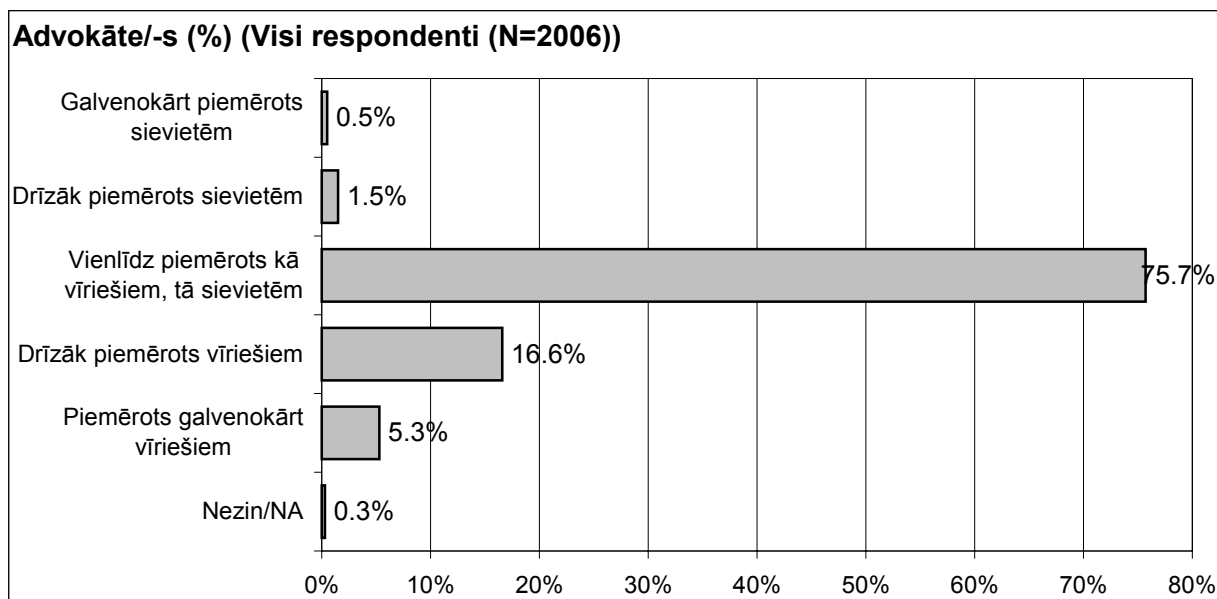
Atbildi, ka zinātnieces/-ka profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm, biežāk kā vidēji atzīmējušas valsts sektorā nodarbinātās sievietes (81.7%), bet vīriešu viedoklis atkarībā no nodarbinātības sfēras nozīmīgi neatšķīrās.

Salīdzinot respondentu viedokli atkarībā no pamatnodarbošanās, jāsecina, ka zinātnieces/-ka profesiju par vienlīdz piemērotu kā vīriešiem, tā sievietēm, biežāk kā vidēji atzinušas vadītājas, menedžeres, speciālistes, ierēdnes, darbinieces valsts vai pašvaldības iestādē, ierēdņi, darbinieki valsts vai pašvaldības iestādē, zemnieki un pensionāri. Savukārt atbildi, ka zinātnieces/-ka profesija ir piemērota vīriešiem, biežāk kā vidēji atzīmējuši vadītāji, menedžeri, mājsaimnieces un bezdarbnieki.

Biežāk kā caurmērā uzskatu, ka zinātnieces/-ka profesija ir vienlīdz piemērota kā sievietēm, tā vīriešiem, paudušas sievietes Kurzemē (81.7%) un Zemgalē (85.7%), vīrieši Vidzemē (82.1%) un Zemgalē (79.7%). Savukārt to, ka zinātnieces/-ka profesija ir piemērota vīriešiem, biežāk kā vidēji minēja sievietes un vīrieši Rīgā (attiecīgi: 23.6% un 31.8%), kā arī Latgalē (26.1% un 28.5%).

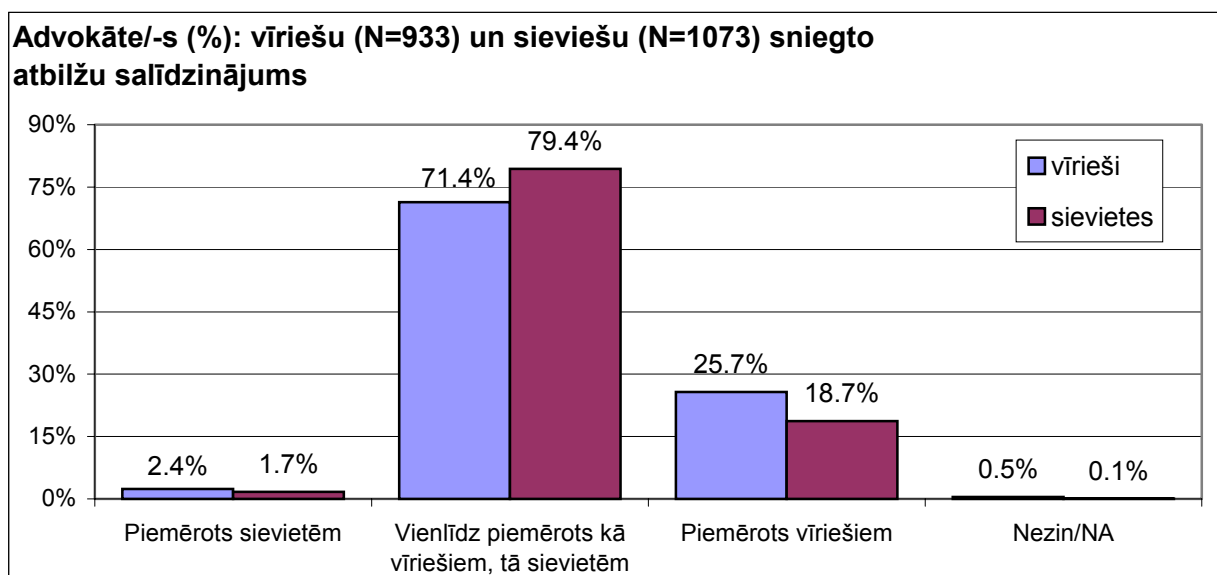
Jāatzīmē, ka vīrieši laukos un citās pilsētās biežāk kā vidēji norādījuši, ka zinātnieces/-ka profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm (attiecīgi: 78.6% un 77.3%).

22.Advokāte/-s

Kā redzams, 3/4 respondentu uzskatījuši, ka advokātes/-a profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm (75.7%). Atbildi, ka advokātes/-a profesija ir drīzāk piemērota vīriešiem, atzīmējuši 16.6% aptaujāto, bet 5.3% aptaujas dalībnieku minējuši, ka šī profesija ir galvenokārt piemērota vīriešiem. Retāk respondenti norādījuši to, ka advokātes/-a profesija ir drīzāk piemērota sievietēm (1.5%) vai galvenokārt piemērota sievietēm (0.5%). Savu viedokli atturējās paust 0.3% aptaujas dalībnieku.

Aptaujas dati par sieviešu un vīriešu attieksmi pret advokātes/-a profesiju sekojošā grafikā apkopoti, izmantojot "savilkto" skalu.

Saskaņā ar aptaujas datiem, sievietes biežāk kā vīrieši uzskatījušas, ka advokātes/-a profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm (attiecīgi: 79.4% un 71.4%), bet vīrieši nedaudz biežāk kā sievietes minējuši, ka šī profesija ir piemērota vīriešiem (attiecīgi: 25.7% un 18.7%). Atbildi, ka advokātes profesija ir piemērota sievietēm, atzīmēja 2.4% vīriešu un 1.7% sieviešu. Noteiktu atbildi uz jautājumu nesniedza attiecīgi 0.5% vīriešu un 0.1% sieviešu.

Sievietes un vīrieši vecumā no 15 līdz 24 gadiem (attiecīgi: 87.2% un 76.9%) biežāk kā vidēji minējuši, ka advokātes/-a profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm. Savukārt sievietes un vīrieši, kuri vecāki par 55 gadiem, biežāk kā caurmērā norādījuši, ka advokātes/-a profesija ir piemērota vīriešiem (attiecīgi: 22.1% un 32.2%).

Sakarība vērojama, salīdzinot sieviešu sniegtās atbildes grupās ar dažādu izglītības līmeni: pazeminoties izglītības līmenim, pieaug to sieviešu īpatsvars, kuras uzskatījušas, ka advokātes/-a profesija ir piemērota vīriešiem. Savukārt sievietes ar augstāku izglītības līmeni salīdzinoši biežāk minējušas, ka advokātes/-a profesija ir vienlīdz piemērota kā sievietēm, tā vīriešiem. Jāpiebilst, ka vīriešu uzskati grupās ar dažādu izglītības līmeni nozīmīgi neatšķīrās.

Latvieši un latvietes biežāk kā vidēji atzīmējušas, ka advokātes/-a profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm (attiecīgi: 78.7% un 84.1%). Savukārt citu tautību sievietes un vīrieši biežāk kā caurmērā norādīja, ka advokātes/-a profesija ir piemērota vīriešiem (attiecīgi: 24.0% un 33.9%).

Valsts sektorā nodarbinātās sievietes biežāk kā vidēji atzīmējušas, ka advokātes/-a profesija ir vienlīdz piemērota kā sievietēm, tā vīriešiem (83.6%), bet privātajā sektorā nodarbinātās sievietes biežāk kā caurmērā minējušas, ka advokātes/-a profesija ir piemērota vīriešiem (22.3%). Vīriešu viedoklis atkarībā no nodarbinātības sektora būtiski neatšķīrās.

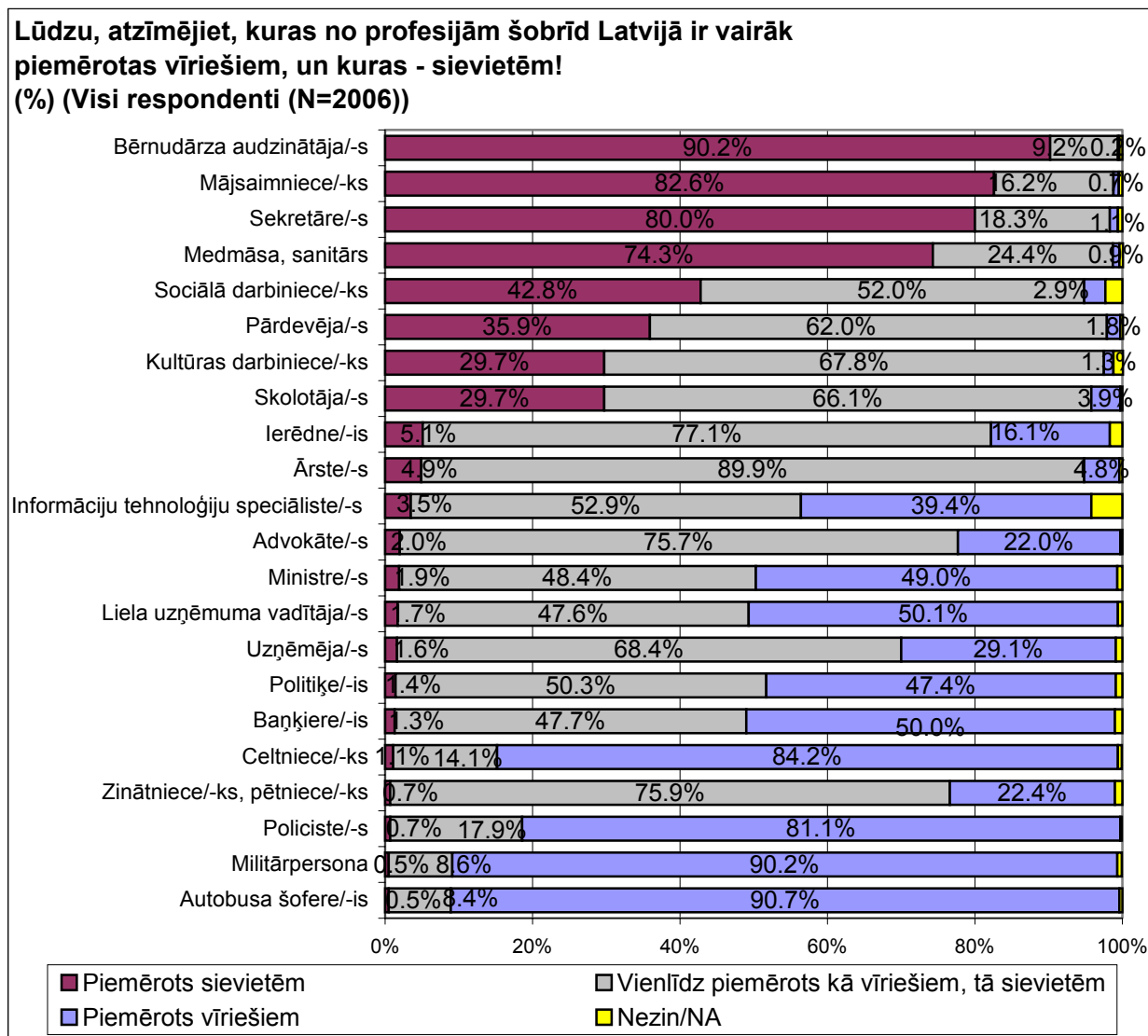
Biežāk kā caurmērā atbildi, ka advokātes/-a profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm minēja ierēdņi, darbinieki valsts vai pašvaldības iestādēs, ierēdnes, darbinieces valsts vai pašvaldības iestādēs, skolnieces, studentes, skolnieki, studenti, bezdarbnieces. To, ka advokātes/-a profesija ir piemērota vīriešiem, biežāk kā vidēji norādīja vadītāji, menedžeri, strādnieki, pensionāres, pensionāri.

Sievietes un vīrieši Vidzemē biežāk kā vidēji minēja, ka advokātes/-a profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm (attiecīgi: 85.0% un 85.6%). Savukārt rīdzinieces un rīdzinieki (attiecīgi: 21.8% un 31.9%), kā arī vīrieši Zemgalē (31.3%) un Latgalē (29.9%) biežāk kā caurmērā atzīmējuši, ka advokātes/-a profesija ir piemērota vīriešiem.

Jāatzīmē, ka sievietes un vīrieši laukos biežāk kā vidēji norādījuši, ka advokātes/-a profesija ir vienlīdz piemērota kā vīriešiem, tā sievietēm (attiecīgi: 82.7% un 77.5%).

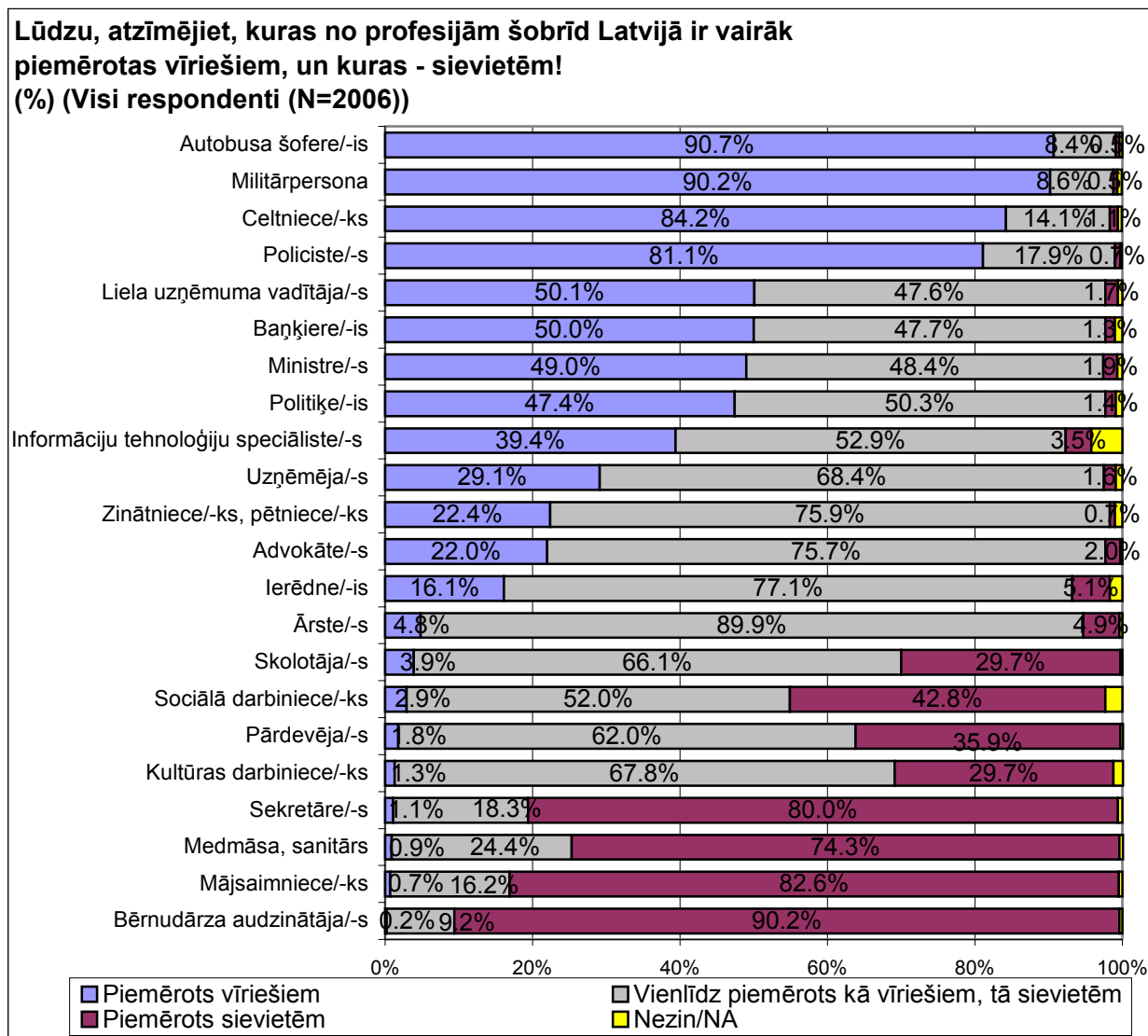
Sekojošā grafikā apkopoti aptaujas dati par respondentu uzskatiem, kuras no profesijām ir piemērotas sievietēm un vīriešiem, izmantojot "savilkto" skalu: t.i. "piemērots sievietēm" (summēta atbilde: "galvenokārt piemērots sievietēm" ar "drīzāk piemērots sievietēm"), "vienlīdz piemērots kā vīriešiem, tā sievietēm" un "piemērots vīriešiem" (summēta atbilde: "piemērots galvenokārt vīriešiem" ar "drīzāk piemērots vīriešiem"). Jāatzīmē, ka sekojošā grafikā aptaujas dati par profesijām ir ranžēti pēc atbildes "piemērots sievietēm" minēšanas biežuma.

Kā redzams, respondenti par piemērotāko sievietēm atzinuši bērnodārza audzinātājas profesiju (90.2%), bet nedaudz retāk – mājsaimnieces (82.6%), medmāsas, sanitāra profesiju (74.3%) un sekretāres amatu (80.0%). Savukārt mazāk kā puse aptaujāto minējuši, ka sievietēm ir piemērota sociālās darbinieces (42.5%), pārdevējas (35.9%) profesija, bet mazāk kā trešdaļa respondentu norādījuši, ka sievietēm ir piemērota kultūras darbinieces (29.7%) un skolotājas (29.7%) profesija.

Jāatzīmē, ka vīriešu un sievietes uzskati par piemērotākajām profesijām sievietēm neatšķiras. Gan vīrieši, gan sievietes minējuši, ka piemērotākās profesijas sievietēm ir bērnodārza audzinātājas (attiecīgi: 90.6% un 90.0%), mājsaimnieces (attiecīgi: 82.3% un 82.8%), sekretāres (attiecīgi: 80.3% un 79.7%) un medmāsas, sanitāra (attiecīgi: 78.3% un 70.8%) profesijas.

Sekojošā grafikā apkopoti aptaujas dati par respondentu uzskatiem, kuras no profesijām ir piemērotas sievietēm un vīriešiem, izmantojot "savilkto" skalu: t.i. "piemērots sievietēm" (summēta atbilde: "galvenokārt piemērots sievietēm" ar "drīzāk piemērots sievietēm"), "vienlīdz piemērots kā vīriešiem, tā sievietēm" un "piemērots vīriešiem" (summēta atbilde: "piemērots galvenokārt vīriešiem" ar "drīzāk piemērots vīriešiem"). Jāatzīmē, ka sekojošā grafikā aptaujas dati par profesijām ir ranžēti pēc atbildes "piemērots vīriešiem" minēšanas biežuma.

Aptaujas dati liecina, ka Latvijas iedzīvotāji par piemērotākajām vīriešiem atzinuši autobusa šofera (90.7%) un militārpersonas (90.2%) profesiju. Nedaudz retāk respondenti minējuši, ka vīriešiem ir piemērota celtnieka (84.2%) un policista profesija (81.1%). Aptuveni puse aptaujas dalībnieku atzīmējuši, ka vīriešiem piemērotākās ir liela uzņēmuma vadītāja (50.1%), baņķiera (50.0%), politiķa profesija (47.4%), kā arī ministra amats (49.0%).

Raksturojot vīriešu un sieviešu uzskatus, jāatzīmē, ka sievietes par piemērotākajām profesijām vīriešiem atzinušas autobusa šofera (91.3%), militārpersonas (89.9%), celtnieka (84.3%) un policista (80.6%) profesiju. Arī vīrieši šīs profesijas atzinuši sev par piemērotākajām, tiesa, to ranžējums nedaudz atšķirās: autobusa šoferis (90.1%), celtnieks (84.1%), policists (81.7%) un militārpersona (55.7%).

Jāsecina, ka Latvijas iedzīvotāju aptaujas rezultāti atspoguļo visai noteiktos priekšstatus sabiedrībā par “sieviešu” un “vīriešu” profesijām. Šāds viedoklis izskanēja arī veiktajās fokusgrupu diskusijās, kur vairāki runātāji atzina, ka cilvēkos visai cieši ir saglabājies priekšstats par tādām “sieviešu” profesijām kā māsiņas medicīnā, bērnu dārza audzinātājas pie maziem bērniem un mājsaimnieces mājās u.c..

Apgalvojumu, kas saistīti ar attieksmi pret vīriešiem un sievietēm, viņu spējām, vērtējums

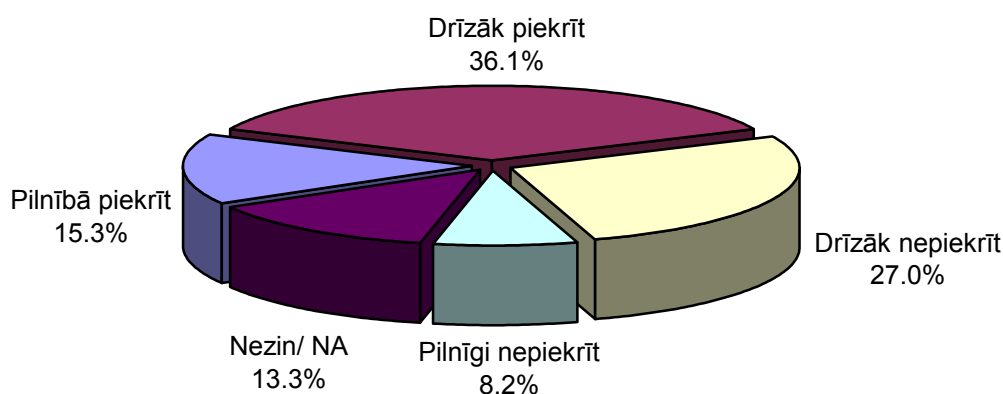
Veiktajā sabiedriskās domas pētījumā Latvijas iedzīvotājiem tika lūgts arī novērtēt savu attieksmi pret sekojošiem apgalvojumiem, kas saistīti ar darba sfēru:

1. Vīrieši par to pašu darbu nereti saņem lielāku atalgojumu kā sievietes;
2. Kopumā vīriešiem ir spēcīgāka loģika nekā sievietēm;
3. Darbs, kurā jāpieņem atbildīgi lēmumi, ir vairāk piemērots vīriešiem nekā sievietēm;
4. Labāk strādāt slikti atalgotā darbā, nekā sēdēt bez darba, meklējot labāku iespēju;
5. Atrdoties "augstā amatā", sieviete daudz zaudē no savas sievišķības;
6. Darbs ar tehniku ir vairāk piemērots vīriešiem;
7. Izdevīgāk ir pieņemt darbā vīrieti nekā sievieti, pat, ja sievietes kvalifikācija ir nedaudz augstāka.

Respondentus lūdza novērtēt minētos apgalvojumus un norādīt, vai viņi tiem "pilnībā piekrīt", "drīzāk piekrīt", "drīzāk nepiekrīt" vai "pilnībā nepiekrīt". Pret katru no apgalvojumiem tiks raksturota respondentu attieksme kopumā, bet dažādās sociāldemogrāfiskajās grupās tiks salīdzināti dati par sieviešu un vīriešu uzskatiem.

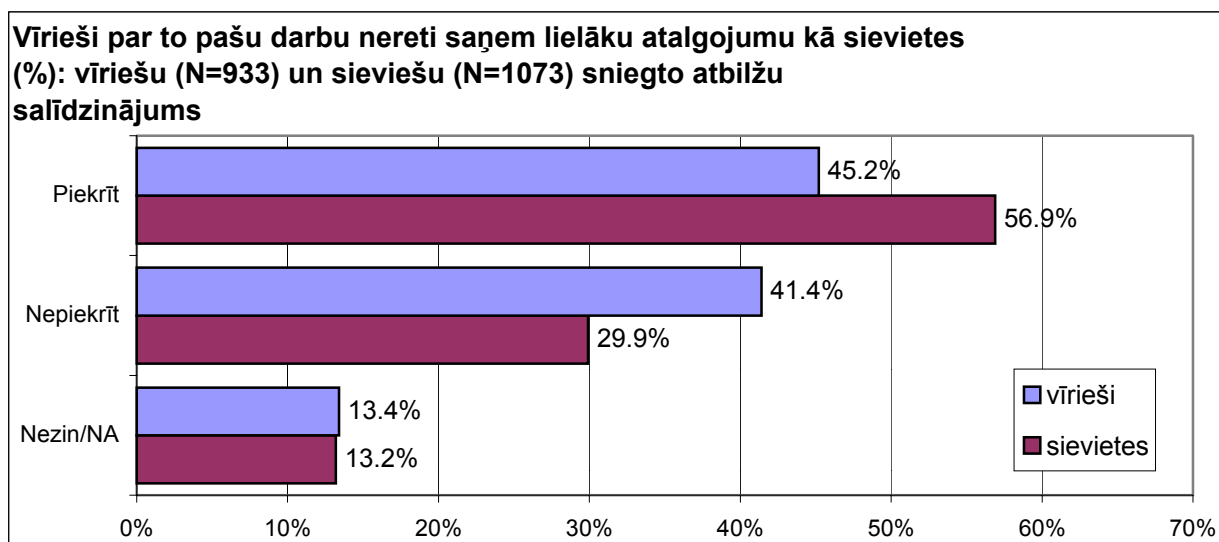
1. Vīrieši par to pašu darbu nereti saņem lielāku atalgojumu kā sievietes.

Vīrieši par to pašu darbu nereti saņem lielāku atalgojumu kā sievietes (%) (Visi respondenti (N=2006))

Kā redzams, apgalvojumam kopumā piekrituši 51.4% Latvijas iedzīvotāju, tai skaitā 15.3% aptaujāto atzīmējuši atbildi "pilnībā piekrītu". Uzskatam, ka vīrieši par to pašu algu saņem lielāku atalgojumu kā sievietes, drīzāk nepiekrita 27.0% respondentu, bet pilnīgi nepiekrita 8.2% aptaujāto. Savu viedokli šajā jautājumā atturējās paust 13.3% respondentu.

Aptaujas dati par sieviešu un vīriešu uzskatiem, sekojošā grafikā apkopoti, izmantojot "savilkto" skalu: t.i. "piekrīt" (summēta atbilde: "pilnīgi piekrīt" ar "drīzāk piekrīt"), "nepiekrīt" (summēta atbilde: "pilnīgi nepiekrīt" ar "drīzāk nepiekrīt").

Saskaņā ar aptaujas datiem, sievietes biežāk kā vīrieši piekritušas apgalvojumam, ka “vīrieši par to pašu darbu nereti saņem lielāku atalgojumu kā sievietes” (attiecīgi: 56.9% un 45.2%). Savukārt vīrieši biežāk kā sievietes atzīmējuši atbildi “nepiekrīt” (attiecīgi: 41.4% un 29.9%). Noteiktu atbildi uz jautājumu abās grupās atturējās sniegt aptuveni 13% respondentu.

Biežāk kā caurmērā apgalvojumam, ka vīrieši nereti par to pašu darbu saņem lielāku atalgojumu, piekritušas sievietes vecumā no 25 līdz 34 gadiem (60.9%) un vīrieši vecumā no 45 līdz 54 gadiem (52.4%). Minētajam apgalvojumam biežāk kā vidēji nepiekrīta sievietes vecumā no 15 līdz 24 gadiem (34.5%) un vīrieši vecumā no 35 līdz 44 gadiem (47.9%).

Salīdzinot respondentu atbildes grupās ar dažādu izglītības līmeni, jāsecina, ka sievietes ar pamatzglītību (36.0%) un vīrieši ar augstāko izglītību (45.5%) biežāk kā caurmērā nav piekrituši uzskatam, ka vīrieši par to pašu darbu nereti saņem lielāku atalgojumu.

Minētajam uzskatam latvieši un latvietes nepiekrīta salīdzinoši biežāk (attiecīgi: 43.0% un 32.5%) kā citu tautību sievietes un vīrieši (attiecīgi: 26.5% un 39.6%).

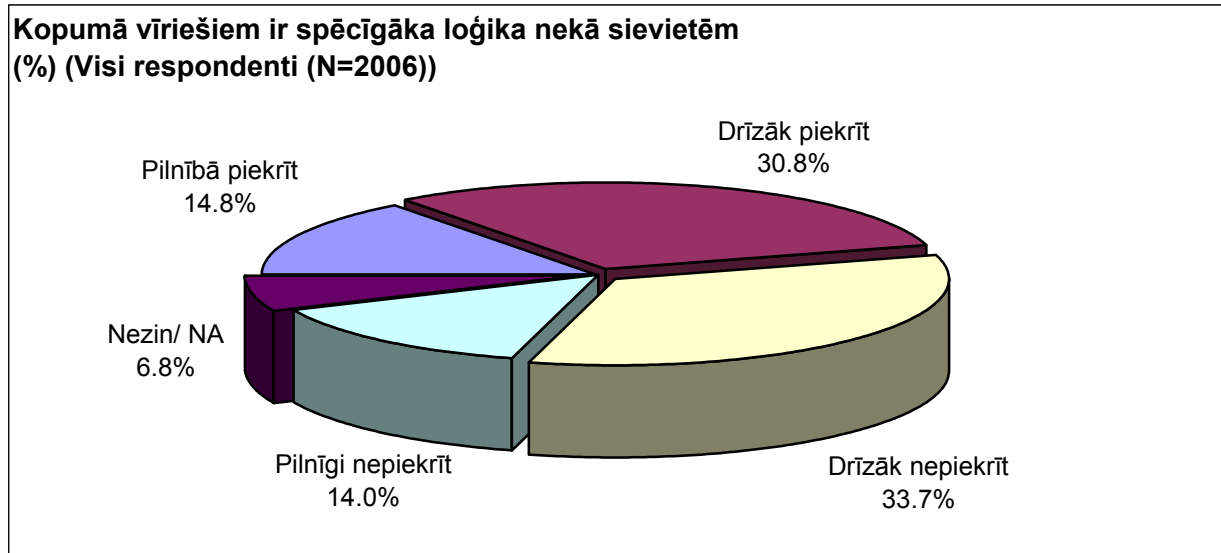
Abās dzimumu grupās privātajā sektorā nodarbinātās sievietes un vīrieši apgalvojumu, ka vīrieši par to pašu darbu nereti saņem lielāku atalgojumu kā sievietes, atbalstījuši biežāk kā vidēji (attiecīgi: 60.2% un 49.8%). Savukārt valsts sektorā nodarbinātie vīrieši biežāk kā caurmērā nav piekrituši šim apgalvojumam (47.7%).

Raksturojot respondentu atbildes grupās ar dažādu pamatnodarbošanos, jāatzīmē, ka uzskatam – vīrieši par to pašu darbu nereti saņem lielāku atalgojumu kā sievietes – biežāk kā vidēji piekrīta speciālistes, speciālisti, uzņēmēji un mājsaimnieces. Apgalvojumam biežāk kā caurmērā nepiekrīta vadītājas, menedžeres, vadītāji, menedžeri, ierēdnes, darbinieces valsts vai pašvaldības iestādēs, zemnieki, uzņēmēji, skolnieces, studentes, kā arī bezdarbnieki.

Sievietes Rīgā un Zemgalē (attiecīgi: 60.8% un 61.2%), kā arī vīrieši Rīgā un Kurzemē (attiecīgi: 55.3% un 55.0%) biežāk kā vidēji piekrituši apgalvojumam, ka vīrieši par to pašu algu nereti saņem lielāku atalgojumu kā sievietes. Savukārt aptaujas dalībnieces Vidzemē (33.5%) un Zemgalē (33.0%), kā arī respondenti Zemgalē (48.2%) un Latgalē (54.3%) biežāk kā caurmērā nepiekrīta minētajam apgalvojumam.

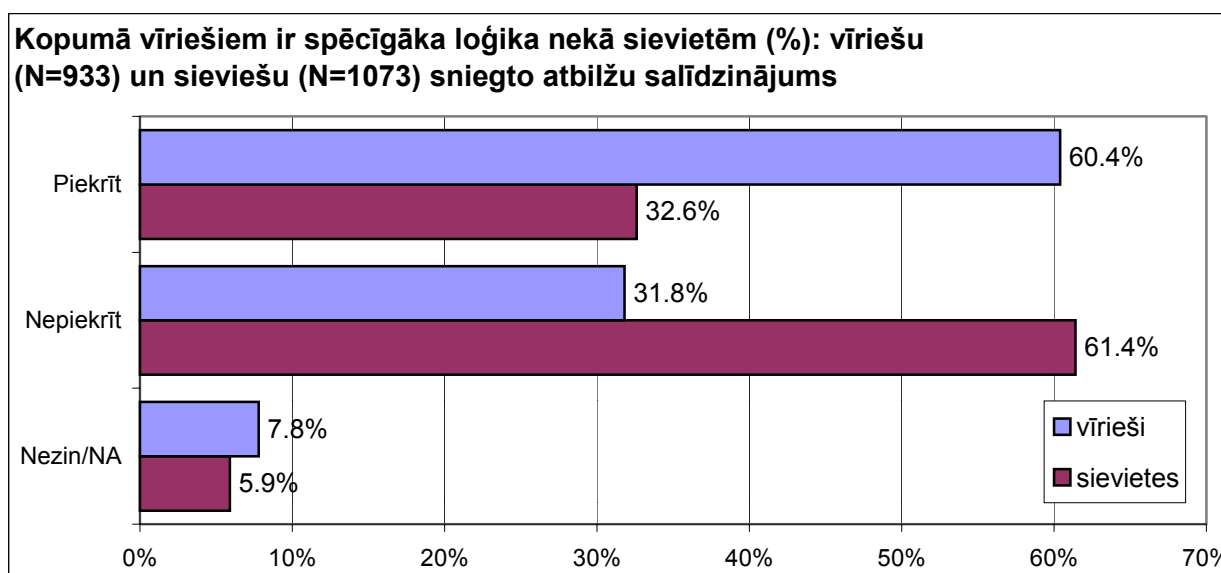
Uzskatam, ka vīrieši par to pašu darbu nereti saņem lielāku atalgojumu kā sievietes, biežāk kā vidēji nepiekrīta arī sievietes laukos (37.4%), kā arī vīrieši citās pilsētās (45.7%) un laukos (45.2%).

2.Kopumā vīriešiem ir spēcīgāka loģika nekā sievietēm

Vērojams, ka apgalvojumam “kopumā vīriešiem ir spēcīgāka loģika nekā sievietēm”, piekrituši 45.6% Latvijas iedzīvotāju, tajā skaitā 14.8% aptaujāto norādījuši atbildi “pilnīgi piekrīt”. Nedaudz vairāk kā trešdaļa aptaujas dalībnieku minētajam apgalvojumam drīzāk nepiekrīta (33.7%), bet 14.0% minējuši, ka šim apgalvojumam “pilnīgi nepiekrīt”. Savu attieksmi šajā jautājumā atturējās paust 6.8% aptaujāto.

Sekojošā grafikā aptaujas dati par sieviešu un vīriešu uzskatiem, apkopoti, izmantojot “savilkto” skalu.

Kā redzams, sieviešu un vīriešu attieksme pret šo apgalvojumu būtiski atšķiras: vīrieši ievērojami biežāk kā sievietes piekrituši uzskatam, ka kopumā vīriešiem ir spēcīgāka loģika nekā sievietēm (attiecīgi: 60.4% un 32.6%). Savukārt sievietes biežāk kā vīrieši norādījušas, ka nepiekrīt šim uzskatam (attiecīgi: 61.4% un 31.8%).

Uzskatam, ka kopumā vīriešiem ir spēcīgāka loģika nekā sievietēm, biežāk kā vidēji piekritušas sievietes, kuras vecākas par 45 gadiem (~36.9%), un vīrieši, kuri vecāki par 55 gadiem (67.7%). Minētajam uzskatam biežāk kā caurmērā nepiekrita sievietes vecumā no 25 līdz 44 gadiem (~66.2%), kā arī vīrieši vecumā no 35 līdz 44 gadiem (38.7%).

Raksturojot respondentu attieksmi grupās ar dažādu izglītības līmeni, jāatzīmē, ka apgalvojumam biežāk kā vidēji piekrituši vīrieši ar augstāko izglītību (67.8%). Sievietes ar vidējo un augstāko izglītību (attiecīgi: 62.1% un 63.2%) minētajam uzskatam nepiekrita salīdzinoši biežāk kā aptaujas dalībnieces ar pamatzglītību (54.1%).

Citu tautību vīrieši biežāk kā caurmērā atbalstījuši apgalvojumu, ka vīriešiem kopumā ir spēcīgāka loģika nekā sievietēm (66.2%), bet latvieši biežāk kā vidēji nav piekrituši šim apgalvojumam (35.7%). Sieviešu uzskati atkarībā no tautības būtiski neatšķīrās.

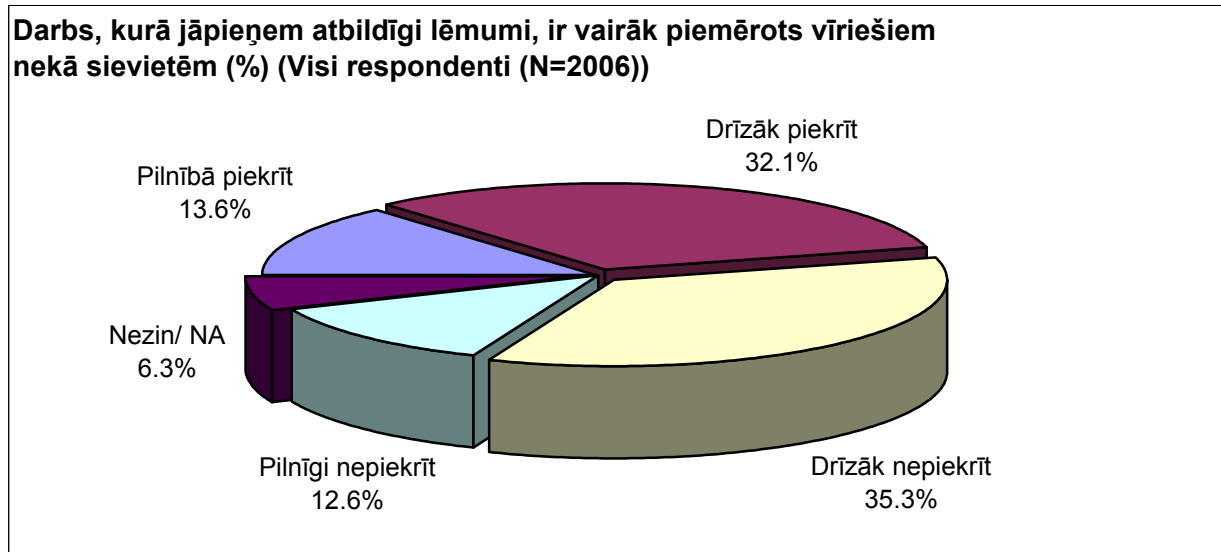
Valsts sektorā nodarbinātie vīrieši biežāk kā vidēji nav piekrituši apgalvojumam, ka kopumā vīriešiem ir spēcīgāka loģika nekā sievietēm (36.4%), bet privātajā sektorā nodarbinātie biežāk (62.6%) kā vīrieši, kas nodarbināti valsts sektorā (55.8%), ir piekrituši minētajam apgalvojumam. Jāpiebilst, ka sieviešu viedoklis atkarībā no nodarbinātības sektora būtiski neatšķīrās.

Uzskatam, ka vīriešiem kopumā ir spēcīgāka loģika nekā sievietēm, biežāk kā vidēji piekrituši vadītāji, menedžeri, strādnieces, pensionāri un pensionāres. Savukārt minētajam uzskatam biežāk kā caurmērā nepiekrita vadītājas, menedžeres, ierēdņi, darbinieki valsts vai pašvaldības iestādē, zemnieki, skolnieces, studentes, bezdarbnieki un bezdarbnieces.

Salīdzinot respondentu atbildes Latvijas reģionos, jāsecina, ka sievietes Rīgā un Kurzemē (abos reģionos: 37.7%), kā arī vīrieši Rīgā (66.9%) biežāk kā vidēji piekrituši apgalvojumam, ka kopumā vīriešiem ir spēcīgāka loģika nekā sievietēm. Apgalvojumam biežāk kā vidēji nepiekrita sievietes Vidzemē un Zemgalē (attiecīgi: 68.3% un 65.0%), kā arī vīrieši Vidzemē un Kurzemē (attiecīgi: 36.5% un 37.5%).

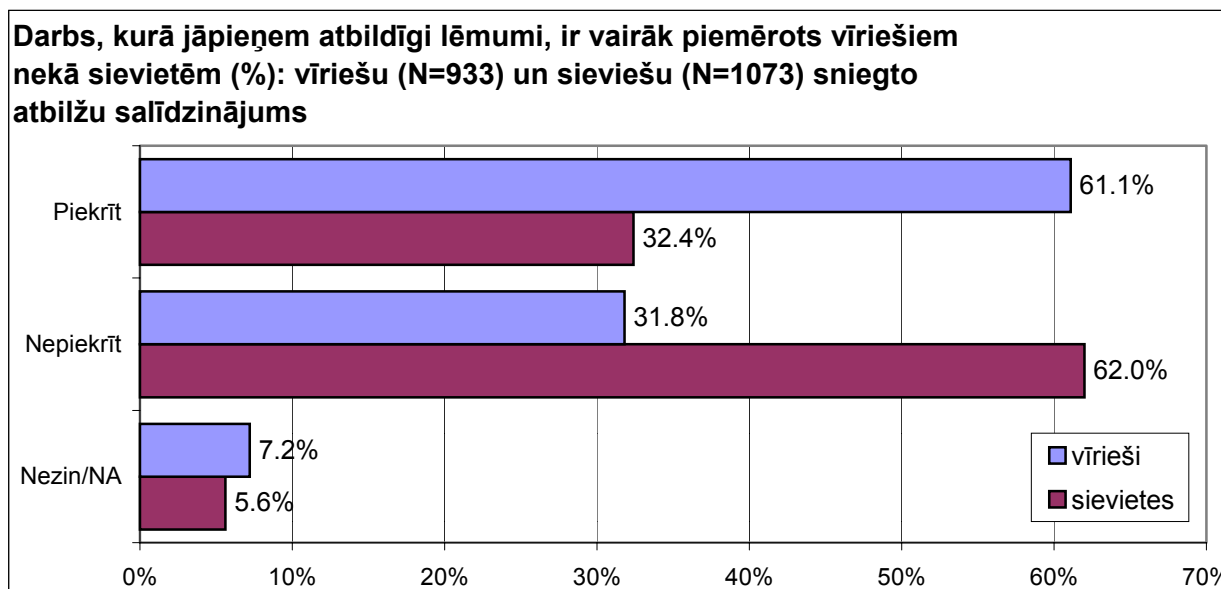
Biežāk kā vidēji augstāk minētajam apgalvojumam nepiekrita arī sievietes citās pilsētās (ne Rīgā) (65.9%) un vīrieši laukos (35.1%).

3.Darbs, kurā jāpieņem atbildīgi lēmumi, ir vairāk piemērots vīriešiem nekā sievietēm

Kā redzams, apgalvojumam, ka darbs, kurā jāpieņem atbildīgi lēmumi, ir vairāk piemērots vīriešiem nekā sievietēm, kopumā nepiekrīta 47.9% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju, no kuriem 12.6% atzīmējuši atbildi "*pilnīgi nepiekrīt*". Minētajam uzskatam kopumā piekrituši 45.7% respondentu, tai skaitā 13.6% minējuši atbildi "*pilnībā piekrīt*". Savus uzskatus atturējās paust 6.3% respondentu.

Sekojošā grafikā aptaujas dati par sieviešu un vīriešu viedokli apkopoti, izmantojot "*savilkto*" skalu.

Saskaņā ar aptaujas datiem, vīriešu un sieviešu viedoklis nozīmīgi atšķiras: vīrieši biežāk kā sievietes piekrituši apgalvojumam, ka darbs, kurā jāpieņem atbildīgi lēmumi, ir vairāk piemērots vīriešiem nekā sievietēm (attiecīgi: 61.1% un 32.4%). Savukārt sievietes biežāk kā vīrieši atzīmējušas, ka nepiekrīt minētajam apgalvojumam (attiecīgi: 62.0% un 31.8%).

Sieviešu auditorijā vērojama sakarība, ka apgalvojumam – *“darbs, kurā jāpieņem atbildīgi lēmumi, ir vairāk piemērots vīriešiem nekā sievietēm”* – salīdzinoši biežāk piekritušas gados vecākas sievietes, bet salīdzinoši biežāk apgalvojumam nepiekrita gados jaunākas aptaujas dalībnieces. Biežāk kā vidēji minētajam uzskatam piekrituši vīrieši, kuri vecāki par 45 gadiem (~67.4%), bet biežāk kā caurmērā apgalvojumu noraidījuši vīrieši vecumā no 25 līdz 34 gadiem (38.2%).

Sievietes ar pamatzglītību un vīrieši ar augstāko izglītību biežāk kā vidēji piekrituši apgalvojumam, ka darbs, kurā jāpieņem atbildīgi lēmumi, ir vairāk piemērots vīriešiem nekā sievietēm (attiecīgi: 39.5% un 68.2%). Biežāk kā caurmērā apgalvojumam nepiekrita sievietes ar augstāko izglītību (65.2%).

Citu tautību sievietes un vīrieši biežāk kā vidēji piekrituši uzskatam, ka darbs, kurā jāpieņem atbildīgi lēmumi, ir vairāk piemērots vīriešiem nekā sievietēm (attiecīgi: 36.7% un 66.4%). Savukārt latvieši un latvietes biežāk kā caurmērā nepiekrita minētajam uzskatam (attiecīgi: 36.8% un 66.1%).

Valsts sektorā nodarbinātie vīrieši apgalvojumam, ka darbs, kurā jāpieņem atbildīgi lēmumi, ir vairāk piemērots vīriešiem nekā sievietēm, nepiekrita biežāk kā vidēji (35.3%). Jāpiebilst, ka sieviešu uzskati atkarībā no nodarbinātības sektora nozīmīgi neatšķīrās.

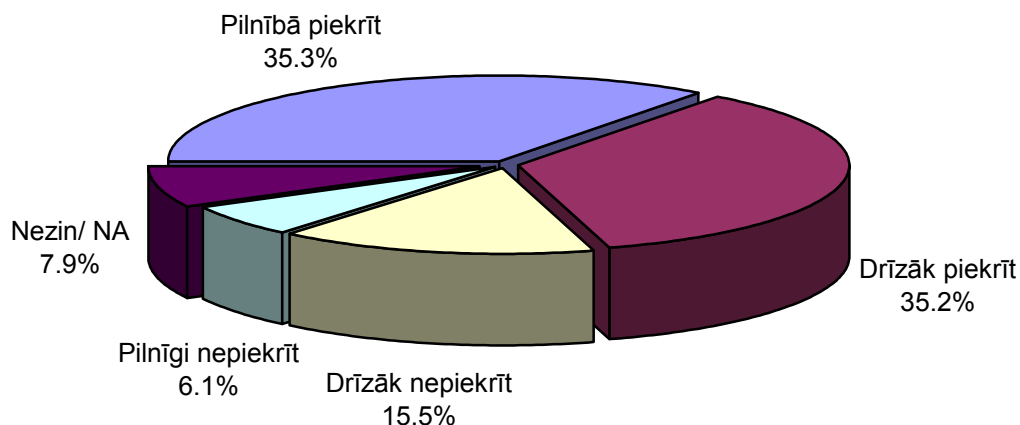
Salīdzinot respondentu uzskatus grupās ar dažādu pamatnodarbošanos, jāsecina, ka apgalvojumam – *“darbs, kurā jāpieņem atbildīgi lēmumi, ir vairāk piemērots vīriešiem nekā sievietēm”* - biežāk kā vidēji piekrituši vadītāji, menedžeri, pensionāres, pensionāri. Savukārt minētajam apgalvojumam biežāk kā caurmērā nepiekrita vadītājas, menedžeres, speciālisti, zemnieki, uzņēmēji, uzņēmējas, skolnieces, studentes, māsainieces un bezdarbnieki.

Aptaujātie vīrieši Rīgā augstāk minētajam uzskatam piekrituši biežāk kā vidēji (67.0%), bet sievietes un vīrieši Vidzemē (attiecīgi: 65.8% un 38.7%) biežāk kā caurmērā apgalvojamam nav piekrituši.

Uzskatam, ka darbs, kurā jāpieņem atbildīgi lēmumi, ir vairāk piemērots vīriešiem nekā sievietēm, biežāk kā vidēji nav piekrituši arī vīrieši laukos (35.0%).

4.Labāk strādāt slikti atalgotā darbā, nekā sēdēt bez darba, meklējot labāku iespēju

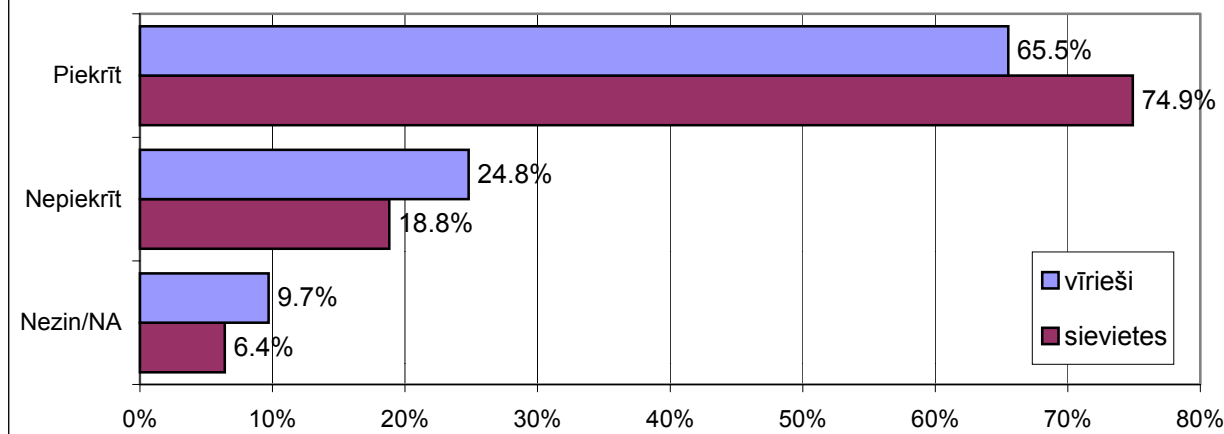
Labāk strādāt slikti atalgotā darbā, nekā sēdēt bez darba, meklējot labāku iespēju (%) (Visi respondenti (N=2006))

Kā redzams, lielākā daļa Latvijas iedzīvotāju apgalvojumam, ka *“labāk strādāt slikti atalgotā darbā, nekā sēdēt bez darba, meklējot labāku iespēju”* kopumā piekrituši (70.5%), tai skaitā 35.2% aptaujāto atzīmējuši atbildi *“pilnībā piekrīt”*. Savukārt 21.6% aptaujas dalībnieku minējuši, ka kopumā nepiekrīt minētajam apgalvojumam, no kuriem 6.1% respondentu norādījuši atbildi *“pilnīgi nepiekrīt”*. Noteiktu atbildi uz jautājumu atturējās sniegt 7.9% respondentu.

Sekojošā grafikā apkopoti aptaujas dati par sieviešu un vīriešu attieksmi pret minēto apgalvojumu, izmantojot *“savilkto”* skalu.

Labāk strādāt slikti atalgotā darbā, nekā sēdēt bez darba, meklējot labāku iespēju (%): vīriešu (N=933) un sieviešu (N=1073) sniegto atbilžu salīdzinājums

Saskaņā ar aptaujas datiem, sievietes nedaudz biežāk kā vīrieši ir piekritušas apgalvojumam, ka labāk ir strādāt slikti atalgotā darbā nekā sēdēt bez darba, meklējot labāku iespēju (attiecīgi: 74.9% un 65.5%), lai gan, jāatzīmē, ka apgalvojumam ir piekrituši vairāk kā 65% abu dzimumu pārstāvji. Vīrieši nedaudz biežāk kā sievietes nav piekrituši šim apgalvojumam (attiecīgi: 24.8% un 18.8%).

Salīdzinot aptaujas dalībnieku uzskatus dažādās vecuma grupās, jāsecina, ka gan sieviešu, gan vīriešu vidū vērojama sakarība, ka apgalvojumam *–“labāk ir strādāt*

slikti atalgotā darbā, nekā sēdēt bez darba, meklējot labāku iespēju - gados vecāki aptaujas dalībnieki un dalībnieces piekrituši biežāk kā gados jaunāki respondenti. Savukārt minētajam uzskatam biežāk kā caurmērā nepiekrita sievietes un vīrieši vecumā no 15 līdz 24 gadiem (attiecīgi: 25.2% un 36.2%).

Biežāk kā vidēji minētajam uzskatam piekrituši vīrieši ar pamatizglītību (72.9%). Vērojama arī sakarība, ka paaugstinoties izglītības līmenim, vīriešu un sieviešu auditorijā palielinās to respondentu īpatsvars, kuri apgalvojumam nav piekrituši.

Valsts sektorā nodarbinātie vīrieši uzskatam, ka labāk ir strādāt slikti atalgotā darbā, nekā sēdēt bez darba, meklējot labāku iespēju, piekrituši biežāk kā caurmērā (68.8%). Sieviešu uzskati atkarībā no nodarbinātības sfēras būtiski neatšķīrās.

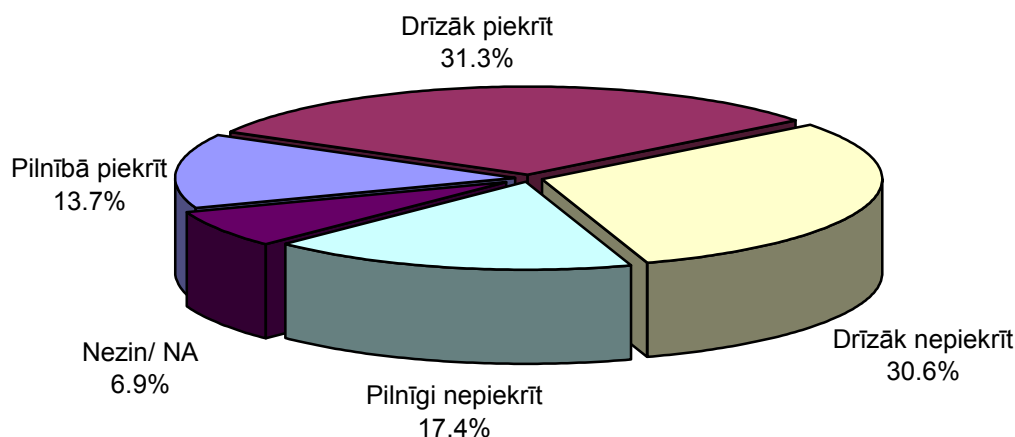
Analizējot respondentu attieksmi grupās ar dažādu pamatnodarbošanos, jāsecina, ka apgalvojumam biežāk kā vidēji piekrituši speciālisti, ierēdņi, darbinieki valsts vai pašvaldības iestādēs, strādnieces, uzņēmēji, pensionāri, pensionāres. Savukārt atbildi "*nepiekrīt*" biežāk kā caurmērā atzīmējuši vadītāji, menedžeri, skolnieces, studentes, skolnieki, studenti un mājsaimnieces.

Uzskatam, ka labāk ir strādāt slikti atalgotā darbā, nekā sēdēt bez darba, meklējot labāku iespēju, biežāk kā vidēji piekritušas sievietes Vidzemē (78.2%), kā arī vīrieši Kurzemē un Latgalē (attiecīgi: 80.0% un 69.5%). Biežāk kā caurmērā minētajam uzskatam nepiekrita rīdzinieki (31.0%).

Augstāk minētajam apgalvojumam biežāk kā vidēji piekrita arī vīrieši citās pilsētās (70.3%) un laukos (68.6%).

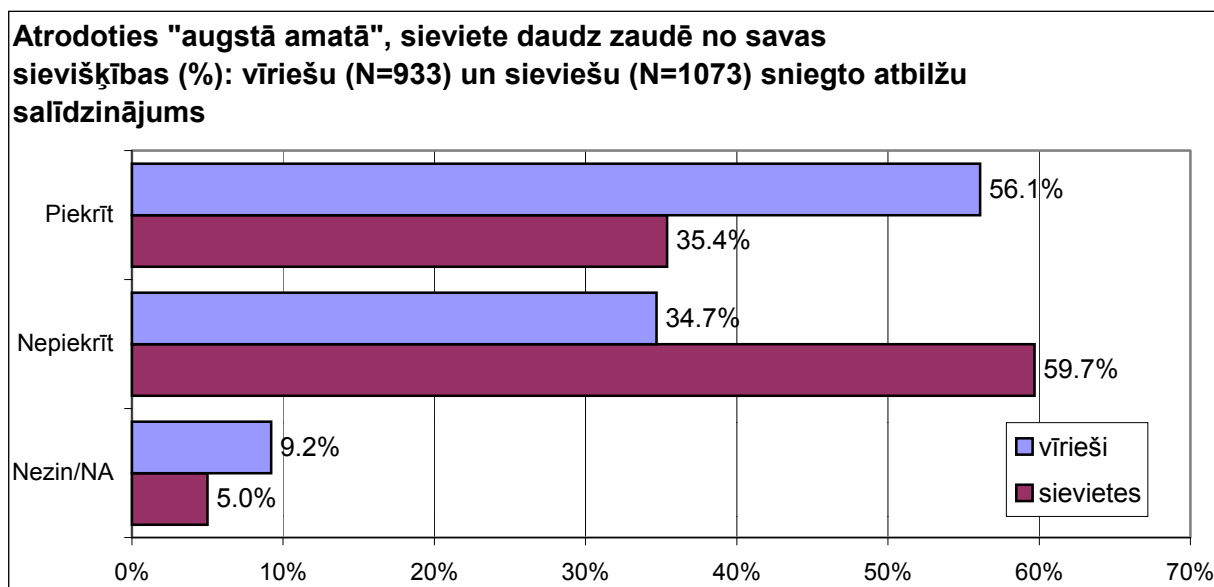
5. Atrodies "augstā amatā" sieviete daudz zaudē no savas sievišķības

Atrodies "augstā amatā", sieviete daudz zaudē no savas sievišķības (%) (Visi respondenti (N=2006))

Kā liecina aptaujas dati, uzskatam, ka atrodies "augstā amatā", sieviete daudz zaudē no savas sievišķības, kopumā piekrituši 45.0% Latvijas iedzīvotāju, no kuriem pilnībā tam piekrituši 13.7% respondentu. Minētajam apgalvojumam kopumā nepiekrita 48.0% aptaujāto, tai skaitā 17.4% norādījuši atbildi "*pilnīgi nepiekrīt*". Noteiktu atbildi uz jautājumu nesniedza 6.9% aptaujas dalībnieku.

Sekojošā grafikā aptaujas dati par respondentu attieksmi pret minēto apgalvojumu apkopoti, izmantojot "savilkto" skalu.

Dati atspoguļo krāsas atšķirības vīriešu un sieviešu viedoklī. Vērojams, ka vīrieši biežāk kā sievietes ir piekrituši viedoklim, ka atrodies "augstā amatā" sieviete daudz zaudē no savas sievišķības (attiecīgi: 56.1% un 35.4%). Savukārt sievietes biežāk kā vīrieši nav piekritušas minētajam apgalvojumam (attiecīgi: 59.7% un 34.7%).

Salīdzinot vecuma grupās sniegtās atbildes, jāsecina, ka sieviešu un vīriešu auditorijā ir vērojama sekojoša sakarība: palielinoties respondentu vecumam, pieaug to respondentu īpatsvars, kuri piekrituši apgalvojumam "atrodies "augstā amatā", sieviete daudz zaudē no savas sievišķības". Savukārt gados jaunākas aptaujas dalībnieces un dalībnieki salīdzinoši biežāk kā gados vecāki respondenti minētajam apgalvojumam nav piekrituši.

Sievietes ar pamatizglītību biežāk kā vidēji piekritušas apgalvojumam, ka atrodies "augstā amatā", sieviete daudz zaudē no savas sievišķības (45.3%). Jāpiebilst, ka vīriešu uzskati grupās ar dažādu izglītības līmeni būtiski neatšķirās.

Citu tautību vīrieši biežāk kā latvieši piekrituši minētajam apgalvojumam (attiecīgi: 58.8% un 53.7%), bet latvieši nedaudz biežāk kā citu tautību respondenti nepiekrita šim uzskatam (attiecīgi: 37.4% un 31.6%). Sieviešu attieksme pret augstāk minēto apgalvojumu atkarībā no tautības nozīmīgi neatšķirās.

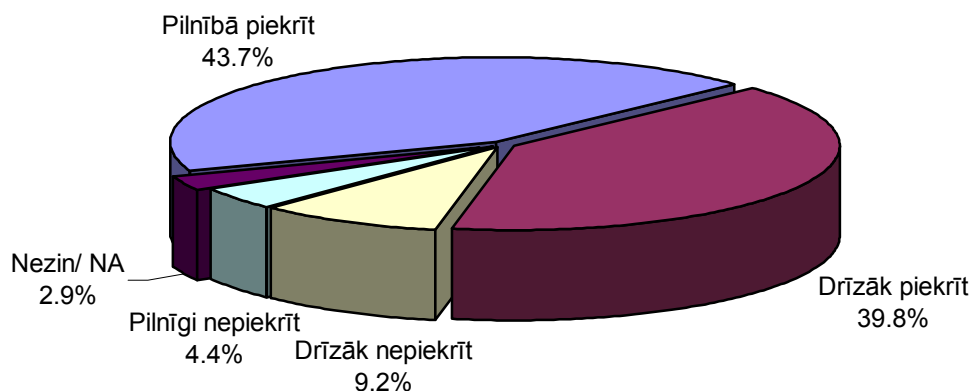
Uzskatam, ka atrodies "augstā amatā", sievietes daudz zaudē no savas sievišķības, biežāk kā caurmērā piekrituši privātajā sektorā nodarbinātie vīrieši (60.8%), bet valsts sektorā nodarbinātās sievietes un vīrieši biežāk kā vidēji minētajam uzskatam nav piekrituši (attiecīgi: 63.2% un 41.3%).

Raksturojot respondentu atbildes atkarībā no pamatnodarbošanās veida, jāatzīmē, ka apgalvojumam – atrodies "augstā amatā", sieviete daudz zaudē no savas sievišķības – biežāk kā vidēji piekrituši vadītāji, menedžeri, vadītājas, menedžeres, ierēdņi, darbinieki valsts vai pašvaldības iestādē, strādnieces, zemnieki, uzņēmēji, pensionāri, pensionāres. Apgalvojumam biežāk kā caurmērā nepiekrita speciālisti, speciālistes, ierēdņi, darbinieki valsts vai pašvaldības iestādēs, uzņēmējas, skolnieces, studentes, skolnieki, studenti, bezdarbnieces, bezdarbnieki.

Sievietes Vidzemē (39.9%), kā arī vīrieši Kurzemē un Latgalē (attiecīgi: 67.6% un 59.5%) biežāk kā vidēji piekrituši minētajam apgalvojumam. Savukārt sievietes Kurzemē (65.2%), kā arī vīrieši Vidzemē un Zemgalē (attiecīgi: 41.0% un 39.5%) biežāk kā caurmērā nepiekrita uzskatam, ka sievietes atrodas "augstā amatā" daudz zaudē no savas sievišķības.

6.Darbs ar tehniku ir vairāk piemērots vīriešiem

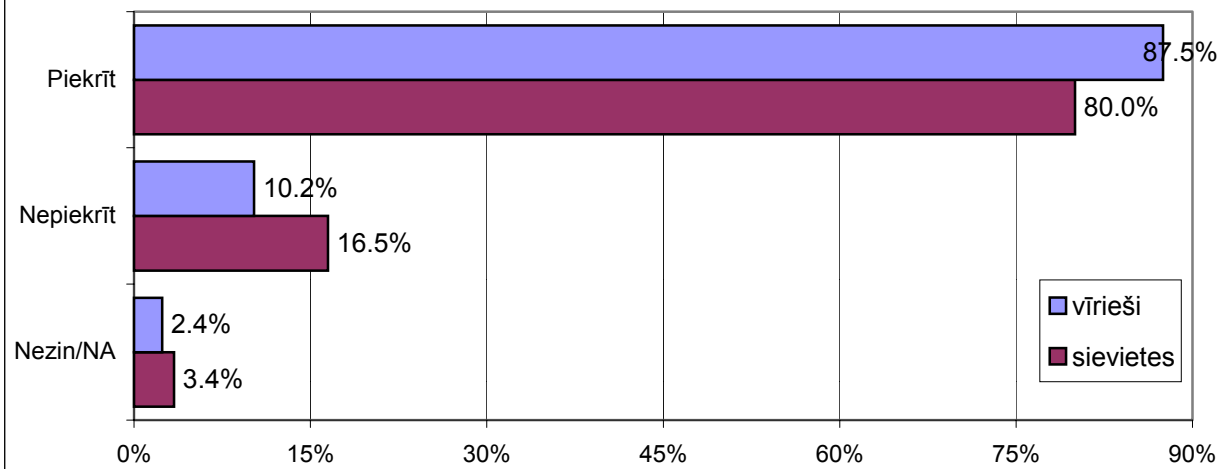
**Darbs ar tehniku ir vairāk piemērots vīriešiem (%) (Visi respondenti)
(N=2006)**

Aptaujas dati liecina, ka apgalvojumam – “darbs ar tehniku ir vairāk piemērots vīriešiem” – kopumā piekrituši 83.5% respondentu, turklāt tai skaitā atbildi “pilnībā piekrīt” aptaujas dalībnieki atzīmējuši biežāk (43.7%) kā atbildi “drīzāk piekrīt” (39.8%). Apgalvojumam kopumā nepiekrita 13.6% aptaujāto, no kuriem 4.4% norādījuši atbildi variantu “pilnīgi nepiekrīt”. Savu attieksmi pret minēto apgalvojumu atturējās paust 2.9% aptaujāto.

Aptaujas dati par sieviešu un vīriešu attieksmi pret minēto apgalvojumu sekojošā grafikā apkopoti, izmantojot “savilkto” skalu.

**Darbs ar tehniku ir vairāk piemērots vīriešiem (%): vīriešu (N=933)
un sieviešu (N=1073) sniegto atbilžu salīdzinājums**

Vērojams, ka paši vīrieši nedaudz biežāk kā sievietes atbalstījuši apgalvojumu, ka darbs ar tehniku ir vairāk piemērots vīriešiem (attiecīgi: 87.5% un 80.0%), lai gan,

jāatzīmē, ka šī nostāja ir visbiežāk pausta abās dzimumu grupās. Sievietes nedaudz biežāk kā vīrieši nav piekritušas minētajam apgalvojumam (attiecīgi: 16.5% un 10.2%).

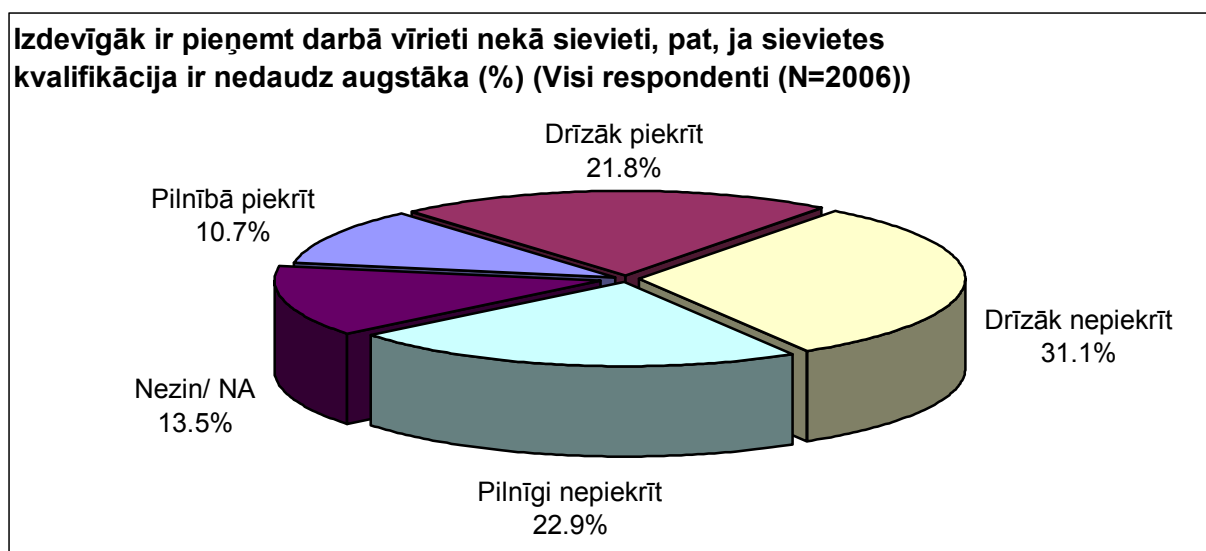
Uzskatam *“darbs ar tehniku ir vairāk piemērots vīriešiem”* biežāk kā vidēji piekritušas sievietes vecumā no 25 līdz 34 gadiem (83.4%), kā arī sievietes un vīrieši, kuri vecāki par 55 gadiem (attiecīgi: 83.5% un 92.9%). Minētajam apgalvojumam biežāk kā caurmērā nepiekrita sievietes un vīrieši vecumā no 15 līdz 24 gadiem (attiecīgi: 20.6% un 14.4%).

Sievietes ar augstāko izglītību biežāk (22.1%) kā sievietes ar vidējo izglītību un pamatizglītību (attiecīgi: 15.2% un 12.8%), nav piekritušas minētajam apgalvojumam. Jāpiebilst, ka vīriešu uzskati grupās ar dažādu izglītības līmeni būtiski neatšķīrās.

Salīdzinot respondentu uzskatus atkarībā no pamatnodarbošanās veida, jāsecina, ka apgalvojumam *“darbs ar tehniku ir vairāk piemērots vīriešiem”* biežāk kā vidēji piekrituši zemnieki, pensionāri, pensionāres un mājsaimnieces, bet apgalvojumam biežāk kā caurmērā nepiekrita ierēdņi, darbinieki valsts vai pašvaldības iestādes, bezdarbnieki.

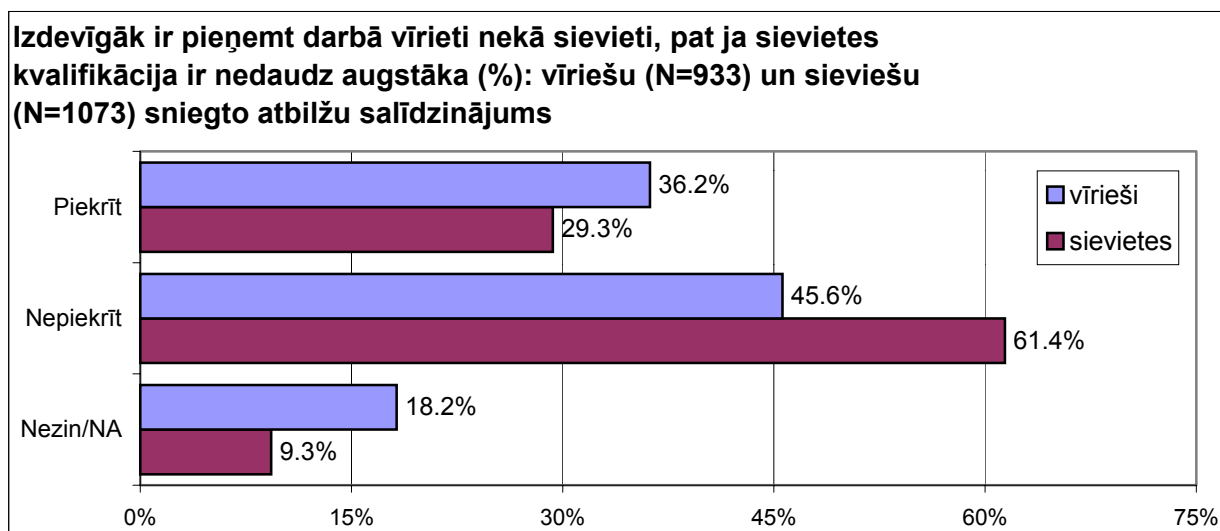
Sievietes Vidzemē (83.5%) biežāk kā vidēji atbalstījušas apgalvojumu, ka darbs ar tehniku ir vairāk piemērots vīriešiem, bet aptaujas dalībnieces Kurzemē biežāk kā caurmērā nav piekritušas minētajam apgalvojumam (20.6%). Vīriešu attieksme pret minēto apgalvojumu dažādos Latvijas reģionos nozīmīgi neatšķīrās.

7.Izdevīgāk ir pieņemt darbā vīrieti nekā sievieti, pat, ja sievietes kvalifikācija ir nedaudz augstāka

Apgalvojumam, ka izdevīgāk ir pieņemt darbā vīrieti nekā sievieti, pat, ja sievietes kvalifikācija ir augstāka, kopumā piekrita gandrīz trešdaļa aptaujāto Latvijas iedzīvotāju (32.5%), tai skaitā aptuveni katrs desmitais atzīmēja atbildi *“pilnībā piekrīt”* (10.7%). Minētajam apgalvojumam kopumā nepiekrita 54.0% aptaujas dalībnieku, no kuriem 22.9% minējuši atbilžu variantu *“pilnīgi nepiekrīt”*. Jāatzīmē, ka 13.5% aptaujāto noteiktu atbildi uz jautājumu atturējās sniegt.

Sekojošā grafikā aptaujas dati par sieviešu un vīriešu attieksmi pret minēto apgalvojumu apkopoti, izmantojot "savilkto" skalu.

Kā redzams, vīrieši biežāk kā sievietes atbalstījuši apgalvojumu, ka izdevīgāk ir pieņemt darbā vīrieti nekā sievieti, pat ja sievietes kvalifikācija ir augstāka (attiecīgi: 36.2% un 29.3%). Savukārt sievietes ievērojami biežāk kā vīrieši nav piekritušas minētajam apgalvojumam (attiecīgi: 61.4% un 45.6%). Jāpiebilst, ka vīrieši savu attieksmi pret apgalvojumu atturējās paust aptuveni divas reizes biežāk kā sievietes (attiecīgi: 18.2% un 9.3%).

Apgalvojumam "izdevīgāk ir pieņemt darbā vīrieti, pat, ja sievietes kvalifikācija ir nedaudz augstāka" biežāk kā vidēji piekritušas sievietes vecumā no 35 līdz 44 gadiem (34.9%), kā arī vīrieši un sievietes, kuri vecāki par 55 gadiem (attiecīgi: 41.4% un 35.4%). Biežāk kā caurmērā minēto apgalvojumu neatbalstīja sievietes vecumā no 15 līdz 34 gadiem (~72.5%) un vīrieši vecumā no 15 līdz 24 gadiem (48.6%).

Sievietes ar augstāko izglītību un vīrieši ar pamatzglītību biežāk kā vidēji ir piekrituši apgalvojumam, ka izdevīgāk ir pieņemt darbā vīrieti nekā sievieti, pat, ja sievietes kvalifikācija ir nedaudz augstāka (attiecīgi: 32.8% un 40.6%). Vīrieši ar augstāko izglītību šim apgalvojumam biežāk kā vidēji nepiekrita (49.0%).

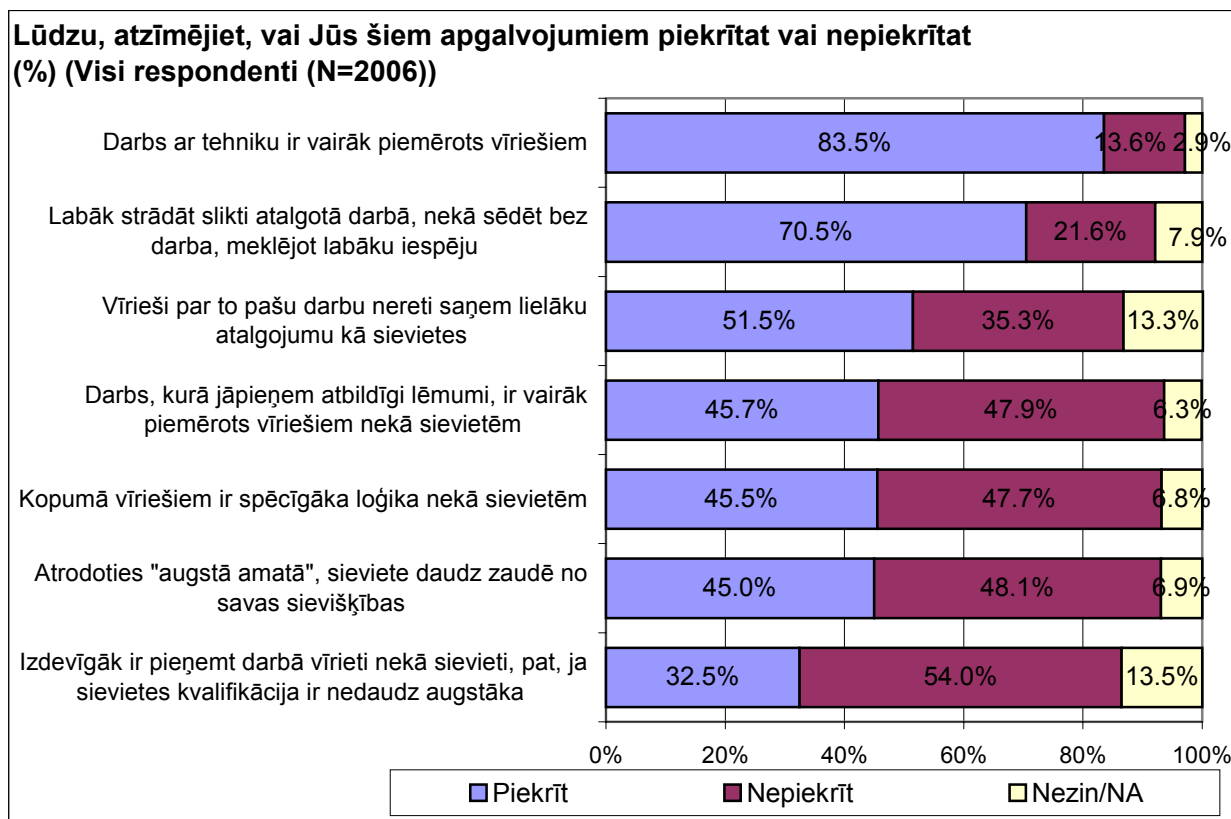
Citu tautību vīrieši biežāk kā vidēji ir piekrituši uzskatam, ka izdevīgāk ir pieņemt darbā vīrieti nekā sievieti, pat, ja sievietes kvalifikācija ir nedaudz augstāka (43.1%). Savukārt latvieši un latvietes biežāk (attiecīgi: 50.9% un 63.4%) kā citu tautību vīrieši un sievietes (attiecīgi: 39.4% un 58.6%) nav piekritušas šim viedoklim.

Valsts sektorā nodarbinātie vīrieši biežāk kā vidēji piekrituši augstāk minētajam uzskatam (50.0%). Jāpiebilst, ka sieviešu uzskati atkarībā no nodarbinātības sfēras nozīmīgi neatšķīrās.

Viedoklim, ka izdevīgāk ir pieņemt darbā vīrieti nekā sievieti, pat, ja sievietes kvalifikācija ir nedaudz augstāka, biežāk kā vidēji piekrituši vadītāji, menedžeri, speciālisti, speciālistes, pensionāri, pensionāres. Biežāk kā caurmērā šim viedoklim nepiekrita vadītājas, menedžeres, ierēdņi, darbinieki valsts vai pašvaldības iestādēs, zemnieki, uzņēmējas, skolnieki, studenti, skolnieces, studentes un mājsaimnieces.

Sievietes Kurzemē un Zemgalē (attiecīgi: 33.4% un 33.9%), kā arī vīrieši Rīgā (41.1%) biežāk kā vidēji piekrituši augstāk minētajam apgalvojumam. Vidzemē aptaujātās sievietes (64.8%) un vīrieši Zemgalē (54.0%) biežāk kā caurmērā nav atbalstījuši minēto apgalvojumu.

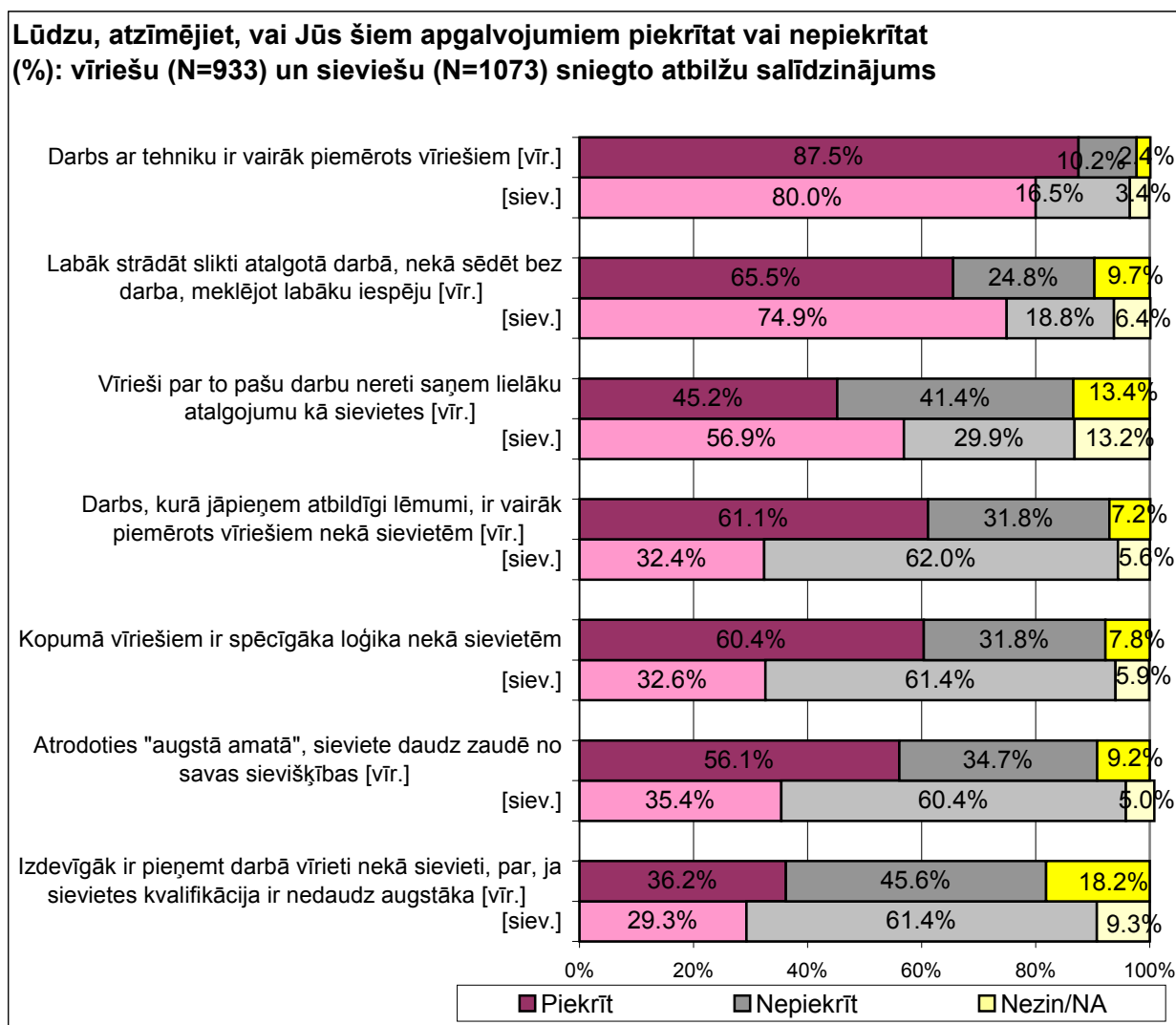
Sekojošā grafikā salīdzinošā veidā apkopoti dati par respondentu attieksmi pret visiem minētajiem apgalvojumiem, kas saistīti ar dažādiem darba dzīves aspektiem, izmantojot "savilkto" skalu: t.i. "piekrīt" (summēta atbilde: "pilnīgi piekrīt" ar "drīzāk piekrīt"), "nepiekrīt" (summēta atbilde: "pilnīgi nepiekrīt" ar "drīzāk nepiekrīt"). Jāpiebilst, ka grafikā apgalvojumi ranžēti pēc tiem piekrītošo Latvijas iedzīvotāju (N = 2006) īpatsvara.

Saskaņā ar aptaujas datiem, 4/5 Latvijas iedzīvotāju ir piekrituši apgalvojumam, ka *darbs ar tehniku ir vairāk piemērots vīriešiem nekā sievietēm* (83.5%). Vairāk kā puse aptaujāto ir piekrituši arī izteikumiem: *“labāk ir strādāt slikti atalgotā darbā, nekā sēdēt bez darba, meklējot labāku iespēju”* (70.5%) un *“vīrieši par to pašu darbu nereti saņem lielāku atalgojumu nekā sievietes”* (51.5%). Aptuveni 45% respondentu atbalstījuši uzskatu, ka *kopumā vīriešiem ir spēcīgāka loģika* (45.5%) un viedokli, ka *atrodoties “augstā amatā” sieviete daudz zaudē no savas sievišķības* (45.0%). Kā liecina aptaujas dati, visretāk respondenti atbalstījuši viedokli, ka *izdevīgāk ir pieņemt darbā vīrieti nekā sievieti, pat, ja sievietes kvalifikācija ir nedaudz augstāka* (32.5%).

Sekojošā grafikā apkopoti aptaujas dati par sieviešu un vīriešu attieksmi pret minētajiem apgalvojumiem, kas saistīti ar dažādiem darba dzīves aspektiem, izmantojot "savilkto" skalu: "piekrīt" (summēta atbilde: "pilnīgi piekrīt" ar "drīzāk piekrīt"), "nepiekrīt" (summēta atbilde: "pilnīgi nepiekrīt" ar "drīzāk nepiekrīt").

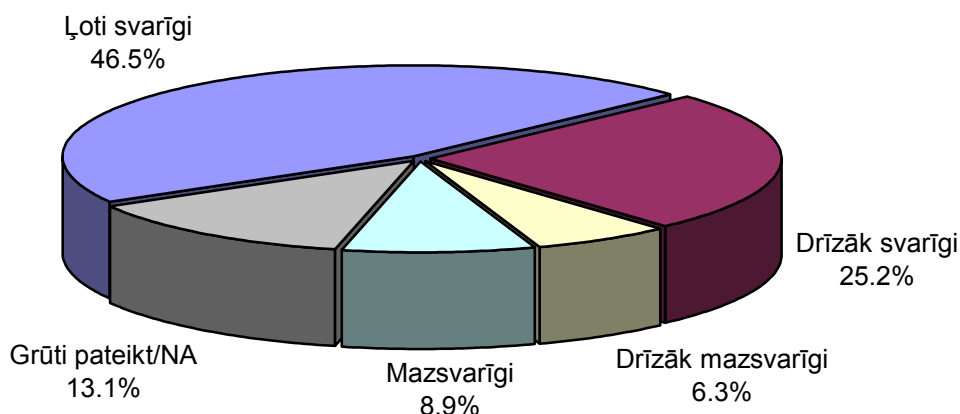
Vērojams, ka vīrieši ievērojami biežāk kā sievietes atbalstījuši sekojošus apgalvojumus: "darbs, kurā jāpieņem atbildīgi lēmumi, ir vairāk piemērots vīriešiem" (attiecīgi: 61.1% un 32.4%), "kopumā vīriešiem ir spēcīgāka loģika nekā sievietēm" (attiecīgi: 60.4% un 32.6%) un "atrodoties "augstā amatā", sieviete daudz zaudē no savas sievišķības" (attiecīgi: 56.1% un 35.4%). Nedaudz biežāk kā sievietes vīrieši piekrituši arī apgalvojumiem, ka darbs ar tehniku ir vairāk piemērots vīriešiem (attiecīgi: 87.5% un 80.0%) un "izdevīgāk ir pieņemt darbā vīrieti, pat, ja sievietes kvalifikācija ir nedaudz augstāka" (attiecīgi: 29.3% un 36.2%). Savukārt sievietes biežāk kā vīrieši atbalstījušas uzskatus, ka labāk strādāt slikti atalgotā darbā nekā sēdēt bez darba, meklējot labāku iespēju (attiecīgi: 74.9% un 65.5%) un ka vīrieši par to pašu darbu nereti saņem lielāku atalgojumu nekā sievietes (attiecīgi: 56.9% un 45.1%).

Nozīme faktam, ka arī tēvs var izmantot atvaļinājumu pēc bērna piedzimšanas

Aptaujas ietvaros tika noskaidrots sieviešu un vīriešu viedoklis par to, vai viņiem būtu svarīgi, ka bērna tēvs izmantotu likumdošanā paredzēto 10 dienu atvaļinājumu, kurš viņam var tikt piešķirts 56 dienu laikā pēc bērna piedzimšanas. Lai to noskaidrotu, tika uzdoti sekojoši jautājumi: sievietēm - "Vai Jums būtu svarīgi, ka bērna tēvs izmanto šo atvaļinājumu?" un vīriešiem - "Cik svarīgi Jums būtu izmantot šo atvaļinājumu?". Aptaujātās sievietes un vīrieši savas atbildes varēja atzīmēt skalā: "ļoti svarīgi", "drīzāk svarīgi", "drīzāk mazsvarīgi" un "mazsvarīgi".

Sekojošā grafikā attēlotas aptaujāto sieviešu atbildes jautājumā: "Vai Jums būtu svarīgi, ka bērna tēvs izmanto šo atvaļinājumu?"

Likumdošana paredz, ka 56 dienu laikā pēc bērna piedzimšanas arī tēvam var tikt piešķirts 10 dienu atvaļinājums. Vai Jums būtu svarīgi, ka bērna tēvs izmanto šo atvaļinājumu? (%) (sievietes (N = 1073))

legūtie rezultāti liecina, ka lielākā daļa aptaujāto sieviešu atzinušas, ka viņām būtu kopumā svarīgi, lai bērna tēvs izmanto likumdošanā paredzēto atvaļinājumu pēc bērna piedzimšanas (71.7%), turklāt 46.5% aptaujas dalībnieču šo faktu vērtējušas kā ļoti svarīgu. Tikai 15.2% sieviešu atzīmējušas, ka tas, vai bērna tēvs izmanto šo atvaļinājumu, viņām ir kopumā mazsvarīgi. Jāatzīmē, ka aptuveni katra desmitā sieviete atturējusies paust konkrētu viedokli un atzīmējusi atbildi "grūti pateikt" (13.1%).

Tālāk dažādās sociāldemogrāfiskās grupās detalizētāk tiks analizēts aptaujāto sieviešu viedoklis par to, vai viņām ir svarīgs fakts, ka arī bērna tēvam var tikt piešķirts atvaļinājums pēc bērna piedzimšanas.

Salīdzinot aptaujas datus vecuma grupās, vērojama sakarība, ka gados jaunākām aptaujas dalībniecēm būtu svarīgāk, lai bērna tēvs izmantotu šo atvaļinājumu, bet gados vecākas respondentes biežāk atzīmējušas, ka tas viņām ir mazsvarīgi vai arī atturējusās sniegt konkrētu atbildi.

Analizējot sieviešu atbildes grupās ar dažādu izglītības līmeni, vērojama sakarība, ka sievietes ar vidējo un augstāko izglītību biežāk kā respondentes ar pamatzglītību ir minējušas, ka viņām būtu svarīgi, lai bērna tēvs izmanto likumdošanā paredzēto atvaļinājumu pēc bērna piedzimšanas (attiecīgi: 71.0%, 75.2% un 53.9%).

Jāatzīmē, ka respondentes ar pamatzglītību ievērojami biežāk kā caurmērā nav spējušas paust konkrētu viedokli (atbilde: *“grūti pateikt”*) (30.4%).

legūtie rezultāti liecina, ka privātajā sektorā nodarbinātās sievietes biežāk kā valsts sektorā nodarbinātās un nestrādājošās respondentes ir atzīmējušas, ka viņām šķiet svarīgs fakts, ka arī bērna tēvam var tikt piešķirts atvaļinājums pēc bērna piedzimšanas (attiecīgi: 80.2%, 71.3% un 66.3%). Nestrādājošās respondentes biežāk kā caurmērā norādījušas, ka viņām ir *“grūti pateikt”* (18.5%).

Salīdzinot aptaujas datus dažādās pamatnodarbošanās grupās, var konstatēt, ka uzņēmējas (92.2%), skolnieces, studentes (83.5%) un strādnieces (75.1%) biežāk kā caurmērā atzīmējušas, ka viņām būtu svarīgi, lai bērna tēvs izmantotu atvaļinājumu pēc bērna piedzimšanas. Savukārt aptaujātās pensionāres (28.2%) un bezdarbnieces (22.2%) salīdzinoši biežāk atturējušas paust konkrētu viedokli (atbilde: *“grūti pateikt”*).

Raksturojot situāciju Latvijas reģionos, jāatzīmē, ka rīdnieces vidēji biežāk atzīmējušas, ka viņām būtu svarīgi, lai bērna tēvs izmantotu šo atvaļinājumu (76.0%), bet Zemgalē dzīvojošās sievietes caurmērā biežāk minējušas, ka tas viņām ir mazsvarīgi (19.4%). Jāpiebilst, ka respondentes Latgalē biežāk kā caurmērā nav spējušas paust konkrētu viedokli (atbilde: *“grūti pateikt”*) (18.9%).

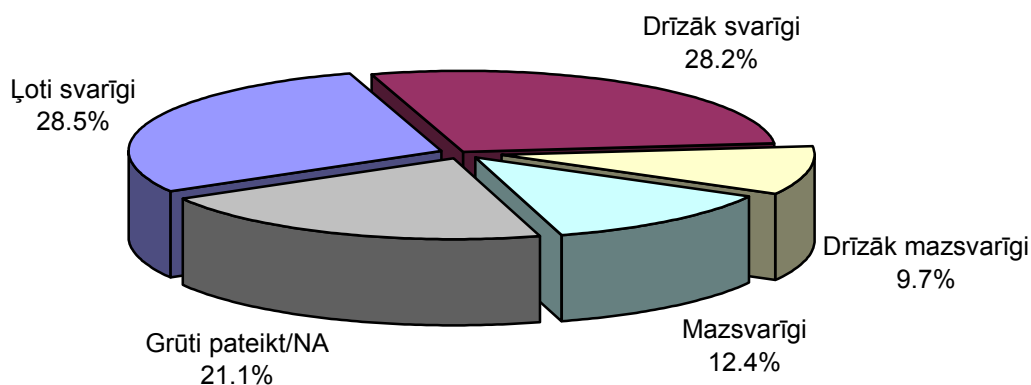
Salīdzinot Rīgā, citās pilsētās un laukos dzīvojošo sieviešu sniegtās atbildes, vērojams, ka sievietēm Rīgā un citās pilsētās fakts, ka arī bērna tēvam var tikt piešķirts atvaļinājums, šķiet svarīgāks kā sievietēm laukos (attiecīgi: 76.0%, 74.0% un 62.5%).

Dati liecina, ka sievietes ar nepilngadīgiem bērniem biežāk kā sievietes, kuras dzīvo kopā ar pilngadīgiem bērniem, norādījušas, ka viņām būtu svarīgi, lai bērna tēvs izmantotu atvaļinājumu pēc bērna piedzimšanas (attiecīgi: 74.7% un 66.6%).

Sievietēm, kuras ir precējušās, un respondentēm, kuras nav bijušas precējušas, fakts, ka arī bērna tēvam var tikt piešķirts atvaļinājums pēc bērna piedzimšanas, šķiet svarīgāks kā aptaujas dalībniecēm, kuras ir bijušas precējušās, bet pašlaik ir šķīrušās vai ir atraitnes (attiecīgi: 74.4%, 76.9% un 61.7%).

Sekojošā grafikā attēlotas aptaujāto vīriešu sniegtās atbildes jautājumā: “Cik svarīgi Jums būtu izmantot šo atvaļinājumu?”

Likumdošana paredz, ka 56 dienu laikā pēc bērna piedzimšanas arī tēvam var tikt piešķirts 10 dienu atvaļinājums. Cik svarīgi Jums būtu izmantot šo atvaļinājumu? (%) (vīrieši (N = 933))

Pētījuma rezultāti liecina, ka šo atvaļinājumu svarīgi izmantot būtu nedaudz vairāk kā pusei aptaujāto vīriešu, no kuriem 28.5% aptaujāto tas būtu pat ļoti svarīgi. Katram desmitajam vīrietim fakts, ka arī bērna tēvs var izmantot atvaļinājumu pēc bērna piedzimšanas, šķiet drīzāk mazsvarīgs (9.7%) un aptuveni tikpat bieži atzīmēts, ka tas ir mazsvarīgi (12.4%). Jāatzīmē, ka piektā daļa vīriešu nav spējuši paust konkrētu viedokli un atzīmējuši atbildi “grūti pateikt” (21.1%).

Vīriešu sniegto atbilžu analīze dažādās vecuma grupās liecina, ka aptaujas dalībnieki vecumā no 15 līdz 34 gadiem caurmērā biežāk norādījuši, ka viņiem būtu svarīgi izmantot atvaļinājumu pēc bērna piedzimšanas (~65.3%). Pārējās vecuma grupās minētās rādītāja īpatsvars nepārsniedz 59%. Respondenti vecumā no 35 līdz 54 gadiem biežāk atzinuši, ka tas viņiem ir mazsvarīgi (~28.8%). Gados jaunākie vīrieši (15-24 g.v.) un gados vecākie respondenti (virs 55 g.v.) salīdzinoši biežāk atturējušies sniegt konkrētu atbildi (attiecīgi: 27.6% un 35.2%).

Analizējot datus grupās ar dažādu izglītības līmeni, vērojama sakarība, ka vīriešiem ar augstāku izglītību fakts, ka arī bērna tēvam var tikt piešķirts atvaļinājums pēc bērna piedzimšanas, šķiet svarīgāks kā respondentiem ar zemāku izglītības līmeni. Jāpiebilst, ka vīriešiem ar pamatizglītību caurmērā biežāk bijis grūti formulēt savu viedokli (atbilde: “grūti pateikt”) (32.7%). Ja atceramies, līdzīga sakarība bija vērojama arī aptaujāto sieviešu atbildēs.

legūtie rezultāti liecina, ka latvieši biežāk kā cittautieši atzīmējuši, ka viņiem būtu svarīgi izmantot šo atvaļinājumu (attiecīgi: 60.0% un 53.0%), bet cittautieši biežāk kā latvieši atturējušies paust konkrētu viedokli (23.3% un 19.3%).

Salīdzinot pētījuma rezultātus atkarībā no nodarbinātības sektora, redzams, ka privātajā sektorā nodarbinātie vīrieši caurmērā biežāk norādījuši, ka viņiem būtu svarīgi izmantot atvaļinājumu pēc bērna piedzimšanas (61.2%). Valsts sektorā strādājošie vīrieši vidēji biežāk atzinuši, ka tas viņiem ir mazsvarīgi (33.2%). Jāatzīmē, ka nestrādājošie respondenti caurmērā biežāk nav spējuši sniegt konkrētu atbildi (31.9%).

Saskaņā ar aptaujas datiem, uzņēmēji (66.3%) salīdzinoši biežāk minējuši, ka viņiem šis atvaļinājums būtu svarīgs. Savukārt, vadītāji, menedžeri (28.1%) un speciālisti (29.9%) vidēji biežāk pauduši pretēju viedokli un norādījuši, ka viņiem tas ir mazsvarīgi. Aptaujātie pensionāri (39.9%) un skolnieki, studenti (31.5%) biežāk kā caurmērā atzinuši, ka viņiem ir *“grūti pateikt”*.

Aplūkojot datus reģionālā griezumā, var konstatēt, ka Zemgalē un Latgalē aptaujātie biežāk kā caurmērā minējuši, ka viņiem ir svarīgs fakts, ka arī bērna tēvam var tikt piešķirts atvaļinājums pēc bērna piedzimšanas (attiecīgi: 62.3% un 63.6%). Vīrieši Kurzemē vidēji biežāk atturējušies sniegt konkrētu atbildi (26.7%).

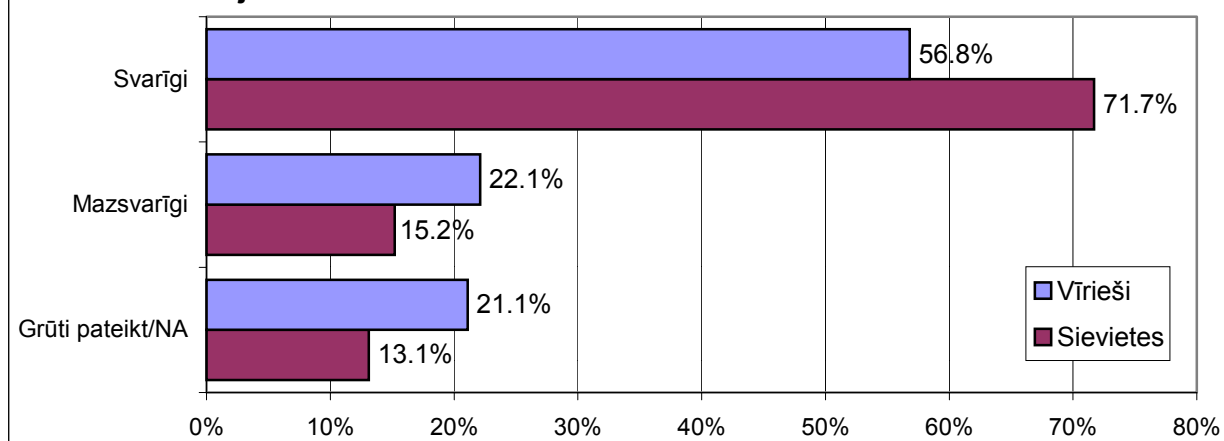
Lai gan atšķirības nav būtiskas, tomēr jāatzīmē, ka vīrieši laukos biežāk kā respondenti Rīgā un citās pilsētās atzīmējuši, ka viņiem būtu svarīgi izmantot atvaļinājumu pēc bērna piedzimšanas (attiecīgi: 60.2%, 53.4% un 57.3%).

Iegūtie rezultāti liecina, ka vīrieši, kuriem ir pilngadīgi bērni, biežāk kā respondenti ar nepilngadīgiem bērniem, ir atturējušies paust konkrētu viedokli (atbilde: *“grūti pateikt”*) (attiecīgi: 27.6% un 10.4%).

Interesanti, ka fakts, ka arī bērna tēvam var tikt piešķirts atvaļinājums pēc bērna piedzimšanas, vīriešiem, kuri ir precējušies, un aptaujas dalībniekiem, kuri ir bijuši precējušies, bet pašlaik ir šķīrušies vai ir atraitņi, šķiet mazsvarīgāks kā vīriešiem, kuri nav bijuši precējušies (attiecīgi: 23.9%, 24.6% un 14.5%). Jāatzīmē, ka neprecējušies vīrieši biežāk kā caurmērā nav spējuši sniegt konkrētu atbildi (27.0%).

Sekojošā grafikā attēlots sieviešu un vīriešu atbilžu salīdzinājums jautājumā par to, vai viņiem būtu svarīgi, ka arī bērna tēvs izmanto atvaļinājumu pēc bērna piedzimšanas.

Nozīme faktam, ka arī tēvs var izmantot atvaļinājumu pēc bērna piedzimšanas (%): vīriešu (N = 933) un sieviešu (N = 1073) sniegto atbilžu salīdzinājums

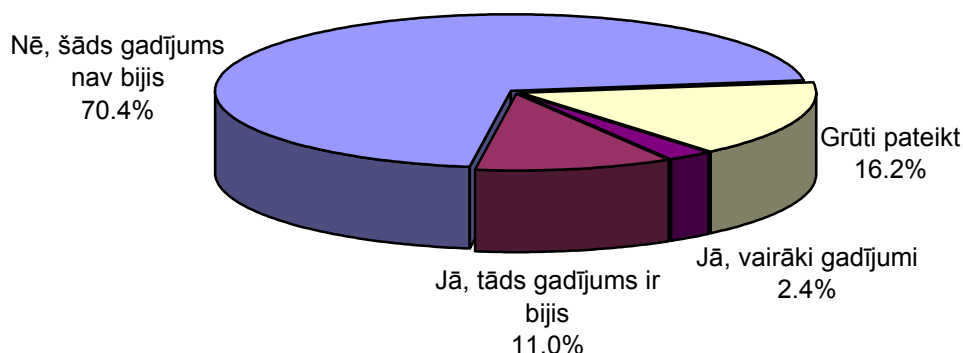

Kā liecina grafikā attēlotie dati, lai gan vairāk kā puse abu dzimuma grupu pārstāvju atzina, ka viņiem ir kopumā svarīgi, lai arī bērna tēvs varētu izmantot atvaļinājumu pēc bērna piedzimšanas, tomēr sievietes ievērojami biežāk kā vīrieši atzīmējušas, ka viņām būtu svarīgi, lai bērna tēvs šo atvaļinājumu izmantotu (attiecīgi: 71.7% un 56.8%). Savukārt vīrieši salīdzinoši biežāk atzinuši, ka tas viņiem ir mazsvarīgi (22.1%) vai arī atturējušies paust konkrētu viedokli (atbilde: "grūti pateikt") (21.1%).

Pieredze par to, ka, uzzinot par sievietes grūtniecību, viņa tiek atlaista no darba

Tā kā vairāki fokusa grupu diskusiju dalībnieki minēja gadījumus, kad sieviete grūtniecības dēļ tikusi atlaista no darba, tad arī Latvijas iedzīvotāju aptaujā tika iekļauts jautājums: "Vai pēdējo 2 gadu laikā Jūsu ģimenē, paziņu lokā ir bijis gadījums, kad, uzzinot par sievietes grūtniecību, viņa tiek atlaista no darba?" Aptaujas dalībnieki varēja izvēlēties vienu no piedāvātajām atbilžu alternatīvām: "jā, vairāki gadījumi", "jā, tāds gadījums ir bijis" un "nē, šāds gadījums nav bijis".

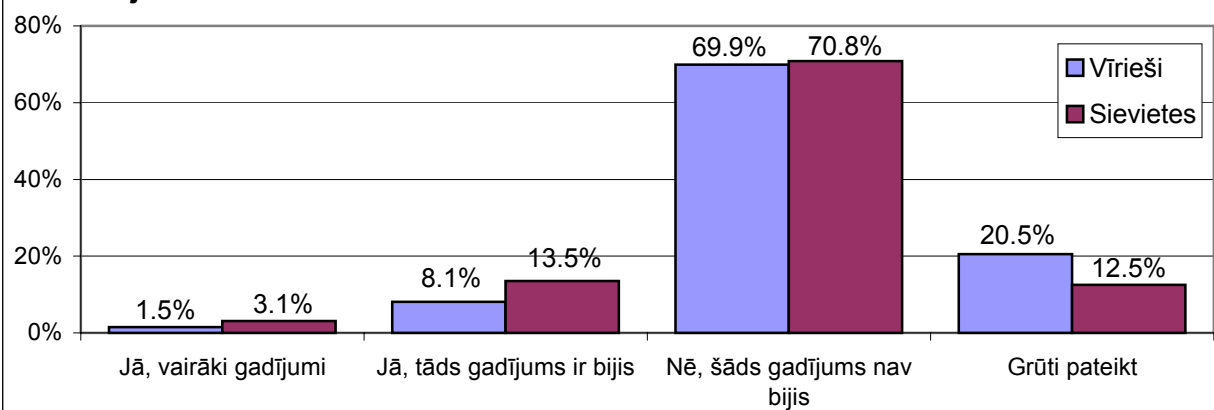
Vai pēdējo 2 gadu laikā Jūsu ģimenē, paziņu lokā ir bijis gadījums, kad, uzzinot par sievietes grūtniecību, viņa tiek atlaista no darba?
(%) (Visi respondenti (N = 2006))

Kā liecina rezultāti, ievērojami lielākajai daļai aptaujāto Latvijas iedzīvotāju tuvāko cilvēku lokā nav bijis gadījums, kad, uzzinot par sievietes grūtniecību, viņa tiek atlaista no darba (70.4%). Tomēr aptuveni katrs desmitais aptaujas dalībnieks norādījis, ka šāds gadījums ir bijis (11.0%), bet tikai 2.4% aptaujāto ar šādiem gadījumiem ir saskārušies vairākkārt. Jāatzīmē, ka 16.2% respondentu atturējušies sniegt konkrētu atbildi.

Sekojošā grafikā ir attēlots vīriešu un sieviešu sniegto atbilžu salīdzinājums.

Vai pēdējo 2 gadu laikā Jūsu ģimenē, paziņu lokā ir bijis gadījums, kad, uzzinot par sievietes grūtniecību, viņa tiek atlaista no darba?
(%): vīriešu (N = 933) un sieviešu (N = 1073) sniegto atbilžu salīdzinājums

Kā redzams, aptuveni 70% abu dzimumu grupu pārstāvju norādījuši, ka viņu ģimenē, paziņu lokā pēdējo 2 gadu laikā nav bijis gadījums, kad, uzzinot par sievietes grūtniecību, viņa tikusi atlaista no darba. Savukārt to, ka šāds gadījums ir bijis, sievietes atzīmējušas biežāk kā vīrieši (attiecīgi: 13.5% un 8.1%).

To, ka ģimenē, paziņu lokā pēdējo 2 gadu laikā ir bijis gadījums, kad, uzzinot par sievietes grūtniecību, viņa tiek atlaista no darba, caurmērā biežāk atzīmējušas sievietes vecumā no 25 līdz 34 gadiem (18.9%). Aptaujāto vīriešu atbildes būtiski neatšķiras no vidējiem rādītājiem.

Vērojama sakarība, ka vīrieši ar augstāko izglītību biežāk kā respondenti ar vidējo un pamatizglītību ir norādījuši, ka šāds gadījums ir bijis. Savukārt sieviešu auditorijā vērojama pretēja tendence – sievietes ar augstāko un vidējo izglītību biežāk ir atzinušas, ka šāds gadījums viņu ģimenē, paziņu lokā pēdējo 2 gadu laikā nav bijis.

Gan latvietes, gan latvieši (attiecīgi: 75.4% un 75.1%) biežāk kā sievietes un vīrieši cittautieši (64.9% un 63.9%) jautājumā ir atzīmējuši noliedzošu atbildi (*"nē, šāds gadījums nav bijis"*). Jāpiebilst, ka sieviešu auditorijā cittautietes biežāk kā caurmērā ir minējušas, ka viņu ģimenē, paziņu lokā pēdējo 2 gadu laikā ir bijis gadījums, kad, uzzinot par sievietes grūtniecību, viņa tiek atlaista no darba (17.4%).

Raksturīgi, ka privātajā sektorā nodarbinātās sievietes biežāk kā valsts sektorā nodarbinātās un nestrādājošās aptaujas dalībnieces norādījušas, ka tuvo cilvēku lokā ir bijis šāds gadījums (attiecīgi: 17.9%, 10.5% un 12.6%). Jāatzīmē, ka valsts sektorā strādājošie vīrieši un sievietes biežāk kā caurmērā atzinuši, ka gadījumi, kad, uzzinot par sievietes grūtniecību, viņa tiek atlaista no darba, pēdējo 2 gadu laikā paziņu lokā nav bijuši (77.6% un 75.8%).

To, ka šāds gadījums ir bijis, vīriešu auditorijā vidēji biežāk norādījuši vadītāji, menedžeri (15.7%), bet no sievietēm – mājsaimnieces (19.0%) un bezdarbnieces (19.7%). Savukārt noliedzošu atbildi (*"nē, šāds gadījums nav bijis"*) caurmērā biežāk snieguši ierēdņi, darbinieki valsts un pašvaldības iestādēs (84.3%), zemnieki (79.9%) un skolnieki, studenti (74.3%), kā arī sieviešu auditorijā – vadītājas, menedžeres (80.5%) un pensionāres (75.5%).

Raksturojot situāciju Latvijas reģionos, jāatzīmē, ka rīdzinieki un rīdzinieces caurmērā biežāk ir atzinuši, ka šāds gadījums pēdējo 2 gadu laikā ir bijis (attiecīgi: 13.7% un 21.1%). Savukārt Vidzemē dzīvojošie vīrieši un sievietes (79.0% un 80.3%), kā arī respondentes Kurzemē (76.5%) salīdzinoši biežāk minējušas, ka šādu gadījumu nav bijis.

Rīgā aptaujātās sievietes biežāk kā respondentes citās pilsētās un laukos ir norādījušas, ka pēdējo 2 gadu laikā viņu ģimenē, paziņu lokā ir saskārušās ar gadījumiem, kad, uzzinot par sievietes grūtniecību, viņa tikusi atlaista no darba (attiecīgi: 21.1%, 10.6% un 7.7%). Līdzīgi arī Rīgā dzīvojošie vīrieši biežāk ir saskārušies ar šādiem gadījumiem kā aptaujātie citās pilsētās un laukos (13.7%, 5.3% un 5.4%).

To, ka pēdējo 2 gadu laikā ģimenē vai paziņu lokā ir bijis gadījums, kad, uzzinot par sievietes grūtniecību, viņa tikusi atlaista no darba, caurmērā biežāk norādījuši vīrieši, kuru ģimenē ir pilngadīgi bērni (13.8%).

Vērojams, ka ar šādu gadījumu salīdzinoši biežāk saskārušies vīrieši, kuri ir bijuši precējušies, bet pašlaik ir šķīrušies vai ir atraitņi (15.3%), bet to, ka ģimenē un paziņu lokā nav bijis gadījums, kad, uzzinot par sievietes grūtniecību, viņa tikusi atlaista no darba, caurmērā biežāk minējuši neprecējušies respondenti (74.0%). Jāpiebilst, ka sieviešu auditorijā sniegtās atbildes būtiski neatšķiras no atbilžu kopējā sadalījuma.